ఆంధ్రలో రైతుఉద్యమం

రచన

నండూరి ప్రసాదరావు

ప్రజా ప్రచురణాలయం,
నారాయణగూడ, హైద్రాబాదు (దక్కన్)

2

ప్రచురణ నెం 23
జూన్ 1946

ప్రతులు 4000

వెల
కల్దారు 0-6-0
హాలి 0-7-0

3

ఆంధ్ర రైతు ఉద్యమ ప్రారంభం

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాదులు మన దేశాన్ని జయించినపిమ్మట మన దేశం లోని వ్యవసాయంలో మహా సంక్షోభం ఏర్పడింది. ఈ పరిపాలనా విధానంలో వ్యవసాయం అభివృద్ధి చెందటం లేదు సరికదా క్రమక్రమంగా క్షీణిస్తూవుంది. రైతుల ఆదాయం తగ్గిపోతూవుంది. అంతకంతకూ ఎక్కువమంది వ్యవ సాయంపై జీవించవలసి రావటంవల్ల భూమిపై భారం అధికమవుతూ వున్నది. కరువు కాటకాలు హెచ్చుతున్నవి. దీనికి కారణం ఏమిటి? సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వం అనుసరించే వ్యావసాయిక విధానమే, ఏర్పర్చిన సామాజిక సంబం ధాలే ఈ వ్యవసాయ క్షీణతకు కారణాలు. ఈ విధానంక్రింద రైతులను క్రూరంగా దోపిడీచేసే పద్ధతి నిరాఘాటంగా సాగుతూవుంది. ఈ సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వం యొక్క చల్లని నీడక్రింద జమీందార్లు, వడ్డీవ్యాపారులు, దళారులు, దొంగ వ్యాపారులు మున్నగు అనేకమంది దోపిడిగాండ్రు బైలుదేరి, జలగల్లాగా రైతుల, కూలీల రక్తమాంసాలను పీల్చుకుంటున్నారు. ఈ విధానంవల్ల రైతుల మీది భారం హెచ్చడమేగాక వారు రోజురోజుకూ దరిద్రులూ, ఋణగ్రస్తులూ అవుతున్నారు. తమ భూములను కోల్పోయి వ్యవసాయ కూలీలుగా తయారౌ తున్నారు. రైతాంగం తమ్ముతాము రక్షించుకోవాలంటే, వ్యవసాయాభివృద్ధిని గావించాలంటే దానికి పరిష్కారమార్గాన్ని అన్వేషించాలి. ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానం క్రిందనే, ఈ వ్యావసాయిక పునర్నిర్మాణం సాధ్యంకాదు. ప్రస్తుత సామాజిక సంబంధాలిట్లేవుండి జమీందార్లు, వడ్డీవ్యాపారులు, దొంగవ్యాపారులూ తమ దోపిడీవిధానాన్ని కొనసాగిస్తూవుంటే కోట్లకొలదిగావున్న రైతుల జీవిత సమస్య వారి కనుకూలంగా పరిష్కారం కానేరదు.

వ్యవసాయం అభివృద్ధిజెందాలంటే బ్రహ్మాండమగు మార్పులు ఎంతో అవసరం. ఈనాడు భూమికి సంబంధించిన సామాజిక సంబంధాలను అనగా భూమిపంపక విధానమునూ, భూస్వామ్య విధానమునూ పూర్తిగా మార్పు చేయాలి. ఇందుకై తీవ్రమగు రైతాంగ పోరాటములను సాగించాలి. రైతు వుద్యమం జాతీయోద్యమంలో ఒక భాగంగావుంటూ నేటిసామాజిక బాంధవ్యా లకు మూలకందముగావున్న సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోయాలి. ఈ కర్తవ్యమే రైతుసంఘాల ప్రాదుర్భావానికి కారణం.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంవాదంవల్ల నలిగిపోయే ఆంధ్రరైతులు గత శతాబ్దం లోనే తిరుగుబాటులు సాగించారు. కాని అవి కేవలం ఉద్రేకంవల్ల వచ్చిన తిరుగుబాటులుగానే అంతమైనాయిగాని ఒక సంఘటిత రూపాన్ని దాల్చలేదు. ఒక వుద్యమంగా ప్రారంభంకాలేదు. 1920 లో కాంగ్రెసు ప్రారంభించిన సహాయ నిరాకరణోద్యమం ఆంధ్ర రైతాంగములో జాగృతి కల్గజేసింది. రైతాంగం మొట్టమొదటిసారిగా ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోయుటకు రాజకీయరంగంలో ప్రవేశించింది. పెదనందిపాడులో పల్నాడులో తీవ్రమగు పన్నుల నిరాకరణోద్యమం ప్రారంభమైంది. 100 కి 5 రూపాయలు చొప్పునకూడా పన్నులు వసూలు కాలేదు. కాని కాంగ్రెసు ఆజ్ఞప్రకారం ఈ వుద్యమం అంతరించిపోయింది. ప్రభుత్వం దారుణంగా ప్రజలను అణచివేసింది. పల్నాడు నాయకుడగు కన్నెగంతు హనుమంతును కాల్చిపారవేసంది. అయినా రైతులలోపుట్టిన అగ్ని చల్లారలేదు. అక్కడక్కడా రైతుసంఘాలు ఏర్పడసాగాయి. కాని వీటి నాయకత్వం కొద్దిమంది పెద్దభూస్వాముల చేతులలో వుండటంవల్లా, వారు శాసన సభలలోనూ రాజకీయాలలోనూ పదవులు, పెత్తనం సంపాదించుకొనుటకై వీటిని ఊతగా తీసుకొనుటకే వీటిలో ఉండటంవల్లనూ ఈ రైతుసంఘాలంతగా పెంపొందలేదు కాని నానాటికి దేశంలో జాతీయోద్యమం బలపడుతూ గ్రామ సీమలలోనికి వ్యాపిస్తున్నకొలదీ రైతాంగం అంతకంతకూ చైతన్యంపొందటం, సంఘాలేర్పడటం సాగింది. 1928 నాటకి చాలా జిల్లాలలో బలహీనమైన వైనప్పటికీ జిల్లా రైతుసంఘాలేర్పడటం ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం ఏర్పడటం జరిగింది. 1931 లో ఉభయ గోదావరులు కృష్ణాజిల్లాలలో ప్రభుత్వం విధించమన్న రీసెటిల్మెంటు రేట్లకు వ్యతిరేకంగా బ్రహ్మాండమైన శిస్తుల నిరాకరణోద్యమం సాగింద. రైతుసంఘాల నాయకత్వాన ప్రత్యక్షంగా ప్రభుత్వంతో జరిగిన ప్రధమ పోరాటం యిదే. కీ. శే కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి గారి నాయకత్వాన రైతు స్వచ్ఛంద సేవకదళము లేర్పడి ఈ పోరాటాన్ని సాగించినవి. ఫలితంగా ప్రభుత్వం లొంగివచ్చింది. రీశెటిల్మెంటు రేట్లను అమలుబర్చటాన్ని వాయిదా వేసింది. కాని ఈ పోరాటంపిమ్మట రైతుసంఘాలు వీటికృషి జాతీయోద్యమం వెనుక మరుగుబడి పోయినవి. రైతుసంఘాలలో తగాదాలు హెచ్చినవి. కీ॥ శే॥ రామదాసు పంతులుగారి నాయకత్వాన మితవాదుల ముఠా, గోగినేని రంగనాయకులు నాయకత్వాన అవకాశవాదుల ముఠా రాష్ట్రసంఘాన్ని స్వాధీన పర్చుకొంటానికై తగవులాడ జొచ్చినవి. రంగా రైతురక్షణ సంఘమంటూ ఒక జేబు సంఘాన్ని సృష్టించి నాటకమాడ

నారంభించాడు. రైతు సంఘాల పలుకుబడితో కాంగ్రెసును వశపర్చుకోవాలనీ, కాంగ్రెసు నాయకత్వమును లాక్కోవాలనీ రంగనాయకులు ప్రయత్నాలు సాగించాడు. 1934 లో కాంగ్రెసు శాసనోల్లంఘనాన్ని పూర్తిగా ఉపసంహరించు నాటికి ఆంధ్ర రైతువుద్యమం ఈ స్థితిలో వున్నది.

రైతు ఉద్యమంలో కమ్యూనిస్టుల ప్రవేశం

కాంగ్రెసు పోరాటంలో పాల్గొన్న అనేక మంది యువకులు జైళ్ళనుండి బయటకురాగానే, నూతన పోరాటపద్ధతుల నవలంబించటంద్వారానే స్వాతంత్ర పోరాటం జయప్రద మౌతుందని గ్రహించారు. స్వాతంత్రమంటే బ్రిటీషు ప్రభుత్వాన్ని తొలగించటమే గాక, ప్రజా సామాన్యాన్ని కూడ ఆర్థిక దోపిడీనుండి విముక్తిగావించి వారి జీవన పరిమాణాన్ని వృద్ధిజేయాలనీ. అదే నిజమైన స్వాతంత్రమనీ వీరు తెలుసుకున్నారు. నేటి సమాజం దోపిడీ పద్ధతులపై నిర్మింపబడి వున్నదనీ, ఈ దోపిడీ విధానాన్ని తొలగించుటకై సోషలిస్టు పద్ధతులూ, పాలసీయే సరియైనవని గుర్తించారు. రైతులనూ, వ్యవసాయ కూలీలనూ, కార్మికులనూ, విద్యార్థులనూ, యువజనులనూ, స్త్రీలను వారి వారి సంఘాలలో సంఘటితపర్చి, వారి వారి దైనందిన కష్టాల నివారణకొరకై, కనీస హక్కుల కొరకై పోరాటాలు సల్పటం ద్వారానే చైతన్య హీనులుగా పడివున్న అశేష జనసామాన్యాన్ని రాజకీయోద్యమంలోనికి తీసుకు రాగలమనీ, అప్పుడే జాతీయోద్యమం భారత ప్రజలందరి ఐక్యపోరాటంగా వృద్ధిపొందుతుందనీ, అదే సరియగు పోరాట మార్గమనీ వీరు గ్రహించారు. అందుచే ఈ సోషలిస్టులు కార్మిక సంఘాలనూ, వ్యవసాయకూలీ సంఘాలనూ, రైతుసంఘాలనూ, యువజన సంఘాలనూ గట్టి పునాదులపై, ప్రజాతంత్ర సూత్రాలపై నిర్మించి పనిచేయ ప్రారంభించారు. ఇట్టి సోషలిస్టు లందరూ కలిసి కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీని స్థాపించారు. వీరిలో అధిక సంఖ్యాకులు అప్పటికే కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులు.

ఈ నూతనశక్తి రైతురంగంలో ప్రవేశించటంతో రైతు ఉద్యమంలో బ్రహ్మాండమగు మార్పు వచ్చింది. అంతవరకూ ఏ రంగనాయకుల జేబులోనో ఉండే సంఘం ఇప్పుడు ప్రజాసంఘంగా అభివృద్ధికా నారంభించింది. గ్రామ గ్రామాన రైతుసంఘ సభ్యులను విరివిగా జేర్పించి గ్రామ సంఘాలను ఏర్పర్చటం, వీటిని నడుపుటకై తాలూకా, జిల్లాసంఘా లేర్పడటం, సక్రమ మగు ఆఫీసు లేర్పడటం, పకడ్బందీగా వ్యవహారాలు నడవటం, తమ కాలం యావత్తు రైతాంగసేవలో వినియోగించు సేవకులు ముందుకు రావటం జరిగింది. రైతుల

యొక్క దైనందినకోర్కెలకై తీవ్రమగు ఆందోళనప్రారంభమైంది ఆంధ్రరైతాంగంలో ఒక నూతనసంచలనం బైలుదేరింది. దాని ఫలితంగానే 1936 లో ఆంధ్ర రాష్ట్రరైతుసంఘానికి కీ శే కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు ప్రధాన కార్యదర్శిగాను, చలసాని వాసుదేవరావుగారు సహాయకార్యదర్శిగాను ఎన్నుకోబడటం, 1937లో వీరిరువురే అధ్యక్ష ప్రధాన కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకోబడటం జరిగింది. ఇంతవరకూ వెనుకబడివున్న తూ॥గో॥లో కామ్రేడ్స్ ప్రసాదరావు, కొరపాటి పట్టాభిరామయ్య, పెన్మెత్స సూర్యనారాయణరాజు ప॥గో॥లో గారపాటి సత్యనారాయణ, పేటేటి వెంకటరత్నం, భూపతిరాజు లక్ష్మీనర్సరాజు నెల్లూరు జిల్లాలో బస్వారెడ్డి శంకరయ్య మున్నగువారు ఇతర రైతుపెద్దల సహకారంతో రైతు సంఘాలను నిర్మించి వుద్యమాన్ని ముందుకుతీసుకొని పోనారంభించారు. మారుమూల గ్రామాలలో సహితం ఈ ఉద్యమం ప్రబలిపోసాగింది. ఊరూరా ఎఱ్ఱజండాలు ఎగరటం ప్రారంభమైంది.

రాష్ట్ర రైతురక్షణయాత్ర - సంఘటిత రైతువుద్యమ ప్రారంభం

అది 1937. నూతన రాజ్యాంగ సంస్కరణలు అమలులోనికి వచ్చినవి. కాంగ్రెసు ఎన్నికలలో పాల్గొని అత్యధిక సంఖ్యాబలంతో గెలుపొందింది. కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలు ఏర్పటంద్వారా తమ కష్టాలు పోగొట్టబడుననీ, తమ హక్కులు గుర్తింపబడుననీ రైతాంగంలో ఎంతో ఉత్సాహంవచ్చి జమీందార్లు మున్నగు వారెన్ని కష్టాలు కల్గజేసినా భయపడక కాంగ్రెసుకు తమ ఓట్లనిచ్చి గెల్పించారు. మూలమూలలా రైతు సంఘాలు బయలుదేరి తమ నెత్తిపైనున్న బరువులను (జమీందార్లు, అప్పులబాధ, శిస్తులబాధ) దించివేయటానికై ఆందోళన సాగించారు. కాంగ్రెసు ఉద్యమం బ్రహ్మాండమైన వుద్యమంగా, ఐక్యపోరాట వుద్యమంగా అభివృద్ధికానారంభించింది.

ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో నలుమూలలా రైతాంగంలో కల్గుతున్న అపూర్వమగు సంచలనాన్ని ఏకీకృతమొనర్చి, బలమగు రైతువుద్యమాన్ని నిర్మించుటకూ, రాష్ట్రవ్యాపితమగు పోరాటాలను సాగించుటకూ, రాష్ట్రమంతటాయున్న రైతాంగముయొక్క కష్టాలను గూర్చి స్వయంగా పరిశీలించి, ఒక నివేదికను తయారుచేసి మంత్రివర్గానికి సమర్పించటంద్వారా మంత్రివర్గంకూడా తమ వుద్యమానికితోడుగా సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టునట్లు చేయుటకూ రాష్ట్ర రైతురక్షణయాత్ర జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ యాత్రాదళమునకు నాయకుడుగా కీ. శే. కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి, ఉపనాయకుడుగా కామ్రేడ్ చలసాని

వాసుదేవరావు నియుక్తులైనారు. ఈ యాత్రాదళం ఆంధ్రదేశం వుత్తర కొన నున్న ఇచ్ఛాపురంనుండి బయలుదేరి కాలినడకను 1512 మైళ్లూ, బస్సులమీద 542 మైళ్లూ 130 దినములు ప్రయాణంచేసి, ఉభయ విశాఖ, ఉభయ గోదావరులూ, కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలలో సంచారంచేసి 27-3-38 న మద్రాసు జేరుకున్నారు. ఈదళము 525 గ్రామాలు స్వయంగావెళ్ళి దాదాపు 25,000 సంతకాలు గల 800 దరఖాస్తులను ప్రోగుజేసుకొని వచ్చింది. వీటితో బాటు స్థానిక ఇబ్బందులనుగూర్చి రైతులు పెట్టుకున్న 300 అర్జీలను కూడా తెచ్చింది. మొత్తంమీద 600 గ్రామాలలో సభలూ, 60 ఫిర్కా, తాలూకా రైతు సభలూ, యీ యాత్రాదళం ఆధ్వర్యాన జరుపబడినవి. దాదాపు 4,50,000 ప్రజలు ఈ సభలకు హాజరైనారు.

ఈ రాష్ట్ర రైతుయాత్ర ఆంధ్రరైతు ఉద్యమ చరిత్రలో ఒక చరిత్రాత్మక ఘట్టం. ఈ యాత్రవల్ల అనేకమంది రైతు యువకులు రైతు ఉద్యమంలో తమ జీవితాన్ని అర్పిస్తానికై ముందుకు వచ్చారు. అనేక మంది కాంగ్రెసు వాదులు రైతుల హక్కులను గుర్తించి నాటికై పోరాడుటకై దీక్ష గైకొన్నారు. అనేక గ్రామ, తాలూకా, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాలు ఈ యాత్రాదళానికి స్వాగతము లర్పించి పూర్తి సహాయాన్ని గావించాయి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘం సహితం రైతాంగముయొక్క కనీస కోర్కెలను అంగీకరించి, వాటిని వెంటనే నెరవేర్చవలెనని మంత్రివర్గమును కోరియున్నది. ఈ యాత్రఫలితంగా మారుమూల ప్రదేశాలలో సహితం, మన్య ప్రాంతాలలో సహితం కల్గిన చైతన్యం ఫలితంగా రైతు ఉద్యమం వురకలు వేసుకుంటూ ముందుకు సాగిపోనారంభించింది. 1938, 39 లలో జరిగిన అసంఖ్యాకమగు రైతు పోరాటాలు ఈ యాత్రవల్ల కల్గిన చైతన్య రూపములే.

కాశీపట్నం రైతుపోరాటం

1937 శాసనసభల ఎన్నికలలో, కాంగ్రెసు, అఖండవిజయం పొందిన పిమ్మట జులై నెలలో మంత్రివర్గాలు స్వీకరించింది. శాసన సభలలో ఎందుకు ప్రవేశిస్తున్నదీ కాంగ్రెసు స్పష్టంగా తెలియజేసింది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వం మన దేశంపై రుద్దిన నూతన రాజ్యాంగ చట్టాన్ని భగ్నం చేస్తానికే శాసన సభలలో ప్రవేశిస్తున్నామనీ, శాసనసభలలో ప్రజల సమస్యలను పరిష్కారించుటకై కృషి జేస్తామనీ కాంగ్రెసు స్పష్టంగా ప్రకటించింది. ఇందుకై శాసనసభల ద్వారాను శాసనసభల వెలుపలనూ పోరాటాలు సాగించాలని కూడా కాంగ్రెసు స్పష్టం జేసింది. కాని మంత్రివర్గాలు స్వీకరించిన పిమ్మట ఇలాంటి పాలసీని కాంగ్రెసు అనుసరించలేదు. మంత్రివర్గాలు చేసిన స్వల్పసంస్కరణలూ సామ్రాజ్యవాదం అధికారంయొక్క, దోపిడియొక్క పునాదులనుగాని, ప్రజా సామాన్యంయొక్క దరిద్రానికి మూలకారణాలను గాని తాకనేలేదు. పైగా, ఈ సంస్కరణలను చేసినందుకు ప్రత్యామ్నాయంగా అధికారంలోవున్న కాంగ్రెసు మంత్రులు రోజు రోజుకూ బహిరంగంగా ప్రజా బాహుళ్యానికి వ్యతిరేకంగా, సామ్రాజ్యవాద పరిపాలనయొక్క అంగములుగా ప్రవర్తించసాగారు. ఇందువల్ల జాతీయ వుద్యమంలో నూతన సంక్షోభం బయలుదేరింది. వృద్ధియగుచున్న కార్మిక కర్షక ప్రజా పోరాటాలకు మంత్రివర్గాలు కాంగ్రెసు మితవాద నాయకత్వం, స్పష్టమైన ప్రతికూలతను అంతకంతకూ ఎక్కువగా చూపసాగిననూ కమ్యూనిస్టుల యొక్క, కాంగ్రెసులోని అతివాద శక్తులయొక్క నాయకత్వాన ఈ పోరాటాలు మరింత తీవ్రగతిని నడవసాగినవి. దీని స్పష్టరూపం ఆంధ్రదేశంలో కాశీపట్నం రైతుల పోరాటంలో కన్పిస్తుంది.

కాశీపట్నం వ.గో. జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో ఒక గ్రామం ఈ గ్రామంలో అనాదినుండీ చేపలను పట్టుకొని జీవనం గడుపుతూవున్న వందల కొద్దీ రైతు కుటుంబాలు అనేక మాసాలనుంచి జమీందారు అక్రమచర్యలకు గురియౌతున్నవి. రైతులకు 800 ఎ॥ల భూమిని వ్రాసి యిస్తానని మధ్యపెట్టి జమీందారు పంటకాలవ వొకదానిని మంజూరు చేయించుకొని, కాలువ పూర్తి అయాక భూమి యావత్తు తనదేనని దాన్ని అమ్ముకోవడం ప్రారంభించాడు. రైతులు చేపలు పట్టుకొనడానికి గాని పేద్యం చేసుకుంటానికి గాని హక్కులేకుండా పోయింది. జమీందారు ఈ గ్రామంలో 144 సెక్షన్ యిప్పించి పోలీసుల సహా

యంతో భూముల కొల్తలను ప్రారంభించారు. రైతులు తప్పనిసరిగా పోరాటానికి తయారుకావలసి వచ్చింది.

ప గో. జిల్లా రైతుసంఘం, నర్సాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీలు రైతులకు నాయకత్వం వహించినవి. జిల్లా రైతు సంఘాధ్యక్షుడు కామ్రేడ్ భూపతిరాజు లక్ష్మీనర్సరాజు పోరాటాన్ని నడిపాడు. 7–3–39 న జమీందారు పోలీసుల సహాయంతో భూములు కొలుస్తూవుంటే సుమారు 300 మంది రైతులు శాంతంగా ప్రతిఘటించి సత్యాగ్రహంచేయ బయలుదేరారు. వారిలో 50 మంది స్త్రీలు కూడా వున్నారు. పోలీసులు ప్రధమంలోనే లక్ష్మీనర్సరాజుగారినీ, కమ్యూనిస్టు ప్రముఖుడగు కామ్రేడ్ సంకు అప్పారావునూ అరెస్టుచేసి, భూములు రైతులవికావు కాబట్టి వారి నందరినీ వెళ్ళిపొమ్మనగా రైతులు విరాకరించారు. పోలీసులు 32 రను అరెస్టుచేసి, సంకెళ్ళువేసి తీసుకొని పోయారు. 8 వ తేదీన మరల సత్యాగ్రహం జరిగింది. ఆనాడు క్రూరమగు లాఠీచార్జి జరిగింది. స్త్రీలకు కూడా దెబ్బలు తగిలినవి ఒక ముసలి రైతుకు రక్తంప్రవహించే గాయాలు తగిలినవి. వెంకటరత్నం అనే వాలంటీరు స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. అయినా పోలీసులు అరెస్టుచేసి తీసుకొనిపోయారు. 9 వ తేదీన, కామ్రేడ్సు ఉద్దరాజు మాణిక్యాంబ, అన్నపూర్ణాదేవిల నాయకత్వంక్రింద 400 మంది సత్యాగ్రహం చేసారు. మాణిక్యాంబ, అన్నపూర్ణాదేవిగార్లు 40 మంది రైతులూ అరెస్టు కాబడ్డారు. 10 వ తేదీన మరల సత్యాగ్రహం జరిగింది. 20 మంది స్త్రీలు అరెస్టుగావింపబడ్డారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షునియొక్క, ప్రధాన మంత్రి రాజాజీయొక్క సలహాపై 12 వ తేదీన సత్యాగ్రహం విరమింప బడింది.

ఈ సత్యాగ్రహం ఏ విధంగా క్రూరంగా అణచి వేయబడుటకు పోలీసులు ప్రయత్నించినదీ కామ్రేడ్ మాణిక్యాంబ మరితరులూ కోర్టులోఇచ్చిన వాఙ్మూలం ప్రకారం విదితం కా గలదు.

"రాష్ట్రములందు స్వపరిపాలనము చేకూరినదని ప్రజలలో కొందరు చెప్పుకొను ఈ దినములలోనైననూ అధికారుల దృక్పధము మారునని ఆశించితిమి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము అధికారములోనికి వచ్చి దాదాపు రెండు సంవత్సరాలైనది. కాని అధికారుల దుండగములు తగ్గలేదు. లంచగొండులసంఖ్య మితిమీరుచున్నది. ఈ మధ్య కాశీపట్నంలో నిరాయుధులగు బీదరైతులనూ, రైతులలో ముసలివారినీ స్త్రీలనూ గర్భిణీస్త్రీలనూ, పోలీసు నౌకరులు లాఠీలతో నిర్దాక్షిణ్యముగా కొట్టినారు. త్రివర్ణపతాకమును ఒక బాలునిచేతిలోనుండి పోలీ

సులు లాగి చింపివేసి, బురదలో పూరద్రొక్కిరి. డిప్యూటీ సూపర్నెంటు ఒక ముసలిపేదరైతును బూటుకాలితోతన్నెను. అనరాని మాటలు అనెను. అమానుష కృత్యములుచేయు అధికారులను వుద్యోగమునుంచి తొలగించినగాని దేశమున శాంతిచేకూరదు. జమీందారుని తృప్తిపరచు స్థానికోద్యోగులు ఇట్టి చర్యలకు పాల్పడుట మిగుల విచారకరము...."

కాశీపట్నములో రైతులు గావించిన ఈ పోరాటానికి రాష్ట్రంనలుమూలల నుండీ రైతుసంఘాలూ, కాంగ్రెసు సంఘాలూ, కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీలూ విశేషమగు సానుభూతిని తెలియజేసినవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘాధ్యక్షుడు కీ. శే. కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ సుందరయ్య కలిసి 26-1-39న కాశీపట్నం రైతుదినోత్సవం జరుపవలసినదిగా విజ్ఞప్తి జేసారు. ఆనాడు ఆంధ్రదేశంలో అనేక గ్రామాలలో సభలు జరిపి. పోలీసులుగావించిన అమానుష కృత్యముల నిరశిస్తూ రైతు హక్కులను గుర్తించ వలసినదిగా ప్రభుత్వమును కోరుతూ తీర్మానాలు గావింపబడినవి. నర్సాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ, ప.గో. జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీలు రైతులహక్కులను పూర్తిగా బలపర్చినవి. ప.గో. జిల్లా నుండి ఎన్నుకోబడిన ఇద్దరు కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులూకూడా రైతులకోర్కెలు న్యాయమైనవనీ, వాటిని నెరవేర్చ వలసినదనీ కోరుతూ ఒక మెమోరాండమును ప్రభుత్వానికి సమర్పించారు.

పోరాటంయెడ కాంగ్రెసువైఖరి - సోషలిస్టుల వైఖరి

కాని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులయిన డా॥ పట్టాభి, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ ఈ విషయంలో ఆశ్చర్య కరమగు విధంగా ప్రవర్తించారు. త్రిపురీ కాంగ్రెసునుండి డా॥ పట్టాభి తాము యీ సమస్యను పరిష్కరిస్తామని హామీ యిస్తూ టెలిగ్రాం యివ్వటం మూలంగా సత్యాగ్రహం విరమించబడింది. కాని డా॥ పట్టాభి కాశీపట్నం వెళ్ళనే లేదు. తాను కాశీపట్నం వస్తే రైతులకు బలంచేకూరుతుంది కాబట్టి అక్కడికి వెళ్ళలేదని స్పష్టంగా తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడగు కామ్రేడ్ ఉద్దరాజురామంకు తెలియ జేసాడు. అక్కడి రైతుల పోరాటం వ్యక్తిగత ఆస్తుల్ని నాశనం గావించే పోరాటమనీ, ఆ రైతులు గెలిస్తే వ్యక్తిగత ఆస్తులేమీ ఇక ముందు విలువనికూడా ఈయన స్పష్టంగా చెప్పాడు. ఈయన ఒక పర్యాయం నర్సాపురంవెళ్ళి, సత్యాగ్రహాన్ని నడుపుతున్న తాలూకా కాంగ్రెసు అధ్యక్ష కార్యదర్శు

లనుగాని, రైతుసంఘ ముఖ్యులనుగాని, రైతులనుగాని విచారించక జమీందారీ పార్టీవారినిమాత్రం విచారించి గాంధీజీకి ఒక రిపోర్టుపంపాడు. ఆంధ్రసోషలిస్టులు వ్యక్తుల ఆస్తుల్ని దోచుకోటానికి ప్రోత్సహిస్తున్నారంటూ అందులోతెలియజేశాడు. పైపెచ్చు కాశీపట్నం జమీందారును గాంధీజీ వద్దకు తీసుకెళ్ళి, ఆయన కాంగ్రెసు జమీందారనీ, ఆయన భూముల్ని దౌర్జన్యంగా రైతులు లాక్కొనునట్లుగా కాంగ్రెసు వాదులే ప్రోత్సహిస్తున్నారనీ తెల్పాడు. తనశిష్యోత్తముని మాటలునమ్మి గాంధీజీ కూడా కాశీపట్నం రైతుల పోరాటాన్ని ఖండించాడు. ఈ తగాదా శాంతియుతంగా పరిష్కారం కాకపోతే రాజాజీ ప్రభుత్వమే దానిని పరిష్కరిస్తుందని బెదిరించారు. ఆం॥ కాం॥ వర్కింగుకమిటీ సమావేశమై కాశీపట్నం సత్యాగ్రహం "చెడు సలహాలపైననూ తొందరపాటుతోనూ" చేయబడిందన్నారు ఇంతేగాదు.

1. "ముందుగా రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క అనుమతిగాని, సలహాగాని, సంప్రదింపుగాని లేకుండా యిక ముందెప్పుడూ ఇట్టి అధికార రహితమైన సత్యాగ్రహాలు చేయకూడదని వార్నింగు యివ్వబడింది.

2. ఈ సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్న బాధ్యగల కాంగ్రెసువాదు లందరి వద్దనూ సంజాయిషీ తీసుకొనవలని రాష్ట్ర కార్యదర్శికి అధికారం యివ్వబడింది."

ఈ తాఖీదుకు కామేడ్స్ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి, సుందరయ్యగార్లు పంపిన జవాబులలో ఈ క్రింది భాగాలు చాలా ముఖ్యమైనవి.

"మేము అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీలో బాధ్యతగల సభ్యులము. మాలో ఒకరు రాష్ట్ర రైతు సంఘాధ్యక్షుడుగనూ, రెండవ వ్యక్తి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ కార్యదర్శిగనూ వున్నాము. ఈ ప్రధాన సమస్య కాంగ్రెసు వాదులలో చాలామంది (సోషలిస్టులందరితో సహా) యీ క్రింది విధంగా ఆలోచిస్తున్నారనీ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారికి విశదపరుస్తున్నాము.

"రైతుల న్యాయమైన కోర్కెలను తీర్చడానికి కాంగ్రెసు కమిటీలు కాంగ్రెసు మంత్రులు పూనుకొనునట్లు ప్రయత్నిస్తాము. కాంగ్రెసు కమిటీలుగాని, కాంగ్రెసు మంత్రులుగాని ఈవిషయంలో జోక్యం కల్గించుకొనని పక్షాన రైతులు రైతు సంఘాలు చేయు ప్రత్యక్ష పోరాటాలను బలపరుస్తాము. వారి న్యాయమైన కోర్కెలకై జరిగే పోరాటాలకు సహాయం చేయడంవలననే రైతులు కాంగ్రెసు సంస్థలోనికి, స్వరాజ్య పోరాటంలోనికి వస్తారని మావంటి కాంగ్రెసువాదుల దృఢ విశ్వాసం....రైతు కూలీల ఆర్థిక రాజకీయ దాస్య విముక్తికొరకు పోరాటాలను సాగించగలశక్తి మన జాతీయ పోరాటానికి లాభకరం, కాంగ్రెసు సంస్థకుబలం అని మేము గట్టిగా నమ్ముతున్నాము.

"కాంగ్రెసు కమిటీలేవీ ధనవంతులయొక్క గాని భూస్వాములయొక్క గాని స్వాధీనంలో లేకుండా వున్నట్లయితే (మన దురదృష్టవశాత్తు నేటికీ అట్టి కమిటీలు చాలా వున్నాయి) కాంగ్రెసుకీ-రైతు, కార్మిక సంఘాలకూ మధ్య ఎట్టి స్పర్ధా వుండదు. స్పర్ధ ఏర్పడినట్లయితే దానికి సంబంధించిన అన్ని సంస్థలూ బలహీన పడుతాయి. ఇది జరగకుండా చేయాలని మా ఆశ. అందువల్లనే కార్మికులయొక్క గాని రైతులయొక్క గాని పోరాటాలకు కాంగ్రెసు కమిటీలు సహాయపడి బలపర్చాలని మేము కోరుతున్నాము. కాని కాంగ్రెసు నాయకులు మమ్ములను డిసిప్లెనరీ చర్యలతో బెదరించి నప్పటికీ, పోరాటాన్ని సాగించే రైతుల్ని గాని, కార్మికుల్నిగాని మేము విడిచిపెట్టజాలము. విడిచిపెట్టముకూడ. ఎందువల్లనంటే, రైతు కార్మికుల నిత్యపోరాటాలను విడిచిపెట్టటమంటే అర్థం కాంగ్రెసు సంస్థను బలహీనపర్చడం మాత్రమేగాక కాంగ్రెసును భారత స్వాతంత్రంకోసం పోరాడు సంస్థగాకూడా లేకుండా చేయడమని మాదృఢ విశ్వాసం...."

స్థానిక కాంగ్రెసుకమిటీలూ, కాంగ్రెసు ముఖ్యులూ రాష్ట్రమందలి యితర అన్ని ప్రజాసంస్థలూ బలపరచ్చుతున్నా కాశీపట్నంయెడ ప్రధాన కాంగ్రెసునాయకులిట్టి లజ్జాకరమైన పంథాను అవలంబించుటవల్లనే విచారణకమిటీలో కాశీపట్నం రైతులకు అన్యాయం జరిగింది. కాని ఈ అపజయంవల్ల రైతు ఉద్యమం దెబ్బ తినలేదుసరికదా మరింత అభివృద్ధి జెందినది. స్థానిక కాంగ్రెసు కమిటీలు కమ్యూనిస్టు ఆధ్వర్యాన ఈ పోరాటానికి పూర్తిగా సహాయం జేయుటవల్లనే నర్సాపురం తాలూకాలో కాంగ్రెసు నిజమైన ప్రజాసంస్థగాకూడా అభివృద్ధి జెందినది. ఎన్నడూ లేనట్లుగా ఒక్క నర్సాపురంతాలూకాలోనే 70 గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘా లేర్పడ్డాయి. కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రజాపార్టీగా ఈ తాలూకాలో ఏర్పడింది. యుద్ధకాలంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వాన ఈ తాలూకాలో అధికాహారోత్పత్తికి చక్కటి కృషి జరిగింది. లింగనబోయినచర్ల గ్రామంలో రైతులు స్వయం సహాయంద్వారా తమ కాల్వను తామే తవ్వకొని బంజరుభూములను సాగులోనికి తెచ్చారు. పాలకొల్లు మున్నగుచోట్ల ఎరువులు, ఇనుము వ్యవసాయవస్తువుల అమ్మకంలో జరిగే దొంగవ్యాపారాన్ని పట్టుకొని రైతులకు కంట్రోలురేట్లకు అందజేయబడింది. ఈనాడు ప.గో. జిల్లా నర్సాపురంతాలూకా కాంగ్రెసు ఉద్యమంలోగాని, రైతు ఉద్యమంలోగాని, మహిళా ఉద్యమంలోగాని ప్రప్రధానస్థాన మాక్రమిస్తోన్నదంటే అందుకు కారణం కమ్యూనిస్టుపార్టీ గావించిన కృషియేనని ఎల్లరు అంగీకరించే విషయమే.

మునగాల రైతు పోరాటచరిత్ర

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ నాయకత్వాన వివిధజిల్లాలలో రైతాంగం తమ హక్కుల సముపార్జన కొరకై అనేక పోరాటాలను సాగించ ప్రారంభమైనది. అన్ని పోరాటాలలోనూ కమ్యూనిస్టులు ముందు నిల్చుని వీటిని నడిపారు. కృష్ణాజిల్లాలో గంపలగూడెం. ముక్త్యాల, కొండపర్వ, చాట్రాయి, చల్లపల్లి మొదలగు ఎస్టేటులలో అనేక పోరాటాలు జరిగినవి. గుంటూరు జిల్లాలో అటవీ నిర్బంధాలకు వ్యతిరేకంగా తీవ్రమగు ఆందోళన జరిగింది. నెల్లూరుజిల్లాలో వెంకటగిరి ఎస్టేటు దురంతాలకు వ్యతిరేకంగా, తూ.గో.లో పిఠాపురం, కపిలేశ్వర పురం, తుని ఎస్టేటుల దౌర్జన్యాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాలు జరిగినవి. ఉత్తరవిశాఖలో మందాసా ఎస్టేటులో బ్రహ్మాండమగు పోరాటం జరగటం, రైతులు జమీందారీ రౌడీలను, పోలీసులను ఎదుర్కొనటం, లాఠీ చార్జీలు, తుపాకి కాల్పులు జరగటం ఆ పోరాటంలో ఒక పోలీసూ 3 గ్గురు రైతులూ చనిపోవటం, అనేక మంది రైతులు అరెస్టు కాబడి జైళ్ళకు పంపబడటం జరిగింది. ఇంతేకాదు: శిస్తు రెమిషన్ల కొరకు, ప్రాజెక్టు నిర్మాణంకొరకు నిర్మాణాత్మకమగు కృషి జరిగింది. లంచగొండి తనానికి వ్యతిరేకంగా తీవ్రమగు ఆందోళనజరగటంవల్ల తిరువూరు డిప్టీ రిజిస్ట్రారు అల్లూరు కరణం మొదలగువారిపై కేసులు నడిచాయి. వీటి యన్నిటినీ మించి రైతుల హక్కులకై జరిగిన బ్రహ్మాండమగు పోరాటం మునగాల ఎస్టేటులో జరిగినది.

విషాదగాథ

మొగలు పాదుషా షాజహాను ఒక మందిరం—పై "స్వర్గమనేదివుంటే అది ఇదే, ఇదే, ఇదే" అని వ్రాయించాడట. అదేవిధంగా మునగాల ఎస్టేటు మొగలో "రైతుకు నరకమనేది వుంటే అది ఇదే, ఇదే, ఇదే" అని అదృశ్య రూపంలో వ్రాయబడి వుంటుంది.

కాట్రగడ్డ నారాయణరావుగారు తాను అసెంబ్లీ సభ్యుడుగా 1937 లో ఎన్నుకోబడ్డ పిమ్మట వియోజకవర్గంలో రైతాంగ స్థితిగతులను తెలుసుకొనుటకై మునగాల ఎస్టేటు వెళ్ళారు. ఆయన తిరిగి వచ్చినపిమ్మట చెప్పే విషయాలను నేను నమ్మలేకపోయాను. వాస్తవికపరిస్థితులను తెలుసుకొనుటకై జిల్లాకాంగ్రెసు

కమిటీ ఒక విచారణ సంఘాన్ని నియమించాలని, జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీలో సభ్యులముగావున్న కొద్దిమంది కమ్యూనిస్టులం కోరాము. ఒక విచారణసంఘం ఏర్పడింది. ఈ సంఘం మునగాలఎస్టేటు వెళ్ళింది. స్వయంగా అనేకగ్రామాలు తిరిగి బోలెడంతసమాచారాన్ని సేకరించింది. వీటినన్నిటినీ ఈ విచారణసంఘం పక్షాన సమగ్రమైన నివేదికగా తయారుచేసి జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీముందు విచారణ సంఘ సభ్యుడనైన నేను పెట్టాను. కొణకంచిలో జరిగిన కమిటీ సమావేశంలో ఈ నివేదికపై దీర్ఘమైన చర్చ జరిగింది. జిల్లా కాంగ్రెసు తమ బాధల నివృత్తి కొరకై కృషిజేస్తుందిగదా యనే తలంపుతో మునగాలనుంచి అనేకమంది రైతులు వచ్చి కమిటీసమావేశాన్ని వీక్షిస్తూ కూర్చు న్నారు. నివేదికలో ఎస్టేటుపరిస్థితులు, జమీందారీ దురంతాలుకళ్ళకు గట్టినట్లుగా వర్ణించబడ్డాయి. ఇవి నిజంకాదనటానికి ఎవరికీ సాహసం లేకపోయింది. కాని జమీందారు స్నేహితులు, పక్షపాతులూ ఈ కమిటీలో లేకపోలేదు. అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు మునగాల రాజాగార్ల శరీరాలు వేరేగాని ఇద్దరూ ఒకటే అన్నంత అప్తులు. కాళేశ్వరరావు, మరుపిళ్ళ చిట్టి, జొన్నవిత్తుల కుటుంబరావు వగైరాలు రిపోర్టును వ్యతిరేకించారు. రిపోర్టు కాపీని అందరికూ అందజేయకుండా ఒక పర్యాయం చదివినంతమాత్రాన చర్చిస్తానికి వీలులేదన్న కారణంచూపి తోసి వేస్తానికి ప్రయత్నించారు మునగాల రైతులగుండెలు దడదడా కొట్టుకొన ప్రారంభించాయి. ఎంతో ధైర్యంచేసి జమీందారుకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యము లిచ్చాముగదా ? ఇప్పుడు కాంగ్రెసుకూడా మనలనుజారవిడుస్తే, ఇక జమీందారు మనలను బ్రతకనిస్తాడా యన్నది వారి గుండెదిగులు. కాని కాంగ్రెసు కమిటీ యందిలి తీవ్రవాదుల సహాయంతో నివేదిక ప్యాసయింది.

నివేదిక వెల్లడించిన విషయాలు ఏమిటి: కాళేశ్వరరావుగారు దాచాలని తలచిన విషయాలు ! మచ్చుకు ఈ నివేదికనుండి అక్కడక్కడా కొద్దిభాగాలు వుదాహరణలు చూడండి.

"ఎస్టేటువుద్యోగి గ్రామంలోకి వచ్చాడంటే మరాటీలదండు వచ్చినంతటి భయోత్పాతం ప్రజలలో కలుగుతుంది. గడియ (దివాణం) లోనికి రమ్మని కబురువచ్చిందంటే జుల్మానా పడ్డదనో, వీపు బ్రద్దలైందనో స్థిరపర్చుకొనే ఏమవిషియైనా బయలుదేరుతాడు"

"ఎస్టేటులో సరియైన సర్వే సెటిల్మెంటులు జరుగలేదు."

"పట్టాలలో వుదహరింపబడిన శిస్తుకన్న ఎక్కువగానే వసూలుచేయుట కూడా కలదు."

"ముఖ్యంగా రైతుసంఘములో జేరినందులకుగాను అపరాధంగా వందల కొలది ఎకరాలభూములను నిర్బంధంచేసి విడుదల పెట్టించినట్లున్నూ, రిజిష్టరీ చేయించుకొన్నట్లున్నూ, తాము విధిలేక భయంవల్ల అట్లుచేసితిమనియు అనేక మంది స్టేటుమెంట్లలో చెప్పినారు."

"శిరిపురంలో రాజవీధియని చెప్పబడే బజారు పూర్తిగా ఆక్రమింపబడి, చుట్టూ ఇటీవలనే గోడలు కట్టబడినవి."

"ఈనాందార్లు (ఈనాముదావాలగూర్చి) కోర్టులలో కంప్లెయింటు చేయలేదు. దీనికి కారణం జమీందారు తమ్ము మోసగించిన్ని, దౌర్జన్యం చేసిన్ని కంప్లెయింటు చేయకుండా ఆపివేసిరని చెప్పుచున్నారు.........జమీందారు మోసంజేసాడన్న ఈనాందారుల కంప్లెయింటులో సత్యం లేకపోలేదని స్ఫురిస్తున్నది."

"చాకళ్ళు, మంగళ్ళు, కుమ్మర్లు మున్నగు వారందరూ జమీందారునకు, ఎస్టేటు వుద్యోగస్థులకు నిర్బంధముగా వెట్టిచేయవలసివస్తున్నది.....పని చేయునపుడు బాలింతలను బిడ్డలకు పాలిచ్చుటకైనా ఇండ్లకు పోనీయరనీ, గోడలకు పాలు పిండుకోమనీ అంటారట."

"శిరిపురంలో కోటమ్మ యను వైశ్యస్త్రీ చనిపోగా....ఎస్టేటుమేనేజరు సాంబయ్యగార్ని తక్కిన మువ్వురను (వారసులను) పిలిపించి దొరికిన నవర్సులు మొదలగు వస్తువులను తెస్తున్నారు. రెండవరోజున వస్తువులను సాంబయ్యగారు తీసుకొనివెళ్ళి మేనేజరుకు వప్పగించారు. తర్వాత ఎస్టేటునౌకర్లు వచ్చి కోటమ్మ ఇంటిని ½ గజంలోతు తవ్వి మరికొంత సొమ్ము వస్తువులు దొరకగా పట్టుకువెళ్ళారు. పిమ్మట జమీందారు నడిగూడెం రాగానే సాంబయ్యగారు వెళ్ళి ఫిర్యాదుచేసుకోగా కర్మచేయుటకై 2 వులవబస్తాలిచ్చి తక్కిన చరాస్తిని వేలం వేయించాడు. సముద్దారు కొన్ని పశువులను తోలుకొనిపోయినాడు....శిరిపురంలో ఒకవీధిలో చాలాయిండ్లు పాడుబడివున్నవి. వీటన్నిటిని జమీందారు దౌర్జన్యంగా ఆక్రమించుకొని పాడుపెట్టాడని గ్రామస్థులు చెప్పారు.....శిరిపురంలో జిల్లాబోర్డు అంగీకారముపై గ్రామస్థులు పాఠశాలకుగాను స్థలమును సంపాదించి ఇల్లుకట్టుటకు ప్రారంభించారు....కాని 6–6–1933 న ఆ స్థలమును, కట్టబడుచున్న ఇంటిని జమీందారు ఆక్రమించుకొని, ఇంటిని పూర్తిగా కట్టించి స్వంతమునకై ఇప్పటికిని వుపయోగించుకొంటున్నాడు."

"రైతుసంఘ సభ్యులపై బహిష్కారము....వీరికి (రైతుసంఘసభ్యులకు) గ్రామంలో ఎవరూ పనిచేయకూడదు; అమ్మకూడదు। మాట్లాడకూడదు। వీరి ఇండ్లకు వెళ్ళకూడదు। తమ ఇండ్లకు రానీయకూడదు। ఇట్లు ఏవిధంగాను

సంబంధము పెట్టుకొనక బహిష్కరించాలి.....వీటి నుల్లంఘించినవారిని దెబ్బలు కొట్టుట,జరిమానాలు వేయుట ఇకముందు జాగ్రత్తగావుండుటకై ఖరారునామాలు, ప్రతిఫలశూన్యమగు ప్రోనోట్లు వ్రాయించుకొనుట మొదలగువిధాలసాధించారు"

"ఎస్టేటులో సాగుచున్న నిరంకుశ పరిపాలనకు వుదాహరణగా దెబ్బలు కొట్టుటనుగూర్చికూడా చాలామంది తెల్పినారు. కందుల రాములుగారనే రేపాల గ్రామస్థుని ఏదో తప్పుచేశాడని గదిలోనికి పిలిపించి చావగొట్టించినారట. దెబ్బలు భరించలేక పడిపోతూవుండగా గొంతులో నీళ్ళుపోసి నిల్చోబెట్టి మరల కొట్టినారట. చివరకు వానివద్ద రు 100 లు జరిమానా వసూలుచేసి వదలినారట"

"మా యీ విచారణఫలితంగా, ఎస్టేటు పరిపాలనలో అనేక అక్రమాలు జరుగుచున్నవనియు, జమీందారు తనకు లేని నిరంకుశాధికారాలను చలాయించుచు ప్రజలను పీడించుచున్నట్లును, ఎస్టేటు పరిపాలకవర్గమంతయూ అవినీతి పూరితమై ప్రజలను క్రుంగదీయుటకు మరింత తోడ్పడుచున్నదనియు మేము తలచుచున్నాము."

ఇవి రిపోర్టులోని కొన్ని మచ్చుతునకలు. ఈపరిపాలనను సాగించేవ్యక్తి మునగాలఎస్టేటుజమీందారు నాయని వెంకటరంగారావుగారు 1920 నుండే కాంగ్రెసువాది.

రైతాంగశక్తి అజేయం

శాసనసభ్యుడు నారాయణరావుగారు వెళ్ళి వెట్టిని మానండని పిలుపునిచ్చి వచ్చారు. విచారణకమిటీవెళ్ళి రైతులను మేల్కొలిపింది. రైతుహక్కులను సాధించుటకై జమీందారీ దుర్నయాలను అరికట్టుటకై పోరాటాలు సాగించాలి. ఇందులకై జిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీ బాధ్యత హెచ్చింది. కాబట్టి ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ సహాయంతో జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ కొంతమంది వలంటీర్లను మునగాల ఎస్టేటుకు పంపి రైతువుద్యమాన్ని పెంపొందించ దలచింది. ప్రథమంలో కామ్రేడ్స్ చంద్ర రాజేశ్వరరావు. వెల్లంకి విశ్వేశ్వరరావు పంపబడ్డారు. పిమ్మట కామ్రేడ్స్ నండూరి ప్రసాదరావు. పరంధామయ్య. ఆంజనేయులు పంపబడ్డారు. అతివాదుల నాయకత్వాన వున్న జిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీ, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం తమ శక్తులన్నిటినీ కేంద్రీకరించి రైతు ఉద్యమాన్ని పెంపొందించినవి.

ఎస్టేటులో రైతులపక్షాన పనిచేయటం చులకనైన పనిగాదు. 19'0 లో రైతుసంఘాలు పెట్టినవారు జమీందారుయొక్క తీవ్రకోపాగ్నికి గురియైనారు. నాయకులుగా తల వెళ్ళబెట్టిన ప్రతివారి తలనూ చితకబొడిచాడు. కొంపలు,

పెంటపోగులతోసహా దోచుకున్నాడు. వారిని సాంఘికంగా బహిష్కారం చేయించాడు. చివరకు మంచినీళ్ళు త్రాగుటకుకూడా వీలులేకుండా ఒకకరణం దొడ్లోవున్న మంచినీటిబావిలో అశుద్ధం కల్పించాడు. "జమీందారు కోర్కెలకు భిన్నంగా నడిస్తే ఎస్టేటులో బ్రతుకుట దుర్లభం అన్న గ్రామమున్నుడు మొరలో సత్యం ధ్వనించుచున్నది." అని. రైతుసంఘంలో జేరిన కొల్లు అచ్చయ్యగారిని జమీందారు కొట్టించిన సందర్భంలో సబ్‌కలెక్టరు జడ్జిమెంటులో వ్రాశాడు. ఇట్టి దురాగతాలనుసహితం అనుభవింపవలసివస్తుందని వలంటీర్లకు ముందే తెలుసును. అయినా భయపడలేదు. ప్రజాసేవలో. రైతు వుద్యమంలో ప్రాణాలను సహితం అర్పిస్తానికి సిద్ధమయ్యే ఈ రైతు యువకులు ఆ ఎస్టేటు వెళ్ళారు.

కాంగ్రెసు, తాను సాగించిన సత్యాగ్రహోద్యమాలను ఉపసంహరించి నప్పుడల్లా "ప్రజలు ధైర్య హీనులయ్యారు. అందుచే ఉద్యమాన్ని ఉపసంహరించవలసి వచ్చింది." అని తప్పును ప్రజలనెత్తిపైకుద్దటం పరిపాటి అయింది. కాని ఇది నిజంకాదు. తమ రాజీధోరణిని. ప్రజాచైతన్యంయెడ తమకుగల భయాన్ని కప్పిపుచ్చుకుంటానికే కాంగ్రెసునాయకులు ఇట్టి సాకులు వెదుకుతూ వుంటారు. మునగాలలోచూడండి. 1930 లో ప్రకాశం పంతులు, విశ్వనాధ దాసు మహాశయోగార్లు వెళ్ళి రైతులను కదల్చివచ్చారు. తర్వాత శాసనోల్లంఘనంలో తాము జైళ్ళకు వెళ్ళారు. ప్రజలు ధైర్యయుక్తంగా జమీందారుతో పోట్లాడారు. కాని జాతీయోద్యమ సహాయంలేక, నాయకత్వంలేక ప్రభుత్వం జమీందారు కలిసి చేసిన దాడి ఫలితంగా తాత్కాలికంగా లొంగిపోయారు. పైన పేర్కొన్న దుర్ణయాలన్నీ 1930 తర్వాత జరిగినవే. అయినా, ఇంత దారుణ హింసాకాండ జరిగినా, రైతాంగంలో అగ్ని చల్లారలేదు. నివురుగప్పి మాత్రం వుంది. అందుచేతనే, 1938 లో తిరిగి రైతుసంఘాన్ని నిర్మిస్తానికై ప్రయత్నాలు జరుగగానే ఎస్టేటులోని 40 గ్రామాల రైతులూ అమితోత్సాహంతో ముందుకు వచ్చారు. ప్రధమ సంవత్సరంలోనే 20,000 జనాభాలోనూ 3000 కు పైగా కాంగ్రెసు సభ్యులుగానూ 4 000 కు పైగా రైతుసంఘ సభ్యులుగానూ జేరారు. తమ హక్కులకొరకై పోరాడనిల్చారు. ఈదఫా 'యశోవా, మృత్యుర్వా'. వేరుమార్గంలేదు.

రైతు పోరాటాలకు నాంది

మునగాల జమీన్ రైతు సంఘ నాయకత్వాన ప్రజలు జమీందారీ దురంతాల నెదుర్కొనుటకు తయారైనారు. మొట్టమొదటగా, ప్రజలందరినీ వేధిస్తూ

న్నది వెట్టిచాకిరి. ఇక దీనిని ఎవరూ జమీందారుకు పోలీసులకూ చేయకూడ దనుకున్నారు. అక్రమ శిస్తులు చెల్లించ నిరాకరించారు. చెట్లపైవుండే తమ హక్కులను చలాయించుకో సాగారు. తమలోవచ్చే గిల్లికజ్జా లన్నిటినీ జమీం దారుముందుపెట్టి, మహాప్రభూ విచారించండి, అనటం మానుకున్నారు. జమీం దారు బలవంతంపై కొందరిపై జరిపే సాంఘికబహిష్కారాన్ని మానుకొని, ప్రజలను పీడించుకుతింటూ, వారి కోర్కెలను మన్నించని షాహుంకార్లు, జమీం దారీ వుద్యోగులు, పోలీసు, రౌడీలపైన ప్రయోగించ సాగారు. తమ హక్కు లన్నీ గుర్తింపబడే వరకూ శిస్తులను చెల్లించటం నిరాకరించా లనుకున్నారు. రు 1,20,000 చెల్లవలసిన శిస్తులో ఒక్క దమ్మిడీకూడా చెల్లింపబడలేదు జప్తులు జరుగుతే నిరోధించదలచారు. దీనితో కధ అడ్డం తిరిగిం ి.

ప్రతి చెరువుక్రిందా జమీందారుకు పాతికో, పరకో ఎకరాల స్వంత కమతంభూమి వుండేది. లోగడ దీనిని దున్నటం, ఊడ్చటం, కోయటం, నూర్చటం అన్నీ రైతులూ, కూలీలే వెట్టికి చేసేవారు. కాని ఇప్పుడా పప్పులు ఉడకవు. రైతులతో పాటు తానూ కూలీ యిచ్చి చేయించుకోవలసిన అగత్యం పట్టింది. ఎల్లకాలం తన ఆటలు సాగుతాయా మరి!

కలకోవ గ్రామంలో జమీందారు భూమి వుంది. అది పండి కోతకు సిద్ధ మైంది. రైతులు మామూలుగా యిచ్చే కూలిని తామూ యిస్తామని ఎస్టేటువారు కోత గోయించారు. 72 రు హరిజన స్త్రీలు కష్టపడి 22 ఎ॥లు కోత గోసారు. తీరా కోతగోసి, 3 మైళ్ళు నడిచి, ఎస్టేటు దివాణానికి వెళ్ళి తమ కూలిని అడు గుతే, కొట్టు అడుగువ ముక్కిపోయినవడ్లు ఎ 1 కి 3 కుండల చొప్పున యిస్తా మన్నారు. రైతు లిచ్చేది 4 కుండలైతే 3 కుండలు తీసుకోమన్నారు కూలీలు! మేము ఎక్కువ యిచ్చేదిలేదు, పొమ్మన్నారు ఎస్టేటువారు. మీ రివ్వకపోతే మా సంఘమే యిప్పిస్తుందని కూలీలు వచ్చేసారు.

ఈ కూలీలకు న్యాయంగా రావలసిన కూలిగింజలకొరకై రైతుసంఘం నాయకత్వాన పోరాటం ప్రారంభమైంది. హరిజన కూలీలు, వీరికి తోడుగా కొంతమంది రైతులూ కోటగుమ్మంముందు సత్యాగ్రహంచేయ ప్రారంభించారు. దీనితో ఎస్టేటు అంతటా అగ్ని ప్రజ్వరిల్లింది. ప్రజలలో విపరీతమగు పట్టుదల కల్గింది. జమీందారు కూలీలకుచేసిన అన్యాయాన్ని ప్రతిఘటించుటకై రైతాంగం నడుము కట్టింది, సత్యాగ్రహులకు తోడుగా మొదటిరోజున 500 మంది, రెండవ రోజున 1000 మంది 3 వ రోజున 3000 మంది రైతులు కోటవద్దకు వచ్చి సత్యాగ్రహులకు బాసటగా నిల్చారు.

ఎస్టేటుదారు దీనిని, తన మామూలు ధోరణిలో అణచ ప్రయత్నించాడు. ఎస్టేటు అంతటా దుర్వదంతులను వ్యాపింపజేసారు. కొంపలు తగల బెట్తారట! ప్రసాదరావు, పరంధామయ్య వగైరాలను ఖూనీ చేస్తారట! కోటముందు వీరు మీటింగు ప్రయత్నంలో వుండగా, పట్టపగలు 10, 12 మంది ఎస్టేటు రౌడీలు కట్టలతో ప్రదర్శనాలు జరిపారు. కాంగ్రెసు తమతో రాజీపడిందనీ, ప్రభుత్వం ఇంక వాలంటీర్లను అరెస్టుచేస్తుందనీ పుకార్లు పుట్టించారు. అయినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఉద్యమం మరింత తీవ్రము కాజొచ్చింది చివరకు, పోలీసు సహాయాన్ని అర్థించడం తన ధాన్యం కుప్పలనూ, కోటనూ దోచుకొనుటకై రైతు సంఘం ప్రయత్నిస్తున్నదను తప్పుడు టెలిగ్రాములు పంపించాడు. దీనితో 24-12-38 తెల్లవారు సరికి జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా పోలీసు సూపర్నెంటు, సబ్ కలెక్టరు వగైరాలు, 3 లారీల పోలీసులతో మునగాలలో దిగారు.

పోలీసులే కాదందోయ్ వచ్చింది. చీఫ్ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు, ఇంకొక కార్యదర్శి బి. యస్. మూర్తిగారు కూడా ఈ రిజర్వు పోలీసులతో కలిసివచ్చారు. అహా, హరిజన నాయకులు, కాంగెసు నాయకులు వచ్చారుగదా, హరిజన కూలీలకు న్యాయం కల్గుతుందిగదా యని ఆశించారు ప్రజలు. కాని అంత పుణ్యమా! ఎక్కడెక్కడనో వున్న వలంటీర్లను వెతికి, మునగాలకు తెప్పించిన మీదట. కాళేశ్వరరావుగారు జమీందారు పక్షన వకాల్తా పుచ్చుకొనకుండానే వాదించసాగారు. ఇంతటితో వూరుకుంటే పోనుగా: ఎంతైనా కాళేశ్వరరావుగారు ప్లీడరుగదా అని ప్రజలు వూరుకునేవారుగా. అట్లా వూరుకోలేదు. తమ కాంగ్రెసు నాయకత్వాన్ని. ఛీఫ్ పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ షిప్పును చూపించాలనుకున్నారు. మునగాల రైతుల వ్యవహారంలో కాంగ్రెసు జోక్యం కల్గించుకోదని జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు తమతో చెప్పారనీ, ఎఱ్ఱజండా తమది కాదనీ, సోషలిస్టులదనీ, దీనిని తీసివేయాలనీ, కాంగ్రెసు ప్రచారకులగు అంజనేయులు, పరంధామయ్యగార్లు ఎస్టేటులోవున్నచో రాజీ కుదరదనీ, రాజీ కుదరప పక్షన ఆ ఎస్టేటులోవున్న ప్రజలు తమవారు కారని చెప్పెదమనీ, కాంగ్రెసు ప్రజలనే వుద్దేశంతో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి లోబడివున్న కలెక్టరు, సూపర్నెంటు ఇంతవరకూ వూరకున్నారనీ, కాంగ్రెసు మనుష్యులు కాదని తెలిసిన పిమ్మట పోలీసులు కాల్పులు కాల్చెదరనీ, అరెస్టులు చేసెదరనీ, ఈ హంగామా జరగకుండా రాజీపడుట మంచిదనీ, ఏమేమో హెచ్చరించారు. కాని పాపం, రైతులదీక్ష, త్యాగం, వీరత్వమహిమ వారేమి ఎరుగుదురు!

(3)

కలెక్టరు సత్యాగ్రహానికిగల కారణాలను విచారించారు. జమీందారు అన్యాయం తేలిపోయింది. రైతుకూలీలకు ఎ 1 కి 4 కుంచల చొప్పున ధాన్యం కూలీ, మంచినడ్లు, కలకోవ గ్రామములోనే యిప్పించుటకు కలెక్టరు నిర్ణయించాడు. ఆ రాత్రియే కాశేశ్వరరావు, బి. యస్. మూర్తిగార్లతోసహా రిజర్వు పోలీసులందరూ బెజవాడ తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

రైతుసంఘమంటే రైతులకు, కూలీలకు యెట్టి అభిమానమో ఒక్క ఉదాహరణవల్ల తెలుసుకోవచ్చును సబ్ కలెక్టరు తాను ఒక్కడూ కలకోవవెళ్ళి కూలీలను పిలచి, 4 కుంచల చొప్పున కూలి తీసుకోండి యిప్పిస్తాను అని ఆజ్ఞాపించారు. హరిజనస్త్రీలు, చదువుసంధ్య లెరుగరు. ఎర్రటోపీనిచూస్తే పిట్టల్లాగు ఎగిరిపోయేవారు. ఈ రోజు సబ్ కలెక్టరుముందు ధీమాగా నిలబడి "మా రైతుసంఘ నాయకులువచ్చి చెప్పుతేనేగాని మేము ఒక్కగింజనైనా తీసుకోము" అని జవాబిచ్చారు. ఎందు బొమికలలోగూడ రైతుసంఘం ఎట్టి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని రగుల్గొల్పింది.

రాజీ - పొయ్యిరాజటమే

జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘనివేదిక జమీందారీ దురంతాలను ప్రపంచానికి వెల్లడి చేసింది. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం, జిల్లా రైతుసంఘం మునగాల ప్రజలకు అండగా నిల్చాయి. కలకోవ పోరాటంలో రైతాంగానికి ఎక్కడలేని ధైర్యమూ, ఉత్సాహమూ వచ్చాయి. ఈ ప్రజా శక్తిముందు ప్రభుత్వమూ, జమీందారూ లొంగిరాక తప్పిందికాదు. రాజీ సంభాషణలు ప్రారంభించారు. చివరకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారి మధ్యవర్తిత్వాన రాజీ చేసుకొనుటకు రైతుసంఘమూ, జమీందారూ అంగీకరించారు. చివరకు 11-1-39 న రాజీ పత్రంపై రైతుసంఘ నాయకుల, కుమారరాజా సంతకాలు జరిగాయి.

కాని బ్రహ్మయ్యగారు జీవితాంతం సిగ్గుపడవలసిన విషయం ఇక్కడ జరిగింది. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘముచే పంపబడి, అష్టకష్టాలకూ, జమీందారీ దుండగాలకూ తట్టుకుంటూ రైతు ఉద్యమాన్ని నిర్మిస్తున్న వాలంటీర్లు కామ్రేడ్స్ పరంధామయ్య ఆంజనేయులను ఎస్టేటునుంచి వెళ్ళిపొమ్మని రాష్ట్రకాంగ్రెసు పక్షాన బహిష్కరణపు టుత్తరువును జారీచేసారు. వీరు రైతులను రెచ్చగొట్టుతున్నారట। దౌర్జన్యాన్ని ప్రబోధిస్తున్నారట। కాంగ్రెసు జండాకు పోటీగా ఎర్ర జండాను పెట్టుతున్నారట। ఈభోగట్టా అంతా వీరికి పోలీసుల ద్వారానూ, లింగ

గిరి జమీందార్ల ద్వారానూ తెలిసినదట. ఆహా! చావుకు కూడా తెగించి రైతు సేవజేయ సమకట్టిన కాంగ్రెసు వలంటీర్లకు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి బ్రహ్మయ్యగారు ఇచ్చిన బహుమతి ఇదీ!

దీనికి కారణం లేకపోలేదు. ఆనాడు కాంగ్రెసులో అతివాదులకూ, మితవాదులకూ తీవ్రసంఘర్షణ జరుగుతూవుంది. అతివాదుల నణచాలనే వుద్దేశంతో డాక్టరు పట్టాభి, బ్రహ్మయ్యగార్లు అనేక దురంతాలు చేశారు. పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసులో మెజార్టీలోవున్న అతివాదులను తొలగించాలనే వుద్దేశంతో వారు జేర్పించిన 35,000 సభ్యత్వాన్ని రద్దుచేసారు. ఇందులో, మునగాలలో జేరిన 3000 సభ్యత్వంకూడా రద్దు అయింది. దీనిపై ఎస్టేటులో తీవ్రసంచలనం కల్గింది. ఇదంతా కమ్యూనిష్టులే చేస్తున్నారు కాబట్టి వీరిని ఎస్టేటునుండి వెళ్ళగొట్టాలని బ్రహ్మయ్యగారు తలచారు.

మరొక కారణంకూడా వుంది. రాజీ అమలు జరిగిందేగాని, జమీందారును ఎరిగివున్న ఎవ్వరూ అది సత్యంగా అమలు జరుగుతుంది అనుకోలేదు. దానిని అమలు జరపాలంటే రైతుసంఘం బలంగా వుండాలి. ఆ హక్కులను నిలబెట్టుకుంటానికై పోరాటాలను సాగించ తయ్యారుగావాలి. కాని బ్రహ్మయ్యగారిదీ పంధాకాదు. చల్లపల్లి జమీందారు స్నేహితులైన వీరు మునగాల జమీందారుతో పోరాటానికి వప్పుకుంటారా! జమీందారును మంచిజేసుకొని, వారిచే ఏదో విధంగా, రాజీని అమలు జరిపించా మనవచ్చు. జమీందారును మంచిచేసుకుంటానికి, రైతు వుద్యమంలో వీరులుగానిల్చిన వాలంటీర్లను పంపివేయటం ఒక మార్గం. ఎంతచక్కటి ఆలోచన!

ఈ రాజీ జమీన్ రైతుసంఘానికి ఒక పెద్దవిజయం. వీరు కోరినవన్నీ దాదాపుగా అంగీకరించబడ్డవి. జమీందారు దౌర్జన్యంగా లాక్కున్న భూములు, వ్రాయించుకున్న బినామీ ప్రోనోట్లు యిచ్చివేస్తానికి అంగీకరించాడు. చెట్లపై రైతుల హక్కులను గుర్తించాడు. భూములను సర్వే జేయించటానికీ, పట్టాలను సరిగా మారుస్తానికి, వెట్టిచాకిరిని మానుకుని నౌకర్లను పెట్టుకుంటానికీ, ఆక్రమణలను వదలివేస్తానికి, అక్రమశిస్తులను వసూలు చేయకుండా వుంటానికి ఈనాములన్నిటికీ పట్టాలివ్వటానికీ, జమీందారు అంగీకరించాడు. రైతులు శిస్తులు చెల్లించివేయటకూ, సాంఘిక బహిష్కారాన్ని ఉపసంహరించుటకూ అంగీకరించారు.

రాజీ జరిగిందేకాని ఇది అమలుజరగటం ఎట్లా? మధ్యవర్తి బ్రహ్మయ్యగారు తన వకాల్తా యిచ్చి ఎర్నేని సుబ్రహ్మణ్యంగార్ని పంపారు. ఈయనవచ్చింది

ఆంధ్రలో రైతు ఉద్యమం

మొదలు జమీందారుకు హృదయపరివర్తన కల్గించుటకై పరిశోధనలు సాగించాడు. ఇక రాజీ అమలు జరగటం సాధ్యమా? సంతకాలు జరిగిన మరునాటి నుండీ పేచీలు. కాలికితీస్తే వేలికి, వేలికితీస్తే కాలికిగా మడతపేచీలుపెట్ట ప్రారంభించాడు జమీందారు. రైతులు శిస్తులుకడితేనేగాని తాను ఏమీ మాట్లాడనన్నాడు. చివరకు శిస్తు రిమిషన్ల విషయంలో తగాదా వచ్చింది. మొదట్లో రు 1కి 0-4-0 రెమిషన్ యిస్తానని తర్వాత 0-2-0 అన్నాడు. బ్రహ్మయ్యగారు 0-4-0 ఇవ్వాలన్నారు. జమీందారు ససేమిరా, విననన్నాడు. జమీందారులో హృదయ పరివర్తనం కల్గకపోతే నేనెందుకిక్కడ అని సుబ్రహ్మణ్యంగారు బందరుకు నడిచారు. ఆఖరి ప్రయత్నంగా కామ్రేడ్ ప్రసాదరావు మరొక పరిష్కార మార్గాన్ని సూచించాడు. 0-4-0 రెమిషన్లూ మినహాయించి రైతులు శిస్తులను ముందుగా కడుతారు. తర్వాత జమీందారు తాను చేయవలసినవి చేయవచ్చునన్నాడు. కాని దీనికీ జమీందారు అంగీకరించలేదు. రాజీతో ఇక తాము సంబంధ ముంచుకోమని బ్రహ్మయ్యగారు చేతులు కడుక్కున్నారు. రాజీషరతుల నమలుబర్చిస్తానికై రైతులకిక పోరాటంతప్ప వేరుమార్గం గోచరించలేదు.

మరల పోరాటం

ఆంధ్రరైతు ఉద్యమంలో మునగాలరైతుపోరాటం ఒక చరిత్రాత్మకఘట్టం. ఎప్పుడైతే రాజీ భగ్నమైందని తేలిపోయిందో ప్రజలు ఇక పోరాటానికి సంసిద్ధులు కాజొచ్చారు. జమీన్ రైతుసంఘం సమావేశమై సత్యాగ్రహం జరుప తీర్మానించింది. కామ్రేడ్ ప్రసాదరావు అధ్యక్షతక్రింద సత్యాగ్రహ కమిటీ ఏర్పడింది. జిల్లా రైతుసంఘమూ, కమ్యూనిస్టుపార్టీ (అప్పటిలో కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ) ఈ సత్యాగ్రహమును బలపర్చ నిశ్చయించినవి.

జమీన్ రైతుసంఘం ప్రజలకు పిలుపు ఇచ్చింది. ఏ వృత్తివారైనాసరే జమీందారుకుగాని, దుర్మార్గులగు ఎస్టేటువుద్యోగులకుగాని నౌకరిచేయక, పూర్తిగా సాంఘికంగా బహిష్కరించాలి. వెంటనే చాకలి, మంగలి, కుమ్మరి, మాదుగ వగైరా వృత్తులవారందరూ పనులు మానుకున్నారు. ఎస్టేటులో ఎక్కడా ఒక్క చాకలికూడా ఎస్టేటువారి బట్టలు వుతికిన పాపానపోలేదు. ఆఖరుకు జమీందారు కోటలో నౌకరిచేయుటకుకూడా కూలీలు కరువైనారు. విధిలేక, నైజాంనుండి కొంతమంది చాకళ్ళను తెప్పించుకోవలసి వచ్చింది. కాని ఎస్టేటు ప్రజల తీవ్ర కోపాగ్నికి ఆగలేక వీరు వచ్చిన నాలుగురోజులలోనే తమ గ్రామాలకు జేరవలసి వచ్చింది. ఈ సాంఘిక బహిష్కారం ఎంతతీవ్రంగా నడచినదంటే,

గొడ్ల కాపలా కాసే పిల్లలు సహితం ఎస్టేటు ఉద్యోగుల పశువులను కాపలా కాస్తానికి నిరాకరించారు.

జమీన్దారీ రైతుసంఘం శిస్తులను నిరాకరించమనీ, జప్తులను విరోధించమనీ మరొక పిలుపు నిచ్చింది. వెంటనే ఏగ్రామంలో నూ ఒక్క దమ్మిడీ శిస్తు చెల్లింపబడలేదు. ఎస్టేటువారు జబర్దస్తీగా జప్తులు చేద్దామని బయలుదేరారు. ఒకటి రెండు చోట్లకన్న ఎక్కువ జప్తులుచేయలేక పోయారు. తర్వాత మరొక ప్రాంతానికి మేనేజరు బయలుదేరాడు. కాని తీరాబండి ఎక్కబోవు సరికి తాను వెళ్ళవలసినది రేపాలగ్రామం అని గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. గుండెలు జారి పోయాయి. ప్రయాణాన్ని నిలుపుకొని జప్తులుచేయుటకై పోలీసుల సహాయాన్ని కోరాడు. ఈ విధంగా జమీందారీ ఉద్యోగుల గుండెహడలగా శిస్తుల నిరాకరణోద్యమం సాగింది.

కామ్రేడ్ నండూరి ప్రసాదరావు

ఈ లోగా ఎస్టేటు అంతటా సత్యాగ్రహ దళాలు ఏర్పడ్డాయి. ఒక్క నెలరోజులలో 4 క్యాంపులలో 1100 మంది సత్యాగ్రహులు తర్ఫీదు అయ్యారు. కామ్రేడ్స్ ప్రసాదరావు పరంధామయ్య జోస్యభట్ల సత్యనారాయణలు రాజకీయాలు, కవాతు, సత్యాగ్రహ ధర్మాలు మున్నగునవి ఈ క్యాంపులలో నేర్పారు. ఎస్టేటులో దాదాపు ప్రతి ఇంటినుండి ఒక్కొక్కరు చొ॥ సత్యాగ్రహంచేయుటకు పంపబడ్డారు.

బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు, కమ్మవారు, రెడ్లు, చాకలి, మంగలి, కమ్మరి, కుమ్మరి, మాదుగ మొదలగు అన్నికులములవారూ ఐక్యతతో సత్యాగ్రహులుగా జేరారు. ఇట్టి ఐక్య పోరాటము ఆంధ్రరైతు వుద్యమ చరిత్రలో అపూర్వము.

ఈ కాలంలో ఎవరి ప్రయత్నాలలో వారు వున్నారు. ప్రభుత్వం తన పోలీసుబందోబస్తు తానుచేసుకుంటున్నది. జమీందారు తనతప్పులను కప్పి పుచ్చు కుంటానికై రికార్డును పోగు జేసుకొంటున్నాడు. మద్యవర్తి బ్రహ్మయ్యగారు "చేతులు కడుక్కు కూర్చున్నాడు. బ్రహ్మయ్యగారి ఏజంటు సుబ్రహ్మణ్యంగారు జమీందారు రాజీపి అమలు జర్పనిచో, కోటముందు ప్రాయోపవేశాన్ని చేస్తాను." అన్న పెద్దమనిషి తన ఆశ్రమానికిపోయి కూర్చున్నాడు. జమీన్‌రైతుసంఘం జూన్ 2వ తేదీనుండి సత్యాగ్రహమునుసాగించుటకు ప్రభుత్వమునకూ, కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమునకూ, రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకూ, బ్రహ్మయ్యగారికీ నోటీసు యిచ్చింది.

ఇమ్మడి పాపయ్యగారు 1930 లో ఏర్పడ్డ జమీన్ రైతుసంఘానికి అధ్యక్షులు. అపాపానికై జమీందారు ఆయనను అనేక బాధలపాల్జేసి, చివరకు మోట భావితో వున్న ఆయన 5 ఎ॥ల మాగాణి భూమిని 18 ఎ॥ ల మెట్టభూమిని లాక్కున్నాడు. తిరిగి ఆ భూమిని స్వాధీనము చేసుకొనటకై రైతులు నిశ్చయించారు. అదేవిధంగా రామాపురంలో జమీందారు ఆక్రమించుకొన్న స్కూలు బిల్డింగును తిరిగి స్వాధీనము జేసుకొనుటకుకూడా నిశ్చయించారు. స్కూలు బిల్డింగును స్వాధీనం జేసుకొని అందుపై ఎఱ్ఱజెండాను, కాంగ్రెసు జండాను ప్రతిష్టించారు. అటు పిమ్మట ప్రభుత్వం 144 సెక్షన్ యిచ్చి ప్రసాదరావు వగైరా 30 మందిపై కేసు పెట్టింది.

1939 జూన్ 2 వ తేదీన పాపయ్యగారి పొలంలో సత్యాగ్రహం ప్రారంభమైంది. జమీన్‌రైతు ఉపాధ్యక్షులగు కామ్రేడ్ ఉప్పల రామయ్యగారి నాయకత్వాన ఎనమండుగురు రైతులు అరకలు కట్టుకొని భూమిలో ప్రవేశించి దున్నటం ప్రారంభించారు. వెంటనే వారిని పోలీసులుఅరెస్టుచేసారు. ఇకప్రారంభమైంది సత్యాగ్రహం. రోజు తరబడి రోజు ఒక్కొక్కదళంరావటం భూమిలోనికి అరకలతోప్రవేశించటం, అరెస్టుకావటం జరిగింది. కేవలం అరెస్టులతోనేపోలేదు. 4 వ తేదీన దారుణమైన లాఠీచార్జిజరిగింది. లాఠీకఱ్ఱలు విరిగినవి. రైతులకు బలమైనగాయాలు తగిలినవి. ఒక రైతు చేతివేలు పూర్తిగా ఎగిరిపోయింది. స్త్రీలపై సహితం అత్యాచారం జరిగింది. అయినా రైతులుతమ ధైర్యాన్ని విడనాడలేదు. జమీందారీ గూండాలను, పోలీసులను ఎదుర్కొని పోరాడసాగారు.

ఈ పోటంలో ఒక్క పురుషులేగాదు పాల్గొన్నది. స్త్రీలు, బాలురు సహితంగా అత్యుత్సాహంతో, ధైర్యంతో ముందుకువచ్చి పాల్గొన్నారు. ఊరూరా బాలసంఘాలు ఏర్పడ్డాయి. తమ పాఠాలను సమిష్టిగా చదువుకొనుటతో బాటు రైతుగీతాలను నేర్చుకొనుట, వాటిని పాడుతూ గ్రామవీధులలో వూరేగుట, గ్రామాలలో ఎక్కడ ఏ మూల జమీందారీమనుష్యులు, పోలీసులు ఏమి చేస్తున్నారో వార్తలు అందించుట, సంఘనిధిని వసూలుచేయుట ఈ బాలసంఘాల కృషి. 8,10 ఏండ్లబాలురు జమీందారీవిధానం నశించుగాక, పోలీసుల దౌర్జన్యాలు నశించుగాక" యని నినాదాలిస్తూ వీధులవెంబడి వూరేగుతూవుంటే పోలీసుల కడుపు మండింది. ఒక రోజున రాత్రివేళ ఊరేగింపు పోలీసుస్టేషను ముందుగా వెళ్ళుతోవుంటే రాళ్లు విసరి పెట్రోమాక్సు లైటును బద్దలుకొట్టటం, కుర్రవాళ్ళను గాయపర్చటం చేసారు. అయినా చెదరక, మరింత ఉత్సాహంతో నినాదాలతో బాలురంతా వూరేగటం సాగించారు.

మునగాల పోరాటంలో స్త్రీలు చూపిన ధైర్యసాహసాలు వర్ణనాతీతము. కామ్రేడ్స్ ప్రసాదరావు వగయిరా నాయకులను అరెస్టుచేసి కార్లపై తీసుకు పోతున్నారని గ్రామాలలో వార్తతెలిసింది. వెంటనే మునగాల, నారాయణగూడెం, బరాఖతగూడెం, రామాపురం మొ॥ గ్రామాలస్త్రీలు బాలురు 300 మంది రోడ్డుపై కాచివున్నారు. రిజర్వుపోలీసు బస్సువచ్చింది. దానిని స్త్రీలు ఆపేసారు. బాలురు రైతుగీతాలుపాడుతూ వుత్సాహపరుస్తూ వుండగా స్త్రీలు "నాయకులను వదలనిదే కారునుపోనియం"అని రోడ్డుకడ్డంగా నిల్చారు. పోలీసుల ఎంతబ్రతిమిలాడినా, బెదరించనా వినలేదు. చివరకు కామ్రేడ్సు పురుషులు సత్యాగ్రహంచేసి జైళ్ళకుపోగా స్త్రీలు గృహకృత్యాలను నిర్వహిస్తూ, జమీందారీ దౌర్జన్యాలను ఎదుర్కొండి, అని ఆదేశించినమీదట వారు కారుపోవుటకు దారిఇచ్చారు.

ముఖ్యులగువారు అరెస్టు అయ్యారుగదా. ఇక మన జప్తులు సాగించవచ్చుననుకున్నారు జమీందారీ పార్టీవారు. పోలీసుల సహాయంతో ఇండ్లలో జొరబడి, కనపడ్డ సామానునల్లా జప్తుచేయ నారంభించారు. కాని ప్రారంభించినదిమొదలు వీరికి మొట్టికాయలే తగల సాగాయి. ఉప్పల రామయ్యగారు మొదటిజట్టు నాయకుడుగా అరెస్టు అయ్యారు. ఇకనేం, వారి ఆస్తి జప్తు చేయవచ్చునని పోలీసుల సహాయంతో ఇంటిలో జొరబడ్డారు. వెంటనే కామ్రేడ్ రామయ్య సోదరి రుక్మిణమ్మగారు, మరొక కుమ్మరి స్త్రీ చీపురునూ, తెడ్డునూ పుచ్చుకొని ఎదిరించారు. పోలీసులూ, ఎస్టేటువారూ తోకముడిచారు. తాడువాయి పెళ్ళి గోనెని రామిరెడ్డిగారి యింట్లోదూరి జప్తుచేశారు. వెంటనే రామిరెడ్డి తల్లి

80 యేండ్ల ముదుసలి వచ్చి అడ్డుపడింది. తన ప్రాణ మున్నంతవరకూ ఆ జొన్నల బస్తాలను పోనీయనన్నది. పోలీసులూ, ఎస్టేటువారూ వట్టిచేతులతో బైటపడ్డారు. ఇక రామాపురం వెళ్ళారు. మందు వేసంగి నాలుక పిడచగట్టుకు పోతోంది. మంచినీళ్లు తాగుదామని రిజర్వు పోలీసులు దిగుడు బావిదగ్గరకు వెళ్ళారు. వెంటనే స్త్రీలు ఎదుర్కొన్నారు. నీళ్లు త్రాగుటకై చెంబు లివ్వానికి నిరాకరించారు. మా ప్రాణాలను బలిగొంటున్నవారు సిగ్గులేక నీళ్ళు తాగుతానికి వచ్చారా! నీళ్లులేవు ఏమీలేవు పొమ్మన్నారు. జప్తులు మానుకొని, తడి యారి పోతున్న గొంతుకలతో వచ్చిన దారినేపడ్డారు పోలీసులూ ఎస్టేటువారు. యీ విధంగా పురుషులు చూపించిన పోరాటమార్గాన్నే స్త్రీలు నడిచి జమీందారు జప్తులను విరమించుకొనేటట్లు చేసారు.

ఈ పోరాటంలో రైతులు ప్రదర్శించిన ధైర్యసాహసాలు అద్భుతం. 4 వ తేదీన తీవ్రమయిన లాఠీచార్జీ జరిగింది. కొంతమందిని అరెస్టుచేసి, కొంత మందిని విడిచేసారు. దళంలోని ఒక మంగలి యువకుడు, బాగా దెబ్బలు తగి లినవాడు తన్ను అరెస్టు చేయకపోగా ఏమిచేయాలో తెలియక ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. గుమ్మంలోనే తండ్రి వీరయ్యగారు దుడ్డుకర్రతో ఎదురైనాడు. "వెధవా, రణభూమినివదలి పారిపోయి వస్తున్నావా వెనక్కు తిరుగు" అన్నాడు. కుమారుడు మళ్ళీ పరుగెత్తుకువెళ్ళి, నాగలి పుచ్చుకు చేలో ప్రవేశించి దున్నటం ప్రారంభించాడు. పోలీసులు వచ్చి అరెస్టుచేసారు.

ఆ రోజు తీవ్రమైన లాఠీచార్జీ జరిగింది. మరునాడు ఆ భూమిలోనికి ఎవరయినా ప్రవేశిస్తే పోలీసులు ఇక తుపాకులతో పేల్చేస్తారని ఎస్టేటువారు పుకార్లు వ్యాపింపజేసారు. మరునాడు ఎవరూ సత్యాగ్రహం చేస్తానికి రాకపోతే ప్రజల మనోధైర్యం చెదరిపోతుందిగదా, రైతులను భయపెట్టి ఇక లొంగదీయ వచ్చునుగదాయని ఎస్టేటువారి ఆశ. అందుకై రిజర్వుపోలీసు దళాలను చుట్టు పక్కల గ్రామాలలో అట్టహాసంగా తిప్పారు. మరునాడు ఉదయం 8 గంటల కల్లా కామ్రేడ్సు రంగయ్య, కనకయ్య, జానయ్య మొదలగు యువకుల నాయ కత్వాన రామాపురం దళంవచ్చి అరకలతో చేలోప్రవేశించింది. ఎస్టేటువారి కాళ్ళు చల్లబడ్డాయి. రామాపురం యువకవీరులు రైతు ప్రతాపమెట్టిదో ప్రపంచానికి రుచిచూపించారు.

ఈ విధంగా 17 రోజులు సత్యాగ్రహం సాగింది. చివరకు, రెవిన్యూ మంత్రి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు దిగిరాక తప్పిందికాదు. రాజీ షర తులను అమలుజరిపించ తాను హామీ యిస్తున్నానని నమ్మించి రైతు సంఘంచే

సత్యాగ్రహమును విరమింపజేసాడు. తర్వాత 3 నెలలకు శిక్షపడ్డ సుమారు 80 మంది రైతులను విడుదల చేసారు. కమ్యూనిస్టులనే కారణంతో మాత్రం కామ్రేడ్స్ ప్రసాదరావు, పరంధామయ్య, సత్యనారాయణలను విడుదల చేయ లేదు. ప్రకాశంగారు హామీయిచ్చారేగాని వాటిని అమలులో పెట్టుటకై ప్రయత్న మేమీ చేయలేదు. పాపయ్యగారి భూమిని వదలివేయటం మినహా మరే పనినీ జమీందారుచేయలేదు. రైతులే తమ సంఘబలంవల్ల అనేక పోరాటాలద్వారా వాటిని సాధించుకున్నారు. ఈ పోరాటాలలో జైళ్ళకు వెళ్ళిరావటం రైతులకు పరిపాటి అయిపోయింది. అయినా జైళ్ళు, పోలీసులు, రౌడీలు, ఈ భయం రైతులకు పోయింది.

నేటి మునగాల

3 ఏండ్లు అనేక పోరాటాలు జరిపి, ఎన్నో కష్ట నష్టాలకోర్చి మునగాల రైతులు తమ హక్కులను నిలబెట్టుకున్నారు. ఈనాడు ఆ ఎస్టేటులో మామూలు జమీందారీ దౌర్జన్యాలు సాగటం లేదు. వెట్టిచాకిరి పూర్తిగా నాశనమైంది. చాకలి మంగలి మొదలగు వృత్తులవారి ఈనాములకు పట్టాలు పుట్టినవి. రైతులు వారి భూములలోని స్వంతచెట్లను యధేచ్ఛగా తామే అనుభవిస్తున్నారు. అక్రమ శిస్తులు పోయినవి ఎంతపరిమాణంవుందో అంతభూమికే శిస్తులుచెల్లిస్తున్నారు. పులివంటి జమీందారు నేడు పిల్లివలె అణగివున్నాడు.

ప్రజలలో ఇదివరకు తగాదాలువస్తే జమీందారు పిలిపించి, రెండుపార్టీ లనూ శిక్షించి జరిమానాలు వసూలు చేసేవాడు ఇప్పుడు ఎస్టేటులో ఏ తగాదా వచ్చినా రైతుసంఘంవద్దకు వస్తారు రైతుసంఘం పంచాయితీని ఏర్పాటుజేసి తగాదాను న్యాయంగా పరిష్కారం చేస్తుంది. ఎస్టేటులో ఏర్పడ్డ 5 గ్రూపు పంచాయితీ కోర్టులకు జమీందారూ, రైతుసంఘమూ పోటీచేయగా, అన్నిటి లోనూ రైతుసంఘమే గెల్చింది. రైతుసంఘమే సుమారు 15 కో-ఆపరేటివు సొసైటీలను నిర్వహిస్తూ రైతులనూ, కూలీలనూ, షాహుకార్ల దోపిడిని అరి కట్టుతోంది. ఎస్టేటులో రైతులపై వచ్చే దావాలన్నీ సమిష్టిగా రైతుసంఘమే నడుపుతోంది. 1943 నుండి ఎస్టేటులోదాన్యం కిరోసిన్, బట్టలు, యితర జీవితా వసర వస్తువుల కరువురాగా, ఒక కో-ఆపరేటివు స్టోర్సును నిర్మించుటకు కృషి జేసి, ఆ స్టోర్సు సక్రమంగా నిర్వహింపబడేటట్లు కృషిజేస్తోంది. నెల 1 కి 900 బస్తాలబియ్యం దిగుమతి చేయించి, అది యంతా మళ్ళీ నైజాంకు దొంగతనంగా ఎగుమతి కాకుండా కంట్రోలు రేటుకు ప్రజల కందుబాటు అయ్యేటట్లు చూస్తోంది.

ఈ రోజున మునగాల ఎస్టేటులో వెల్లివిరిసిన నూతన చైతన్యానికి ఒక్క వుదాహరణ చూపుతాను. కామ్రేడ్ ముత్తయ్య 16 ఏండ్ల యాదవకుల బాలుడు. గ్రామస్తుల సహాయంచే స్కూల్ ఫైనల్‌దాకా చదువుకున్నాడు. చదువుకాలంలో విద్యార్థిసంఘంలో చురుకుగా పనిజేసే సభ్యుడు. చదువు పూర్తిజేసుకొని ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన పిమ్మట తనవలెనే ఉత్సాహపరులగు మరియిద్దరు యువకులతో ఆదర్శప్రాయమగు ఒక శాలశాలను పెట్టాడు. రైతు సంఘంలో ఒక ప్రధాన వ్యక్తియగు కుల్లు కోటయ్యగారు 50 సెంట్లభూమిని పాఠశాలకుగాను యిచ్చి బావినికూడా తవ్వించారు. చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల బాలురు సుమారు 25 మంది ఆ పాఠశాలలో చదువుకుంటున్నారు. రాత్రిపూట వ్యవసాయ కూలీలు 20 మంది వరకూవచ్చి విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. లోగడ కొద్దిగా చదివి మానివేసిన యువకులుకూడా తిరిగి యింగ్లీషు చదువుకొని 3 వ ఫారంవరకూ వచ్చారు.

కామ్రేడ్ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య

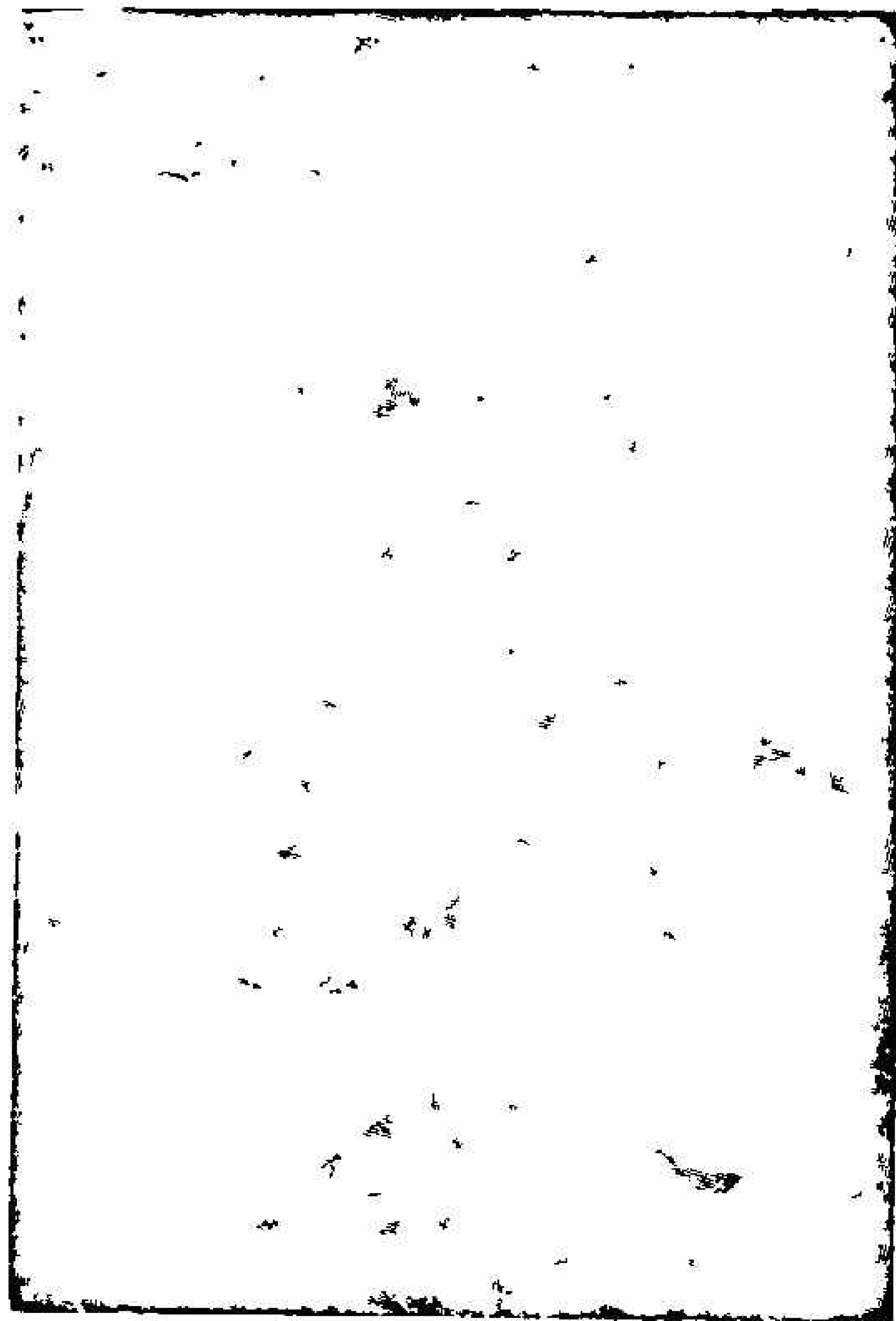
ఈ స్కూలు నూతన పద్ధతులపై ఒక గురుకులంలాగా నడుపబడుతూ వుంది. విద్యార్థులిచ్చే వేతనాలలో కొంతభాగాన్ని ఉపాధ్యాయులు ముగ్గురూ పంచుకుంటారు. కొంతభాగాన్ని పాఠశాల అభివృద్ధికి వినియోగిస్తారు. విద్యార్థులకు ప్రథమంనుండీ దేశభక్తి. రైతులు, కూలీల ఆర్థిక పరిస్థితినిగూర్చి, సామ్రాజ్యవాదం దోపిడినిగూర్చి కథల రూపకంగా, పాటల రూపకంగా నేర్పబడుతూ వుంటాయి. ఈవిధంగా ఎస్టేటులో బాలవీరులు ఈ పాఠశాలద్వారా తర్ఫీదు పొందుతున్నారు. తమ తర్వాతతరంవారిలో కల్గుచున్న ఈ అపూర్వ చైత

న్యాన్నీ, విజ్ఞానాన్నిచూసి రైతుపెద్దలు సంతోషిస్తూ పాఠశాలకు కావలసిన ఇతర సహాయములను అంతకంతకూ అధికంగా జేస్తున్నారు.

ఈనాడు మునగాలరైతు పూర్వ-మాదిరి జమీందారు బానిసకాదు. తన హక్కులను సాధిస్తావికై ధీరతతో నిలబడ్డయోధుడు. ఈనాడు రైతుసంఘం ఆర్గనైజర్లుగా, విద్యార్థిసంఘ నాయకులుగా, లేక సహకార పాఠశాలా స్థాపకులుగా పనిజేస్తున్న కమ్యూనిస్టు యువకులగు అప్పయ్య, ముత్తయ్య, నారాయణ మొదలగువారు 1938, 39, 40 పోరాటాలలో బాలురుగావుండి. వాటివల్ల వుత్తేజితులైనవారు. ఆనాడు వుద్యమంలో ప్రధానపాత్ర వహించిన వారిలో చాలా మంది ఈనాడు కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులు. పార్టీసానుభూతిపరులు. ఎఱ్ఱజండా మునగాల ప్రజలజండా. జమీన్ రైతుసంఘం ప్రజలకుటుంబం; కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారి నాయకుడు.

యుద్ధకాలంలో ఉద్యమం

1936 - 39 కాలంలో ఆంధ్రరైతు ఉద్యమానికి ఒక స్థిరత్వమూ, ఒక స్థాయీ వచ్చినవి. అనేక జిల్లా, తాలూకా, గ్రామసంఘాలు యేర్పడి నిర్మాణంగా పనిచేస్తూండటమూ, జాతీయోద్యమం సహితం చొరనటువంటి రాయలసీమ మున్నగు ప్రాంతాలలోగూడా రైతుఉద్యమం ప్రభవించడం జరిగింది. జమీన్ రైతుల సమస్యలు, ఇరిగేషన్ సమస్యలు, అటవీ సమస్యలు, రీసెటిల్మెంటు, అప్పులబాధ మున్నగు అనేకసమస్యలపై అమోఘమగు కృషిజరిగింది.

కీ. శే. కామ్రేడ్ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి

ప్రకాశంకమిటీ సంచారంలో బ్రహ్మాండమగు ప్రదర్శనలు జరపడమే గాక, ఎన్నికల ప్రచారంలో కాంగ్రెసువాది అడుగునైనా పెట్టుట కలవికాని మునగాల ఎస్టేటుతోసహా అనేక ఎస్టేటులనుండి అమూల్యమగు సాక్ష్యముల సేకరించి కమిటీముందు యిప్పించుట జరిగింది. ఋణనివారణచట్టమునుగూర్చి అనేక యాత్రలు, ప్రదర్శనలు మూలంగా వడ్డీవ్యాపారుల వ్యతిరేకత వెనుద్యాని

చట్టాన్ని ప్యాసుచేయుటకు కాంగ్రెసు మంత్రులకు బలాన్ని చేకూర్చుట జరిగింది. బీటి పుల్లరివి తగ్గించుటకు, అప్పాపురం ప్రాజెక్టుక్రింద శిస్తులు తగ్గించుటకు, రాయలసీమ కరువుప్రాంతాలలో శిస్తురిమిషన్లు యివ్వబడుటకు విశేషమగు కృషి జరిగింది. ఈ ఆందోళన నంతటినీ సమన్వయపరచి రాష్ట్రవ్యాపితమగు ఒక మహోద్యమంగా, యే కర్నూలు జిల్లాలోనో జరిగే అటవీ సమస్యపై చేసే ఆందోళనకు రాష్ట్ర మంతటనుండీ సహాయం లభించేటట్లుగా ఆంధ్ర రాష్ట్రరైతుసంఘం కృషిచేసింది. ఈ విధంగా రాష్ట్రరైతువుద్యమాన్ని పెంపొందించటానికి ముఖ్యకారకులు కాటన్టే కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి, చలసాని వాసుదేవరావుగార్లు మరల 1938 లోనూ 1939 లో కూడారాష్ట్ర సంఘ అధ్యక్ష ప్రధాన కార్యదర్శులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

యుద్ధంవచ్చింది. ప్రథమ కబళంగా అనేకమంది కమ్యూనిస్టులు అరెస్టు గావింపబడ్డారు. కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు కీర్తిశేషులైనారు. కామ్రేడ్స్ వాసుదేవరావు, రామలింగయ్య, పట్టాభిరామయ్య, నాగభూషణం వగయిరాలు రహస్యజీవనం గడపవలసి వచ్చింది. లక్ష్మీనరసరాజు, సత్యనారాయణదాసు, సూర్యనారాయణరాజు, ప్రసాదరావు, శంకరయ్య, సదాశివన్ మున్నగు అనేకులు జైళ్ళలోను, డిటెన్షన్ క్యాంపుల్లోనూ నిర్బధించబడ్డారు. దీనితో గోగినేని రంగనాయకులుగారికి చక్కటిఅవకాశం లభించింది. రాష్ట్రసంఘాన్ని పూర్తిగా స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. కమ్యూనిస్టులను రైతు సంఘాలనుండి తరిమివేయడానికి పూర్తిగా ప్రయత్నాలు సాగించాడు. అది సాధ్యంగాక చివరకు 1942 అక్టోబరులో రాష్ట్రరైతుసంఘాన్నే రద్దుచేయ సంకల్పించాడు.

1942 అక్టోబరు ఆంధ్రరైతు వుద్యమంలో మహా విషమపరిస్థితిని తెచ్చి పెట్టింది. ఒక వైపున ప్రభుత్వం నిర్బంధ విధానాన్ని జోరుగా సాగిస్తోంది. కాల్పులు, సాముదాయక జరిమానాలు మున్నగు అత్యాచారాలు దారుణంగా సాగుచున్నాయి. రెండోప్రక్క కోపావేశులగు ప్రజలు, కాంగ్రెసు వాదులు అరాచక చర్యలు తీవ్రంగా సాగిస్తున్నారు. ఇంకొకమూల ఆహారసమస్య రాష్ట్రంలో తీవ్ర రూపం దాల్చింది. రాయలసీమలో పంటలు పూర్తిగాపోయి కాటక పరిస్థితు లేర్పడ్డాయి. వీటన్నిటికీ తోడు జపాను దాడిప్రమాదం హెచ్చింది. బెంగాలుపై బాంబులవర్షం కురుస్తోంది. ఇట్టి పరిస్థితుల్లో రైతుసంఘం ఐక్యతతో, సంఘ బలంతో యీ సమస్యలన్నిటినీ ఎదుర్కొని పరిష్కరించాలి. లేదా రైతాంగం ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానానికి, కరువు మంటలకు ఆహుతి అయిపోతుంది.

జపానుదాడి సులభతర మవుతుంది. సరిగ్గా యిట్టి పరిస్థితులలో రంగనాయకులు గారు తన ముఠాతో పూర్తిగా అరాచక చర్యలలో దిగిపోయి, రాష్ట్ర, జిల్లా, తాలూకా, గ్రామసంఘా లన్నిటినీ రద్దుచేయ సంకల్పించారు.

ఇది ఆత్మ విధ్వంసకమనీ, అస్త్రసన్యాసమనీ కమ్యూనిష్టులం ఖండించాం. ఏ జిల్లా రైతుసంఘమూ రంగనాయకులుగారి యీ చర్యను సమర్థించక, ప్రతిదీ ఖండించింది. అందుచే తిరిగి రాష్ట్ర రైతు వుద్యమాన్ని

కామ్రేడ్ చలసాని వాసుదేవరావు

చక్కా—విపట్టి నడపవలసినభారం కామ్రేడ్ వాసుదేవరావుపై పడింది. తాను అస్వస్థతతోవున్నా, రైతుసంఘాన్ని పునర్నిర్మించుటకై కామ్రేడ్ వాసుదేవరావు కార్యరంగంలో దుమికి ఒక్క—నెల రోజులలో 11 జిల్లాలలోనూ రైతుసంఘాలను నిర్మించ కృషిచేసాడు. కమ్యూనిష్టులు ద్విగుణీకృతోత్సాహంతో కృషిచేసి నెల రోజులలో 55,560 మంది సభ్యులను, అనగా అంతకుపూర్వ మెన్నడూ లేనంత హెచ్చుమందిని సంఘాలలో చేర్పించారు. ఇప్పటినుండి రంగనాయకులు ముఠా ఎన్ని అవరోధములు కల్పిస్తూ వున్నప్పటికీ, రైతువుద్యమం వురకలు వేసుకుంటూ ముందుకు సాగిపోనారంభించింది.

కరువు పెద్దమ్మ దాపురించింది

పంటపండిన, కరువు - పాడిగల్గిన, దప్పి
పాలబడిపోయినదిరా, - సోదరా!
భారతావని చూడరా
ప్రక్కరాయలసీమ - పైనబెంగాలులో
కాటకము రగిలిందిరా, సోదరా!
కడుపుకన్నము లేదురా.
చేయెత్తిధర్మాలు - చేయగావలెబాబు
వేయిరూకలుగాదురా, సోదరా!
వేయిమూకలుచాలురా.
మాతెల్గువాడవీ - మా భారతీయుడవి
దంభోక్తిలో కాదురా, సోదరా!
దాతవై ఆదుకోరా.
కదలింపరాగుండె - కరగిప్రవహింపవీ
మనిషితెచ్చిన కరువురా, సోదరా!
మానవుడె తీర్చాలిరా.

కొనకళ్ళ వెంకటరత్నం—

కమ్యూనిస్టులు హెచ్చరించినట్లుగానే రాయలసీమలో 1943 లోనూ, ఉత్తర విశాఖలో 1944లోనూ మహాతీవ్రమగు కరువువచ్చింది. రాయలసీమలో పంటలు పూర్తిగా పోయినవి. మనుష్యులకు తినటానికితిండి, పశువులకు మేత, త్రాగడానికినీరుకూడా కరువైనవి. రైతులు ముందుసంవత్సరపు వ్యవసాయం సంగతి ఆలోచించకుండానే దుక్కిటెద్లను సయితం కసాయి దుకాణాలకు అమ్మి వేయసాగారు. రాయలసీమలో వచ్చిన కరువుకంటె ఉత్తరవిశాఖలో వచ్చినది మరీ దారుణమైనది. ఇక్కడి కరువుకుతోడు మలేరియా, మశూచి, కలరా మున్నగు అంటువ్యాధులు ప్రబలి వేలకొలది ప్రజలను పొట్టబెట్టుకున్నాయి. గజ్జి, దురదలు రక్కెన కంపవలె వ్యాపించిపోయినవి. ఈ జబ్బులన్నీ తిండిలేకనే వచ్చేవని సుప్రసిద్ధ డాక్టర్లే చెప్పారు. రాయలసీమలోను, వుత్తర విశాఖలోను కూడా ప్రజలు తిండి దొరక్కపోవుటచే దేవదారాకు, కలవదుంపలు, గజ్జేరు మున్నగు ఆకు అలములుతిని, అవి జీర్ణంగాక, వికటించగా ప్రాణాలను విడిచే వారు. వీటికితోడు వుత్తరవిశాఖలో బర్మా కాందిశీకుల సమస్య ఒకటివుంది. అందుచే పరిస్థితులు చాలా విషమరూపం దాల్చినవి. వేలకొలది ప్రజలు

బొంబాయి, పూనా, కలకత్తా మున్నగు పట్టణాలకు అడుక్కు తినడానికి ప్రయాణమై పోయారు. ఉత్తర విశాఖలో గ్రామాలకు గ్రామాలే నాశన మైపోయినవి. కరువు నివారణకై ప్రభుత్వం తాపీగా ఆలోచించడం మొదలుపెట్టింది. కళ్ళనీరు తుడిచినట్లుగా యేవో కొద్ది శామనివారణ క్యాంపులను మాత్రం పెట్టి కూర్చున్నది. రాయలసీమలో ప్రజలు దోపిడీలకు, అరాచక చర్యలకు పూనుకొన్నారు. కర్నూలు పట్టణ ప్రాంతంలోనే, పట్టణంలోకూడా వరుసగా మూడుసార్లు సంత బజార్లు దోచుకోబడినవి. అందుచే కరువు నివారణ ఆంధ్ర ప్రజల ప్రధాన సమస్య అయినది.

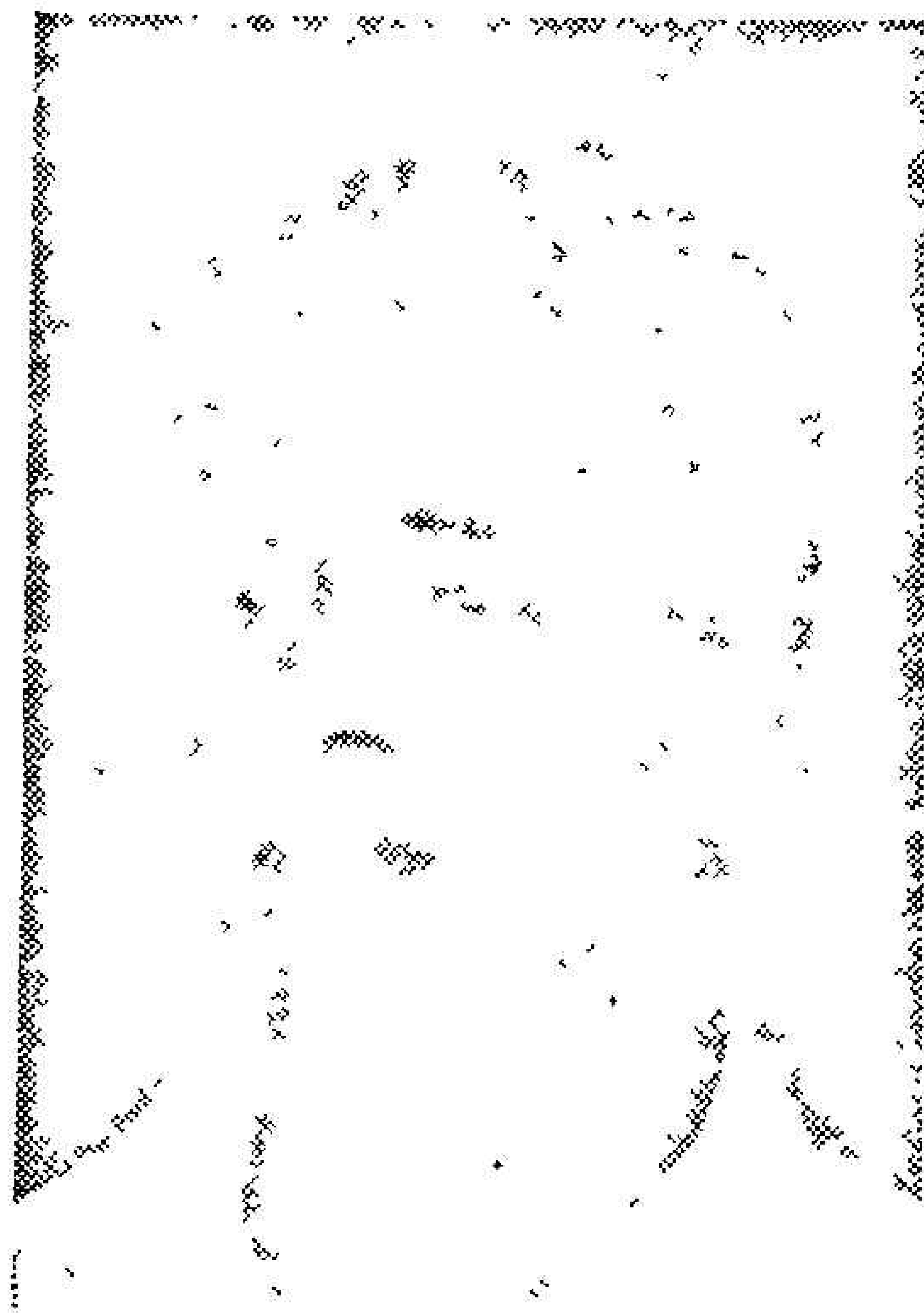
కరువు నివారణలో రాఘవరెడ్డి ఆత్మ బలిదానం

కరువు నివారణ యేవిధంగా సాధ్యం కాగలదు? ప్రభుత్వం కేవలం కొన్ని కరువు క్యాంపులను తెరవడంతోనే కరువు నివారణ జరగదు. బాగాపండే కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలనుండి కరువు ప్రాంతాలకు ధాన్యం సప్లయి కావాలి. ధాన్యం కంట్రోలుడిపోలద్వారా సరసమగు రేట్లకు ప్రజలకు అమ్మించ బడాలి. దొంగ వ్యాపారాన్ని రూపుమాపాలి. ఎక్కువ కరువు క్యాంపులను పెట్టాలి. కేవలం రాళ్ళుకొట్టడం, రోడ్లువేయడం కాక, జలాధారాల మరమ్మతుకై కృషి జరిగినచో కరువు ప్రాంతాలే సస్యశ్యామలమై కరువురాక్షసి తొంగిచూచుటకు కూడా వీలులేకుండా పోతుంది. ఈ పనులన్నీ జరగాలంటే ప్రభుత్వమూ, ప్రజలు కలిసి పూనుకోవాలి. ప్రభుత్వంయొక్క అలక్ష్య భావాన్ని వదలగొట్టడానికై ఆంధ్ర ప్రజానీకం తీవ్ర ఆందోళనను కొనసాగించాలి.

ఆంధ్రప్రజలయొక్క కర్తవ్యం స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నదే. కాని కాంగ్రెసు దేశభక్తులకు యీ కరువు నివారణ రుచించలేదు. ఇందుకు పూనుకుంటే ప్రభుత్వంతో సహకరించడంకాదా! దానికి లోబడి పోవటంకాదా! అని వితర్కించడం మొదలెట్టారు. ఇక రంగనాయకులు ముఠాకు యీ కరువు మంటలలో విప్లవ జ్వాల కన్పించింది. కరువెక్కువైతే ప్రజల్లో తిరుగుబాటు ఎక్కువత్వరగా వస్తుందట! ఆ విధంగా విప్లవం వస్తుందట! ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోయ వచ్చునట! ఇదీ రంగనాయకుల ముఠా ' విప్లవ సిద్ధాంతం '

కాని కరువువల్ల చచ్చేది మన ప్రజలు, మన ఆంధ్రసోదరీ సోదరులు. ఇందువల్ల విప్లవంరాదు సరికదా, ప్రజలు నైతికంగా పతనం చెందటం, జాతీయోద్యమం నాశనం కావటం, గ్రామ సీమలు, స్మశాన వాటికలుగా తయారుకావటం జరుగుతుంది. అందుచే కాంగ్రెసు పెద్దలు కలిసిరాకపోయినా, రంగనాయకులు

ముఠా ఎంతో దుష్ప్రచారాన్ని సాగించినా ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం ఒంటరిగా కరువునివారణ ఆందోళనను ప్రారంభించింది. క్షామనివారణ కమిటీ నేర్పరచి విరాళముల వసూళ్లు ప్రారంభించింది. వివిధ కార్మిక, విద్యార్థి, యువజన బాల, స్త్రీ సంఘాలు యిందుకెంతో తోడ్పడినవి. మొదట్లో కాంగ్రెసువాదులు కలిసి రాకపోయినా వారి సహకారాపేక్షై ఎడతెగని కృషిచేసింది. వీరి చుట్టూ, ఆంధ్ర మహాసభచుట్టూ ఎన్నోసార్లు తిరిగింది. చివరకు వీరు కదిలారు. ఆంధ్రమహాసభ పక్షాన మరొక రాయలసీమ క్షామనివారణ కమిటీని యేర్పరచి ఆందోళన ప్రారంభించారు కర్నూలు, కడప, అనంతపురం, విశాఖ మున్నగు జిల్లాల్లో కాంగ్రెసువాదులు, కమ్యూనిస్టులు, ఇతర పెద్దలు, జస్టిస్‌పార్టీవారు, ముస్లింలీగర్లు కలిగిన ఐక్య క్షామనివారణకమిటీ లేర్పడి పని ప్రారంభించినవి. ఈ ఐక్యఆందోళన ఫలితంగా ప్రభుత్వం రాయలసీమలో 70 కి పైగా కరువు క్యాంపులను తెరచి వాటిల్లో 4 లక్షల 50 వేలకుపైగా క్షామపీడితులకు పని కల్పించింది.

కామ్రేడ్ కడియాల గోపాలరావు

ఈ కరువు క్యాంపులలో జరిగే అక్రమాలకు అంతులేదు. అందుచే వీటిల్లో జరిగే అక్రమాలను అరికట్టి, పనిచేసే కూలీలకు న్యాయం చేయటం ఒక ప్రధాన

కర్తవ్యమయ్యింది. కాబట్టి కరువు క్యాంపులవద్ద పనిచేసేందుకు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం రాయలసీమకు 30 మందిని, ఉత్తర విశాఖకు 12 మందిని వాలంటీర్లను పంపింది. వారు ఎన్నో శ్రమలకోర్చి, తిండి తిప్పలు లేకపోయినా ఆఫీసర్లెన్నో బాధలుపెట్టినా, కూలీల కష్టనివారణకై పాటుబడ్డారు. వీరు క్రొత్త వారగుటచే భయంవల్ల గ్రామస్థులు ప్రథమంలో సహాయంచేసేవారుకారు. ఆటువంటప్పుడు వీరు అడవినుండి కట్టెలుతెచ్చుకొని, 3 మైళ్ళదూరానవుండే బావుల నుండి నీరుతెచ్చుకొని, ఏ చెట్టుక్రిందనో ఇన్నిజొన్నలు వుడుకబెట్టుకొనితింటూ ఆ జొన్నలూ దొరక్కపోయినప్పుడు పస్తులుంటూ రాత్రనక, పగలనక, పని చేశారు. వీరిని అధికార్లు, పోలీసులు పెట్టిన బాధలు అనంతం. 600 మంది కూలీలను సబ్‌డివిజనల్ ఆఫీసరువద్దకు రాయబారం తీసుకొని వెళ్ళినందుకు జాక్ మేజిస్ట్రేటు అచ్చట వాలంటీర్లను బలవంతంగా వెళ్ళగొట్టించాడు. పదిమంది కూలీలను వెంటబెట్టుకొని వారిని క్యాంపులో జేర్చుకోమని అడుగుటకై కామ్రేడ్ ఆంజనేయులు బి. అగ్రహారం చార్జి ఆఫీసరు దగ్గరకువెళ్ళితే, ఆఫీసరు కూలీలను తన్ని, ఆంజనేయులను కొట్టాడు. కామ్రేడ్ కుమారస్వామిని కరివేముల చార్జి ఆఫీసరు తిట్టి నెట్టివేసాడు. జాక్ క్యాంపులో పనిచేసే కామ్రేడ్స్ సోమశేఖరరావు బాపయ్యలను పోలీసులు అరెస్టుచేసి కేసుపెట్టారు. (కామ్రేడ్ సోమశేఖరరావు కరువు క్యాంపులో వుద్యోగి. అచ్చటజరిగే ఘోరాలను చూడలేక వుద్యోగానికిరాజీనామాయిచ్చి రైతుసంఘ వలంటీరుగా కూలీల కష్టనివారణకై పనిచేయ ప్రారంభించాడు. పోలీసులు పెట్టిన కేసు చివరకు కొట్టివేయబడింది.) ఉత్తర విశాఖకువెళ్ళిన వలంటీర్లకు అచ్చటి వుద్యోగులు బియ్యం దొరక్కుండా చేసేవారు. అద్దెకు వున్న యిండ్లలోనుండి యిండ్ల యజమానులను భయపెట్టి వెళ్ళగొట్టించారు. ఇన్ని కష్టాలనూ భరించి కామ్రేడ్స్ కరువు నివారణకై అద్భుతమగు కృషిచేశారు. సుఖజీవనానికి అలవాటుపడ్డ ఈ రైతుసేవకులు కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలనుండివెళ్ళి పరాయి ప్రాంతాలలో అష్టకష్టాలకోర్చి, ప్రభుత్వ నిర్బంధాలను, దొంగవ్యాపారులు, లంచగొండులు అగు ప్రజా వ్యతిరేకులను ఎదుర్కొంటూ, మానవ సేవకూ రైతుఉద్యమవ్యాప్తికి తమ జీవితాలను అంకితం చేశారు. ప్రపంచ చరిత్రలో ఎంతోమంది శాస్త్రవేత్తలు, మతబోధకులు, రాజకీయవేత్తలు మానవసేవలో తమ ప్రాణాల నర్పించి అజరామరమగు కీర్తిని సంపాదించారు. అట్టి వుత్తమ సాంప్రదాయాలను సాగిస్తూ ఈ రైతుయువకులు కరువుబాధితులకు సేవచేయుటకు తమ శక్తినంతటినీ ధారపోసారు. అనన్యమగు యీ వీరత్వమే కామ్రేడ్ రాఘవరెడ్డి జీవితంలో గోచరిస్తున్నది.

ఉత్తర విశాఖ పరిస్థితులను వివరించి "మీరు అక్కడికివెళ్ళి పని చేయాలి. అదికరువు ప్రాంతంసుమా! భోజనసదుపాయాలు సక్రమంగా వుండవు. కలోగంజో గ్రుక్కెడు త్రాగి పనిచేయాలి. అంటువ్యాధులు అమితంగా చెలరేగు చున్నవి. నా అని పలుకరించేవాడెవడూ వుండడు." అని కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆంధ్రకమిటీ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ రాజేశ్వరరావు అడిగాడు తన చుట్టూవున్న కమ్యూనిస్టుయువకులను వుద్దేశించి. నేను వెళ్ళుతానని నిర్భయంగా ముందుకు వచ్చినవాంలో గుడివాడ తాలూకా లింగవరం కాపురస్థుడు, 22 యేండ్ల రైతు యువకుడు కామ్రేడ్ కొండపల్లి రాఘవరెడ్డిఒకడు.

ఉత్తరవిశాఖలో కరువుపిశాచం తాండవంచేస్తున్నరోజులవి. ప్రజలు తిండి లేక వేలకొలదిగా మరణిస్తున్నారు. కుటుంబాలకు కుటుంబాలు విచ్ఛిన్నమై పోతు న్నవి. గ్రామాలు నామ రూపాలు లేకుండా ధ్వంసమై పోతున్నవి. తల్లులు తమ పిల్లలను కాసీకి, ఏగానీకి అమ్ముకొనే రోజులవి. కలరా, మశూచి, మలేరియా, గజ్జిమున్నగు అంటువ్యాధులు, శల్యాలుగా వున్న ప్రజలపై వీర విహారం చేస్తు న్నసమయమది. ఆరోజుల్లో. ఆ ప్రజలమధ్య నిద్రాహారాలు మానేసి ప్రజారక్ష ణకు పూనుకొని పనిచేసారు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం పంపిన వాలంటీర్లు. ఎన్ని కష్టాలువచ్చినా, వారాభయంకర వాతావరణాన్ని ఎదుర్కొని పనిచేసారు. కాశీ బుగ్గలో, సోంపేటలో, బారువలో, ఇచ్ఛాపురంలో క్యాంపులేర్పరచుకొని, అచ్చటి ప్రజాసేవకుల సహాయంతో కరువు నివారణకు పూనుకున్నారు. ఇందుకై అచ్చట రైతుసంఘాలను నిర్మించి. విచ్ఛిన్నమైన రైతువుద్యమాన్ని పునస్థాపించారు, వీరి కృషిఫలితంగాను, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం గావించిన ఆందోళన మూల కంగాను యితరపెద్దలు, సంఘాలు మేల్కొని కరువు నివారణకు కృషిచేయ ప్రారంభించారు. ప్రముఖులందరితోనూ కూడిన జిల్లా కరువు నివారణసంఘం, ఆంధ్ర వైద్యమండలి మున్నగునవి కరువు నివారణకు పాటుబడ సాగినవి. ఈ ఆందోళనా ఫలితంగానే ప్రభుత్వంకూడా కదిలి రేషనింగును ప్రవేశపెట్టటం, వుచిత భోజనశాలలను తెరవటం గావించింది.

కాని చివరకు కరువుపిశాచం ఈ వీరుల నొక్కొక్కరినే లొంగదీసింది. ఒక్కొక్కరే రోగపీడితు లయ్యారు. రాఘవరెడ్డిమాత్రం అచంచలంగా నిల బడ్డాడు. రోగాలువచ్చినా తన సేవనుమాత్రం మానలేదు. ఇంటికివెళ్ళి ఆరో గ్యాన్ని సరికూర్చుకొని మరల కరువు ప్రదేశంలో యిమమడించిన దీక్షతో ప్రవేశించాడు. గ్రామగ్రామాన రైతుసంఘాలు పెట్టాడు. రంగా ముఠాకు కొంత బలమున్న ఆ ప్రాంతంలో ఎర్రజెండాను ప్రతిష్ఠించాడు. రంగ నాయకుల అను

చరులలో అధికభాగాన్ని ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంలోకి తీసుకురాగలిగాడు. రానురాను అతని ఆరోగ్యం మరల క్షీణించింది. కాని, యీ వీరుడు తన కృషిని మరింత తీవ్రంగావించాడు. ఫలితంగా టైఫాయిడ్ వాతబడ్డాడు. చివరకు 7-9-45 న ప్రజా సేవకోసం నిర్మింపబడ్డ సోంపేట క్యాంపు ఆసుపత్రిలో తన మిత్రబృందం సన్నిధిలో తన అసువులను వీడాడు. మానవ సేవలో ఆత్మబలి దానాన్ని గావించిన వీరులశ్రేణిలో మరొకపేరు చేర్చబడింది.

సిక్కోలు కరవు నివారణకు పనిచేసిన రైతు వాలంటీరుదళం

కామ్రేడ్ రఘువరెడ్డి, అతని సహచరులు గావించిన కృషి ఫలించింది. రాయలసీమలో 1943 లో దాపురించిన కరవు యీ శతాబ్దంలో వచ్చిన వాటిలో కల్లా తీవ్రమైనదైనా ఒక్క మనిషికూడా ప్రాణాలు వీడనవసరం లేకుండా ఆదుకో గలిగాం. రాయలసీమకు బెంగాలుగతి పట్టకుండా కాపాడగలిగాము. వెనకపడ్డ రాయలసీమలో కూడా బలమైన రైతుఉద్యమం నిర్మించబడింది. రాయలసీమ, సర్కారుల మధ్యగల వైమనస్యాలు తగ్గుటకు తోడ్పడింది. ఇట్టి మహత్కార్యాన్ని సాధించుటకై ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం గావించిన కృషి అమూల్యం.

కరువు బాధితులకు అన్నంపెట్టడమే ఉత్తమ దేశభక్తి

ఒక్క రాయలసీమలోను, ఉత్తర విశాఖలోనేకాదు, డెల్టాజిల్లాల్లోని మెట్టప్రాంతాల్లోకూడా యీ కరువు పరిస్థితు లేర్పడ్డవి. దీనికి కారణం ప్రధానంగా తిండి దొంగలే. మామూలుగా సామాన్యరైతు పంటకల్లంలోనే ధాన్యాన్నిఅమ్మి వేస్తాడు. ఈ ధాన్యాన్ని చే జిక్కించుకున్న వ్యాపారులు, మిల్లు యజమానులు దీనిని దాచివేసి విపరీతంగా దొంగవ్యాపారాన్ని సాగించారు. ప్రభుత్వంకూడా వీరి కనుకూలమైన విధానాన్నే అవలంబించింది. దొంగవ్యాపారం సాగడానికి లైన్ క్లియర్ యివ్వబడింది. షావుకార్లు రెండుచేతులతోనూ దోచుకోవడం ప్రారంభించారు. రాయలసీమలో సామాన్య ప్రజలకు రూపాయికి శేరున్నర బియ్యం కూడా దొరకడం దుర్లభమై పోయింది.

ఇట్టి పరిస్థితులలో రంగనాయకుల ముఠావైఖరి యేమిటి? ధరలు పెరిగే దాకా ధాన్యం అమ్మవద్దని రైతులకు హితబోధ చేసారు. రైతులవద్ద ధాన్యమే లేదన్నారు. రేషనింగును, కమాండీరింగును వ్యతిరేకించారు. కరువు ప్రాంతాలకు వెళ్ళితే రూపాయకు 6 శేర్లు బియ్యం కావాలని కోరేవారు: డెల్టా ప్రాంతాలకువస్తే రూపాయకు 3 శేర్లు బియ్యంకూడారాని హెచ్చుధరలను వర్తకుకోరే వారు. ఈ విధంగా, దేశం ఎట్లా తగలబడితే మనకేమి; మనకు హెచ్చుధరలు రావాలి అని కూర్చున్న దొంగవ్యాపారులకు తోడ్పడ్డారు.

అయితే కృష్ణాజిల్లా రైతులే ధాన్యం అమ్మకపోతే రాయలసీమ వాస్తవ్యులకు తిండి ఎక్కడనుండి వస్తుంది? కృష్ణాజిల్లా రైతులు పోషించకపోతే పరాయి ప్రభుత్వం ఏ ఇంగ్లాండునుంచిగానీ దిగుమతిచేసి పోషిస్తుందా? ఈ మాత్రం యోచన లేకపోయింది రంగనాయకులు ముఠాకు. అందుచే కరువు ప్రజలకు తిండి నందజేయుటకై కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాల ప్రజల మేలొక్కల్పుటకై ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం పూనుకొన్నది. ధరలు పెరిగేవరకూ అమ్మగూడదని డెల్టా రైతులు కూర్చుంటే రాయలసీమ ప్రజల ప్రాణాలు అంతవరకు ఆగవని. ఈనాడు మన ప్రజలను రక్షించుకొనుటే వుత్తమ దేశభక్తియని ప్రబోధం గావించింది. ఇందువల్ల డెల్టా రైతాంగం ఎంతో ఔదార్యంతో ముందుకు వచ్చారు. తమ తోటి ఆంధ్రసోదరులను తాముపోషించకపోతే మరెవ్వరు పోషిస్తారనేది గుర్తిం

దారు. కరువు నిధికి ధారాళంగా విరాళాలివ్వడమేగాకుండా, కరువు ప్రాంతాలకు ధాన్యం పంపడానికికూడా సిద్ధమయ్యారు. మైలవరం ఫిర్కా రైతుల ఔదార్యం దీనికి చక్కటి ఉదాహరణ.

మైలవరం ఫిర్కా (కృష్ణాజిల్లా) లో మొత్తం 38 గ్రామాలున్నాయి. 8 గ్రామాలలో మాత్రం చెరువులక్రింద ధాన్యం. మిగతా గ్రామాలలో వేరుశనగ పండుతవి. ఈ 8 గ్రామాలవారు మైలవరం ఫ్యాక్టరీకి ధాన్యం అమ్మటం, ఆ మిల్లువారు ధాన్యాన్ని బియ్యంగా ఆడి మిగతా గ్రామాలకు సప్లయి చేయటం మామూలుగా జరుగుతూ వుంటుంది.

కాని యుద్ధ పరిస్థితులలో ధరలు పెరుగుతవి గదాయనే వుద్దేశంతో రైతులు ధాన్యం అమ్మటం మానివేసారు. వెంటనే దొంగ మార్కెటుకు చక్కటి అవకాశం దొరికింది. మిల్లు యజమానులూ, షాహుకార్లూ బెజవాడనుండి బియ్యం తెచ్చి హెచ్చుధరలకు అమ్మడం సాగించారు. ఫిర్కాలోని పేద రైతులూ, కూలీలు ఈ ధరలకు కొనలేక విశేషమగు యిబ్బందులకు లోనైనారు.

బెజవాడ తాలూకా రైతుసంఘం ఈ పరిస్థితులను గుర్తించింది. కుంటుముక్కల జమీందారుదగ్గర నిల్వవున్న 1000 బస్తాల ధాన్యాన్ని స్థానికాధికారుల సహాయంతో మిల్లుకు బ 1కి 10-14-0 చొ॥ యిచ్చునట్లు చేసారు. ఇద్దరు రైతులను కూడా ఒప్పించి మరొక 200 బస్తాలను ఇప్పించారు. ఆ తేదీనే తాశీల్దారు వెల్వడంగ్రామం వచ్చి 5 ఎ॥లకు పైగా భూమివున్న ప్రతిరైతూ ఎ 1కి 12 బస్తాల చొ॥ధాన్యం యివ్వవలసినదనీ, లేని యెడల రిక్విజిషన్ చేస్తామనీ బెదిరించాడు. కాని రైతులు తమవద్ద ఏమీ సరుకులేదని చెప్పారు.

వెంటనే రైతుసంఘ సేవకులు కల్పించుకున్నారు. నిల్వ వ్యాపారుల మాదిరి రైతులుకూడా ప్రవర్తిస్తే మిగతా గ్రామాలకు ఏవిధంగా ముప్పు వాటిల్లుతుందో, ఎలా మిల్లు యజమానుల దురాశకు బలియివ్వడమౌతుందో తెలియజేసారు. రైతుల దేశభక్తికి విజ్ఞప్తిచేసారు. ఫలితంగా 2 రోజులలో 400 బస్తాల ధాన్యం బ 1కి 10-14-0 చొ॥ వచ్చింది. ఈ 400 బస్తాలు, కుంటుముక్కలలో లభించిన 1200 బస్తాలు, రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు చీటీలేనిదే మిల్లు యజమానులెవ్వరికీ అమ్మకూడదని ఉత్తరవు జారీచేయబడింది.

అయితే ఈసరుకు ఎన్నాళ్ళు వస్తుంది? మిల్లు యజమానులు కూడా ఈ కంట్రోలు వ్యాపారం సాగుతే తమకు హెచ్చులాభాలు రావు కాబట్టి కొనటం మానివేద్దామని తలిచారు. ఈ విషయాన్ని గ్రహించి రైతుసంఘం వర్కర్లు

మిల్లు యజమానివద్దకు వెళ్ళారు. ప్రజలు కరవు కాటకాలతో బాధపడుతూవుంటే అధిక లాభాలకొరకు దేవుళ్ళాడటం మంచిది కాదని విజ్ఞప్తి చేసారు. న్యాయమైనలాభం తీసుకొని, రైతుకు సక్రమమైన ధరయిస్తే సరుకు లభిస్తుందని సూచించారు. మిల్లు యజమాని అంగీకరించాడు. బ. 1 కి 10-14-0 లు ధర యిస్తానని వాగ్దానం చేసాడు. రైతుసంఘం వర్కర్లు యీ విషయం రైతులకు తెలియజేస్తే, వెల్వడంలో వెంటనే 400 బస్తాలు, గణపవరంలో 8 గురు రైతులు 400 బస్తాల ధాన్యమును విడుదలచేసారు. ఈ విధంగా రైతులు దేశభక్తితో ముందుకువచ్చి కరువుబాధితుల పోషణకై తమవద్దనున్న ధాన్యాన్ని న్యాయమగు ధరలకు అందించసాగారు. ఈవిధంగా రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలలో రైతులు కరువు నివారణకై ధాన్యాన్ని అందించ ముందుకువచ్చారు.

దొంగవ్యాపారం అరికట్టబడింది

కాని రైతులు ధాన్యం అమ్మితేమాత్రం అది కొనుక్కునే పేదప్రజలకు అందవద్దా: చేతికీ నోటికీమధ్య ఎన్ని అడ్డంకులు? గుడినీ, గుళ్ళో లింగాన్నీ కూడా మింగే వ్యాపారులు ఎంతమందిలేరు? అందుచే రైతుసంఘం చొరవతో రాష్ట్రం నలుమూలలా ఆహారకమిటీ లేర్పడి ధాన్యం అమ్మకం సక్రమంగా జరిగేందుకూ, దొంగవ్యాపారాన్ని అరికట్టేందుకూ విశేషమైన కృషి జరుపబడింది. మంగళగిరి వుదంతం ఇందుకు చక్కటి వుదాహరణ.

మంగళగిరి గ్రామం గుంటూరుజిల్లాలోని ఒక పెద్దగ్రామం. అక్కడ డిప్టీ తాశీల్దారు బియ్యానికీ. జొన్నలకూ కంట్రోలురేట్లు ప్రకటించి, ఆ ధరలకు మించి షాహుకార్లెవరూ అమ్మకూడదని హెచ్చరించాడు. చుట్టుపట్ల చాలా గ్రామాలు బియ్యానికీ, జొన్నలకూ మంగళగిరిపై ఆధారపడివున్నవి. ప్రతి గ్రామానికి డిప్టీ తాశీల్దారు కొందరు చిల్లరవర్తకులకు పెర్మిట్లు యిచ్చాడు.

అయితే మంగళగిరి షాహుకార్లు తాశీల్దారు వుత్తర్వును ఖాతరుచేయలేదు. కంట్రోలురేటుకు మించి అదనంగా 3, 4 రూపాయిలు యిస్తేనేగాని పర్మిటుదార్లకు అమ్మేవారు కారు. ఈ అక్రమాన్ని గురించి పర్మిటుదార్లు అధికారులకు చెప్పుకొన్నారు గాని వినిపించుకున్న నాధుడు కన్పించలేదు. కాబట్టి గత్యంతరంలేక అదనపురేట్లకే కొని అమ్మసాగారు. వీరు నెత్తి మూటలతో గ్రామాలకు తీసుకువెళ్ళి అమ్మసాగుసరికి బస్తా 1 కి 8 రూపాయిలు ఎక్కువయింది. జొన్నలధర కూడా ఇలాగే పెరిగింది. ఈ హెచ్చుధరలకు కొనలేక పేదరైతులూ కూలీలూ పస్తులు పడివుండవలసివచ్చింది.

ఆంధ్రలో రైతు ఉద్యమం

పరిస్థితు లిలాగే కొన్నాళ్ళు సాగితే అనర్థం వాటిల్లుతుందని నేలపాడు గ్రామ ప్రజా ఆహారకమిటీ 20 మంది కూలీలతోను పర్మిటుదార్లతోనూ కలిసి మంగళగిరి వెళ్ళారు. కంట్రోలు రేటుకు జొన్నలను సప్లయిచేయమని ఒక షాహుకారుని కోరగా అతను కంట్రోలురేటుకు రు. 2–8–0 ధర ఎక్కువ చెప్పారు. కంట్రోలురేటుకు కావాలంటే మరునాడుఉదయిం రమ్మన్నాడు. ఆ రాత్రియంతా ఆహారకమిటీవాట, కూలీలూ అక్కడనే పస్తులు పడుకొని మరునాడు ఉదయం మంగళగిరి ఆహారకమిటీ కార్యదర్శినీ, ఇతర పెద్దలనూ తీసుకొని షాహుకారువద్దకు వెళ్ళారు. షాహుకారు ఒంటిగంటకు వాయిదావేసాడు. తిరిగి అంతాకలిసి ఒంటిగంటకు వెళ్ళారు. తాలూకా రైతుసంఘకార్యదర్శికూడా వీరితో కలిసాడు. నేలపాడు, ఐనవోలు, వెంకటపాలెం గ్రామకరణాలు ఈవిషయము నంతటినీ తెలుసుకొని షాహుకారును మందలించారు. గ్రామంలోని ముఖ్యులంతా అచ్చటికి సమావేశమైనారు. వారికి ఆహారకమిటీ సభ్యులు పరిస్థితుల నన్నిటినీ వివరించారు. దొంగవ్యాపారస్థు లిలాగే దేశమంతటా ప్రజల ప్రాణాలతో చెలగాట మాడుచున్నారనీ, వారి ఆటల నరికట్టకపోతే దేశంలో కరువుకాటకాలు చెలరేగుతాయనీ వివరించారు.

దీనితో విల్వ వ్యాపారస్థుడు ఇక లాభం లేదనుకున్నాడు. తన గోడౌన్ తలుపులు తెరచి 6 బస్తాల జొన్నలు బైట పడవేసాడు. ఇంతలో నలుగురు పర్మిటు దారులు అక్కడకు వచ్చారు. వీరు అదివరలో అదనపు ధరలిచ్చి సరుకును కొన్నవారే. వీరందరికీ కంట్రోలు రేట్లకు సరుకు లభించింది.

బస్తాలన్నీ కాటా వేయవలసిన సమయం వచ్చింది. షాహుకారు మొదట కాటావేయ నిరాకరించాడు. కారణం ప్రతి బస్తాలోనూ 6 సేర్లు తరుగువుంది. కాని లాభం లేకపోయింది. బస్తాలన్నీ సక్రమంగా కాటావేసి తరుగు ధాన్యం కూడా యివ్వవలసి వచ్చింది.

చివరకు షాహుకారు మరో మడత పేచీ పెట్టాడు. సంచిలేకుండా సరుకు సప్లయి చేస్తానన్నాడు. ఆహార కమిటీ ప్రతినిధులు వెంటనే కమ్మర్షియల్ టాక్సు ఆఫీసరుకు టెలిగ్రాం యివ్వబోయారు. షాహుకారు గజగజ లాడుతూ సంచిని కూడా యిచ్చివేసాడు. అంతకు పూర్వం బస్తాకు 2-8-0 చొ॥అదనంగా యిచ్చి 9 బస్తాలు జొన్నలుకొన్న కంతేటి గ్రామంలోని ఒక పర్మిటుదారుకు, విధిలేక, సొమ్మును ముజరాకూడా యివ్వవలసి వచ్చింది. ఈ విధంగా రాష్ట్రమంతటా ధాన్యం దొంగవ్యాపారాన్ని అరికట్టుటకై విశేషమగు కృషి జరిగింది.

43

కరువునివారణకై పంటల పండించడమే దేశభక్తి

వేయరా వేయరా వరినారు
వేగంగ వేయరా వరినారు
డొక్కనిండా మేతదొరికి జోడెద్దులూ
మట్టలెగబట్టి రంకేసి దూకాలిరా
వేయరా వేయరా వరినారు
విందుగా, దండిగా వరినారు.
కరువు రోగాలతో బరువుతో సగమైన
వంగ సోదరుడింక బ్రతికి బైటపడాలి
వేయరా వేయరా వరినారు
వేవేగ వేయరా వరినారు
పల్నాడి గడ్డలో విశాఖ సీమలో
కరువు రాకాసినీ తరిమి కొట్టాలిరా
వేయరా వేయరా వరినారు
చొక్కంగ వేయరా వరినారు

— ప్రయాగ కోదండరామశాస్త్రి

బెంగాల్‌లో కరువువల్ల 36 లక్షలమంది పేద రైతులూ, కూలీలూ చనిపోయారు. 15½ లక్షల మంది రైతులు నేడు దిక్కులేనిపక్షుల్లాగ కూటికి గుడ్డకు మొగంవాచి భిక్షాటన చేసుకుంటున్నారు. రాయలసీమలో 5 లక్షలకు పైగా పేద ప్రజానీకం కరవు క్యాంపులలో రాళ్లు పగలగొట్టుతూ జీవించవలసి వచ్చింది. ఉత్తర విశాఖలో తిండిలేక కరువు వాతబడి 40,000 కు పైగా ప్రజలు మరణించారు. దేశమంతా ఒక శ్మశాన వాటికగా తయారు కాజొచ్చింది. ఇటువంటి సందర్భంలో రైతు, దేశ వెన్నుముక యని కీర్తిపొందిన రైతు, అన్నదాత యని వాసికెక్కిన రైతు, మధుక్షీరములు పొంగి పొరలే పంట తల్లియని భారతావని ప్రతిష్ట నొందుటకు కారణమైన రైతుయొక్క కర్తవ్య మేమిటి? తన నామమును సార్ధకం జేసుకొనుటకు, తన సోదరాంధ్రులను బ్రతికించుకొనుటకు చేయవలసిన కృషి యేమిటి? ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం దేశరక్షణ కవుసరమైన

ఈ మార్గాన్నే చూపింది: రైతాంగమును కర్తవ్యోన్ముఖుల గావించింది. ఈ కరువు పరిస్థితులలో ఎక్కువ పంటలను పండించటమే రైతాంగముయొక్క దేశభక్తిపూరితమైన కర్తవ్యం. ప్రతి గ్రామమునా స్వయంకృషి, స్వయం సహాయములపై ఆధారపడునట్టి వుద్యమాన్ని బయలుదేరదీయటంవల్లనే ఈకృషి సార్ధకం కాగలదు. గ్రామంలోని రైతులు, వ్యవసాయకూలీలు మొదలగు ఇతర ప్రజాసామాన్యంతో కలిసి వారి సహకారంతో ఎక్కువగా ఆహారం పండించట మనేదే ఈ స్వయం సహాయంలోని కీలకం.

ఎక్కువగా పండించాలన్న సంకల్పం వున్నంతమాత్రముననే పంటలధికం కావు. దానికై కృషిచేయాలి వున్న అడ్డంకులను తొలగించుకుపోవాలి. కొండ చిలువవలె పడివుండే ప్రభుత్వాని మేల్కొల్పి పనిసాగించాలి: ప్రభుత్వం కదలక పోయినా రైతులే, తమ ప్రజలను రక్షించుకోవలసినవారు తామే కాబట్టి, తమ స్వంతఖర్చులతోనైనా, స్వశక్తితోనైనా అధికాహారోత్పత్తికి పూనుకోవాలి. స్వాతంత్ర పోరాటంలో తుపాకిగుండ్లకు రొమ్ము నెదురీయటం ఎంతవీరత్వమో ఏ పత్తికొండతాలూకాలోనో వున్న ఒక కూలివానికి ఇన్ని గంజినీళ్ళు పోస్తానికై నర్సాపురం తాలూకారైతులు తమ స్వంత ఖర్చుతో కాల్వలుతవ్వి పంటలు పండించటం అంత మహత్వమూను. పండిన పంటను కాజేసి అధికలాభాలకై ప్రజల మానప్రాణాలను బలిగొనటం పిసాచాలబోలిన దొంగవ్యాపారుల నైజ గుణం. ఎక్కువగా పంటలపండించి తన పొరుగువాని కుటుంబాన్ని రక్షించటం అన్నదాతయగు రైతుకర్తవ్యం. ఈ ఉత్తమదేశభక్తినే, ఈ మానవసేవాపరతినే ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం ఆంధ్ర రైతాంగంలో ప్రేరేపించింది ఈ మహదాశయ ప్రేరితులు కావటంవల్లనే, ప్రభుత్వం విఫలమైన సందర్భాలలోకూడా రైతాంగం ముందంజవేసి, జలాధారాల మరమ్మతులుచేసి, అధికాహారోత్పత్తి గావించింది.

కృష్ణకాల్వల మరమ్మతు

కృష్ణకాల్వలక్రింద 5,80,000 ఎకరాల పల్లపుభూమి సాగు అవుతోంది. ఈ కాల్వల మొగలలో ఒండ్రుమట్టి పేరుకొనిపోయి ఈ ఆయకట్టు భూమి కంతటికి నీరు సరిగా సప్లయి కావటంలేదు. అంతేగాకుండా సాగుకు పనికివచ్చే 40,000 ఎకరాలభూమి అక్కడక్కడా డెల్టా అంతటా బంజరుగా పడివుంది. కాబట్టి కాల్వలలోని ఒండ్రుమట్టిని తీసివేసి, కొన్ని మరమ్మతులను గనుక చేసినచో 5,80,000 ఎకరాల ఆయకట్టుకూ ధారాళంగా నీరు సప్లయి అవటమే గాక, 40,000 ఎకరాల బంజరు సాగులోనికి రాగలదు. అందుచే రైతుసంఘం

కరువు నివారణకై పంటల పండించటమే దేశభక్తి

ఆందోళనపై ప్రభుత్వం ఈమరమ్మతులను చేయించుటకు అంగీకరించి సొమ్మును మంజూరుచేసింది. కాని ప్రభుత్వం ఇచ్చేరేటు, ఒంగ్రుమట్టి తవ్వుపనికి గజం 1 కి 0-5-0 మాత్రమే. ఈ రేటుకు కూలీలెవ్వరూ రాకపోయారు. అందుచే, చివరి నిముషంలో కంట్రాక్టర్లు కాళ్లు పారజాపారు. తాము మరమ్మతులను చేయించలేమన్నారు. పి. డబ్లుయు. డి. వారు మరమ్మతులను ఒక సంవత్సరం వాయిదా వేద్దామనుకొన్నారు. అంటే, కరువుతో మాడిపోతున్న రాయలసీమ, విశాఖ ప్రజలకు ఇంకో సంవత్సరం కాచుకు కూర్చోమని చెప్పట మన్నమాట. ప్రభుత్వం ఈ విధంగా నిర్దాక్షిణ్యంగా వూరుకోవచ్చుగాని దేశభక్తులెట్లు వూరు కుంటారు? అన్నదాత లెట్లు అన్నాతురులను మాడిపోనిస్తారు? ఈ తవ్వుపనిని సకాలంలో, అనగా ది 20-5-44 లోగా పూర్తిజేయుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రరైతుసంఘం బాధ్యత తీసుకొన్నది. ప్రభుత్వం శాంక్షను చేసిన డబ్బుగాక, అనగా గజం 1 కి 0-5-0 కాక 0-7-0 చొ॥ కూలియిచ్చి, అదనంగాఅయ్యే ఖర్చును (సుమారు 15 వందలు) స్వంతంగా భరించి అధికాహారోత్పత్తికి తోడ్పడాలనీ, సోదర ప్రజల ప్రాణాలను కాపాడాలనీ పూనుకొన్నది. ఈ మహత్కార్యానికి తోడ్పడ మని రైతాంగానికీ, కూలీలకూ దేశభక్తులందరికీ విజ్ఞప్తి గావించింది.

ఈ పనియంతా అనుకున్న గడువులోపల పూర్తిచేయాలంటే కనీసం 3000 మంది కావాలి. గడువు నెలరోజులుకూడా లేదు. మంచిపని తరుణం. కూలీలుకూడా ఎక్కువగా దొరకరు. 13-5-44 వరకూ మొత్తం 1500 వందల మంది కంటె ఎక్కువమంది పనివాండ్రులేరు. కాబట్టి కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలలోని రైతు వ్యవసాయ కూలీ సంఘాల వర్కర్లందరూవచ్చి పని చేయవల సిందిగా రాష్ట్ర రైతుసంఘంకోరింది. ఈజిల్లాలలోవున్న కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులందరూవచ్చి పనిలో పాల్గొనవలసినదిగా ఆంధ్రా కమ్యూనిస్టుకమిటీ కోరింది. ఫలితంగా 1000 మంది వర్కర్లు 2, 3 రోజులలోవచ్చి పనిలో ప్రవేశించారు. చరిత్రాత్మక మగు కృష్ణ కాల్వల మరమ్మతు ప్రారంభమైంది.

ఎవరు ఈ కాల్వ మరమ్మతులలో పనిచేసింది? ఒక్కసారి కాల్వ పొడుగునా వెళ్ళిచూస్తే తెలుస్తుంది.

ఈ పని చేసేవారిలో వృద్ధులు, యువకులు, ముక్కుపచ్చలారని బాలురు సహితం వున్నారు. రైతులు, వ్యవసాయకూలీలు, విద్యార్థులు, మేధావులు, పట్టణ కార్మికులు, వార్ టెక్నీషియన్లూ అన్ని తరగతులవారూ వున్నారు. భీమవరపు కృష్ణారెడ్డి (పొద్దుటూరు) గన్నె సత్యం (నల్లూరు) గార్లు చెరివందల ఎకరాల ఆసామీలు. పారతోతవ్వి మట్టితట్ట లెత్తుతున్నారు. ఇంకా కొంచెం

ముందుకు సాగుతే నవనవలాడుతూవున్న విద్యార్థులు తట్టలు మోస్తున్నారు. పారలతో మట్టి తవ్వుతున్నారు. ఆపక్కనే వారికి హుషారిస్తూ, 60 ఏండ్ల పైబడ్డ గుత్తికొండ అచ్చయ్యగారు, కాంగ్రెసు వుద్యమంలో ఎంతో త్యాగం చేసినవారు, పని జేస్తున్నారు. పిలువు విన్నదే తడవుగా చేతిలోవున్న స్వంతపనుల నన్నిటినీ మూలబెట్టి కాలవపనికి వచ్చారు. మరొకచోట తలపాగ, పండుగడ్డం, దట్టీ బిగించిన పంచెకట్టుతో మరొక 60 ఏండ్ల వృద్ధు జిల్లెల వెంకయ్యగారు

కృష్ణకాల్వల త్రవ్వపని దృశ్యం

(దావాజీగూడెం) తవ్వుతున్నారు. ఇంకొకచోట, సెలవుదినం కావటంవల్ల ప్రెస్ పనివారూ, ఇతర కార్మికులూవచ్చి, మామూలు తవ్వ పనివారలకన్న ఎక్కువ ఉత్సాహంతో పనిచేయ ప్రారంభించారు.

ఉదయభారతి గురుకులం బెజవాడలో ఒక జాతీయ పాఠశాల. దీని నిర్వాహకులు, కవి, సహృదయుడూ అగు పాటిబండ్ల మాధవశర్మగారు, కాలువ పనులలో రైతుసంఘ సభ్యులు గావిస్తున్న పనిని జూచి వుత్తేజితులయ్యారు. ఈ విధంగా రైతులు కష్టపడటంవల్ల తనబోటి పట్టణవాస్తవ్యుల కేలాగు ఆహారం సమకూడుతోందో గుర్తించారు. తనవంతు సాయంచేయాలని తలచారు. ఒకనాడు వేకువజామున తన శిష్యబృందాన్నీ, తోటి అధ్యాపకులనూ

వెంటబెట్టుకొని కాల్వకు విచ్చేసారు. అందరికీ శక్తికితగిన పని నిర్ణయించ బడింది. మోయగల బాలకులంతా తట్టలను మోసారు. గట్టుపైని కాళీ అయి పడుతూవున్న తట్టలను, పాలబుగ్గల పసిపాపలు కేరింతలు కొడుతూ క్రిందికి అందించారు. మరికొందరు బాలికలు మంచినీళ్ళు అందించారు. చుట్టుపక్కల వారు ఈ దృశ్యాన్ని చూసి ముగ్ధులైపోయారు. ఇదేవిధంగా పటమటనుంచి ఒక వుపాధ్యాయుడు 20 మంది బాలకులతోవచ్చి సాయంజేసాడు. గుంటూరుజిల్లా నుండి ముగ్గురు వుపాధ్యాయులువచ్చి స్వయంగా పారబట్టి పనిజేసారు.

బెజవాడ రైల్వేకార్మికులు కొందరూ, గుంటూరునుండి లాగుడుబండ్ల వారు కొందరూ వచ్చారు. తమయింటి అవుసరాలకు బియ్యంబస్తాలు మోస్తున్నారా అన్నంత సంతోషంతో పనిజేశారు. షాప్ ఎంప్లాయీస్ యూనియన్ సభ్యులు, తోళ్ళ పనివారు, మొదలైన అనేక కార్మిక సంస్థలవారు ప్రతివారం సెలవు రోజులలోవచ్చి కాల్వ మరమ్మతులలో పనిజేసి పోతూవుండేవారు. "అధికపంటలు పండించి కరువుకాటకాల నాశనం చేస్తానికి మాకూ బాధ్యత వున్నది" అని కార్మికలోకం ఈ విధంగా రైతులోకానికి క్రియా రూపకంగా హామీ యిచ్చింది. గ్రామ, పట్టణ ప్రజల సామరస్యానికి మార్గ దర్శకులైనారు.

ఇదంతా చూస్తూవుండగా బెజవాడ మహిళాలోకంలో ఉత్సాహంప్రబలింది. వారుకూడా వచ్చి పనిచేయ వుద్యమించారు. మొదట్లో వారి ప్రవేశానికి అంగీకరించక పోయినా. చివరికి లొంగక తప్పిందికాదు. కృష్ణాజిల్లా మహిళాసంఘ కార్యవర్గసభ్యులూ, రాష్ట్ర ఆర్గనైజరు మానికొండ సూర్యావతిగారు, డాక్టరు అచ్చమాంబగారు, మానికొండ బుల్లెమ్మగారు మున్నగువారంతావచ్చి పారలతో తవ్వి తట్టలతో మోసారు.

ధనికరైతు, కాంగ్రెసువాది అయిన కాట్రగడ్డ రఘురామయ్యగారు ఉత్సాహంతో వచ్చి కాల్వపనిలో పాల్గొన్నారు. వారి సోదరులు భవాని, నారాయణ రావుగార్లు వీలైనప్పుడల్లావచ్చి సాయపడుతూ వుండేవారు. రఘురామయ్యగారు తాను పాల్గొనుటమేగాకుండా పటమట గ్రామయువకుల్ని, పెద్దల్నికూడా ఉత్సాహ పరచి పాల్గొనేలాగు చేసారు. ఈ మరమ్మతులవల్ల తమకేమీ ప్రయోజనం లేక పోయినా ప్రజాసేవా తత్పరతయే వీరినిలా ప్రోత్సహించింది.

ఈ విధంగా రైతు, కూలీసంఘసభ్యులూ, ప్రముఖరైతులూ, మేధావులూ కలిసి పారా, తట్టా పట్టి కూలీలతో కలిసి పనిజేయటం అపూర్వం. జిల్లాలో అన్నిమూలలా ఈ విషయాన్నిగూర్చి చెప్పుకోసాగారు. "కమ్యూనిస్టులంటే ఏమిటో ననుకున్నాం. వారి కార్యదీక్షను ఈ నాడు కళ్ళారాజూసాను. బాగుంది

నాయనా మీ పని" అని ఆశీర్వదించాడొక రైతుపెద్ద. పటమటనుండీ కొంత మంది రైతు స్త్రీలు వంటశాలలలో పనిచేయటానికి తమంతట తాము ముందుకు వచ్చారు. కొందరు కూరలు పంపించారు. పని ముగించుకొని స్నానాలకు పోతూవుంటే "మా యిళ్ళల్లోనే నూతులున్నవి స్నానంచేసానికి రండి" అని ఆహ్వానించారు యనమలకుదురు రైతులు. నీళ్ళుచేదుకోబోతే "ఇంతసేపూ చేతులు పుళ్ళుపడేటట్లు పనిచేసారు. మీ రెందకు చేదడం" అని తామే నీళ్ళు చేది పోశారు. ఇలా నడుంవంచి పనిచేసేదంతా తమ బిడ్డలు అలా చెమటోడ్చేద మంతా తమపంట లభివృద్ధికోసం. కరువు రాక్షసినుండి దేశాన్ని కాపాడటం కోసం అలాంటి రైతుబిడ్డలపట్ల రైతాంగం సానుభూతి చూపటం సహజమేకదా.

"నా జన్మలో ఇలాంటిది చూడలేదు" అన్నాడొక ఓవర్సీరు. ప్రజలతో సంబంధంలేకుండా, వారి సానుభూతితో పనిలేకుండా, ఒక ఆశయం లేకుండా కేవలం మెకానికల్‌గా పనులు జరిపే ప్రభుత్వపు అధికారవర్గానికిది కొత్త కావడంలో ఆశ్చర్యమేముంది?

అధికార వర్గానికీ, ప్రజా సంస్థలకూ తారతమ్యం పనివాళ్ళచేత పనిని చేయించటంలోనే కాదు. పని సాగుతూవున్నంత కాలం పనివారి నిత్యజీవనాన్ని గూర్చి శ్రద్ధ తీసుకోవడంలోకూడా ప్రజా సంస్థలు అధికారవర్గాలకు పాఠాలు నేర్పుచున్నవి. కరువు క్యాంపులలో కూలీల సౌకర్యాలెట్లా వుంటాయో మనం చూసిందే. కాని కాల్వపనులలో పనిజేసేవారి సదుపాయలకై రైతుసంఘం చక్కటి ఏర్పాట్లను గావించింది. పనివారికి కంట్రోలు ధరలకు బియ్యం ఇతర సరుకులు దొరికే ఏర్పాట్లు జరిగినవి. దెబ్బలు తగిలినవారికై చికిత్సా సౌకర్యాల నేర్పాటు జేసారు. రైతుసంఘ సభ్యులైనవారికి సమిష్టి భోజనశాల నేర్పాటు జేసారు. అన్నిటిని మించినదేమంటే, పగలంతా పనిజేసీ అలసిపోయిన వారికి సాయంత్రం కొంతసేపు వినోద కార్యక్రమం. కమ్యూనిస్టుపార్టీ వైజ్ఞానిక దళాలు ప్రతిరోజూ అక్కడక్కడా బుర్రకథలు చెబుతూవుండేవి. ఉప్పరులు ఈ బుర్రకథలద్వారా తమలాంటి కష్టజీవులు చైతన్యంపొంది, ప్రజా సంఘాల క్రింద సంఘటితమై ఎంతలేసి ఘనకార్యాలు సాధించారో ఈ కథలద్వారా తెలుసుకొనేవారు. "ఈ బాబులుచెప్పే రాజ్యంలో పని దొరకదనే బాధవుండదు భోజనం లేదనే భయంవుండదు." అన్నది ఎఱ్ఱజండాను చూపిస్తూ ఒక వుప్పర స్త్రీ. "ఆ జండా మన జండా-కూలీల జండా. ప్రాణంతో సమానంగా దానిని కాపాడుకోవాలి" అన్నాడు ఒక వుప్పర మేస్త్రీ.

రైతాంగంలో అపూర్వ సంచలనం

ప్రజలకు క్షేమం కూర్చగల కార్యక్రమాన్ని నిరంకుశ ప్రభుత్వ అధికార వర్గాలకన్నా ప్రజాసంస్థలే, మహదాశయ పూరితులగు రైతులే జయప్రదంగా నిర్వహించగలరని ఈ కృష్ణకాల్వల మరమ్మతు రుజువు చేస్తోంది. ప్రజలలో ఇమిడివున్న నిర్మాణశక్తులు అవకాశంకల్గితే ఎలాంటిఘనకార్యాలను సాధించగలవో ఈఘటన నిరూపిస్తోంది. ఈ కృష్ణకాల్వల మరమ్మలవల్ల ఆంధ్ర రైతాంగం ఒక నూతన మార్గాన్ని తొక్కింది. స్వయంకృషి, స్వయం సహాయములవల్లనే నేటి విషమ పరిస్థితులను పరిష్కరించగలమని గుర్తించింది. అందుచే కృష్ణకాల్వల మరమ్మతులను మార్గదర్శకంగా తీసికొని అనేక ప్రాంతాలలో రైతులు, రైతు సంఘాలు స్వయంగా జలాధారాల మరమ్మతులకు పూనుకొన్నారు.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో కోడేరు బ్యాంకుకాలవ మరమ్మతులేక మెరక వేసింది. ఇందువల్ల 30 గ్రామాల భూములకు సరిగా నీటిసరఫరాలేదు. కాల్వ త్రవ్వబడకపోతే75,000ఎకరాలకు నీరు సరిగాసప్లయి గాక1,50,000బస్తాలధాన్యం ప్రధమ పంటలోనే తగ్గిపోగలదు. అందువల్ల నర్సాపురం తాలూకా రైతుసంఘం తన కర్తవ్యాన్ని గుర్తించింది. కాదికాహారోత్పత్తి కొరకై కాల్వను త్రవ్వించి తీరాలనుకున్నది. కరపత్రాలద్వారా, సభలద్వారా 25 గ్రామాలలోప్రచారంచేసింది. రైతుసంఘం కృషికి కొందరు కాంగ్రెసు పెద్దలూ, రైతు పెద్దలూ తోడ్పడ్డారు. 20-1-14 న కోడేరు బ్యాంకుకాల్వ సభ ఆచంటలో ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆ ఏడాదే కాల్వను త్రవ్వించి తీరాలని సభలో ఏకాభిప్రాయాన్ని వెల్లడించారు. ఇందుకు కాంగ్రెసు, జస్టిసు, రైతుసంఘాల ప్రతినిధులు గల ఒక కార్యవర్గం ఏర్పాటు చేయబడింది. మరమ్మతులకు రైతుసంఘం కాంట్రాక్టు తీసుకొన్నది. కొంతభాగం మామూలు కంట్రాక్టర్లు తీసుకొన్నారు. రైతుసంఘానికి వ్యవసాయ కూలీసంఘం తోడ్పడింది. మరమ్మతులు సకాలంలో సవ్యంగా పూర్తిచేయబడ్డవి.

కుప్పురుపాడు నెల్లూరుజిల్లాలో ఒక శ్రోత్రియంగ్రామం. ఇక్కడ చెరువు తెగిపోయి సాగులు విశేషంగా దెబ్బ తింటున్నవి. శ్రోత్రియందారు అజా పజా లేకుండా అదృశ్యమైనాడు మరమ్మతు చేయించవలసివస్తుందని. ఇక లాభం లేదని రైతులు రైతుసంఘ నాయకత్వాన మరమ్మతులకు పూనుకొన్నారు. వృద్ధులూ, యువకులూ అందరూ కలిసి పనిచేసారు, వీరికి ఎర్రజండా నీడన పనిచేయవచ్చిన 200 మంది కూలీలు సహాయపడ్డారు. ఒకరికొకరు పోటీపడి

అద్భుతంగా కృషిజేసారు. ఒక్కరోజులో 200 మంది 700 కుంటగజాలకు పైగా మట్టితీసి కట్టకువేసారు. ఈ విధంగా కుప్పురుపాడు రైతులు అధికాహారోత్పత్తికి తోడ్పడి ఇతరులకు మార్గదర్శకులైనారు.

ఆత్మకూరు తాలూకాలో (నెల్లూరుజిల్లా) పెళ్ళేరుకాల్వ సరిగా తవ్వబడక పోవుటచే, ఆయకట్టు 2000 ఎకరాలకు నీటిసప్లయి సరిగా వుండటంలేదు. అందుచే ఈ కాల్వను మరమ్మతు చేద్దామని తాలూకా రైతుసంఘం రైతులను ప్రోత్సహించింది. కాని ఒకరిద్దరు భూస్వాముల ఆటంకం మూలకంగా ఇది జరుగలేదు. అలాగే మరొక కొత్తకాల్వను తవ్వటానికి ప్రయత్నాలు జరుగగా ఒకరిద్దరు భూస్వాముల ఆటంకాలవల్ల అదికూడా ఆగిపోయింది. కాబట్టి ఇది వరకు కొంత తవ్వి వదిలివేసిన 'బాబూరావుకాల్వ'ను తవ్వించాలని రైతు సంఘం నిశ్చయించింది. కనీసం 8000 రూపాయిలపని. ఈ సొమ్మునంతా రైతులే భరించి తవ్వించ రైతుసంఘ సమావేశంలో నిశ్చయింపబడింది. 60 మంది రైతులు అగ్రిమెంటు వ్రాసుకొని తాలూకా రైతుసంఘ నాయకుడగు కామ్రేడ్ జి. సి. కొండయ్యవద్ద వుంచారు. ప్రతిరోజూ 500 మంది అహర్నిశలూ పనిజేసి సకాలంలో కాల్వను తవ్వివేసారు. ఒక్క నెలరోజులలో 2 మైళ్ళ పొడవు కాల్వను పట్టుదలతో తవ్వి కృత కృత్యులైనారు. తాము సాధించిన ఈ విజయానికి సంతోష సూచకంగా 3000 మంది రైతులు సమావేశమై కాల్వ ప్రారంభోత్సవాన్ని గావించారు.

ఒకటికాదు, రెండుకాదు: వందలకొలది గ్రామాలలో ఇటువంటి స్వయం కృషి జరిగింది. విశాఖపట్నం జిల్లాలో అనకాపల్లి తాలూకా రైతుసంఘం అనేక జమీందారీ చెర్వులను మరమ్మతు చేయించింది. తూ. గో. పెదపూడి గ్రామంలో రైతులే స్వయంగా 3 మైళ్ళ పొడవున కాల్వ పూడికను తీసివేసారు. ప. గో. లో లింగనబోయినచర్ల గ్రామరైతులు 3 మైళ్ళకు పైగా కాల్వను స్వయంగానే తవ్వుకున్నారు. కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలలో యిది రైతుల మామూలు కార్యక్రమమైపోయింది. ఎన్నికాల్వలు, ఎన్ని చెర్వులు మరమ్మతులు కాబడ్డవో లెక్కజెప్పటం అసంభవం. ఈ విధంగా రైతుజీవిత పథంలో ఒక నూతన మార్పు తొక్కబడింది.

అధికాహారోత్పత్తి కార్యక్రమము భుక్తికిమాత్రమేకాదు: ముక్తి మార్గంకూడా అదే. ఈ కార్యక్రమాన్ని తీసుకొని తీవ్రకృషిని గావించటం వల్లనే ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం ఎన్నో విజయాలను పొంది రైతాంగ హక్కులను సాధించింది. రైతుసంఘాలుపుట్టినది మొదలు జమీందారీ జలాధారాలను

ప్రభుత్వమే వశపర్చుకొని మరమ్మతులు చేయాలని ఆందోళన సాగించాము. కాని ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ తీవ్రకృషివల్ల ప్రభుత్వమే జమీందారీ జలాధారాల మరమ్మతులకై బాధ్యత వహించేచట్టం గావించబడింది. జమీందార్ల చేతుల్లో ఇరుకొక్కని లక్షలాది ఎకరాల భూమి బంజరుగా వున్నది. కుడితితొట్టిలో పడు కొని కుక్క తాను కుడితిత్రాగక ఎద్దును తాగనివ్వక ఎట్లుఅడ్డువస్తుందో అట్లే ఈ జమీందార్లు తాము ఆ బంజర్లను సాగు చేయరు: సాగు వేయుటకు రైతులకూ ఇవ్వరు. సాగుకిస్తే ఎక్కడ జిరాయితీ హక్కు రైతులకేర్పడుతుందోనని వీరిభయం. కరువుకాటకాలు దేశాన్నంతటినీ పిప్పిపిప్పిచేసివేస్తున్నా ఈ పెద్ద మను ష్యులు బంజర్లను సాగులోనికి తే ప్రయత్నించలేరు. అందుచే ఈ బంజర్లనన్ని టినీ విధిగా సాగులోనికి తెస్తానికై రైతులకు ఇప్పించాలని ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘం ఆందోళన గావించింది. చివరకు ప్రభుత్వం, ఇట్టిబంజరు భూములను సాగులోనికి తెస్తానికై ఒక చట్టాన్ని గావించింది. మన రాష్ట్రంలో సుమారు 2300 ఈనాముగ్రామాలున్నవి. వీటిలో వున్న రైతులకందరికీ జిరాయితీ హక్కుకు సున్నచుట్టే హైకోర్టు తీర్పులు కొన్నివచ్చినవి. ఈనాందార్ల జులుం ప్రారంభమయింది. రైతులను భూములనుంచి వెళ్ళగొట్ట సాగించారు ఈ సమ యంలో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం తీవ్రమగు ఆందోళనను గావించింది. ప్రభుత్వం వద్దకు అనేక రాయబారాలు నడిపింది. ఫలితంగా రైతులకు జిరాయితీ హక్కును స్పష్టంగా నెలకొల్పుతూ ప్రభుత్వం శాసనం గావించింది. ఈ విధంగా రైతుల హక్కులు సాధించబడినవి.

ఆర్థికంగా రైతుకు లాభం కల్గటమేగాదు. ప్రజాజీవితంలోనే పెద్ద మార్పు కల్గింది. రైతులు తమ శక్తిని తాము గుర్తించారు. స్వయం కృషి వల్ల, ఐక్యతద్వారా, ప్రభుత్వం సాధించలేని పనులను గూడా సాధించగలమనే ధీమా వచ్చింది. నిర్మాణ యుక్తంగా కృషి జేయటంవల్లనే ప్రభుత్వాన్ని లొంగ దీయవచ్చు. ఇతర ప్రజాసామాన్యం సానుభూతినీ పొందవచ్చు. ఆ విధంగానే తమ ఇతర హక్కులను సాధించవచ్చును, అని గుర్తించారు. ఇప్పటి నుండే రైతుపెద్దలు ఉత్సాహంతో రైతుసంఘ కార్యనిర్వహణలో పాల్గొంటూ రైతు ఉద్యమానికి బలాన్ని, అనుభవాన్ని, నిలకడనూ చేకూర్చారు.

రైతుల దేశభక్తి - దొంగవ్యాపారుల దోపిడి

రైతాంగం దేశం యెడ, సోదర ప్రజలయెడ తమ కున్న కర్తవ్యాన్ని గుర్తించి ఈ విధంగా పాటుబడుతూ వుంటే దురాశా పరులగు వ్యాపారులు,

మిల్లు యజమానులు విచ్చల విడిగా దొంగవ్యాపారాన్ని సాగించారు. బెంగా లులో ఈ తిండిదొంగలు చనిపోయిన 36, 00, 000, మందిలోనూ ప్రతిఒక్కని ప్రాణాన్ని తీసి రూ 1000 చొ॥ లాభాలు సంపాదించారని వుడ్ హెడ్ కమిటీ చెప్పింది. ఆంధ్రదేశంలోని దొంగవ్యాపారులు ఈ బెంగాలు దొంగవ్యాపారుల కన్న తక్కువ చదివినవారేమీ కాదు. ప్రజల జీవితావసర వస్తువులను స్వాధీనం జేసుకొని, ధరలను విపరీతంగా పెంచివేసి, విపరీతమగు దొంగవ్యాపారాన్ని సాగించారు. ప్రజల ప్రాణాలతో చెలగాట మాడారు. ఎరువులేమిటి, ఇనుప పని ముట్లు ఏమిటి, మందులేమిటి, బట్టలేమిటి. బియ్యమేమిటి ప్రతిజీవితావసర వస్తువునడిబజారులో అదృశ్యమై దొంగబజారులో వెలిసేది. ప్రజానాయకులమనీ, కాంగ్రెసునాయకులమనీ చాటించుకొనే మహనీయులే కొందరు ఈ దొంగవ్యాపారాన్నిసాగించారు. శవాలమీదివస్తువులను దొంగిలించేరీతిగా ప్రజలకష్టాలలో వీరు అత్యధికమగు లాభాలను రెండుచేతులా సంపాదించసాగారు. దొంగవ్యాపారం నీచమగు వృత్తియేగాదు : ఇది ప్రజాద్రోహము : దేశద్రోహము. దొంగవ్యాపారులు, వారెన్నివేషాలు వేయనీ, దేశభక్తులుగా ఎంతగా వూరేగనీ, వారుసంఘ ద్రోహులు, ప్రజాశత్రువులు. వారి ఈ ప్రజావిద్రోహకరమగు చర్యలను అరి కట్టుటే వుత్తమ దేశభక్తి: వుత్తమ ప్రజాసేవ. అందుచే ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘం దొంగవ్యాపారాన్ని నిరోధించుటకయి తన సర్వశక్తులనూ కేంద్రీకరించింది. అనేక ప్రాంతాలలో గణించదగిన విజయాలను సాధించి ప్రజలకు అత్యవసరవస్తువులను అందించ గలిగింది.

ఒక పర్యాయం చింతలపూడి తాలూకాకు (ప. గో. జిల్లా) 30 జతల బండిపట్టాలు వ్యవసాయశాఖ ద్వారా తాలూకా డిమాన్‌స్ట్రేటరువద్దకు వచ్చినవి. ఆయన అందులో ఒక్క జతనయినా కంట్రోలు ధరకు అమ్మలేదు. ఎవరికో అమ్మినట్లు ఖర్చువ్రాసి. తన యింట్లో పెట్టుకొని, ఎక్కువ ఖరీదు యిచ్చినవారికి యిచ్చేవాడు. ఈ అన్యాయాన్ని గూర్చి రైతుసంఘ ప్రచారకులు ఎన్నిసార్లు చెప్పినా ఆయన పెడచెవిని బెట్టాడు.

ఈయన తన యింట్లో, గడ్డిమేటిక్రింగ 4 జతల బండిపట్టాలు దాచినట్లు స్థానిక రైతుసంఘసేవకులు, కనిపెట్టి తాశీల్దారుకు రిపోర్టు చేసారు. కాని ఆయన కల్గజేసి కోలేదు. పోలీసు సబ్‌ఇనస్పెక్టరుతో చెప్పినా ఆయనకూడా చర్యదీసికొనుటకు నిరాకరించటమేగాక, యీ విషయాన్ని డిమాన్స్ట్రేటరుతో చెప్పివేసాడు.

వెంటనే రైతుసంఘ ప్రచారకులు జిల్లా కలెక్టరుకు టెలిగ్రాం యిచ్చి గడ్డిమేటివద్ద కాపలాపెట్టారు. తక్షణమే జిల్లా వ్యవసాయాధికారి గ్రామానికి వచ్చాడు. వాలంటీర్లు గడ్డిమేటి క్రింద దాచబడిన 4 పట్టాలజతలనూ పట్టించారు.

ఈ పట్టాలు రైతులకు మంజూరు అయినట్లుగా డిమాస్ట్రేటరు లెక్కలు వ్రాసియుంచాడు. వారిలో గారపాటి రాఘవయ్యగారు ఒకరు. సీరు పట్టాలకు పిటీషను పెట్టనేలేదు. రోశయ్య అనే మరొక వ్యక్తి రైతుకానేకాదు. ఆతనికి వ్యవసాయమూ లేదు. బండీలేదు. లారీ క్లీనరుగా పనిజేస్తున్నాడు. ఇవన్నీ అప్పటికి 20 రోజులక్రితమే మంజూరైనట్లు లెక్కలలో వుంది. ఈ విషయములన్ని జిల్లా అధికారి స్వయముగాచూచి, రికార్డులు తీసుక వెళ్ళాడు.

కృష్ణాజిల్లారైతు సంఘం పలుగులూ, పారలూ, బండిపట్టాలూ కంట్రోలు రేట్లకు రైతులకు సప్లయి జేయబడుటకై తీవ్రకృషి జేస్తున్నది. బెజవాడ యినుము వర్తకానికి పెద్దకేంద్రం. యిచ్చటకు సప్లయి అవుతున్న యినుమును రైతుల కందకుండా దొంగమార్కెటుకు దాటవేయాలని వర్తకులు విశ్వ ప్రయత్నాలు జేస్తున్నారు. ఈ దొంగ విల్వలను బయటికి తీయాలని బెజవాడతాలూకా రైతుసంఘం స్థానిక కార్మిక యువజన సంఘాల సహాయంతో విఘా వేసి వుంచింది.

ఒక పర్యాయం మునగాల జమీన్ రైతుసంఘ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ వోటు సత్యనారాయణ పరగణా రైతులకుగాను వ్యవసాయ పనిముట్లు, కిటికీ చువ్వ కొనేందుకు బెజవాడ అంతా గాలించాడు. ప్రతి కొట్టువారూ మాదగ్గర సరకు లేదంటే మాగ్గర లేదన్నారు. చివరకు ఇనపకొట్ల బజారులోవున్న చుండూరు వెంకట నాగభూషణంగారి కొట్లోవున్న గుమాస్తా టొలిశెట్టి కుటుంబరావు దొంగమార్కెటు రేట్లకు కిటికీచువ్వ, నాగలి కర్రులు, పలుగులు సప్లయి చేస్తానన్నాడు. కిటికీచువ్వ మణుగు 1కి రు 17-0-0 లు నాగలి కర్రు మణుగు 1కి రు 12-0-0 లు గడ్డపలుగు మణుగు 1కి 5-8-0 చొ॥ దొంగ మార్కెటు రేట్లకు బేరం ఖాయపడింది. అయితే సరుకు మాత్రం ఆ వర్తకుడువున్న కొట్లో లేదు. మాయాబజారులో నుండి సరుకును తెప్పిస్తానని వర్తకుడు చెప్పాడు.

కామ్రేడ్ సత్యనారాయణ జరిగిన విషయమునంతా కృష్ణాజిల్లా రైతు సంఘ ఆఫీసులో చెప్పాడు. సాయంత్రం బజారుకువెళ్ళి టొలిశెట్టికుటుంబరావుకు చుండూరు వెంకటనాగభూషణం కొట్టులో రు 100-0-0 ల నోటుయిచ్చి కిటికీ చువ్వ, నాగలికర్రులు ఇదివరకే ఖాయపడ్డ దొంగమార్కెటు ధరలకు కొన్నాడు. ఈ విషయాన్ని తెలుసుకొన్న రైతుసంఘ వర్కర్లూ, స్థానిక కమ్యూనిస్టులూ

యీ దొంగవ్యాపారి సరుకుకై పంపిన మనుష్యునిపై కావలావేసి ఆ రహస్య గిడ్డంగిని కనిపెట్టారు. ఈ రహస్యగిడ్డంగి పప్పుబజారులో వున్న పండ్లకొట్టులో వున్నది.

మరునాడు వుదయం ఈ విషయాన్నంతనూ రైతు సంఘసేవకులు బెజవాడ సబ్‌కలెక్టరుకు తెలియజేశారు. ఆ రోజుననే సబ్‌కలెక్టరు ఉత్తరువు ప్రకారం యిద్దరు కమ్మర్షియల్‌టాక్సు ఆఫీసర్లు రైతు సంఘ సేవకులతో మార్కెటుకువెళ్ళి గోడౌనును పట్టుకొన్నారు. గోడౌనులో దాదాపు 8,10 అడుగుల పొడవుగల 86 నాగలి కర్రులు, నాటుమేకులు, మరమేకులు, గొలుసులు, గొళ్ళెములు, గరిటెలు, అరఅంగుళం కిటికీచువ్వ మొదలైనవి వున్నవి. ఈ సరుకునంతటినీ ప్రభుత్వ అజమాయిషీ క్రిందకు తీసుకొన్నారు. ఆఫీసర్లు రైతుసంఘ సేవకుల కృషికి మెచ్చుకొని మరొక వ్యాపారస్థునివద్ద 200 పలుగులు కంట్రోలు ధరలకు యిప్పించారు.

1943 లో తిండి కరువు ఎంత తీవ్రంగా వచ్చిందో 1945 లో బట్టలకరువు అంత తీవ్రంగానూ వచ్చింది. తమ శరీరాల్ని కప్పుకుంటానికి కూడా గుడ్డపీలిక సహితం కరువైపోయి ఎంతోమంది మానవతులు ఆత్మహత్యలు గావించుకొన్నట్లుకూడా మనం విన్నాము. కాని బట్టలులేక ప్రజలు చస్తేనేమి తమకు కావలసినది లాభాలు అని చూసేవారు షాహుకార్లు. ఆంధ్రదేశంలో అన్నిగ్రామాలలోనూ పట్టణాలలోనూ బట్టలకై ప్రజలుపడే అగచాట్లు చెప్పనలవికాదు. ఇట్టి బట్టల దొంగ వ్యాపారాన్ని నిరోధించుటకు రైతు సంఘాలు విశేషమైన కృషిని గావించినవి.

కూనాల రామకుటుంబరావు తెనాలిలో ఒక బట్టల వర్తకుడు. ఒక నాడు తెనాలి తాలూకా రైతు సంఘాధ్యక్షుడు కామ్రేడ్ రావి చినఅమ్మయ్య ఇతని కొట్లోకివెళ్ళి 3 గజాల స్టాండర్డుగుడ్డ కావాలని అడిగాడు. గుమాస్తా 3 గజాలూ కొలిచి యిచ్చాడు. దానివిలువను ఆగుమాస్తాకు యిచ్చి బిల్లు యివ్వమని అడుగగా, చేతిలోనుండి గుడ్డను లాగుకొని "నీలాంటివాళ్ళు లాచామంది కొన్నారు. బిల్లు ఎవరికీ యివ్వము" అని తూలనాడాడు. కాని కామ్రేడ్ అమ్మయ్య పట్టుబట్టగా ఒక బిల్లు విచ్చాడు. కాని దానిమీద లైసెన్సునంబరు లేనేలేదు. ఇది అనుమానాస్పదంగా వున్నదని కామ్రేడ్ అమ్మయ్య చీరాల అసిస్టెంటు టెక్స్టయిల్ ఆఫీసరుకు రిపోర్టుచేయగా ఆయన కొట్టు సోదా జేసాడు. 107 తాన్ల స్టాండర్డు క్లాత్, అనగా దాదాపు 5000 గజాలు-రహస్యంగా దాచబడివుంది. అద్దకం వేయబడిన స్టాండర్డు క్లాత్ చీరెలు దొరికినవి. మరునాడు సాయంత్రం రామకుటుంబరావు యింటి

ప్రక్క యిల్లు సోదా చేయగా 26 తానుల స్టాండర్డు క్లాత్, 3 తానుల పాప్యులైను షర్టింగూ బయటపడ్డవి. కాని ఏకారణం చేతనో అధికార్లు రామకుటుంబరావు యిల్లుమాత్రం సోదా చేయలేదు ఈ రామకుటుంబరావే స్టాండర్డు క్లాత్ స్టాకు తనవద్ద లేదని లోగడ ప్రభుత్వానికి తెలియజేసాడు.

ఒంగోలు తాలూకా పొందూరుశివారు లక్ష్మక్కపాలెంలో ముగ్గురు బట్టల లైసెన్సుదారులు వున్నారు. వీరికి కంట్రోలు రేటుకు అమ్మే అలవాటేలేదు. మెట్టూరుమల్లు నెం 61 గజం 1కి 0-9-10 లు వుంటే వీరు రు 1-4-0 కు కూడా అమ్ముతున్నారు అంతే గాకుండా నెల్లూరు జిల్లాలోని సరిహద్దు గ్రామాలతో విపరీత లాభాలకు వ్యాపారం సాగిస్తూవున్నారు.

ఈ విషయం తెలిసి పొందూరు గ్రామ రైతు సంఘమువారు ఆ గ్రామం వెళ్ళారు లైసెన్సు దార్లను కలుసుకొని వారు చేస్తూన్నది ఎలా అక్రమమో చెప్పారు. కంట్రోలురేట్ల కమ్మమని విజ్ఞప్తి చేసారు. కాని వర్తకులు వినిపించుకోలేదు స్టాకులేదనీ, ఉన్నా తమ యిష్టంవచ్చిన రేటుకే అమ్ముతామనీ బుకాయించారు సరే. స్టాకులేదని వ్రాసి యిమ్మని రైతుసంఘ సేవకులు ఒత్తిడి తెచ్చారు. దానితో వర్తకులు దిగివచ్చారు. ఒకరు తనవద్దనున్న 2½ తానులు, ఇంకొకరు 10 గజాలూ మెట్టూరుమల్లు కంట్రోలు రేట్లకు అమ్మారు.

మూడో వర్తకుడు స్టాకులేదని మొండిపట్టు పట్టాడు. రైతు సంఘంవారు కాపలా పెట్టారు. నెల్లూరుజిల్లా మనిషి ఒకడికి 41 గజాల మెట్టూరు నెం 61 మల్లును గజం 1కి రు 1-1-6 చొ॥ అమ్మినాడు. ఆ మనిషి బట్టలమూట పట్టుకొని పోతూవుండగా కాపలావున్న రైతు సంఘసేవకులు పట్టుకున్నారు. లైసెన్సు దారువద్దకు అతనిని తీసుకొనివచ్చి, కంట్రోలు రేటుకన్న ఎక్కువగా తీసుకొన్న డబ్బును వాపసు చేయించారు. ఆవర్తకుని వద్దనున్న మిగతా స్టాకును ప్రజలకు కంట్రోలు రేటుకు అమ్మించారు.

ఇవి కేవలం వుదాహరణలు మాత్రమే. అనేక గ్రామాలలో, పట్టణాలలో ఈ కృషి జయప్రదంగా సాగుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూమహాసభాధ్యక్షుడూ, కుబేరుడూ, అయిన చుండూరు వెంకటరెడ్డి సాగించే దగావ్యాపారాన్ని బట్ట బయలు చేసి, అధికారులకు రుజువు చేయుటచే అతని కంపెనీద్వారా జరిగే యినుము వ్యాపారం వ్యవసాయ శాఖపరం జేయబడింది. రాష్ట్రకాంగ్రెసు నాయకుడగు కల్లూరి చంద్రమౌళి, రాజమండ్రి ప్రముఖకాంగ్రెసు వాదియగు దంగేటి నారాయణస్వామి మొ॥వారికంపెనీలు సాగించే దొంగవ్యాపారం పట్టుకోబడింది, రైతుసంఘం వున్న ప్రతిగ్రామంలోనూ, దొంగవ్యాపారాన్ని యాపుమాపుటకూ

ఆంధ్రలో రైతు ఉద్యమం

ప్రజలకు నిత్యజీవితావసర వస్తువులను అందచేయుటకు మహోద్యమ మిప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ నాయకత్వమున సాగుచున్నది.

తమ దొంగతనం బయటపడుచూ వుండుటచే ఈ ప్రజాశత్రువులు రైతు సంఘసేవకులపై దౌర్జన్యాలు సాగించారు. తాము దేశభక్తులవలె వేషాలువేస్తూ గాంధీటోపీని నెత్తికి తగిలించి, దుకాణాలపై కాంగ్రెసు జండానుపెట్టి దొంగవ్యాపారాన్ని మాత్రం సాగిస్తూనే వున్నారు. ఈ విధంగా కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు అపఖ్యాతిని తెస్తున్నారు. వీరెన్నివేషాలు వేసినా, గాంధిభక్తులవలె ఎంతనటించినా కస్తూరిబా ఫండులవంటి వాటి కెంత విరాళమిచ్చినా ప్రజలు వీరి దుష్టస్వభావాన్ని గుర్తించక పోవటంలేదు రైతుసంఘం వీరి బండారాన్ని ఎప్పటి కప్పుడు బయట పెడుతూనే వున్నది. అందుచే షాహుకార్లు రౌడీల సహాయంలో రైతు సంఘసేవకులపై అఘాయిత్యాలు గావిస్తున్నారు. అధికారులకు విపరీతంగా లంచాలుయిచ్చి తమ దొంగవ్యాపారాన్ని నిరాఘాటంగా సాగించుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. అయినా వీరి ఆటలు సాగవు. ఆంధ్రరాష్ట్రరైతుసంఘం ఈ ప్రజాశత్రువుల ద్రోహాన్ని నాశనం చేయుటకై కంకణం కట్టుకొన్నది.

శవాలను రాబందులవలె ప్రజలను పీల్చుకు తింటున్న ఈ దొంగవ్యాపారులకు కాంగ్రెసు నాయకులే కొందరు మద్దతు యిచ్చుట సిగ్గుచేటు. పైగా ఈ పాపిష్టిసొమ్మును, ప్రజల రక్తమును పీల్చుకొని పెరిగిన ఈ సొమ్మును కాంగ్రెసుకు విరాళాలుగా అర్థిస్తున్నారు. తెన్నేటి విశ్వనాధంగారివంటి సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసు నాయకులేవిధంగా చేస్తున్నారో చూడండి.

"కాంగ్రెసు పేరు ప్రతిష్టలను వినియోగపరచుకొని లక్షలు కోట్లు ఆర్జించినటువంటి వర్తకులూ, మిల్లుయజమానులూ మొదలయినటువంటి వారు అహమ్మదాబాదు, బొంబాయి, షోలాపూరు, కాన్పూరు, కలకత్తా, చెన్నపట్టణంలో కూడా వున్నారు....ఇటువంటి వణిక్ వర్యులదగ్గరనుండే ఒక కోటీ రెండు కోట్ల రూపాయీలు (కాంగ్రెసు)వర్కింగు కమిటీవారు సంపాదించవలసివున్నది. రెండు కోట్ల రూపాయీలు అనగా అటువంటి వర్తకులకు వచ్చిన యుద్ధలాభాలలో వెయ్యోవంతయినా లేదన్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే.

"కాంగ్రెసు బలమే వారిబలం కాబట్టి కాంగ్రెసుయొక్క విజయమే వారికి వర్దమానకరమైనట్టిది కాబట్టి ఈ మాత్రం ధనంవారు వెంటనే కాంగ్రెసు యొక్క కోశములో వెయ్యవలసిన కర్తవ్యం వారిపైనవుంది....."

ప్రజాశ్రేయస్సుకై మహోద్యమములను నడిపిన కాంగ్రెసులోని ముఖ్యులే నేడు ఎంతపతనం జెందారు!

గ్రామ జీవితంలో నూతనదశ

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం ఈ యుద్ధకాలంలో గావించిన కృషివల్ల నేడు ఆంధ్ర ప్రజాజీవనమే నూతన పథాన్ని తొక్కుతున్నది. రైతుసంఘాల నాయకత్వాన రైతు యువకులు సంఘటితం కావటం మనం చూస్తున్నాము. ఈ సంఘాలక్రింద వారు నూతన జీవితాన్ని అలవరుచుకొంటున్నారు. నూతన సంస్కృతిని పొందుతున్నారు. రైతులకూ, ఇతర ప్రజలకూ ఎట్టికష్టాలు వచ్చినా నివారించడానికి తమ సర్వశక్తులనూ వినియోగించగల సేవాదీక్షను ఈ సంఘాలు యువకులలో నూరి పోస్తున్నవి. మన చిన్నతనంలో మన మూహించలేనటువంటి విషయాలను ఎన్నింటినో మన రైతు బిడ్డలు నేడు యువజన సంఘాలద్వారా నేర్చుకొంటున్నారు.

పూర్వం మన గ్రామ జీవితాలలో మనకు పనికివచ్చే విజ్ఞాన దాయకమయిన వినోదాలు వుండేవికావు. మత మౌఢ్యాలకు మరికొంత ప్రాణంపోసే గేయాలు మాత్రమే అప్పుడుండేవి. కాని నేడో, మన రైతు కుమారులూ, కుమారైలూ కొత్త పాటలను కొత్త ఆటలనూ గ్రామ జీవితంలోనికి తెచ్చారు. మన నిత్యజీవితాన్ని గూర్చి పాడుచున్నారు. దానిలోని కష్టసుఖాలను గురించి నృత్యం చేస్తున్నారు. ఉజ్వల భవిష్యత్తును మన కళ్ళఎదుట చిత్రిస్తున్నారు. ఈ కొత్త ఆటలు, పాటలూ మన గ్రామ జీవితాన్ని నైతిక పతనంనుండి కాపాడినవి. దుర్వ్యసనాల పండుగగావుండే సంక్రాంతి పండుగను నిజమైన సంతోష ప్రదమగు పంటల పండుగగా మార్చినవి. నూతన వికాసానికీ, నూతన చైతన్యానికీ అవకాశం కల్గించినవి.

ఈ నూతన వైజ్ఞానిక జీవితం మరోమేలును చేకూర్చింది. అధికాహారోత్పత్తిద్వారా మనం పట్టణ ప్రజల గౌరవాభిమానాలను చూరగొన్నాము. అంతకంటేగూడా మన రైతు బిడ్డలు ఆడే ఈ ఆటలు, పాడే ఈ పాటలు పట్టణ ప్రజల మన్ననలను సంపాదిస్తున్నవి. ఇంతవరకూ పట్టణప్రజలు విజ్ఞానమూ, సాహిత్యకృషి అంతా తమసొత్తే నన్నట్లు ప్రవర్తించేవారు. "పల్లెటూరివాళ్ళు" అంటూమనల్ని వెక్కిరించేవారు. కాని ఈనాడు వారికలాలుతుప్పుపట్టి పోయినవి. నూతన జీవితాన్ని తొణికిసలాడించే ఉజ్వల రచనలు వారినుండి వెలువడటంలేదు. కాని మన బిడ్డలా కొరతను తీరుస్తున్నారు. "ముందడుగు" వంటి నాటకం నాజరుదళంవంటి బుర్రకథ దళం, కామ్రేడ్ ముక్కామల నాగభూషణం వంటి సర్వ్వకళానిధి రైతుపుద్యమం ఆంధ్రవిజ్ఞానానికి అర్పించిన కానుకలు. ఒకప్పుడు

వైజ్ఞానిక రంగంలో తామే మార్గదర్శకులమని మిట్టిపడిన పట్టణ మేధావులునేడు మన రైతు బిడ్డలను ఆదరానురాగాలతో చూస్తూ వారి వెనుక వస్తున్నారు.

రైతు వుద్యమ ప్రభావంవల్ల ఈనాడు రైతు స్త్రీలలో అపూర్వ చైతన్యం గల్గింది ప్రజాసేవకు తమకర్తవ్యమేమిటోగుర్తించారు. అధికారోత్పత్తికిపూను కొన్నారు. తరతరాల నుండీ తమ్ము చీకటికోణాలలో బంధించి వెచే ఘోషాపద్ధతులను విడనాడి పురుషులతోబాటుగా వ్యవసాయ కృషిలో పాల్గొంటున్నారు తమ సంతానమును భావిభారత పౌరులుగా, వీరులుగా, తయారుచేయునట్లుగా బిడ్డల సంరక్షణను చేస్తున్నారు. ఏ వుద్యమానికీ దూరంగావుండే వారు నేడు రైతు వుద్యమంలోనికీ, స్వాతంత్ర్య సమరంలోనికీ వస్తున్నారు. ఈ నాడు ఒక నూతన మహిళ గ్రామజీవితంలో ప్రవేశించింది.

ఈ నాడు గ్రామజీవితం గుర్తుపట్టలేనంతగా మారిపోయింది. రైతు సంఘనాయకత్వాన రైతాంగం మారిపోతున్నది. పది పన్నెండు ఏండ్లక్రితం ప్రజాసేవకులు చాలాతక్కువమంది వుండేవారు. నేడో, ప్రతిగ్రామంలోనూ పదులు, వందులుగా, వున్నారు. అప్పుడప్పుడూ జైళ్ళకువెళ్ళడంతో తృప్తి పడటంకాకుండా తమ యావజ్జీవితాన్ని ప్రజాసేవకు స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి అంకితంజేసి, చివరకు అమరజీవి రాఘవరెడ్డి వలె ఆత్మార్పణ చేయడానికికూడా సిద్ధంగావున్న యోధులు వేలకువేలు వున్నారు.

మొన్నమొన్నటివరకు మన గ్రామ జీవనం పార్టీ కక్షలతో నిండివుండేది. ఆ కక్షలను అవకాశంగా తీసికొని మున్సబులూ, కరణాలూ, పెత్తందార్లూ మనమీద స్వారిచేసేవారు. వాళ్ళ మాటే వేదంగా వుండేది. కాని నేడు రైతు సంఘాల ప్రభావంవల్ల కక్షలంతరిస్తున్నవి. రైతుసంఘాలు ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నవి. వాటి మాటకు ఎదురులేదు. ప్రజాసేవఅనే ప్రాతిపదిక పై గ్రామాలలో వున్న మంచివారినందరినీ సంఘటిత పర్చడంవల్లనే - రైతు సంఘాలకింత ప్రాబల్యం వచ్చింది. ఈ ప్రాబల్యంవల్ల గ్రామజీవితంలో సౌఖ్య ప్రదమైన నూతన దశప్రారంభమైనది.

ఈనాడు దేశద్రోహకరశక్తులకూ ప్రజాస్వాతంత్ర్యశక్తులకూ, మధ్య ఒక భీషణసమరంసాగుచున్నది. దొంగవర్తకులూ లంచగొండులూ, రౌడీలూ, టౌట్లూ, పెత్తందార్లు ఒక పక్కనా, రైతుసంఘ సేవకు లోకపక్కనా నిలబడివున్నారు. ఈ ప్రజాశత్రువుల వెనుక అండగా నిరంకుశ సామ్రాజ్యవాదప్రభుత్వం నిల్చి వున్నది. ఈపోరాటం ఒకరూపంలో స్వాతంత్రపోరాటమే. ఈపోరాటంలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతుసంఘనాయకత్వాన ఆంధ్రరైతాంగం విజయంపొందుతుంది ఇదితథ్యం.

ఆంధ్ర రైతునాయకులు

★

కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి

రాష్ట్ర రైతుసంఘ నిర్మాతలలో ఒకరు. 1921 నుండి కాంగ్రెసు వాది. 1940 లో జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు. 1936 నుండి 1940 వరకు రాష్ట్రరైతు సంఘాధ్యక్షులు. రాష్ట్ర రైతు రక్షణ యాత్రను చికాకోల్ నుండి రాయలసీమవరకు 1300 మైళ్లు నడిపిన రైతు నాయకులు. 1940 లో చనిపోయారు.

చలసాని వాసుదేవరావు

1935 లో రాజకీయ జీవితం ప్రారంభం. 1936 ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘానికి సంయుక్త కార్యదర్శి. 1937 నుంచి వరుసగా 3 సంవత్సరాలు ఆంధ్ర రాష్ట్రరైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి. రాష్ట్ర రైతు సంఘానికి ఒక ఆకారాన్నిచ్చి రైతు వుద్యమాన్ని మన రాష్ట్రంలో నిర్మించిన వారిలో ప్రముఖుడు. రాష్ట్ర కమ్యూనిస్టు నాయకులలో ఒకరు. కొమ్మారెడ్డిగారితో రైతురక్షణ యాత్రలో పాల్గొని దిగ్విజయంచేశారు. రంగాగారు రైతు సంఘాన్ని రద్దుచేసినపుడు, రాష్ట్ర రైతుసంఘఆర్గనైజరుగా అ. భా. రైతుసంఘం వీరినినియమించింది. మనరాష్ట్ర రైతు ఉద్యమానికి "వాసు" ప్రాణం. రైతు సేవలోనే వీరు ఆరోగ్యం చాలా కోల్పోయారు. 1944 లో బెజవాడలో జరిగిన చరిత్రాత్మకమైన అఖిలభారత రైతు మహాసభకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు.

కడియాల గోపాలరావు

కొత్తపట్నం సమ్మర్‌స్కూలు కేసులో అరెస్టు చేయబడ్డారు. కృష్ణాజిల్లాలో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాభివృద్ధికి బాగా కృషిచేశారు. రంగాగారు రాష [illegible] ఘాన్ని రద్దుచేసి రైతువుద్యమాన్ని

విచ్ఛిన్నంచేసిన తర్వాత రైతు ఉద్యమాన్ని పునర్నిర్మించుటలో విశేషంగా కృషిచేశారు. 1943 నుంచి 46 వరకు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ అధ్యక్షులు. సెంట్రల్ కిసాన్ కౌన్సిల్ సభ్యులు.

నండూరి ప్రసాదరావు

1934 లో కమ్యూనిస్టు రాజకీయాల్లో ప్రవేశించారు. రాష్ట్ర రైతు రక్షణయాత్రలో పాల్గొన్నారు. మునగాల సత్యాగ్రహం నడిపిన నాయకులు. ఆ సందర్భంలో అరెస్టు చేయబడ్డారు, 1941 లో నిషిద్ధ కరపత్రాలున్నందుకు అరెస్టు చేయబడ్డారు. 1943 నుంచి నేటివరకు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి. సెంట్రల్ కిసాన్ కౌన్సిల్ సభ్యులు.

ముక్కామల నాగభూషణం

కృష్ణాజిల్లా రైతుఉద్యమ నిర్మాతల్లో ప్రముఖులు. 1943 నుంచి 46 వరకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతుసంఘ సహాయకార్యదర్శి. ప్రస్తుతం రాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షులు. మంచివక్త. ప్రజావైజ్ఞానిక రూపాలకు మెరుగుబెట్టి, వాటిని రైతుసంఘఅభివృద్ధికి ఉపయోగించుతున్నారు. కమ్యూనిస్టు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర

రైతుసంఘ సమావేశం, బెజవాడ.

(1943 మార్చి 15, 16)

నివేదిక. నెం 1

(అన్ని అనుబంధ సంఘములకు)

అరణాలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘకార్యాలయం

: : బెజవాడ : :

విషయ సూచిక

Printed at Kranti Press, Tenali and Published by General Secretary Andhra Provincial Ryots' Association BEZWADA.

3

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ సమావేశం, బెజవాడ.

20—3—43

పై సంఘ ప్రథమ సమావేశం మార్చి 15, 16 తేదీలలో బెజవాడ సంఘ కార్యాలయంలో జరిగింది. దీనికి జిల్లాలనుండి హాజరైన సభ్యులు. విశాఖ 3, తూ. గో 6, ప. గో. 7 కృష్ణ 32 గుంటూరు 13 నెల్లూర్కు 6 చిత్తూరు 5 కర్నూలు 4, అనంతపురం 2, బళ్ళారి 1 మొత్తం 79 మంది హాజరైరి. (మొత్తం సభ్యులు 108) ఇంతమంది సభ్యులు హాజరగుటకుకూడా ఇదే ప్రథమం కాబట్టి రాష్ట్ర రైతు సంఘాన్ని పునర్నిర్మించి పనిచేయుటకై అన్నిజిల్లాలలోని రైతుసేవకులు ఎట్టి గాఢవాంఛను కల్గియున్నారో తెలుస్తుంది.

సమావేశమునకు కామ్రేడ్ కడియాల గోపాలరావుగారు అధ్యక్షతవహించారు. రాష్ట్రమహిళాపాఠశాల విద్యార్థినుల విప్లవగీతాలతో సమావేశం ప్రారంభమయింది. సభ్యులు పరిచయం చేయబడినపిమ్మట సంతాపతీర్మానం చేయబడినది. తర్వాత కామ్రేడ్ నండూరి ప్రసాదరావు ఆర్గనైజరు రిపోర్టును సమర్పించారు. చర్చలు జరిగినపిమ్మట కొద్ది సవరణలతో రిపోర్టు అంగీకరించబడింది. మధ్యాహ్నం సమావేశంలో జిల్లాలో జరిగిన రైతుసంఘకృషినిగూర్చి రైతులను ప్రస్తుతం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలనుగూర్చి జిల్లాల ప్రతినిధులు రిపోర్టులనిచ్చారు. ఇందువల్ల వచ్చిన ప్రతినిధులందరూ వివిధజిల్లాలలోని సమస్యలనుగూర్చి తెలిసికొని, రాష్ట్రమంతకూ సంబంధించిన సమస్యలపై ఒకదృష్టిని ఏర్పరచుకొనుటకు అవకాశం గల్గింది, పిమ్మట ది 23-11-42 నుండి ది 14-3-43 వరకూ అయిన జమాఖర్చులను ఆర్గనైజరు సమర్పించగా అంగీకరించబడెను.

రాత్రి సమావేశంలో తీర్మానములపై చర్చజరిగెను. రైతుసేవకులపై నిర్బంధవిధానంపై కామ్రేడ్ రామినేని పిచ్చయ్యగారి తీర్మానం అంగీకరించబడింది. రాజకీయ తీర్మానమును కామ్రేడ్ చండ్ర రాజేశ్వరరావుగారిచే ప్రతిపాదించబడినది. దీర్ఘమైన చర్చలు జరిగినపిమ్మట సవరణలతో తీర్మానం అంగీకరింపబడినది. మరునాడు ఉదయం మరల తీర్మానములపై చర్చ సాగించబడింది. కామ్రేడ్ నండూరి ప్రసాదరావుచే ఆహారసమస్యపై తీర్మానం ప్రవేశపెట్టబడి కొలది సవరణలచే అంగీకరించబడ్డది. కామ్రేడ్ ముక్కామల నాగభూషణంచే అధికాహారోత్పత్తిపై తీర్మానం ప్రవేశపెట్టబడి, స్వల్పసవరణలతో అంగీకరించబడింది.

మధ్యాహ్నం జరిగిన సమావేశంలో కామ్రేడ్ నండూరి ప్రసాదరావుతెచ్చిన నిర్మాణ సమస్యలపై తీర్మానం చర్చానంతరం అంగీకరించబడింది. కామ్రేడ్ అ. వెం. శీ. రామారావుచే ప్రవేశపెట్టబడిన రైతు-వ్యవసాయకూలీ సామరస్యంపై తీర్మానం ఉత్సాహకరమైన చర్చలు జరిగినపిమ్మట స్వల్పసవరణలతో అంగీకరించబడింది. కామ్రేడ్ ఐ. సదాశివన్‌చే ప్రవేశపెట్టబడిన 'రాయలసీమ కరువు' తీర్మానం, కామ్రేడ్ రాటకొండ నర్సింహారెడ్డిచే ప్రవేశపెట్టబడిన అడవులపై తీర్మానం స్వల్పసవరణలతో అంగీకరించబడినవి. పిమ్మట కామ్రేడ్ నండూరి ప్రసాదరావుచే ప్రవేశపెట్టబడిన 'రంగా గ్రూపు- రైతుఉద్యమ విచ్ఛిన్నప్రయత్నాలు' అనే తీర్మానం చర్చానంతరం అంగీకరింపబడింది. కయ్యూరు కామ్రేడ్స్‌కు జోహారు లర్పిస్తూ మరియొక తీర్మానం అంగీకరింపబడింది. పిమ్మట 1943-44 సంవత్సరం బడ్జెటు అంగీకరించబడింది. మిగిలిన తీర్మానములు వర్కింగు కమిటీ చర్చలకు పంపబడ్డవి.

పిమ్మట 1943-44 సంవత్సరమునకు నూతనరాష్ట్ర సంఘకార్య నిర్వాహక వర్గము ఎన్నుకొనబడెను.

అధ్యక్షులు:—కడియాల గోపాలరావుగారు (బెజవాడ)
ప్రధానకార్యదర్శి:—నండూరి ప్రసాదరావుగారు (బెజవాడ)
సంయుక్తకార్యదర్శులు:—

(1) రాటకొండ నర్సింహారెడ్డిగారు (మదనపల్లి)
(2) ముక్కామల నాగభూషణంగారు (బెజవాడ)

స భ్యు లు:-

(1) బొన్నలగడ్డ రామలింగయ్యగారు (విజయనగరం)
(2) చింతం సత్యనారాయణదాసుగారు (రాజమండ్రి)
(3) పేటేటి వెంకటరత్నంగారు (ఏలూరు)
(4) అ. వెం. శీ. రామారావుగారు (బెజవాడ)
(5) వావిలాల గోపాలక్రిష్ణయ్యగారు (సత్తెనపల్లి)
(6) కొల్లా వెంకయ్యగారు (గుంటూరు)
(7) బస్వారెడ్డి శంకరయ్యగారు (నెల్లూరు)
(8) వై. బలరామమూర్తిగారు (మదనపల్లి)
(9) ఐ. సదాశివన్‌గారు (అనంతపురం)

(10) వారణాసి రామశాస్త్రిగారు (గిద్దలూరు)
(11) పురిమెట్ల వెంకట్రామప్పగారు (బళ్ళారి)

అఖిలభారత కిసాన్ కౌన్సిలుకు ఈ క్రింది సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

(1) కడియాల గోపాలరావుగారు
(2) నండూరి ప్రసాదరావుగారు
(3) రాటకొండ నర్సింహారెడ్డిగారు
(4) ముక్కామల నాగభూషణంగారు
(5) కొల్లా వెంకయ్యగారు
(6) కనగాల కుటుంబరావుగారు
(7) రామినేని పిచ్చయ్యగారు
(8) బస్వారెడ్డి శంకరయ్యగారు
(9) పెన్మెత్స సూర్యనారాయణరాజుగారు
(10) ఐ. సదాశివన్‌గారు
(11) పేటేటి వెంకటరత్నంగారు

రాత్రి జిల్లాలప్రతినిధులు ప్రత్యేకంగా సమావేశమై రాష్ట్రసమావేశములో చేయబడ్డ తీర్మానాలను తమతమ జిల్లాలలో ఎట్లు అమలుజర్పాలో ప్లానులువేసుకున్నారు. ఆహారసమస్యను పరిష్కరించుటకూ అధికాహారోత్పత్తిని గావించుటకూ, రాయలసీమ నెల్లూరు జిల్లాలకరువుపై ఆందోళన గావించుటకూ జిల్లా, తాలూకా గ్రామ రైతుసంఘాలను గట్టిపునాదులపై నిర్మించుటకూ స్పష్టమైన ప్లానులువేసుకొన్నారు.

ది 17-3-43 ఉదయం కార్యనిర్వాహకవర్గం ప్రథమ సమావేశం జరిగింది. సభ్యులు 15 మందిన్ని హాజరైనారు. నజరానాలు, ప్రాజెక్టులు, పంచాయితీలబిల్లు సాముదాయిక జరిమానాలు, నివేశనస్థలాలపై శిస్తులు, చిల్లరడబ్బులకరువు, స్టాండర్డుకొలతలు, తూనికలు, పొగాకుపన్ను, రాయలసీమనుండి పశువుల ఎగుమతులపై తీర్మానములు అంగీకరించబడినవి. రాబోవు సంవత్సరమునకు అఖిలభారత రైతుమహాసభను ఆంధ్రదేశమునకు ఆహ్వానించుటకు నిర్ణయించబడింది.

మొత్తం పై సమావేశం మిక్కిలి ఉత్సాహకరంగా జరిగింది. అనేకమంది సభ్యులు చర్చలలో పాల్గొని తమ అనుభవములను తెల్పుతూ అమూల్యములగు సలహాలను, సూచనలను ఇచ్చియున్నారు. రాష్ట్రమంతటనూ రైతు ఉద్యమమును

ఒకేస్థాయికి తెచ్చుటకు ప్రధమప్రయత్నంగా కరువునుగూర్చి పనిచేయుటకు రాయల సీమకు కృష్ణా, గుంటూరు, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలనుండి 22 వర్కర్లను పంపుటకు ఏర్పాటు చేయబడింది. అందులకై రు 2000 లను వసూలుచేయుటకు జిల్లా సంఘలన్నియు వాగ్దానములు గావించినవి. సభ్యులందరున్నూ నూతనోత్సాహంతో కృషిచేయుటకు తిర్గివెళ్ళారు.

రాష్ట్రరైతుసంఘ నివేదిక 1942–43

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంయొక్క నిరుటి కార్యనిర్వాహకవర్గం రైతుసంఘ కార్యకలాపాన్ని సాగుటకు వీలులేకుండా సంఘాలను రద్దుచేయటంవల్ల అఖిలభారత కిసాన్ సభ ప్రధానకార్యదర్శి స్వామిసహజానంద సరస్వతి కామ్రేడ్ చలసాని వాసుదేవరావుని రాష్ట్ర రైతుసంఘ ఆర్గనైజరుగా నియమించినారు. అందుచే ఈనివేదికను ఆర్గనైజరు నివేదికగా సమర్పించవలసి వచ్చింది. నిరుటి జిల్లారైతు సంఘాలలో బాధ్యులైనవారే ఈసంవత్సరమున్నూ జిల్లా రైతుసంఘాల బాధ్యులుగా ఉండుటచే వారుపంపిన రిపోర్టుల నాధారంగాగొని ఈ నివేదికతయారుచేయబడినది.

రాజకీయ ఆర్థిక కల్లోలం

గత సంవత్సరంలో రాజకీయ ఆర్థిక పరిస్థితులలో కలిగిన క్లిష్టపరిస్థితులనూ, అపరిస్థితులలో రైతుసంఘాల కృషిని కొంత సింహావలోకనం చేయవలసియున్నది.

రాష్ట్రసంఘం ఇదివరలో నజరానాలు, అటవీచట్టంలో మార్పులు, జమీందారీ విధానంరద్దు, రీశెటిల్మెంటురద్దు మున్నగు సమస్యలపై ఆందోళనజేస్తూ వచ్చింది. ఈ అన్ని విషయాలలోనూ పోరాటాలు జరగటం, రీశెటిల్మెంటు రేట్లను రద్దు చేయించలేకపోయినా ప్రతి సంవత్సరం రిమీషన్ ఇచ్చులాగున చేయటం, నజరానాలను వసూలుచేయకుండా వాయిదాలువేయించటం, పుల్లరిని తగ్గించటం అనేక జమీందారీలలో రైతులు కొన్ని హక్కులు సంపాదించటం లోపభూయిష్టమైనప్పటికీ రైతు రుణవిచారణకై చట్టంచేయబడటం, కొన్ని ప్రాజెక్టులు కట్టించటం జరిగింది. అత్యధిక సంఖ్యాకులుగా కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఎన్నికలలో జయంపొందుటకు కూడా రైతుసంఘం విశేషమైన కృషినిజేసింది. ఇట్టి జయప్రదమైన కృషి జరిగినప్పటికిన్నీ నిర్మాణరీత్యాసంఘం బలపడలేదు; అన్నిజిల్లాలలోను బలమైన సంఘాలేర్పడి, కేంద్రసంఘంగా రాష్ట్రసంఘం పనిచేయటం జరగలేదు. ఈ నిర్మాణ బలహీనతయే గతసంవత్సరం ఆర్థిక, రాజకీయాలలో వచ్చిన సంక్షోభంలో రైతు సంఘం రయితులకు సరియగు నాయకత్వం వహించలేకపోయింది.

ఈ దశలో రైతుసంఘాలు

భీటాలో జరిగిన అఖిలభారత కిసాన్ మహాసభ నేటి యుద్ధసమయంలో రైతుసంఘా లవలంబించవలసిన వైఖరినిగూర్చి, కార్యక్రమాన్నిగూర్చీ చక్కగా తెలియజేసింది. కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగు, రైతుసంఘం, అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ మున్నగు జాతీయ సంస్థలన్నియూ కలిసి జాతీయైక్యత నేర్పరచి ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించు జాతీయప్రభుత్వాన్ని సాధించుటకు కృషిచేయవలసినదని ఈమహాసభ హెచ్చరించింది. వెనువెంటనే రైతులవలంబించవలసిన కార్యక్రమాన్ని గూడా ఈమహాసభ సూచించింది. జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పర్చుటకూ, ఆయుధ చట్టాన్ని ఉపసంహరించుటకూ ఆందోళన జరపమనీ, అధికాహారోత్పత్తికి పూనుకోమనీ, ప్రజారక్షణదళాలను ఏర్పర్చమనీ, విమానదాడిదక్షణలు, ప్రథమచికిత్స ఫాసిస్టు వ్యతిరేక ప్రచారాన్నిజేస్తూ రష్యా, చైనాలకు సహాయాన్ని చేయాలి అనే ఆందోళనను చేయమనీ దేశరక్షణకుగాను, రైతులను తయారుచేయమనీ నిర్మాణాత్మకమైన సూచనల నిచ్చింది. కాని మన రాష్ట్రంలో నిర్మాణ బలహీనతవల్ల ఈ సూచనలపై చెప్పుకోదగ్గ కృషిమాత్రం జరుగలేదు. అధికాహారోత్పత్తి విషయంలోమాత్రం కృష్ణా, గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలో కొన్ని వేల ఎకరాల బంజరుభూములను సాగులోనికి తెప్పించటం జర్గింది. ప. గో. లో నిడమఱ్ఱు ము॥ గ్రామాలలోను గుంటూరు జిల్లాలో సంగంజాగర్లమూడి ము॥ గ్రామాలలోను ఈబంజరు సాగులు సమిష్టిగా చేయబడినవి. కృష్ణా, గుంటూరు, ప. గో. జిల్లాలలో కొన్నిప్రదేశాలలో ఈసాగుల విషయం రైతులకు వ్యవసాయకూలీలకు మధ్యతగాదాలురాగా శాంతియుతంగా పరిష్కారం చేయబడెను. ఈజిల్లాలలో ఎరువులకుగాను ప్రభుత్వంచే కొన్నిలక్షల రూపాయలను రైతులకు అప్పులుగా ఇప్పించుట జరిగింది. 'కె' విమానాశ్రయంవద్ద జయప్రదమైన కృషిజరిగింది. అచ్చటిజిల్లా తాలూకారైతుసంఘాలు. విశేషమైనకృషిని జేసినఫలితంగా రైతులపైబడ్డ కేసులన్నీ ఉపసంహరించబడ్డాయి. కిరాయి దగా లేకుండా ఇవ్వబడింది. బాటలుసరిచేయబడి కిరాయి హెచ్చుచేయబడింది. ఎద్దు బండ్లు నిలువడానికి పాకలువేయించబడ్డాయి. భూములకు పరిహారం ఇవ్వబడుతోంది. కూలీలకుకూలి హెచ్చుచేయబడి కలరావచ్చినపుడు చక్కటి వైద్యసదుపాయాలు చేయబడ్డాయి. ఈవిధంగా రైతుసంఘాలు నిర్మాణయుక్తంగా ఆజిల్లాలో పనిచేయుటచే. భాగాబలపడ్డవి. కర్నూలుజిల్లాలో పంటలు పోయినప్పుడు అందోళనజరిగి సుమారు

2,50,000రూపాయల రెమీషన్ పొందబడింది. కృష్ణాజిల్లాలో 40000ఎ॥ల పైననూ గుంటూరుజిల్లాలో50000 ఎ॥ల పైననూ నజరానాలు వసూలుచేయుట ఆందోళనపై వాయిదావేయబడ్డది.ప.గో. కృష్ణాజిల్లాలలోవచ్చిన రైతువ్యవసాయకూలీలతగాదాలలో అనేకచోట్ల సామరస్యంతో పరిష్కరింపబడినవి. కృష్ణాజిల్లాభట్లపెనుమర్రు, కాటూరు వగైరా గ్రామాలలోనూ ప.గో. జిల్లాలో పెదపాడు, చాటపర్రు, దెందులూరు, వగైరాగ్రామాలలోనూ బస్తాధాన్యంధర ననుసరించి కూలీలకుకూలినిచ్చుటచే రైతు-వ్యవసాయకూలీలమధ్య సామరస్యం ఏర్పడింది. చిత్తూరు జిల్లాలలో తిరుపతి ఎస్టేటులో రైతులు శెటిల్మెంటుకై తీవ్రమైన ఆందోళన చేశారు. అందుచే చివరకు శెటిల్మెంటు చేయించుటకు ఎస్టేటు అంగీకరించక తప్పినదికాదు. పుంగనూరు ఎస్టేటులో మేకల తీరువవిషయంలోకూడా విశేషమైన ఆందోళన జరిగింది. జమీందారువేసిన దావాలలో రైతులే గెలుపొందారు. అందుచే నేడు రైతులు చెల్లించవలసిన మేకలతీరువలో సుమారు రు 20000 లను చెల్లించుటను మానారు. కృష్ణాజిల్లాలో పంచదార మిల్లు కోర్కెపై చెరుకుపైరును నిల్వజేయగా ఆపైర్లెండిపోయినందున ఆ రైతులకు రు 22000 లు నష్టపరిహారం మిల్లుచే ఇప్పించబడింది. ఈవిధంగా స్థానికంగా రైతుసంఘాలు పనిజేస్తూవచ్చినవి.

ఈ పరిస్థితులలోనే రాజకీయపరిస్థితి క్రమక్రమంగా క్లిష్టతచెందుతూవచ్చింది క్రిప్సు ప్రతిపాదనలు దేశంలోని ప్రతిరాజకీయ పక్షముచేతనూ నిరాకరించబడ్డాయి. రాజకీయాలలో స్తబ్దత ఏర్పడింది. ఈ కాలంలోనే జాతీయప్రభుత్వాన్ని సాధించుటకై జాతీయైక్యత నేర్పర్చాలనియూ, దేశరక్షణ కార్యాలను బలపర్చాలనియూ భీటా అ. భా. కి. సభ సూచించింది. కాని సంఘనిర్మాణ లోపంవల్లనే ఈకృషి చెప్పుకోదగ్గట్లు జరుగలేదు. ఈ నిర్మాణ బలహీనతయే ఆగస్టు 9 సంక్షోభంలో రైతుసంఘాలు సరియగు పాత్రను నిర్వహించలేకపోయినాయి.

రంగాగ్రూపు విచ్ఛిన్న ప్రయత్నాలు.

భీటాకాన్ఫరెన్సు ముందునుండి రంగాగారు అఖిలభారత కిసాన్‌సభనుండిచీలిపోయికాంగ్రెసు సోషలిస్టులు ఫార్వర్డుబ్లాకుతో కలియుటకు ప్రయత్నాలుచేయసాగారు. భీటా మహాసభకు పిమ్మట రైతుసంఘ కృషినిచేయక, అ. భా. కి. సభాపాలసీని అమలుజరుపక, సంఘములో ప్రతిష్టంభనము నేర్పరచజొచ్చారు. ప. గో. జిల్లాలో జిల్లారైతుసంఘ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు జైలునుండి బైటకువచ్చిన పిమ్మట జిల్లా రైతుసంఘాన్ని పునర్నిర్మించుటకు పూనుకోగా అధికారమందున్న రంగాగ్రూపు

అనేక అడ్డంకులను కల్పించింది. జిల్లా జనరల్‌బాడీ మీటింగును జరిపి నూతనంగా కమిటీ నెన్నుకొని, సభ్యత్వఫారాలను అడుగుతే రాష్ట్రసంఘం ఇవ్వలేదు. పాత ఫారాలపైజేర్చి లీస్టులు డబ్బుపంపుతే తీసికొనలేము. ఇదేవిధంగా తూర్పుగోదావరిలో జైలునుండి బైటకువచ్చిన జిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి ఇతర ముఖ్యులు వర్కర్ల మీటింగును ఏర్పాటుజేసి, రంగాగారిని రమ్మంటే రాలేదు. సభ్యత్వఫారాలను ఇవ్వలేదు. కడకు ఈ రెండు జిల్లాలలోనూ రైతు ఉద్యమంతో సంబంధములేని కొంత మందిని కలిపి ఆర్గనైజింగు కమిటీలంటూ ఏర్పాటుజేశారు. వాటిలో పూర్వపు జిల్లా అధ్యక్ష కార్యదర్శులుగాని, ఇతర ముఖ్యులుగాని లేరు. కడపజిల్లానుండి కొద్ది కాలం ఆలస్యంగా వచ్చినదనే నెపంతో 4000 కు పైగావున్న సభ్యత్వ ఫారాలను తీసికోలేదు. తూ. గో; ప, గో. జిల్లా ఆర్గనైజింగు కమిటీలు కోరినా రైతుసంఘ సభ్యత్వఫారాలను ఇవ్వలేదు. ఈ విధంగా రైతు ఉద్యమానికి ఆజిల్లాలలో అనేక విఘ్నాలు కల్పించారు. ఈ విచ్ఛిన్న ప్రయత్నాలవల్లనే ఆగష్టు 9 ప్రతిష్టంభనలో రైతుసంఘాలు సరియగు నాయకత్వం వహించలేకపోయినవి.

ఆగష్టు 9 ఘటనలు ప్రారంభంకాగానే అ. భా. కి. సభ ప్రధానకార్యదర్శి స్వామి సహజానంద సరస్వతి ఒక స్టేటుమెంటునిచ్చాడు. జాతీయనాయకుల నరెస్టు చేయుట ద్వారా ప్రభుత్వమే అల్లరులకు, విధ్వంసకచర్యలకు దారితీసిందన్నాడు.

ఈ అవకాశాన్ని తీసుకొని జపాను ఏజంట్లు విధ్వంసక కార్యాలను మరింత ప్రోత్సహిస్తున్నా రన్నాడు. ఈ విధ్వంసక చర్యలే అరికట్టబడకపోతే దేశరక్షణలు బలహీన పడుతాయనీ, శత్రుదాడికి మంచివీలు ఏర్పడుతుందనీ తెలియ జేశాడు. ఈ విషమావస్థనుండి బైటపడాలంటే ప్రజలందరూ విధ్వంసకచర్యలను ఆపాలనీ, విధ్వంస కారులను దూరంచేయాలనీ, జాతీయైక్యతనేర్పర్చి, జాతీయ నాయకుల విడుదలనూ జాతీయప్రభుత్వాన్ని సాధించాలని సూచించాడు. అనేక జిల్లాలలో రైతువర్కర్లు, కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘం కృషిజేసి, అనేక ప్రదేశాలలో విధ్వంస కార్యాలను ఆపగల్గారు. కాని రంగాగారి చీలికలవల్ల చేయగల్గినంతగా చేయలేక పోయారు,

ఎందుకు రంగాగ్రూప్ రైతుఉద్యమాన్ని విడనాడింది?

అయినప్పటికీ నిర్మాణబలహీనతవల్లనూ, రంగాగ్రూపు విచ్ఛిన్నత వల్లనూ అనేక జిల్లాలలో విధ్వంసకచర్యలు జోరుగా సాగాయి. అ. భా. కి. సభపాలసీని సరిగా అమలులో పెట్టలేకపోయాం. రంగాగ్రూపువారు విధ్వంసకార్యక్రమాన్ని

అవలంబించి రైతుఉద్యమ విచ్ఛిన్నానికి బహిరంగంగా పూనుకున్నారు. అనేక జిల్లా తాలూకా రైతుసంఘాలు, రైతువర్కర్లూ సభ్యత్వఫారాలను పంపమని రిజష్టరు ఉత్తరాలు వ్రాసినా పంపలేదు. చివరకు ఈ సంవత్సరం సభ్యులను చేర్పించ దలచుకొనుటలేదని తెలియజేశారు. అందుపై అ. భా. కి. సభకు అప్పీళ్లువెళ్ళినవి. స్వామీజీ వ్రాసిననూ రాష్ట్రరైతు సంఘాధ్యక్షుడు సభ్యత్వఫారాలను పంపలేదు. అందుచే జిల్లా సంఘాలనే అచ్చువేయించుకోవలసినదిగా స్వామిజీ అధికారమిస్తూ ఆవిషయాన్ని రాష్ట్రసంఘానికి తెలియజేశాడు. ఈ లోగా ఈసంవత్సరం సభ్యులను జేర్చదలచుకోలేదనీ, పాత సంఘాన్నే కొత్తసంవత్సరంలోకూడా పనిచేయనీయమని రాష్ట్రసంఘాధ్యక్షుడు స్వామిజీనికోరాడు. కాని తనకట్టి అధికారము లేనందుననూ అవుసరం కన్పించనందుననూ స్వామిజీఆకోర్కెను నిరాకరించాడు. అందుచే రంగా గ్రూపువారుకినిసి చివరకు రైతుసంఘాలనే రద్దుచేయుటకు పూనుకున్నారు. రైతు సంఘాలను శాశ్వతంగా తమగుప్పెళ్ళలోనే ఉంచుకొను ఉద్దేశంతోనే ది 7-11-43న నిడుబ్రోలులో సమావేశమై అ. భా. కి. సభనుండి విడిపోవుటకున్నూ రైతుసంఘాలను రద్దుచేయుటకున్నూ అధికారమందున్న రంగాగ్రూపువారు నిశ్చయించారు.

ఒకవంక దేశమంతా అరాజకంలో మునిగియుంది. మరోవంక ఆహార సమస్య నానాటికీ తీవ్రమౌతూవున్నది. జపానుఫేసిస్టుల విమానాలు పవిత్ర భారత దేశంపై బాంబులవర్షం కురిపిస్తున్నాయి. రాయలసీమలో ఆహారసమస్యకుతోడు క్షామంకూడా సంభవించింది. ఇట్టి మహావిషమ తరుణంలో రైతుసంఘాలపై మహాభారవహమైన కర్తవ్యంపడ్డది. విధ్వంసకచర్యలను ఆపాలి; విమానదాడి రక్షణలు, ప్రధమచికిత్స, ప్రజారక్షణదళాలు ము॥ నిర్మించాలి. ఫేసిస్టుక్రూరుల నెదుర్కొనుటకై దేశరక్షణను బలపర్చాలి. ఆహారసమస్యను పరిష్కరించాలి. ఈకర్తవ్యాలను నిర్వహించాలంటే బలీయమైన రైతుసంఘాలు ఉండాలి. ఆందోళనస్థాయిలోనున్న ఉద్యమాన్ని కార్యరంగంలోకి తీసుకొనిపోయి నిర్మాణాన్ని బలపర్చాలి. ఈకర్తవ్యాలను నిర్వహించలేకనే రంగాగ్రూపువారు రైతుసంఘాలనే రద్దుచేయబూనుకున్నారు,

ఈ విధంగా రైతు ఉద్యమ విచ్ఛిన్నానికి పూనుకున్న రంగాగ్రూపువారు తమ వైఖరిని ఏవిధంగా సమర్థించుకుంటున్నారు? అ. భా. కి. సభ స్వాతంత్ర్యోద్యమానికీ, కాంగ్రెసుకూ ద్రోహంచేస్తూన్నదని ప్రచారం జేస్తున్నారు. అ. భా. కి. సభ పాలసీప్రకారం పనిచేయు వర్కర్లందరూ ప్రభుత్వ ఏజంట్లని దూషిస్తున్నారు. అరాజకచర్యలే దేశస్వాతంత్ర్యమార్గమని ప్రజలను నమ్మింపజూస్తున్నారు.

ఈవిధంగా తమపైబడిన కర్తవ్యాలను నెరవేర్చకుండా, రైతుసంఘాలను విధ్వంసం జేస్తూ, జాతీయోద్యమం పేరుతో తమ పలుకుబడిని నిలబెట్టుకోవాలని చూస్తున్నారు.

ఆగస్టు 9 కి పిమ్మట రైతుసంఘాలు

రంగా గ్రూపువారు ఇట్టి రైతు ఉద్యమ విచ్ఛిన్న చర్యల నవలంభించుట వల్లనే ప్రభుత్వం రైతుసంఘాలపై దాడివెడలింది. అనేకమంది రైతువర్కర్లు అరెస్టుగావింపబడ్డారు. సభలు నిషేధింపబడ్డవి; అయినప్పటికిన్నీ అధైర్యంజెందక రైతువర్కర్లు రైతుఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసికొనిపోదలచారు. ఈకాలంలోకూడా రైతుసంఘాలు బలంగా వుండి, రంగాగ్రూపువారి విచ్ఛిన్నత కవకాశమివ్వని ప్రదేశాలలో చక్కటి కృషిజరిగింది.

కృష్ణాజిల్లాలో రైతుసంఘం కృషిపై జిల్లాలో మొత్తం 30 కో ఆపరేటివ స్టోర్సు తెరువబడ్డాయి. కూచిపూడి ము॥గ్రామాలలో వర్తకులు సరకులను కంట్రోలు ధరలకు అమ్మనట్లున్నూ, సరుకునుదాచకుండాను జేయబడ్డది, పాటూరు ము॥గ్రామాలలో కిరోసిన్ రేషనింగును రైతువర్కర్లే సాగించారు. ఇదేవిధంగా గుంటూరు జిల్లా బాపట్లవగైరా గ్రామాలలోనూ, నెల్లూరుజిల్లా గూడూరువగైరా గ్రామాలలోనూ, కర్నూలుజిల్లా వెలుగోడు, క్రిష్ణంశెట్టిపల్లెవగైరాగ్రామాల్లలోనురైతువర్కర్లే కిరోసిన్ పంపకమునకూ, సరకులను కంట్రోలు ధరలకమ్మించుటకూ కృషిజేశారు. కృష్ణాజిల్లాలో పెనాల్టీలను రద్దుచేయించటంలో కొంతకృషిజరిగింది. నామినల్ పెనాల్టీలుమాత్రమే బంజరుసాగులపై విధించబడింది. మిల్లులలో ధాన్యపుతూకంలో జరిగే అన్యాయాన్ని ఆందోళనచేసి రద్దుచేయించారు. గండిసాగులకు వాగునీటిసాగులకు శిస్తులనురద్దుచేయించారు. ఈస్టుబాంకు కెనాలునునవంబరు15నాటికికట్టివేయగా ఆందోళన జరిపితెరిపించారు. రీమోడలింగుస్కీముక్రింద వేయబడ్డ 3 అంగుళాల తూములను అనేకచోట్ల తీసివేయించగల్గారు. మునగాలలో జమీందారులతో పోటీచేసిన 3 పంచాయితీ కోర్టులలోనూ గెలుపొంది, జమీందారుకు ఒక్కసీటుకూడా లేకుండాజేశారు. సెంట్రల్‌బాంకులో పాల్గొని సక్రమంగా పనిజరుగునట్లు చూస్తున్నారు. పట్టాభూముల లోని నివేశనస్థలాలపై శిస్తును మాఫీచేయించుటకూ, సాముదాయిక జరిమానాలను రద్దుచేయించుటకూ అనేకవేల మహజర్లను పంపించారు. గుంటూరుజిల్లాలోకూడా పెనాల్టీలను రద్దుచేయించుటకూ, సరుకులను కంట్రోలు ధరలకమ్మించుటకూ కొంత కృషిజరిగింది. కర్నూలుజిల్లాలో ఫారెస్టుకేసుల విషయంలో కొంతకృషిజరిగింది. కరువుసమస్యపై ఆందోళన చేసినపిమ్మట కొన్ని కరువునివారణపనులు ప్రారంభింప

బడ్డాయి. అవనిగడ్డ, వెలుగోడు, చెరుకుచర్ల గ్రామాలలో కో-ఆపరేటివు స్టోర్సు తెరిపించుటకు కృషిజేశారు. ఉయ్యాలవాడపల్లెగ్రామంలో రైతులు సంవత్సర గ్రాసాన్ని నిల్వజేసికొనునట్లు చేయగల్గారు. విధ్వంసక కార్యాలలో పాల్గొన్న కొంత మంది వర్కర్లకు అదెట్లు దేశస్వాతంత్ర్య మార్గంకాదో తెల్పి రైతుసంఘాలలో పని చేయునట్లు చేయగల్గారు.

ఆర్థికసంక్షోభం క్లిష్టమౌతూవున్నకొద్దీ రైతులు, వ్యవసాయకూలీలమధ్య కొన్నిచోట్ల సంఘర్షణలు హెచ్చినవి. రైతుసంఘ నిర్మాణం బలహీనంగావున్న ఉభయ గోదావరులలోనూ ఈ ఘర్షణ హెచ్చింది. ఆగష్టు 9 కి కొద్దిగా ముందున్న, ఆగస్టు 9 సంఘటనలలోనూ ఈ ఘర్షణ పెరిగింది. దోపిడీలు జరుగుట, అనేక మంది కూలీవర్కర్లు, కూలీలు అరెస్టుచేయించబడుట జరిగింది. రైతులు స్వార్థ చింతతో ధాన్యాన్ని అమ్మకనూ, అప్పుగాకూడా ఇవ్వకనూ నిల్వజేయుటచే ఈ ఘర్షణ హెచ్చి ఇట్లు పరిణమించింది. కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలలో రైతు ఉద్యమం బలంగా వుండుటచే, రైతులచే కూలీలకు న్యాయమగు కూలి నిప్పించుట, బంజరు భూముల నిప్పించుట ము॥ కనీసపుకోర్కెలను కొన్నింటని నెరవేర్చుటచే ఇట్టి ఘర్షణలు పెరగలేదు.

ఆగస్టు 9 సంక్షోభంలో రైతువర్కర్లు కొన్ని ప్రదేశాలలో విధ్వంసకచర్యల నాపుటకు పూనుకున్నారు. కృష్ణాజిల్లాలో అల్లరులు ప్రారంభంకాగానే రయితు సేవకులందరూ విధ్వంసకచర్యలు దేశస్వాతంత్ర్యమార్గం కాదని రయితుల ననేక ప్రదేశాలలో ఒప్పించి, అరాజక చర్యలు జరుగనీయకుండా ఆపారు. ఇట్లు ఆపుటకు ప్రయత్నించిన గుంటూరు, ప. గో. అనంతపురం, కర్నూలు, కడప జిల్లాలలో అనేకమంది రయితు వర్కర్లు ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానానికి బలియైనారు. అయిన ప్పటికిన్నీ అ. భా. కి. సభ సూచించిన జాతీయైక్యతా మార్గాన్ని అనుసరించి అన్ని జిల్లాలలోను రయితు వర్కర్లు కమ్యూనిస్టు పార్టీ, విద్యార్థి సంఘములతో కలిసి జాతీయైక్యతావారాన్ని దిగ్విజయంగా నడిపారు.

రైతుసంఘ పునర్నిర్మాణం

దేశమందలి రాజకీయ, ఆర్థిక క్లిష్టపరిస్థితులలో రైతుసంఘాలిట్లు తమ కర్త వ్యాలను నెరవేర్చ ప్రయత్నిస్తూవున్న సమయంలోనే రంగాగ్రూపు రైతుసంఘాలను విడనాడింది. అందుచే అ. భా. కి. సభ ప్రధానకార్యదర్శి కామ్రేడ్ చలసాని వాసుదేవ రావును రాష్ట్ర రయితుసంఘమునకు ఆర్గనైజరుగా నియమించారు. అప్పటినుండీ

రయితుసంఘములను పునర్నిర్మించడానికి విశేషమైన కృషిజరిగింది. అప్పటికిరయితు సంఘ సభ్యులను జేర్చుటకు గడువు నెలరోజులుమాత్రమే యుండుటచే స్వామీజీ ఆంధ్రరాష్ట్రానికిమాత్రం మరొక 15 రోజులు అనగా జనవరి 15 వరకు సభ్యత్వ మును జేర్పించ గడువిచ్చారు. ఆర్గనైజరు వెంటనే సభ్యత్వఫారాలను అచ్చు వేయించి, అన్నిజిల్లాలకు కలిపి 1,10,000 ఫారాలను డిసెంబరు 20 నాటికి పంపారు. ఈవిధంగా ఒక్క నెలరోజులుమాత్రమే వ్యవధి యున్నప్పటికిన్ని రైతు వర్కర్లందరున్నూ మిక్కిలి ఉత్సాహంతోనూ, పట్టుదలతోనూ పనిజేసి అన్నిజిల్లాల లోనూ కలిపి 55677 మంది సభ్యులను జేర్పించారు. జిల్లాలవారీగా సభ్యత్వం ఇది: విశాఖ 567; తూ. గో 3000; ప. గో 4291, కృష్ణ 24807; గుంటూరు 11616; నెల్లూరు 5481; చిత్తూరు 2560; కడప 1280; కర్నూలు 1475; అనంతపురం 600. నిరుటి రాష్ట్రసంఘసభ్యత్వం 36993. అత్యధికంగాజేరిన సం॥లో షుమారు 70000. ఈ రంగాగ్రూపు ఫార్వర్డుబ్లాకు, తప్పుత్రోవన పోయే కొందరు కాంగ్రెసు వర్కర్లు తీవ్రంగావ్యతిరేకప్రచారం జేసినప్పటికిన్నీ,జమీన్ రైతుపత్రిక ఎంతో విషప్రచారాన్ని జేసినప్పటికిన్నీ ఈవిధంగా ఒక్కనెలలో 56000 మంది సభ్యులుగా రైతు సంఘాలలోజేరుట ఈ సంవత్సరం సభ్యులనుజేర్చు 'చెత్త కార్యక్రమమునకు' అవకా శంలేదనే రంగాగ్రూపు వాదనలకు గొడ్డలిపెట్టు అయింది.

గాంధీజీ ఉపవాసం

ఈవిధంగా రైతుసంఘాలు పునర్నిర్మించబడుతూ కృషిజేస్తూవచ్చిన కాలం లోనే గాంధిజీ ఉపవాసం ప్రారంభమైంది. గాంధిజీలేఖలవల్ల రంగాగ్రూపువారి వాదనలలోని అసలురంగు బయటపడింది. విధ్వంసకచర్యలే స్వాతంత్ర్యమార్గమనీ విప్లవ పోరాటంలో పాల్గొనుటకు అనుభవం సంపాదించుటయనీ రంగాగ్రూపు చెప్పేవాదన గాంధిజీ విధ్వంసకచర్యలను ఖండించటముతో ఎగిరిపోయింది. పై పెచ్చు ఆహారసమస్యను పరిష్కరించవలసిన ప్రధానకర్తవ్యమునుగూర్చి గాంధిజీ తన లేఖలలో ఉదహరించాడు. దీనివల్ల అ. భా. కి. సభయొక్కపాలసీ ఎట్లు సరియైనదో తెలిసింది. ఈవిధంగా రంగాగ్రూపు వాదనలు నేలమట్టమైనవి. ఈ సమయంలో రైతుసంఘాల కర్తవ్యం. ఇతర ప్రజాసంస్థలతో కలిసి జాతీయైక్యత నేర్పర్చి గాంధిజీవిడుదలను సాధించుటా లేక గాంధిజీమరణంవల్ల దేశమంతా అరా జకజ్వాలలలో మండిపోయి దెబ్బకాచుకునే స్థితిలోవున్న శత్రువుకు నాడికి అవకా శాలు కల్పించుటాయన్నది, గాంధిజీవిడుదల సమస్యపై సర్వతోముఖమైన జాతీ

ఐక్యత నేర్పరచుటకు అవకాశం లభించింది. రయితువర్కర్లు వెంటనే ఇందుకు పూనుకొని రాష్ట్రమంతా అనేకవేల గ్రామాలుతిరిగి గాంధిజీవిమదలకై మహజర్లు, పెటిగ్రాములు కుప్పించారు. అయినప్పటికీ నిర్మాణబలాన్ని గల్గియున్న రయితు సంఘాలు లేకపోయినబలహీనతవల్ల ఈ ఆందోళన నిర్మాణరూపాన్ని పొందలేక పోయింది. ఆహారసమస్యను పరిష్కరించుటకుగాని దేశరక్షణకు తోడ్పడే కార్యాలను చేయుటకుగాని రయితుసంఘాలు లేకపోవుటవల్ల వీలుకల్గలేదు.

జిల్లాసంఘాల నిర్మాణం

ఈవిధంగా నిర్మాణయుతంగా లేకపోవటంవల్లనే రయితుసంఘాలు తమ పైబడ్డ కర్తవ్యాలను సరిగా నిర్వహించలేకపోయాయి, కాబట్టి గ్రామ తాలూకా జిల్లాసంఘాలనూ, రాష్ట్రసంఘాన్ని గట్టి పునాదులపై నిర్మించవలసిన అవుసరం ప్రధానముగా కన్పించింది. అ. భా. కి. సభ నిబంధనావళి ప్రకారం జిల్లారయితు సంఘాలన్నియు ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీలోగా ఏర్పడవలసియున్నది. అందుచే జిల్లా రయితుసంఘాల ఎన్నికల తేదీలు నిశ్చయించి పత్రికలలో ప్రకటింపబడెను. కాని ప్రజా ఉద్యమములనన్నిటిని నాశనంజేయ సంకల్పించుకొన్న నిరంకుశాధికారవర్గం ఈ కార్యక్రమమునకు అడ్డువేయదలచుకొన్నది. ప. గో, తూ, గో. విశాఖపట్నం జిల్లాలలో సభలు జరుగుచుండగా పోలీసులువచ్చి నిషేధాజ్ఞలు ప్రయోగించి చెదరగొట్టారు. విశాఖపట్నం జిల్లా రయితుసంఘం ఆర్గనైజరునూ, మరిముగ్గురినూ అరెష్టుచేశారు. కర్నూలుజిల్లాలో సభ జరుగుటకొక గంట ముందుగా సభ జరుగకూడదని నిషేధింపబడింది. ప. గో. జిల్లారయితుసంఘం తాలూకు యావత్తు రికార్డు సభ్యత్వ ఫారాలతోసహా, పోలీసులు స్వాధీనపర్చుకొని తిర్గి యింతవరకూ యివ్వలేదు. అయినప్పటికీ ఒక్క విశాఖపట్నం మినహా యితర అన్ని జిల్లాలలోనూ జిల్లాసంఘములేర్పడినవి. మొదట నిషేధింపబడిన జిల్లాలలో తదుపరిసభలు జరిగినవి. ఈజిల్లా సంఘసభలకుగూడా, ఒక్క కర్నూలు కడపలు మినహా అన్ని జిల్లాలలోనూ సభ్యులు విరివిగా వచ్చారు. అన్ని సభలలోనూ సభ్యులు తమ తమ ప్రాంతాలలోని పరిస్థితులనుగూర్చి రిపోర్టుల నిచ్చినపిమ్మట వెనువెంటనే జిల్లాలలో జరుపవలసిన కార్యక్రమమును వేసుకున్నారు. కృష్ణా,గుంటూరు, తూ.గో. చిత్తూరు జిల్లాలలో అప్పుడే కొన్ని తాలూకాసంఘములు, గ్రామసంఘములుకూడా ఏర్పడినవి. ఈ నెలాఖరుకు అన్ని జిల్లాలలోనూ తాలూకా గ్రామసంఘాల ఎన్నికలు పూర్తికాగలవు. అన్ని జిల్లాలున్నూ సభ్యులను ఇంకనూ విరివిగా జేర్పించుటకు

కోటాలను వేసుకున్నవి, మొత్తంమీద మే 1 నాటికి రాష్ట్రంలో 75000 సభ్యత్వం పూర్తిజేయుటకు నిశ్చయింపబడినది.

లోటు పాట్లు

మొత్తంమీద నిరుడు నిర్మాణయుక్తంగా రాష్ట్రంమొత్తంమీద కృషి జరుగ లేదనే చెప్పాలి. ఇందుకు గల లోటుపాట్లను గుర్తించి భవిష్యత్కార్యక్రమాన్ని ఏర్పరచుకొనుటకు మనం ప్రయత్నించాలి.

లోటుపాట్లను పరిశీలించడంలో ప్రధానంగా దృష్టికి తగులునది నిర్మాణలోపం. ఒక్క కృష్ణాజిలా రయితు సంఘంమినహా ఏ యితర జిలా రయితు సంఘమున్ను సరియైన నిర్మాణాన్ని కల్గియుండలేదు. విశాఖ, ఉభయగోదావరులు, నెల్లూరు, కర్నూలు, అనంతపురం జిలా రయితు సంఘములు నిరుడు నామమాత్రమేగాని పని ఏమీ సాగలేదు. కొలదిగా సభ్యత్వమును జేర్చుటేగాని పిమ్మట తాలూకా, గ్రామ రయితు సంఘాల నేర్పర్చుట, ఆఫీసులను ఏర్పర్చి క్రమంగా పనిచేయుట, రిపోర్టులు పంపుట, దైనందిన సమస్యలపై క్రిందిసంఘాలకు సూచనలిచ్చుట ము॥ నిర్మాణయుక్తమైన కృషి ఏమీలేదు. ఏ కొలదిమంది వ్యక్తులో జిలారయితు సంఘంగా వ్యవహరించేవారు. గుంటూరు, చిత్తూరు, కడపజిలాలలో ఆఫీసులుం డటం, కొన్ని తాలూకా సంఘాలేర్పడటంమాత్రం జరిగిందిగాని పైజిల్లాలలోవలెనే పుంగనూరు, తిరుపతి,రేపల్లె గుంటూరు తాలూకాలు మినహా ఇచ్చటనూ నిర్మాణ యుక్తంగా కృషిజరుగలేదు. కృష్ణాజిల్లాలోమాత్రం ఒక తాలూకామినహా అన్ని తాలూకాలలోను గ్రామ, తాలూకాసంఘా లేర్పడటం ము॥ పని బాగానేజరిగింది; వెనుకబడ్డ తాలూకాల నభివృద్ధిపర్చుటకు ప్రయత్నాలు జరిగినవి. కాని రయితు సేవకుల రాజకీయాభివృద్ధికి స్థానికవర్కర్లను జిల్లాసమస్యల నర్థంజేసుకొని జిల్లా నాయకులు కాగలుగుటకు ఏమీ ప్రయత్నాలుచేయబడలేదు. ఈవిధంగా నిర్మాణాత్మ కంగా అన్నిజిల్లాసంఘాలు (కృష్ణాజిల్లా మినహా) చాలాబలహీనంగా ఉన్నాయి.

మరొక లోటు సమస్యల నన్నిటిని కేవలం ఆర్థికదృష్టితోచూడటం, రాజకీయా లలో సరియైన దృక్పథంకల్గి వ్యవహరించలేకపోవటం. కాబట్టే ఆహారసమస్యను గూర్చి ఇంతవరకూ రయితుసంఘాలు ఎక్కువగా కృషిచేయకపోవటం; సాము దాయిక జరిమానాల విషయంలో కొద్ది ఆందోళనమినహా జోక్యం కల్గించుకోక పోవటం; కొద్ది ప్రదేశాలలో తప్ప మరెక్కడా దేశరక్షణ కవుసరమైన విమానదాడి రక్షణలు, ప్రథమ చికిత్స ము॥విషయాలలో శ్రద్ధ కన్పరచకపోవటం జరిగింది. చివ

రకు అధికాహారోత్పత్తి విషయంలోకూడా కేవలం ఎక్కువపంటలు పండిస్తే ఎక్కువ డబ్బువస్తుంది అనే దృష్టితోనే చూడబడింది గాని, నేడు దేశరక్షణకు ఏవిధంగా అదిముఖ్యమో గుర్తించబడనేలేదు. ఆహారసమస్యపై దోపిడీలు జరిగితే ప్రజల ఆస్థులకు నష్టంకల్గుతుందిఅనే దృష్టియేగాని ప్రజలలో వివిధతరగతులమధ్య అంతఃకలహాలుగాను, అందువల్ల ప్రజల ఐక్యత క్షీణించి జాతీయోద్యమం బల హీనపడుచేగాక, నిరంకుశాధికారవర్గం బలపడుతుందనీ శతృదాడికి అనుకూలమౌ తుందనీ గుర్తించబడనేలేదు. మరీ ముఖ్యంగా ఈసమస్యపైననే ప్రజలనందరినీ ఐక్యపర్చి జాతీయప్రభుత్వాన్ని సాధించడానికి ఏవిధంగా అవకాశంగలదో,ఏవిధంగా నేటిరాజకీయ క్లిష్టపరిస్థితులనుండి దేశాన్ని బయటకీడ్చుటకు అవకాశంగలదో గుర్తించబడనేలేదు. ఇందుచేతనే రాజకీయ కల్లోలంలో రయితుసంఘాలు తమ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చలేకపోయాయి.

(ఈ పైరెండు ప్రధానలోపములను మనం సవరించుకొన వలసియున్నది)

ప్రస్తుతమున్న సమస్యలు

ఈపైనిర్మాణసమస్యలతోబాటు నిత్యజీవితంలో ఎదుర్కొనే సమస్యలున్నాయి. ఉభయగోదావరులు, కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలలో రీశెటిల్‌మెంటు రేట్లను రద్దు చేయించుటకై కృషిజరుగవలసి యున్నది. తాత్కాలికంగా ఆరేట్లు రిమీషన్ ఇవ్వ బడుతున్నా ప. గో. జిల్లాలో యుద్ధనిధిపేరుతో ఇది నిర్బంధంగా వసూలుచేయ బడుతున్నది. కాబట్టి ఈ రీశెటిల్‌మెంటు రేట్లసమస్యను ఆజిల్లాలు తీసుకోవాలి. ప. గో. కృష్ణాజిలాలలో బుడమేటివరదలు, కొల్లేటిముంపునుగూర్చి ప్రాజెక్టులకై ఆందోళన జరుగవలసి యున్నది. బుడమేరు, తమ్మిలేరు, పోలవరం ప్రాజెక్టులు వెంటనేపూర్తిగావింప వలసిన అవుసరమున్నది. ఉభయగోదావరులలోను రయితు కూలీసామరస్యానికై విశేషంగా పాటుపడవలసియున్నది. నీటి ప్రపోర్షనల్ డిస్చార్జి విషయంలో తగాదా లేకుండాను ఉభయులకు నష్టంలేకుండాను ఉండుపద్ధతి నవలంబింపవలసి యున్నది. సర్కారులలో నజరానాలను రద్దుచేయించుటకై కృషి జరుగవలసియున్నది, ముఖ్యంగా కృష్ణాఈస్టు బాంకు కెనాల్ రయితులు గత 5 సం॥లనుండి సాగిస్తున్న ఆందోళనను మరింత ముందుకుకొనిపోవాలి. అందు లకై ఈజిల్లాలన్నీ కలిసి సమిష్టి ఆందోళనను సాగించవలసియున్నది . ఈఅన్ని జిల్లాలలో అధికాహారోత్పత్తికిని, ఆహారసమస్యను పరిష్కరించుటకును వెంటనే పూనుకొంటూ రాయలసీమకు తోడ్పడుటకు ప్రయత్నాలు గావించాలి,

రాయలసీమలో ప్రధానమైన సమస్య కరువు. వెంటనే జిలారయితుసంఘము లన్నీ ఈసమస్యపై దృష్టిని కేంద్రీకరించాలి. దీనితోబాటు పుంగనూరు, తిరుపతి ఎస్టేట్ల సమస్యలను, ఫారెస్టు సమస్యలనుకూడా తీసుకోవాలి. అధికాహారోత్పత్తికిని వ్యాపారపంటలబదులు ఆహారపంటలను పండించుటకున్ను ఇచ్చట ప్రయత్నాలు గావింపవలసియున్నది.

సూచనలు

మనల నెదుర్కొంటున్న సూచనలను సూక్ష్మంగా చర్చించాను. వీటిని పరిష్కరించుటకై కృషిజేయాలంటే ప్రథమంలో రయితుసంఘాలను నిర్మాయుక్తంగా పనిజేయించాలి. అందుకు యీ దిగువసూచనల నిచ్చుచున్నాను.

(1) రయితుసంఘాలలో సభ్యులను ఏడాదిపొడుగునా జేర్పిస్తూవుండాలి.

(2) యీ సం॥ సభ్యులను జేర్పించుటలో మనకు పరిచయమున్నచోట్లనూ మనం తిరిగి పనిచేయగలిగినచోట్లనూ మాత్రమే జేర్పించాలి.

(3) కష్ణా, గుంటూరు జిలాలుమినహా అన్ని జిలాలలోను సభ్యులున్న చోట్లనలా గ్రామ, తాలూకారయితు సంఘాలేర్పర్చాలి. కృష్ణా గుంటూరులలో ఉన్న గ్రామ తాలూకాసంఘాలకు ఆఫీసులేర్పర్చి, అన్ని సంఘాలు పనిచేయునట్లు, రిపోర్టులు క్రింది సంఘాలనుండి తెప్పించుకొని పైసంఘాలకు పంపునట్లు చేయాలి.

(4) స్థానిక సమస్యలపైననూ, ఆహారసమస్యపైననూ కేంద్రీకరించవలెను. ఇందులకై ఇతర సంస్థలతోకలిసి. అవి లేనిచో వ్యవసాయకూలీల, దుకాణ దారుల ప్రతినిధులతో కూడిన సమిష్టిగ్రామ ఆహార కమిటీల నేర్పాటుజేసి పనిజేయాలి. ఇందులకై రయితు కూలీ వర్తకయువకుల నందరనూ కల్పి ప్రజారక్షణ దళాలను ఏర్పర్చవలెను. ఆహార కమిటీలు చెప్పిన పనిని వీరుచేయుట, విధ్వంసకచర్యలు జరుగనీయకుండా చూచుట యీ వాలంటీర్లపని.

(5) పరిచయమున్నచోట్లనే సమస్యంలపై కృషిని కేంద్రీకరించవలెను. ఇందులకై ప్రతిజిల్లా, తాలూకా రయితు సంఘాలు నిర్ణీత కార్యక్రమమును కోటాల పద్ధతిపై వేసుకొని పనిజేయాలి. (ఎవరెవరు ఎంతమంది సభ్యులను జేర్చాలి, ఎన్ని గ్రామరయితు సంఘాలను ఏర్పర్చాలి. ఏ ఏ ప్రాంతాలలో ఎవరుపనిచెయ్యాలి, రిపోర్టులు ఎన్నాళ్ళకు ఎట్లాపంపాలి, ఎవరు పై సంఘాలనుండి ఆప్రాంతాలకు వెళ్ళి తనిఖీచేస్తూవుండాలి, ఏ ఏ సమస్యలు తీసుకొని పనిచేయాలి, ఎన్ని ఆహార కమిటీలను, కరువుకమిటీలను ఏర్పర్చాలి, ఎంతమంది వాలంటీర్లనుజేర్చాలి, వారికి

ఏ నిర్ణీతకార్యక్రమం ఇవ్వాలి, ఎన్నిఎకరాల బంజర్లను సాగులోకి కూతెచట్చ ఎన్నిఎకరాలలో వ్యాపారపంటలను ఆహారపంటలుగా మార్చుటకూ ప్రయత్నించాలి; ఎన్ని ఎకరాలలో ఎక్కువకాలంలో పండు పంటలను మార్చి తక్కువకాలంలో పండు పంటలను వేయించుటకు ప్రయత్నించాలి, ము॥ కోటాలువేసుకోవాలి.)

(6) స్థానికవర్కర్లకు రయితుసమస్యలనుగూర్చి బోధించుటకు పాఠశాలలు నడపాలి. అందుకు ముందుగా రాష్ట్రసంఘమే ఒక రయితుఆర్గనైజర్ల స్కూలును నడపాలి.

(7) రయితుసంఘాలకూ, వ్యవసాయకూలీ సంఘాలకు అన్యోన్యతను ఏర్ప ర్చాలి. అందులకై వ్యవసాయ కూలీసంఘాలను రాష్ట్రరయితుసంఘానికి అనుబంధ సంస్థలుగా ఉండునట్లు చూడాలి.

యీసూచనలపై గనుక యీసంవత్సరం మనం కృషిచేసితిమా బలీయమైన రాష్ట్ర రయితుసంఘాన్ని నిర్మించగలమని నా విశ్వాసం. యీసమావేశం యీసూచ నలనంగీకరించి ప్రతిజిల్లాకు కోటాలనిర్ణయించునని ఆశిస్తూ యీనివేదికను ముగించు చున్నాను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం.

ది 26–11–42 నుండి 14–3–43 వరకు జమలు.

సభ్యత్వరుసుం	870–1–6
విశాఖపట్నం జిలారయితుసంఘం	
తాలూకు సభ్యత్వ రుసుం కోటా	
రాష్ట్రసంఘంవద్దనే వుంచినబాపతు	24–5–3
అప్పులు	322–0–0
	216–6–91

పన్నెండువందల పదహారురూపాయల ఆరుఅణాల తొమ్మిది పైసలుమాత్రం

నం॥ ప్రసాదరావుర్వాలు

15—3—43 (For Organiser)

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం

ది 26—11—42 నుండి ది 14—3—43 వరకు ఖర్చులు

ప్రయాణాలు	43— 2—6
స్టేషనరీ	5— 9—0
పోస్టేజీ	35—10—9
అ. భా. కి. సభకు సభ్యత్వకోటా	297— 8—0
ప్రింటింగు	465— 8—0
నిల్వ	369— 0—6
	1216— 6—9

పన్నెండువందల పదహారురూపాయల ఆరుఅణాల తొమ్మిదిపైసలుమాత్రం.

నం॥ ప్రసాదరావు వ్రాలు
(For Organiser)

15—3—43

సంతాప తీర్మానం

తమ జీవిత సర్వస్వాన్ని దేశసేవకొరకు అర్పించుతూ రయితుల దైనందిన కష్టాలను పోగొట్టుటకై పాటుబడుతూ అకాలమృత్యువువాతబడిన రయితునాయకులు మేకా సత్యనారాయణ, నూకలపాటి వెంకటరమణారెడ్డిగార్ల మరణమునకు యీసభ వారు తమ సంతాపమును తెలియజేస్తూ ఏ ఆశయాల సఫలీకృతము కొరకు ఆ కామ్రేడ్స్ ప్రాణాలర్పించారో ఆ ఆశయాల సిద్ధికొరకు శక్తివంచనలేకుండా పాటుబడ తామని యీసభవారు శపథం చేయుచున్నారు.

కయ్యూరు కామ్రేడ్స్

చాలా చిన్నతనంలోనే రయితు సేవకులుగా, రయితు నాయకులుగాకూడా పేరు సంపాదించి ఆవుద్యమంలోనే అక్రమంగా ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానానికి గురియై త్వరలోనే వురిస్థంభాలెక్కబోవుచున్న కయ్యూరు కామ్రేడ్సుకు యీసభ వారి విప్లవాభి వందనాలు.

మృత్యువును త్వరలోనే ఎదుర్కొంటూ యీ కామ్రేడ్స్ మనదేశ ప్రజల కిచ్చిన అంతిమ సందేశాన్ని యీ సభవారు శిరసావహించి ఆచరణలో పెట్టెదమని ప్రతిజ్ఞను తీసికొనుచున్నారు.

రాజకీయ తీర్మానం

జపాన్ దుండగీడులు భారతదేశంపై దురాక్రమణకు సన్నాహాలు చేస్తున్నపుడు ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్న జాతీయప్రభుత్వ మొక్కటే ప్రజానీకాన్నంతటినీ సమీకరించి దేశరక్షణను జయప్రదంగా నెరవేర్చగలదు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యవాదం భారతీయుల అనైక్యతను సాకుగాచూపుతూ జాతీయప్రభుత్వానికి అధికారం అప్పగించ నిరాకరించింది. బ్రిటిషుప్రభుత్వ మొండితనాన్నిచూచి నిస్పృహ చెంది కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహంవైపుకు మ్రొగ్గింది. కాని కాంగ్రెసుచేసిన బొంబాయి తీర్మానం స్పష్టంగా తాము మిత్రరాజ్యాల విజయాన్నికోరుతామనీ, జయప్రదమైన యుద్ధనిర్వహణకొరకే జాతీయప్రభుత్వం యివ్వమనీకోరింది. ప్రభుత్వంతో రాయబారాలకు మార్గాలను తెరచేవుంచింది.

అగష్టు 9వ తేదీన ప్రభుత్వం కాంగ్రెసు నాయకులను ఆకస్మికంగా నిర్బంధించడంవల్ల జాతీయాభిమానముగల ప్రజలు ఫాసిస్టు దాడిప్రమాదాన్ని మరిచి విధ్వంసక కార్యాలకు పురిగొల్పబడినారు. దేశభక్తులు దెబ్బకుదెబ్బ గొట్టాలని ఉద్రేకితులయ్యారు. ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని జపాన్ ఏజెంట్లు, ఫార్వర్డు బ్లాకువారు అరాచకచర్యలు కాంగ్రెసుపేరున ప్రోత్సహించసాగారు. ప్రభుత్వం తీవ్రమైన నిర్బంధవిధానంతో జపాను అనుకూలురనేపేరుతో జాతీయోద్యమాన్నే ధ్వంసంచేయ పూనుకుంది. ప్రజలలో నిరుత్సాహం, ఉపేక్షాభావాలు వ్యాపించి జపాన్‌దాడికి అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి.

ఈవిషమ పరిస్తితులలో అఖిలభారత రైతుసంఘము రైతులకు తగిన కార్యక్రమంయిచ్చింది. కాని రైతుసంఘాలలో కాంగ్రెసు సోషలిష్టులు చీలికలు తేవడం వల్ల బీహారు, యు. పి. రాష్ట్రాలలోనూ రంగాగ్రూపు విచ్ఛిన్న కార్యాలవల్ల ఆంధ్ర రాష్ట్రములోనూ పైకార్యక్రమము తగినంతగా అమలు జరుగలేదు.

రాజకీయ ప్రతిష్టంభన పరిష్కారంగాక తీవ్రమవుతున్న సమయంలో ఆహార సమస్య పరిస్తితులను మరింత విషమరూపం దాల్చునట్లుచేస్తూంది.

ఆహారపదార్థాలకొరత నేడు యావద్భారతదేశాన్ని కలవరపెట్టుతున్న ప్రధాన సమస్య. తిండి దొంగలు కష్టపడి పండించే రయితులవద్దనుండి ఆహారవస్తువులను చౌకగాకొనిగూడ, ప్రభుత్వ కంట్రోలువిధానంలో ఉన్న లోటువలన, ధరల కంట్రోలును త్రోసిపుచ్చి, అధిక లాభాలకు దొంగ మార్కెట్టులో అమ్ముతున్నారు. ఈ పరిస్థితులు బీద ప్రజలను దోపిడీ మార్గాలవలంభించేటట్లు చేస్తున్నాయి. దేశంలో

అరాజకం వ్యాపించేపరిస్థితులు ఏర్పడినవి. ఆహారపదార్థాల కొరతకుతోడు రాయల సీమలో,నెల్లూరుజిల్లాలో ఈ సంవత్సరం చాలినంత వర్షం లేకపోవుటవలన పంటలు పోయి, క్షామంగూడ వచ్చింది. పేదరయితులు, కూలీలు తిండిలేక అల్లల్లాడిపోతు న్నారు. మేతలేకపోవుటవలన ముందు సంవత్సరం వ్యవసాయం విషయం ఆలో చించకుండానే, చౌకధరలకు రయితులు పశువులను అమ్మివేస్తున్నారు, ఇందువల్ల రాయలసీమలో అప్పుడే దోపిడీలు ప్రారంభమయినాయి. ఈ ఆహారసమస్య త్వరగా పరిష్కరింపబడకపోతే, రయితులు కూలీలమధ్య, ప్రజలు దుకాణదారులమధ్య, ప్రజలుతిండి దొంగలమధ్య అంతర్యుద్ధాలు ఏర్పడి దేశం అరాజకంలో భస్మీపటలం అవుతుంది.

పంచమాంగదళ కుతంత్రాలు

పంచమాంగదళం (ఫార్వర్డుబ్లాకు, కాంగ్రెసు సోషలిస్టులు వగైరా) ఈకరువు పరిస్థితులను ఉపయోగించుకొని, అమాయక ప్రజలనుదోపిడీలకుపురిగొల్పుతున్నారు. వారు ఈవిధంగా తమ యజమానులైన జపాను సామ్రాజ్యవాదుల దాడికి అనుకూల పరిస్థితులను ఏర్పరుపజూస్తున్నారు. అరాజకమే దేశస్వాతంత్ర్యానికి మార్గమని దేశ భక్తులైన యువకులను మోసపుచ్చుతున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో రంగా గూప్రువారు ఇంకనూ కాంగ్రెసు పేరిట జరిగిన అరాజకచర్యలే దేశస్వాతంత్ర్యానికి మార్గమని చెబుతూ రయితులను తప్పుత్రోవను తీసుకువెళ్ళ జూస్తున్నారు.

గాంధీజీ విడుదల

గాంధీజీ తన ఉత్తరాలలో దేశరక్షణనుకుంటుపరిచే ఈవిధ్వంస కార్యాలవల్ల దేశానికి స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించలేమని స్పష్టపరిచాడు. ప్రస్తుతం దేశాన్ని ఆవ రించియున్న ఆహారపదార్థాలకొరతను పరిష్కరించకపోతే 'దేశం' అరాజకంలో తగలబడిపోతుందని చింతించాడు. సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వం ప్రపంచప్రజల్లో కాంగ్రెసు, గాంధీజీ జపాను పంచమాంగదళమని సాగించుతున్న దుష్ప్రచారమునకు చావుదెబ్బకొట్టి, జాతీయ ప్రతిష్టంభన పరిష్కారానికై తన విడుదలకోసం భారత ప్రజలను, ప్రపంచప్రజలను మేల్కొల్పుటకై ఉపవాసం సాగించాడు. భారతప్రజల్లో తగినంత ఐక్యతలేకపోవుటవలన గాంధీజీని సామ్రాజ్యవాదుల ఇనుప పిడికిలినుంచి బయటకు తీయలేకపోయాం. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో రైతుఉద్యమంలో చీలికలు ఏర్పడుట వలన గాంధీజీవిడుదలకు రైతుజనసామాన్యాన్ని సమీకరించలేకపోయాం.

ప్రభుత్వం చేతగానితనం

ప్రభుత్వం ఆహారపదార్థాల సమస్యను పరిష్కరించకపోవడం, గాంధీజీని విడుదల చేయకపోవడమేకాక, అమాయక ప్రజలమీద నిర్బంధవిధానాన్ని ఎక్కువ చేయడంద్వారా దేశంలో అరాజక పరిస్థితులు రావడానికి తోడ్పడుతుంది. ఈ విధంగా పంచమాంగ దళంవారి దుష్కృత్యాలకు దోహదమిస్తుంది.

రెడ్ ఆర్మీ భారతదేశాన్ని ఫేసిస్టు అడకత్తెరనుండి కాపాడింది

రెడ్ ఆర్మీ నాజీ సేనలమీద దెబ్బమీద దెబ్బతీస్తూ వానిని నాశనంచేస్తున్నది. నాజీసేనలు కాకేసస పర్షియా బలూచిస్థానంగుండాను, జపానుసేనలు బర్మానుండి దాడిచేసి భారతదేశాన్ని అడకత్తెరలో నొక్కి వేయాలనే ఫేసిస్టురాజ్యాల కుట్ర భగ్నమయింది. ఫేసిస్టుకూటమి దెబ్బకాచుకునే స్థితికివచ్చింది. కాని ఆహారపదార్థాల సమస్య పరిష్కరింపబడకపోవుటవలన ఏర్పడే అరాజకం జపానుదాడికి ఎంతో అనుకూల పరిస్థితులను కల్పించుతుంది. కనుక జపానుదాడి రావడమా లేదా అనేది భారత ప్రజలమీద ఆధారపడిఉంది.

గాంధీజీ విడుదలను ఐక్యకంఠంతో కోరాలి

ఆహార పదార్థాల సమస్యను పూర్తిగా జాతీయ ప్రభుత్వమే పరిష్కరించ గలుగుతుంది. ఫేసిస్టుకూటమి అడకత్తెరనుండి భారతదేశాన్ని కాపాడి, తద్వారా, జాతీయైక్యతద్వారా జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని సాధించడానికి, వీర రెడ్ ఆర్మీ భారత ప్రజల కవకాశమిచ్చింది. ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని, నేడు భారతప్రజలను ఐక్యపరచి గాంధీజీని విడుదల చేయించడమంటే, ఆహారసమస్యను పరిష్కరించ డానికి జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని సాధించడానికి ఒక పెద్ద అంగ ముందుకు వేశామన్న మాట. కనుక ఆంధ్రరైతులు ఐక్య కంఠంతో అఖిలభారత కిసానుసభ శాఖయైన ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంయొక్క నాయకత్వంక్రింద గాంధీజీ విడుదలను కోరాలి. రంగాగ్రూపువారుగూడ తమ ప్రస్తుత పంథాను మార్చుకొని, రైతు ఉద్యమంలో చీలికలు కల్గించు తమ విచ్ఛిన్న ప్రయత్నాలను విడనాడి గాంధీజీ విడుదలకు గట్టి ప్రయత్నాలు చేస్తారని ఈ సభవారు ఆసిస్తున్నారు.

ఆహారసమస్యను పరిష్కరించడానికి, జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని సాధించడానికి, జాతీయైక్యతద్వారా గాంధీజీని విడుదల చేయించడమే నేడు మన నినాదం.

కార్యక్రమం

(1) గాంధీజీ విడుదలకోసం వీలైనన్నిచోట్ల రైతుసంఘాలు సభలు జరిపి ఆందోళన చెయ్యాలి. వైశ్రాయికి మహజర్లు పంపాలి.

(2) ప్రతిగ్రామంలోనూ రైతులు కూలీలు చిన్నదుకాణదార్లతో గూడిన ఆహారకమిటీలు వాలంటీరుదళాలు ఏర్పరచాలి.

(3) రైతులు రైతువర్కర్లు రైతుసంఘ రాజకీయపంథాను ప్రచారంచేసి, పంచమాంగదళంవారు వీరిని అరాజకచర్యల్లో దింపే అవకాశంలేకుండా చెయ్యాలి.

ఆహారసమస్య

నేడు ప్రజల నెదుర్కొంటున్న సమస్యలలోకెల్ల ఆహారసమస్య ప్రధానమైనది. ఎప్పుడైనా కరువువచ్చేది. లేదా ధాన్యాలకొరత తాత్కాలికంగా ఏర్పడేది. కాని కరువు, కొరత రెండు కలిసి దేశాన్నంతను కలవరపెట్టినది యీ సమయంలోనే. పూర్వం కరువులువస్తే కొన్ని లక్షలమంది మాత్రం చనిపోయేవారు, ఈతిబాధలు ఏర్పడేవి. నేటి ఆహారసమస్య గనుక పరిష్కరింపబడకపోయెనా దేశములో దోపిడీలు, కొట్లాటలు ఫలితంగా అరాజకం; శత్రుదాడి మనకు సంప్రాప్తమౌతాయి. ఈ సమస్యను పరిష్కరించడము వల్లనే దేశంలోగల అన్ని సమస్యలను పరిష్కరించ గల్గుతాము. లేదా జపాను దాస్యానికి తల లొగ్గవలసివస్తుంది. ఆహారసమస్య మనకు ఏర్పరచిన మార్పులు రెండు ఇవే.

కొన్ని వాదనలు

ధాన్యపు టోకువ్యాపారులు స్టాకులను దాచటంవల్లనే ఈ సమస్య ఏర్పడ్డదని ప్రభుత్వం సాకుచెప్పుతోంది. ప్రభుత్వం సైన్యావుసరాలకు మితిలేని ధాన్యమును అధికవెలలకు కొనటంవల్లనూ యితరదేశాలకు ఎగుమతులుచేస్తూ వుండటంవల్లను యీసమస్య ఏర్పడ్డదని చెపుతున్నారు. రెంటిలోను కొంతసత్యం లేకపోలేదు. కాని యీరెండింటికి కారణమైన మూలకారణ మింకొకటియున్నది. అదే ప్రభుత్వంయొక్క ధరలకంట్రోలు పాలసీ.

నిజమైనకారణం

ఈనాడు యుద్ధంమధ్యన యున్నాము. కాని యీయుద్ధాన్ని కొనసాగించటానికి సామ్రాజ్యవాదంఎల్లప్పుడు అవలంభిస్తూవున్న వలసరాజ్యనీతివల్లనే ఈఆహారసమస్య ఏర్పడింది. మనదేశం ఎన్నడూ స్వయంపోషకంగాలేదు. బర్మా, ఫయాం

బియ్యం వస్తేనేగాని దేశానికి సరిపడ్డధాన్యం వుండేదికాదు. కాని ఆదేశాలు శత్రు ఆక్రమణక్రిందకు పోగానే ప్రభుత్వం దేశంలోనే అధిక ఆహారోత్పత్తికి పూనుకో వలసివచ్చింది. పరిశ్రమలను హెచ్చుచేయవలసింది. సరకులన్నింటికి ధరలను కంట్రోలుచేయవలసింది. సరకులన్నిటిని కమాండీరు చేయవలసినది. రేషనింగును అవలంభింపవలసినది. దేశంలో పంటలుపండు ప్రాంతాలనుండి పండని ప్రాంతాలకు ధాన్యాన్నిపంపుటకు రవాణాసౌకర్యాలు చేయవలసినది. మిలిటరీకి ప్రజలకు కావల సిన ధాన్యాన్ని పంపకం చేయటంలో సమన్వయం కుదర్చవలసినది. కాని వీటిలో ప్రభుత్వం ముఖ్యమైనవాటిని చేయనేలేదు. చేసిన కంట్రోలుప్రయత్నం సమస్యను మరింత విషమింపజేసింది.

ప్రభుత్వం మరొకపాలసీ నవలంభించింది. ధరలు పెరుగుతే ప్రజలకొను గోలుశక్తి క్షీణించి సరుకును ఎక్కువకొనరు. అందువల్ల డిమాండుకు సప్లయికి సరిపోతుంది అన్న తప్పుడు వ్యాపారనీతిని అవలంభించింది. అందుచే ధరలను కంట్రోలుచేయక స్పెక్యులేషనువ్యాపారమునకూ (వాయిదాబేరం) దోపిడీలాభాలకు వీలు ఏర్పరచింది. సరకులధర విపరీతమౌటచే ప్రజలు ఎక్కువ కొనలేకపోగా బజారులో మిగిలేది. ప్రభుత్వం సైన్యాధికారులుకూడ పోటీగా విపరీతధరలకు ధాన్యాన్ని కొనుటచే ధరలుమరీహెచ్చి ప్రజలసలే కొనలేకపోయారు. చివరకు ప్రజల ఆందోళన మిన్నుముట్టుసరికి కిరోసిన్, పంచదార, కాగితం, అగ్గిపెట్టెలు మొదలగు సరకులకుమాత్రమే కంట్రోలుచేసినారు.

కంట్రోలు తతంగం

ప్రభుత్వం యీసరకులను కంట్రోలు చేసిందేగాని వాటి సప్లయిమార్గాలను చూపించలేదు. రేషనింగును అమలుజరపలేదు. అందుచే వున్న సరుకునంతను షాహుకార్లు కంట్రోలు ధరలకమ్మక అధిక ధరలకు రహస్య వ్యాపారాన్ని సాగిం 'చారు. యీవిధంగా 'దేశమంతా ఒక పెద్ద దొంగ మార్కెటు అయిపోయింది. నీతిపరులైన వర్తకులుకూడా తప్పనిసరిగా యీ దొంగవ్యాపారాన్ని సాగించవలసిన పరిస్థితులు కల్గాయి.

కంట్రోలులోనూ మరొకటున్నది. తయారైన సరుకుకు ధరను కంట్రోలు చేసి ముడిసరుకును కంట్రోలుచేయలేదు. అందువల్లనే పంచదారధర నిర్ణయింప బడినా చెరుకు, బెల్లం, పటికబెల్లములధర కంట్రోలు చేయబడకపోవుటచే చెరకుకు ధరలు యితర సరుకులతోబాటు పెరగకపోయినవి. తక్కువ ధరలకు చెరకునుకొని

బెల్లము పటికబెల్లమును తయారుచేయు వర్తకులు అధికలాభాలను పొందుతూఉన్నా చెరుకుపంట దార్లకు ఆవిధంగా నష్టమేవచ్చింది. కాబట్టి యీప్రస్తుత కంట్రోలు విధానమువల్ల బాగుపడేది కొంతమంది టోకువ్యాపారులు, దెబ్బతినేది చిన్నదుకాణ దార్లు, రైతులు కూలీలు.

రవాణా సౌకర్యాలు

వీటికి తోడు ధాన్యాలకుగల రవాణా ఇబ్బందులు సమస్యను మరింత క్లిష్ట మొనర్చినవి. పండినప్రదేశమునుండి యితరచోట్ల కెగుమతిచేయుటకు రైల్వేలలో వాగన్లసప్లయి తక్కువ. మిలిటరీ సప్లయిలకే ప్రాధాన్యత. అన్నిజిల్లాలలోను జిల్లాల మధ్య ఎగుమతి దిగుమతులు నిషేధింపబడినాయి. కడప మొదలగు జిల్లాలలో గ్రామాలమధ్యగూడ ఎగుమతి, దిగుమతులు నిషేధింపబడ్డాయి. ఇందువల్ల పండిన ప్రాంతంనుండి పండని ప్రాంతానికిగాని, పొలం ఒకచోటవుండి మరొకచోట కాపుర ముండు ఆసామికిగాని ధాన్యాన్ని తెప్పించుకొనుట అసాధ్యమైపోతూంది.

(1) ఆ రవాణా విషయాల్లో ఆహారవస్తువులు కొనడములో మిలిటరీ, సివిలు ప్రభుత్వానికి మధ్య తగు ఏర్పాట్లు లేనందున వస్తురవాణా వాగిన్లు నిరుపయోగంగా స్టేషన్లలో వుండడము, అనవసరముగా తిరగడము జరుగుతూ ప్రజల అవసరాలు తీర్చలేకపోతున్నాయి.

(2) ఆహార వస్తువులమీద దేశమంతటా ఒక కంట్రోలువిధానము లేక యేజిల్లాకాజిల్లా ఏర్పాట్లు చేసుకొనుటచే అరాచక పరిస్థితులేర్పడినాయి.

మిలిటరీ కొనుగోలు

దేశంలో సైన్యావుసరాలకుగాను సివిలు ప్రభుత్వానికి తెలియకుండానే ధాన్యం కొనబడుతోంది. ఎంతధాన్యం కొనబడుతూందో, ఎంతధరలకు కొనబడుతూందో లెక్కాజమా లేవు. ప్రతిజిల్లాలోను ధాన్యపు కొనుగోలు అధికారులు నియమింప బడ్డారు. కాని అందువల్ల లంచగొండిరనం ఎక్కువగుటయే గాని ఫలితంశూన్యం. ప్రభుత్వానికి కావలసిన సప్లయిలు మాత్రము వారుచూస్తున్నారు. గాని ప్రజావుస రాలను గమనించడములేదు. పైగా పంటల తరుణంలోనే వారు అధిక ధరలకు సరకులను కొనడంవలన నేడు ధాన్యపుధరలు, కాయధాన్యాల ధరలు వువ్వెత్తుగా లేచిపోయినవి.

కమాండీరింగు - రేషనింగు

ప్రభుత్వం యీనాడు మరొకపద్ధతి నవలంభించుచున్నది. పర్చేజింగు కమిటీ ద్వారా ధాన్యాన్ని జబర్దస్తీగా కొనడం జరుగుతున్నది. ఇందుకు అధికధరలను కూడ యిస్తున్నది, యిందువల్ల స్పెక్యులేషన్ ప్రోత్సహింపబడి పంటలుపండే గ్రామాలలోనేగాక రాయలసీమలో కరువు మరింత తీవ్రరూపం దాలుస్తూంది. రేషనింగు ప్రభుత్వయంత్రంద్వారానే . జరుగుతే, కంట్రోలువలెనే రేషనింగుకూడా యీ సమస్యను మరింత క్లిష్టము చేయగలదు.

యీవిధముగా ప్రభుత్వంయొక్క అవకతవకధరల కంట్రోలు విధానమే నేటి ఆహారసమస్యకు దారితీసింది. దీనికితోడు వర్షాలుపోయినందువల్ల రాయలసీమలో కరువొకటి దాపరించి సమస్యను మరీక్లిష్ట మొనర్చింది.

రాజకీయ సమస్యతోగల సంబంధం

ప్రభుత్వం యీనాడు జరుగుతూన్న యుద్ధాన్ని పూర్తిగా తన సామ్రాజ్యవాద నీతితోనే నడప సంకల్పించుకొన్నది. ఆవిధానమే రాజకీయాలలో ఆగష్టు 9 కి పిమ్మట బయలుదేరిన సంక్షోభానికి కారణంగాను, ఆర్థికవిషయములలో ఆహార సమస్యకు కారణంగాను పరిణమించింది.

ఈయుద్ధాన్ని ప్రపంచప్రజలందరితో కలిసి జయప్రదముగా నిర్వహించాలంటే యుద్ధనిర్వహణపైప్రజలపెత్తనం అవసరం. అందులకు ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూర గొన్నజాతీయప్రభుత్వం అవసరం. జాతీయప్రభుత్వమే దేశమందలి సర్వశక్తులను, సర్వసంపదలను సమీకరించి యుద్ధకృషినిజయప్రదంగా సాగించగలదు. అట్టిజాతీయ ప్రభుత్వాన్నిఏర్పర్చి అధికారాన్ని హస్తగతం చేయకపోవడం ఫలితంగానే, దేశంలో ఆగస్టు 9 పిమ్మట సంక్షోభానికి కారణమైనది.

ఆవిధంగానే జాతీయప్రభుత్వమున్ననే దేశమందలి సర్వసంపదలను సమీక రించగల్గేది. రేషనింగును అమలు జరుపుటకు కంట్రోలును జయప్రదమగునట్లు అజమాయిషీచేయుటకునూ అధికాహారోత్పత్తిని జయప్రదంగా సాగించగల్గుటకున్నూ పరిశ్రమలను వృద్ధిపొందించుటకున్నూ జాతీయ ఆర్థికవిధానం అవసరం. జాతీయ ప్రభుత్వమేదాన్ని అనుసరించగలదు. కాని సామ్రాజ్యవాద ఆర్థికనీతినే ప్రభుత్వం అవలంభించుటచే ఆర్థికంగా ఆహారసమస్య ఏర్పడ్డది. కాబట్టి నేటి రాజకీయ ఆహారసమస్యలు పరిష్కరించబడవలెనంటే జాతీయప్రభుత్వము ఏర్పడాలి.

ఆహారసమస్యవల్ల కలిగే దుష్ఫలితాలు

ఈ సమస్యను పరిష్కరించకపోవుటవల్ల చాలా అనర్థాలు సంభవిస్తున్నాయి. దేశంలో దోపిడీలు, కొట్లాటలు హెచ్చవుతున్నాయి. యిందువల్ల ప్రజలలో రైతులు కూలీలు చిన్న దుకాణదార్లు టోకు వ్యాపారులు పట్టణవాసులు గ్రామస్థులు బీదలు ధనికులు, ఒకరికొకరు ఎదురుగా నిలబడియున్నారు. శత్రువు దెబ్బ కాచుకొనేస్థితిలో వున్న ఇప్పుడే జయప్రదమైన తిరుగుదాడినిచేయడానికి దేశంలో ప్రజలందరూ ఏకమై పూనుకోవలసిన ఈ తరుణంలోనే యీసమస్యపై భయంకరమైన అరాచకము వ్యాపించుటకు అవకాశాలున్నాయని దేశంలో యీ అరాజకమేగనుక వ్యాపిస్తే ఆత్మరక్షణలోపడ్డ జపానుఫాసిస్టులు దేశంపైదాడిచేయుటకు అవకాశం కలగగలదు. కాబట్టి దేశంలో అరాజకం వ్యాపించకుండా జాతీయైక్యత ఏర్పడుటకూ శత్రువుపై జయప్రదమైన తిరుగుదాడిని సాగించుటకూ యీసమస్యను మనము వెంటనే పరిష్కరించాలి.

ఆహారసమస్యవల్ల కల్గిన సదవకాశాలు

పైనజెప్పిన ప్రమాదాలతోబాటు సదవకాశాలుకూడా వున్నాయి. యీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు జాతీయప్రభుత్వమే సమర్థమైనది. అట్టి జాతీయప్రభుత్వాన్ని యేర్పరచుటకుగాను సర్వతోముఖమైన జాతీయైక్యతను యీసమస్యద్వారా ఏర్పరచగలము.

దేశమందలి ప్రతి ఒక్కడూ హిందూ, ముస్లిం, రైతు, కూలీ, వ్యాపారస్తుడూ, కొనుగోలుదారుడూ, బీద, ధనికుడు, జమీందారులను యీసమస్యపై సమీకరించుట నేడు బహుసులభం. వీరినందరినీ యీ విధంగా సమీకరించుటవలననే పరస్పరం గల ద్వేషాలు అనుమానాలు తొలగగలవు. కాంగ్రెసు లీగు ఏకాభిప్రాయంకు వచ్చుటకు అవకాశంగలదు. జాతీయైక్యతద్వారా జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించుకొనుటకు మంచి వీలు ఏర్పడగలదు.

దేశంలో గల అన్ని సంస్థలు, పార్టీలు యీసమస్యపై ఏకమౌతున్నారు. ముస్లింలీగు, హిందూమహాసభ, రైయితుసంఘాలు, కార్మిక సంఘాలు, కమ్యూనిస్టుపార్టీ, వ్యాపారసంస్థలు యీసమస్యపై దగ్గరకు వస్తున్నాయి. గాంధిజీ వుత్తరాలవలన విధ్వంసక చర్యలనుండి విరమించుకొని కాంగ్రెసువాదులుకూడ యీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు సహకారంచేస్తున్నారు. కాబట్టి నేటి రాజకీయ సంక్షోభమునుండి

దేశాన్ని తొలగించి, జాతీయప్రభుత్వాన్ని సాధించుటకు కావలసిన జాతీయైక్యతను ఏర్పరుచుటకు యీ ఆహారసమస్య చక్కనిఅవకాశాన్ని కలిగిస్తున్నది.

పరిష్కార మార్గంకై డిమాండ్సు

యీ సమస్య పూర్తి పరిష్కార మార్గానికి యీ క్రింది కోర్కెలు నెర వేర్చబడాలి.

(1) ఆహారపదార్థాలు ప్రజాసామాన్యం కొనుగోలుశక్తికి అందుబాటులో వుండునట్లు ధరలను కంట్రోలుగావించి ప్రభుత్వం ఆధరలు హెచ్చకుండా చేస్తూ వుండాలి, ఆహారపదార్థాలతోబాటు తదితర జీవితావసర వస్తువులయొక్క వ్యవసాయమునకు కావలసినవస్తువులయొక్క ధరలుకూడ కంట్రోలుచేయబడాలి. (అనగా వ్యవసాయపనిముట్లు, బట్టలు, కిరసనాయిలు వగైరా)

(2) ప్రజలకుఅమ్మడానికి వుద్దేశించబడిన ఆహారపదార్థాలు తదితర జీవితావసరవస్తువుల స్టాకులనుబట్టి బహిరంగమైన గిడ్డంగులలో నిల్వచేయించాలి. వీటిపై తనిఖీచేయడానికి స్థానికంగా ఏర్పడే ఆహారకమిటీలకు పెత్తనముండాలి.

(3) రయితులు పండించేపంటలకు సామాన్యముగా వస్తువులధరలు పెంపుదలనుబట్టి సగటునకనీసధరలు నిర్ణయించి ఆధరలునికడగా వుండునట్లు చూడాలి.

(4) కంట్రోలుధరలకు ఆహారపదార్థాలను తదితర జీవితావసర వస్తువులను అమ్మేచౌకఅంగళ్ళను విరివిగా ఏర్పాటుచేయాలి. వీటిపై తనిఖీఅధికారం ఆహారకమిటీల కుండాలి.

(5) జీవితపరిమాణాన్ని అనుసరించి కూలీలకు కరువుభత్యం యివ్వాలి.

(6) వస్తువులు కొలమానంతో సప్లయిచేసి తూకంతో అమ్మకంచేయుటగాని తూకంతో సప్లయిచేసి కొలతతో అమ్మకము చేయుటగాని మానివేసి కొలతతో సప్లయిచేస్తే కొలతతోనున్నూ తూకంలో సప్లయిచేస్తే తూకంలోనున్నూ అమ్మకం చేయించాలి.

(7) జీవితావసరవస్తువులు ప్రజల కందరకూ లభ్యమగుటకు గాను రేషనింగును అమలుపెట్టాలి. దీనిని అమలులోబెట్టుటకై స్థానిక ఆహారకమిటీల సహాయాన్ని తప్పక ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి.

(8) అప్పులమారిటోరియం, శిస్తుల రిమిషన్ యివ్వాలి. పరపతి సౌకర్యాల నెక్కువచేయాలి.

(9) రాయలసీమలోని ప్రాజెక్టులన్నింటిని వెంటనే నిర్మించాలి.

(10) డెల్టాప్రాంతాలనుండి ఎగుమతిఅయ్యే ధాన్యం రాయలసీమకు పంపబడుటకు ఎక్కువ అవకాశమివ్వాలి.

(11) పంటలుపండు ప్రాంతాలలో అచ్చటి ప్రజలకు కావలసిన ధాన్యంకన్న ఎక్కువగావున్న పంటలను ఆహారకమిటీలద్వారా ప్రభుత్వమే కొని ఆహారపదార్థాలు కావలసిన ప్రాంతాలకు ఎగుమతిచేయాలి.

రైతుల కర్తవ్యము

ప్రభుత్వం యీకోర్కెలు నెరవేరుస్తుందని కనిపెట్టుకొని కూర్చొనుటవల్ల ప్రయోజనంలేదు. ప్రజాఐక్యత, చొరవలేనిదే ప్రభుత్వం వినాశకరమైన తన విధానాన్నే అవలంభిస్తుంది. అందుచే వెంటనే రైతులందరూ యీక్రింది కార్యక్రమాన్ని నెరవేర్చాలి.

(1) ప్రతిగ్రామంలోను వ్యవసాయకూలీలు, వర్తకులు, చేతిపనులవారు, పంచాయతీబోర్డు, పలుప్రజాసంఘాల ప్రతినిధులతో కూడిన ఆహార కమిటీలను ఏర్పరచాలి.

(2) ప్రజారక్షణ దళాలను ఏర్పరచాలి.

(3) డెల్టాగ్రామాలలో యీకమిటీలు వెంటనే చేయవలసినపనులు.

(అ) ప్రతిగ్రామంలోను ప్రతికుటుంబమునకూ తనపై ఆధారపడి జీవించువారికి సంవత్సర గ్రాసాన్ని నిలువజేసుకోమని హెచ్చరించాలి.

(ఆ) గ్రామ సమిష్టి వుపయోగమునిమిత్తం నిల్వజేసేందుకు ధాన్యాన్ని ప్రోగుచేయాలి. విరాళాలుగాను, అప్పులుగాను ఆ ధాన్యాన్ని ప్రోగుచేయవచ్చు. ఆ ధాన్యాన్ని ఆహారకమిటీల అధీనములో వుంచాలి.

(ఇ) గ్రామానికి కావలసిన కిరోసిన్, పంచదార, అగ్గిపెట్టెలు, కాగితం, బట్టలు, కాయధాన్యాలు, వ్యవసాయపు పనిముట్లు ఎంతెంత కావాలో ఏవస్తువు కావస్తువు లెక్కలను తయారుచేయాలి.

(ఈ) గ్రామమందలి కుటుంబాల సంఖ్యను, కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్యను, యిండ్లసంఖ్యను పేరీజులవారీగా తయారుచేయాలి.

(ఉ) గ్రామములో కుటుంబాలవారీగా అప్పుల లెక్కను తయారుచేయాలి.

(ఊ) కుటుంబాలవారీగా పరపతిని గూర్చి లెక్కలు తయారుచేయాలి,

(ఋ) అధికాహారోత్పత్తికి రైతులచే కృషిచేయించాలి.

(ౠ) చిన్నదుకాణదార్లు దోపిడీలాభాల కమ్మకుండా కట్టుదిట్టాలుచేయాలి.

(ఇ) చిన్నదుకాణదార్లకు సరుకు కంట్రోలుధరలకు సప్లయిఅగునట్లు ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడితేవాలి.

(ఈ) తక్కువగావున్న జీవితావుసర వస్తువులకు ఆహారకమిటీకి రేషనింగు నేర్పాటుచేసి వలంటీర్లచే అమలు జరిపించాలి॥ యిందుకు దుకాణదార్ల నొప్పించాలి.

(4) మెట్టగ్రామాలలో యీక్రింది విధముగా పనిచేయాలి:—

(అ) గ్రామాలలో పండినపంటలను గ్రామానికి సరిపోవునవి నిల్వచేయించాలి. పెద్దరైతులు అమ్మివేయకుండా వుండునట్లు ఒప్పించాలి.

(ఆ) గ్రామానికి యింకెంతధాన్యం తదితర జీవితావుసరవస్తువులు కావాలో కుటుంబవారీగా లెక్కలువేయాలి. ఆధాన్యం సప్లయిఅగునట్లు ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేవాలి.

(ఇ) ఎవ్వరూ ధాన్యాన్నిదాచకుండా ఉండునట్లు ఒప్పించాలి.

(ఈ) అన్నిపదార్థాలకు రేషనింగును ప్రవేశపెట్టాలి. యిందులకు ఆహార కమిటీలే పూనుకోవాలి.

(ఉ) వ్యాపారపంటల బదులు ఆహారపంటల నెక్కువ పండించునట్లు ప్రోత్స హించాలి. (రాయలసీమలో కూడా ఇదేవిధముగా చేయాలి)

కాని మెట్టప్రాంతాలలోనూ ముఖ్యంగా కరువు ప్రాంతాలలోను బయటనుండి దిగుమతులున్ననేగాని, ప్రభుత్వం సహాయము చేసిననేగాని యీసమస్యపూర్తిగా పరిష్కరింపబడజాలదు. అందు వెంటనే యీక్రింది కోర్కెలకై ఆందోళన జరపాలి.

(1) డెల్టా ప్రాంతాలనుండి ప్రభుత్వం ధాన్యాదులను దిగుమతులు చేయాలి. బ్యాంకులు, వ్యాపారసంస్థలుకూడా దిగుమతులు చేసికొనుటకు అవకాశం గల్గించాలి.

(2) తినుటకు, విత్తనాలకు నిల్వజేసుకున్నధాన్యాన్ని ఎందుకైనను జప్తు చేయకూడదు.

(3) శిస్తురిమీషనును విరివిగా యివ్వాలి.

(4) చెర్వులను, మైనరుప్రాజెక్టులను బాగుచేయించాలి. రాయలసీమలో సంగమేశ్వరం, తుంగభద్ర కుముద్వతీ మొదలగు ప్రాజెక్టులనూ బుడమేరు, తమ్మి వేరు, పోలవరం సోమిశిల ప్రాజెక్టులను వెంటనేనిర్మించాలి. వున్నప్రాజెక్టులను అభివృద్ధి పరచాలి.

(5) కరువునివారణ కేంద్రాలలో ప్రభుత్వమే రేషనింగుపద్ధతిపై తగిన ధాన్యాన్నికూలీలకు సప్లయిచేయాలి.

(6) అప్పులపైననూ జమీందారీశిస్తుల బకాయీలపైనను మారిటోరియం యుద్ధానంతరం వరకూ ప్రకటించాలి. చవుకగా పరపతిపుట్టుటకై ఏర్పాట్లు గావించాలి.

ఈ పైసూచనల ప్రకారం వెంటనే కృషి చేయవలసినదిగా స్థానిక రైతు సంఘాలను రైతుసేవకులను సభవారు కోరుచున్నారు.

అధికాహారోత్పత్తి

యుద్ధపరిస్థితుల మూలంగా కలిగిన దేశదుస్థితిని తొలగించుటకూ, అవుసరమైనంత ఆహారపదార్థాలను పండించి, తగినన్ని పదార్థాలు నిలువబెట్టుకొని ఫాసిస్టుల దాడినుండి జయప్రదంగా దేశాన్ని రక్షించుకొనగలుగుటకు విశేషంగా ఆహారపదార్థాల అధికోత్పత్తి కార్యక్రమాన్ని అవలంభించవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని, రయితులనూ అఖిలభారత రయితుసంఘం నాగపూర్ సమావేశంనాటినుండీ పదే పదే హెచ్చరిస్తూవచ్చింది. కాని ప్రభుత్వం యింతవరకూ సరియైన కార్యక్రమాన్ని అవలంభించుటకు పూనుకోలేదు. ప్రజలకు ఆహారపదార్థాలు ఇతర జీవితావుసర వస్తువులూ, సరిగా సప్లయి కాకపోవడమువలన దేశములో విషమపరిస్థితులేర్పడ్డవి. యుద్ధపరిస్థితులుమూలంగా ప్రతి సంవత్సరమూ బర్మా, సయాం దేశములనుండి మన దేశమునకువచ్చు బియ్యం దిగుమతు లాగిపోయినవి. ఈ రాష్ట్రములో ఆహారపదార్థాలకొరతకుతోడు వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల రాయలసీమలో పంటలు పూర్తిగా ఎండిపోయి కరువుకూడ ఏర్పడింది. ఆహారపదార్థాల కొరతను, దుస్థితిని ఆహారపదార్థాల నభివృద్ధిచేసే ప్లానులేకుండా పరిష్కరించజాలము. కాబట్టి ప్రభుత్వము అధిక ఆహారోత్పత్తికిగాను యీ దిగువపద్ధతులను అవలంభించవలసినదిగా యీ సభవారుకోరుచున్నారు.

(1) బంజర్లుగాయున్న సాగులాయకైన భూములను, జమీందారీ బంజరు భూములను బీద రైతులకు వ్యవసాయకూలీలకు సాగుకు యివ్వాలి.

(2) బంజరుభూముల సాగులపైనా, శిలవులేని ఆయకట్టు సాగులపైనా, డొంకలు, పోరంబోకలు మొదలైనచోట్ల పండించబడే పశుగ్రాసాలపైనా పెనాల్టీలు విధించకూడదు. లోగడ విధించిన పెనాల్టీలు, కేసులు రద్దుచేయాలి.

(3) కొత్త సాగులపై భూమిశిస్తులూ నీటితీరువాలు, తీసివేయాలి.

(4) నాన్ ఇరిగేషన్ చెరువులూ, పంచాయితీ చెరువులుకూడా బంజర్లుగా ప్రకటించి సాగుకు యివ్వాలి.

(5) ఆహారపదార్థాలు కాని పంటలుపండించే భూములలో ఆహారపంటలను పండించుటకు రైతులకు తగిన ప్రోత్సాహమివ్వాలి.

(6) కొత్తసాగులకు అవుసరమైన పెట్టుబడిని ప్రభుత్వమే పెట్టాలి. ఆపెట్టుబడిని వడ్డీలేకుండా దీర్ఘకాల వాయిదాలపై రాబట్టుకోవాలి.

(7) పంటలను జప్తుచేయకూడదు.

(8) పంటసరుకులకు ఇతర సరుకులతోబాటు సరియైన ధరలను గ్యారంటీ చేయాలి.

(9) అధికంగా ఆహారపదార్థాలు పండించుటకుగాను రైతులకు వారి పశువులకూ ప్రభుత్వం తిండి సప్లయిచేయాలి.

(10) రైతుల అప్పులకు శిస్తులకు మారిటోరియం ప్రకటించాలి. డిక్రీలు కూడా నిలిపివేయాలి.

(11) రైతుల కవుసరమైన వ్యావసాయకపనిముట్లు చవుకధరలకు ప్రభుత్వమే సప్లయిచేయాలి.

(12) రాష్ట్రంలో తుంగభద్ర, భవానీ, సంగమేశ్వర, పోలవరం, ఈతోడు, బైరదానతిప్ప, శబరి, బుడమేరు మున్నగు ప్రాజెక్టులను నిర్మించాలి.

(13) కొండవాగులకు, చిన్న ఏరులకు మైనర్ ప్రాజెక్టులను వెంటనే నిర్మించాలి.

ఆహారపదార్థాల అధిక ఉత్పత్తినిగూర్చిన ప్రభుత్వ ప్రచారం ప్రజలను ఏవిధంగానూ ఆకర్షించలేదు. మనరాష్ట్రంలో యీసంవత్సరం వివిధజిల్లాలలో బంజరుభూములు సాగుచేయడానికి మెట్టకభూములను ఆయకట్టులోనికి మార్చడానికీ ప్రభుత్వోద్యోగులు చాల ఆటంకములు కలుగజేయుచున్నారు, అధికోత్పత్తి కార్యక్రమంలో ప్రభుత్వం తన పూర్తి అసమర్థతను వెల్లడించుతోంది. కాబట్టి యీసమస్యను ప్రజలే ముందడుగువేసి పరిష్కరించుకోవాలి. రైతుసేవకులందరూ ప్రజా సమీకరణద్వారా యీ పనిని సాధించుటకుగాను యీ దిగువ కార్యక్రమం ప్రకారం పనిచేయవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుతున్నారు.

(1) ప్రభుత్వానికీ పెద్ద పెద్ద భూస్వాములకూ, జమీందారులకూ చెందిన అన్ని బంజరు భూములనూ ముందు సాగురోజులనాటికి బీదరయితులకూ, కూలీ

లకూ యిప్పించి సాగుచేయించుటకు ఆందోళనా, ప్రజాసమీకరణా యీనాటినుండే చేయాలి.

(2) రైతులకు ప్రభుత్వంచేత వడ్డీలేకుండా ఎరువులు అప్పుగా యిప్పించాలి.

(3) మంచి విత్తనములూ, తక్కువకాలంలో ఎక్కువపంటలు పండేవి, తెగుళ్ళను మాపుజేసేమందులు వగయిరాలున్నూ, వ్యవసాయశాఖవారిచేరైతులకిప్పించాలి.

(4) కోళ్ళు, బాతులు, గొర్రెలు, పందులు, వగైరా జంతువుల్ని విరివిగా పెంచేటట్లు రైతులలో ప్రచారం చేయాలి.

(5) ప్రజలంతా విరివిగా కూరపాదులను పెట్టుకొని కూరగాయలు పండించుకొనేటట్టు చేయాలి. కూరగాయలు, కోడిగ్రుడ్లు చెడిపోకుండా కాపాడేటందుకు ప్రభుత్వంచేత డిహైడ్రేషన్ ప్లాన్ట్సు ఏర్పాటుచేయించాలి.

(6) వ్యవసాయ కూలీలకు న్యాయమైనకూలీరేటును రైతులతోయిప్పించాలి,

(7) ఆహార అధికోత్పత్తియొక్క అవుసరమూ, దాని రాజకీయప్రాముఖ్యతా రైతులలో విరివిగా ప్రచారంజేసి అధికోత్పత్తికి ఉత్సాహంగా వారు పూనుకునేటట్లు చేయాలి,

(8) రైతుసేవకులు ముందు చొరవతో అధికోత్పత్తికార్యక్రమాన్ని అవలంబించి ప్రజలకు మార్గదర్శకులు కావాలి.

మెట్ట ప్రదేశాలలో

(1) వ్యాపారపంటలను సాధ్యమైనంతవరకు మానిపించి ఆహారపంటలను వేయించాలి.

(2) గవర్నమెంటు, జమీందారీ చెరువులను సాగుకుయిప్పించి అందులో ఆహారపంటలే వేసేటట్లు చూడాలి.

(3) అడవులలో పశువులను ఉచితముగా మేపుకునేహక్కు సంపాదించాలి.

(4) కొండవాగులకు, ఏరులకు మైనరు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం తొందరగా పూర్తిజేసేందుకై ప్రభుత్వంమీద ప్రజాసమీకరణద్వారా వత్తిడితీసుకురావాలి.

(5) ప్రతిచెరువు ప్రతి వంక కాలువ సాగురోజులనాటికి పూర్తిగా మరమ్మతు చేసేటట్లుచూడాలి, అందులకయ్యే ఖర్చులు రైతులపైన ఏమాత్రం విధించకూడదు.

(6) వేరుశనగ వగైరా పంటలలో కంది వగైరా విత్తనాలు కలుపాలి. నల్లభూములలో కంద, పెండలం, వగైరా దుంపవిత్తనాలు అరటిచెట్లు, బొప్పాయిచెట్లు మొదలగునవి వేయించాలి.

మాగాని ప్రాంతాలలో

(1) రెండు పంటలు పండించుటకు ఎక్కడెక్కడ వీలుంటుందో అక్కడ రైతులమధ్య రెండు పంటలు పండించవలసినదిగా పూర్తి ప్రచారం చేయాలి. అందుకు నీరు సప్లయిచేసేటట్లున్నూ ఆపంటలకుకూడా మంచి ధరలను యిచ్చేటట్లున్నూ ప్రభుత్వంచేత గ్యారంటీ యిప్పించాలి.

(2) రెండవపంటకు నీటిసప్లయి తక్కువగావుండి, పెసర మినుము పండని చోట్ల బురద తమిద (చోడి) వేయించాలి.

(3) మాగానిగట్లమీద కూరపాదులు, కందివిత్తనాలు, దుంపలు, అరటిపిలకలు నాటించాలి.

(4) కాలువకట్టలమీద, డొంకలలోనూ కూరపాదులు, పశుగ్రాసమూ వేసుకునే హక్కు సంపాదించాలి.

(5) మురుగుప్రదేశాలకూ, నీటి ఎద్దడి ప్రదేశాలకూ, ఏయే విత్తనములు అవుసరమో అవిన్నీ, ఎక్కువపంటనిచ్చే విత్తనములున్నూ, వ్యవసాయశాఖ వారి ద్వారా రైతులకు సప్లయిచేయించాలి.

(6) గ్రామ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలద్వారానూ, వ్యవసాయ రివెన్యూశాఖల ద్వారానూ రైతులకు ఎరువులు ఎక్కువగా యిప్పించాలి.

ప్ర చా ర ం

తవుడు ఎక్కువగాఉన్న బియ్యం తినవలసిందనీ, దంపుడుబియ్యంవాడుటకు అవకాశంలేనివారు పట్టుతక్కువ మరబియ్యం వాడవలసిందనీ, నారింజతొక్కలు వగైరాలుకూడా జామ్సు (తాండ్ర) గా వుపయోగించుకోవచ్చుననీ, అరటికాయతోళ్లు వగైరాలు పచ్చళ్ళకు పనికివస్తాయనీ, వృథాగా పారవేయవద్దనీ ప్రజలలో విరివిగా ప్రచారంజేయాలి.

ము గి ం పు

ప్రజల అవుసరాలకూ, సైనిక అవుసరాలకూ తగినంత అధికంగా ఆహార పదార్థాలను వుత్పత్తిచేసి, ఫాసిస్టులదారిపడకుండా దేశాన్ని, కరువుకంటకాలబారి పడకుండా ప్రజలనూ రక్షించడానికి పూనుకోవలసినదిగా రైతులను, రైతుసేవకులను యీ సభవారు కోరుతూ, అధిక ఆహార ఉత్పత్తికి అవుసరమైన చర్యలన్నింటినీ అమలు జరుపవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని యీ సభవారు హెచ్చరిస్తున్నారు.

రైతువుద్యమంలో రంగాగ్రూపు విచ్ఛిన్నప్రయత్నాలు

గతసంవత్సరం ఆం. రా. రై. సం. కార్యనిర్వాహక సభ్యులైన రంగాగ్రూపు రాజకీయ విభేదాలనే మిషతో అ. భా. కి. సభనుండి రాష్ట్రరైతుసంఘాన్ని విడదీయుటకున్నూ, పనిజేయుట కవకాశంలేదనే మిషతో సంఘాల కార్యక్రమాన్ని రద్దు చేయుటకున్నూ తీర్మానించారు.

ఈతీర్మానంచేయుట కార్యనిర్వాహకవర్గాన్ని తమ గుప్పెటలో ఉంచుకున్న రంగాగారి గ్రూపు గత మూడుసంవత్సరాలుగా అనుసరిస్తూవున్న పాలసీయొక్క చివరిదశయే. రైతుసంఘాలను శాశ్వతంగా తమ గుప్పెళ్ళలోనే ఉంచుకోవాలని వీరియాశ. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే గత సంవత్సరం కడపజిల్లా రైతుసంఘం 4000 సభ్యులకుపైగాచేర్చి పంపినా ఆలస్యమైనదనే సాకుతో వాటిని అంగీకరించక తిరస్కరించారు. ఈఉద్దేశ్యంతోనే పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా రైతుసంఘ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు జైలునుండి విడుదలైవచ్చిన పిమ్మట జిల్లారైతుసంఘాన్ని పునరుద్ధరించుదామని ప్రయత్నాలుచేసినా ఆటంకాలు కల్గించారు. సభ్యత్వరశీదు పుస్తకాలు ఇవ్వలేము. పాంఫారాలపై జేర్చి రశీదులను రుసుముతోసహా పంపితే తీసుకోలేము. ఇదేవిధంగా తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో జిల్లారైతుసంఘ కార్యదర్శి, తదితర రైతుసేవకులు జైలునుండి విడుదలైవచ్చిన పిమ్మట జిల్లారైతుసంఘాన్ని పునరుద్ధరించటానికి ప్రయత్నాలుచేస్తే ఆటంకాలు కల్పించారు. పైగా యీరెండు జిల్లాలలోను పూర్వపు జిల్లా రైతుసంఘాల అధ్యక్ష కార్యదర్శులు తదితర ప్రముఖులున్నా వారిని మాని రైతుసంఘాలతో ఏమిసంబంధంలేనట్టి లేక పేరుకు సంబంధమున్నట్టి కొందరితో ఆర్గనైజింగు కమిటీలంటూ ఏర్పాటుచేశారు. ఆకమిటీకైనా పనిచేయటానికి అవకాశాలు కల్గించలేదు. ఆకమిటీలు సభ్యత్వఫారాలకోసం వ్రాసినా వాటిని పంపలేదు. వెనుకటి జిల్లా రయితుసంఘాల వర్కర్లను కలుపుకోవలసినదిగా ఈ కమిటీలు కోరినా అందుల కవకాశం యీయలేదు. కృష్ణా, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలుజిల్లా రయితు సంఘాలు, పుంగనూరు, నర్సరావుపేట, గుంటూరు, సత్తెనపల్లి రేపల్లె తాలూకా రయితుసంఘాలు ఇతర రయితువర్కర్లు సభ్యత్వఫారాలు ఇవ్వమని ఎన్నిసార్లు కోరినా ఇవ్వలేదు. ఈ విషయమై అనేక రయితుసంఘాలు అ. భా. కిసాన్ సభకు అప్పీలుచేయగా ఆ సభ ప్రధానకార్యదర్శి స్వామి సహజానంద సరస్వతి వెంటనే సభ్యత్వఫారాలు జిల్లాల కివ్వవలసినదని హెచ్చరించినను ఇవ్వలేదు. ఈ చర్యలను సమర్ధించుకుంటానికై చివరకు యీ సంవత్సరం సభ్యులను చేర్పించుట కవకాశం

లేదు గాన పాతసంఘాలనే పనిచేయనిచ్చుట కవకాశ మివ్వవలసినదిగా అ. భా. కి. సభను ఆం. రా. రై. సంఘాధ్యక్షులు కోరినారు. కాని స్వామిజీ ఇట్లుజేయుట అనవసరమనీ, అధికారమిచ్చుటకు తన కధికారంలేదని యీ కోర్కెను తిరస్కరించాడు. అదేసమయంలో తరుణం మించిపోవుచుండుటచే జిల్లా రయితుసంఘాలనే సభ్యత్వఫారాలు అచ్చువేయించుకోవలసినదిగా అనుజ్ఞనిస్తూ ఆవిషయాన్ని ఆం. రా. రైతుసంఘాధ్యక్షునకు తెలియజేశాడు. జిల్లా రైతుసంఘాలుగూడ గత్యంతరంలేక తాము అచ్చువేయించుకొనుచున్నామని రాష్ట్రరైతుసంఘ అధికారం త్యజీకరించు వుద్దేశంలేదని రాష్ట్రరైతుసంఘ ప్రధానకార్యదర్శి అరెస్టు అగుటచే రశీదులు, కోటాడబ్బు ఎవరికి పంపాలో తెలియజేయమని ఆం. రా. రై. సంఘాధ్యక్షునికి వ్రాశారు. కాని వారికిని, కార్యనిర్వాహకవర్గమునకున్నూ ఇది సహించరానిదై పోయింది. అధికారం తమచేతుల్లోనుండి జారిపోవుచున్నట్లు గ్రహించారు.

మరొకప్రక్క రయితుసంఘాలపై కర్తవ్యభారం హెచ్చింది. రయితులపై యుద్ధభారాలు అధికంగాపడ్డాయి. ఆహారసమస్య, సాముదాయక జరిమానాలు, చిల్లర కరువు, శిస్తులబాధలు జమీందార్లదుర్నయాలు రయితుల కూలీలమధ్య తగాదాలు కరువు మొ॥ ఎన్నోసమస్యలను రయితుసంఘా లెదుర్కోవలసియున్నది. వీటి యన్నిటితోను బాటురాజకీయ సమస్యలలోకూడ రయితులకు సరియైన కార్యక్రమం చూపించి గ్రామఅయిక్యతను ఏర్పరచుటద్వారా దేశరక్షణకు తోడ్పడవలసిన అవసరం కల్గింది. ఈబాధ్యతలను నిర్వహించాలంటే సంఘాలను ఘట్టిపునాదులపై నిర్మించాలి. కేవలంఆందోళన, ప్రచారంచాలవు. నిత్యజీవితసమస్యలలో రయితులకు నాయకత్వంవహించి నడుపవలసినబాధ్యత రయితుసంఘాలపై పడ్డది. ఈ బాధ్యతలను నిర్వహించలేక పోయింది నిరుటి కార్యనిర్వాహక వర్గం.

ఈబాధ్యతలను నిర్వహించకుండానే రయితులలో తమ పలుకుబడిని నిలబెట్టుకొనుటకు రైతుసంఘాలను తమగుప్పెళ్ళలో వుంచుకొనుటకుగానూ రంగాగారి గ్రూపు రయితుసంఘాల కార్యకలాపాన్ని రద్దుచేయటానికి అ. భా. కి. సభనుండి విడిపోవటానికి తీర్మానించారు. కాని తమపలుకుబడిని ఏవిధంగా నిలబెట్టుకోజూస్తున్నారు ?

నేడు అ. భా. కి. సభ జాతీయ విద్రోహవైఖరిని అవలంభించు చున్నదని ప్రచారంజేస్తున్నారు. అరాజకచర్యలు జరుపుటయే కాంగ్రెసు 'పోరాట కార్యక్రమమని' అదియే విప్లవపంథాయని, ఆవిధంగానే రైతురాజ్యం స్థాపించబడుతుందని వీరు వాదిస్తున్నారు. ఈ విధంగా తాము అనుసరించే విధ్వంసకార్యక్రమమే

కాంగ్రెసు కార్యక్రమమని ప్రజలను మోసపుచ్చుతూ రైతుసంఘాలను, సేవకులను ప్రభుత్వ ఏజెంట్లుగా దూషిస్తున్నారు. కొంతమంది రైతుసంఘ వర్కర్లు అరెస్టయి నందువల్ల రైతుసంఘకార్యక్రమాన్ని సాగించుట దుర్ఘటమని పైకి చెప్పుచూ, రైతుసంఘాలన్నీ కాంగ్రెసుపేరిట జరిగే విధ్వంసకచర్యలలో పాల్గొనుటే కర్తవ్య మంటూ లోలోన ప్రచారంజేస్తున్నారు. జా. యు. సం, జా. విద్యా. సం. నిర్మాణా నికి ప్రయత్నిస్తూ యువజన విద్యార్థి వుద్యమాలలో చీలికలు తేజూస్తున్నారు, కాని గాంధిజీ లేఖవల్ల నేడు జరిగే విధ్వంసక చర్యలు కాంగ్రెసు కార్యక్రమం కాదని రుజువైంది. ఆహారసమస్య ఎంతతీవ్రంగా పరిణమించిందో, కాంగ్రెసునాయకులు దానిని పరిష్కరించ ఏవిధంగా తహతహలాడుతున్నారో తెలుస్తున్నది. ఈవిధంగా అందరు గుర్తిస్తున్న ప్రధానసమస్యలనుండి దృష్టిని మళ్ళిస్తూ, రైతుసంఘాలను, రైతువర్కర్లనూ దూషిస్తూ, రాజకీయవిభేదాలనే సాకునుజూపిస్తూ తమ పలుకుబడిని రాజకీయంగా రైతులలో నిలబెట్టుకొన జూస్తున్నారు.

రంగాగారి గ్రూపుయొక్క యీ విచ్ఛిన్న పద్ధతులవల్ల రైతుఉద్యమానికి తీరని హానికలుగుతుందని యీ సభవారు భావిస్తున్నారు.

రైతుసంఘాలపై అత్యధిక భారాలుపడ్డ యీ సమయంలోనే రైతువుద్యమం బలహీనపర్చటం రైతులకు ద్రోహంచేయటమే అవుతుంది. ఆహారసమస్యను పరిష్క రించాలన్నా, రాజకీయనాయకుల విడుదల సాధించాలన్నా, దేశరక్షణను జయప్రదంగా నిర్వహించాలన్నా జాతీయైక్యత మిక్కిలి అవసరం. అందులకై గ్రామాలలో ఐక్యత నెలకొల్పు ప్రధానబాధ్యత రైతుసంఘాలదైయున్నది. ఈ చారిత్రకకర్తవ్యాలను నెర వేర్చుటకై రంగాగ్రూపు వర్కర్సు, రైతుసేవకులందరునూ పూనుకొని రైతు సంఘాలలో ఐయిక్యతను ఏర్పర్చ కృషిచేయవలసినదిగా యీ సభవారు కోరు చున్నారు.

రైతు - వ్యవసాయకూలి సామరస్యం

రాష్ట్రంలో అనేక జిల్లాలలో వ్యవసాయకూలీ వుద్యమం అభివృద్ధిచెందుతూ సంఘాలేర్పడుతూ వున్నందుకు ఈ సభవారు తమ సంతోషమును వెలిబుచ్చుచూ సంఘాభివృద్ధికి తమ తోడ్పాటును తెలియజేస్తున్నారు.

ఈనాడు రయితులు, వ్యవసాయ కూలీలమధ్య సామరస్యం తక్కువగా యున్నది. ఒకే ఆర్థికవిధానంవల్ల వ్యవసాయంపై జీవించే యీ యిద్దరు బాధింప బడుచుండుటచే ఐయిక్యతతో పనిచేయవలసిన అవుసరం ఎంతేనివుంది. నేటి

జమీందారీవిధానపు దోపిడీవల్లను, అప్పులభారాలవల్లను, పౌరసత్వహక్కులు లేక పోవుటవల్లను, ప్రభుత్వం పన్నుల విధానంవల్లను, వ్యవసాయాభివృద్ధిని అరి కట్టుతూ, పారిశ్రామికంగా దోచుకొనే ఆర్థికవిధానంవల్లను ఇర్వురూ ఒకేవిధంగా బాధపడుచున్నారు.

సామాన్య రయితులుకూడ ప్రస్తుత ఆర్థికవిధానంలో తాము ఒకవైపు దోపిడీ చేయబడుచున్నారు. తమ స్వీయరక్షణకుగాను తమ ఆర్థికదుస్థితికి కారకులెవరో తాము తెలుసుకోలేక పోవుటవల్లను, తగు రాజకీయచైతన్యం లేకపోవుటవల్లను, అజ్ఞానంచే వీరు తిరిగి పరోక్షంగా వ్యవసాయ కూలీలను మరొకవైపు దోపిడీచేయ వలసివస్తూంది. అత్యధిక సంఖ్యాకులైన రయితులే పై దుష్ట ఆర్థిక విధానంవల్ల దివాళాతీసి వ్యవసాయ కూలీలుగా మారుతున్నారు. కాబట్టి యీ బాధ తొలగాలంటె రయితు - కూలీలమధ్య అయిక్యత అవుసరం. రెండు ఉద్యమాలు కలిసి తమ తమ మధ్యగల విభేదాలను సౌమ్యంగా పరిష్కరించుతూ ప్రధానసమస్యల నెదు ర్కొంటానికి పనిచేయాలి.

రయితు కూలి సామరస్యమును రయితు లెక్కువగా గుర్తించవలసియున్నది. నేటి రాజకీయ, ఆర్థిక క్లిష్టపరిస్థితులలో యీ అవుసరము మరీ ఎక్కువగా ఉన్నది. ఆహారసమస్య రయితులను, వ్యవసాయ కూలీలనుగూడ సమానంగా బాధించుచున్నది. ఈనాడు ఆహారసమస్యపై దోపిడీలు, కొట్లాటలు వగైరా జరిగితే రయితుల ఆస్థిపాస్తులకు నష్టంకలుగుటేగాక జాతీయోద్యమమునకూ, జాతీయ రక్ష ణకే ముప్పుకల్గుతుంది. గ్రామంలో ఆహార పదార్థాలకొరత ఏర్పడుతూ వున్నకొలది వ్యవసాయ కూలీలు మొ॥ బీదజనులలో ఆకలిబాధలు, అసంతృప్తి హెచ్చి అరాజక చర్యలు వ్యాపిస్తే గ్రామ అయిక్యత చెడటం, గ్రామ రక్షణను ఏర్పరచలేకపోవటం, నిరంకుశాధికారవర్గం పౌరసత్వ హక్కులు నాశనంచేయటానికి అవకాశంకల్పిం చడం శత్రుదాడికి అవకాశాలను కల్పించడం అవుతుంది. రైతు-కూలి సామరస్య మేర్పడితే గ్రామ అయిక్యత ఏర్పడటం ఆహారపదార్థాల కరువును పరిష్కరించి అధికంగా ఆహారపదార్థాలను పండించడం, ఆ విధంగా దేశరక్షణకు తోడ్పడటం. విమానదాడి రక్షణలు; ప్రధమ చికిత్సఏర్పాట్లు వలంటీరుదళాలు నిర్మాలించుట మొ॥ కార్యాలవల్ల దేశంలో సౌమ్యపరిస్థితులను నెలకొల్పి ప్రజల మనోనిశ్చయాన్ని ధృఢ పర్చడం, శత్రుదాడికి అవకాశంలేకుండా, శత్రువుపై ఎదురుదాడితీసే అవకాశాలను కల్పించడం, గ్రామ అయిక్యతద్వారానే విధ్వంసక కార్యాలు జరుగకుండా జేస్తూ కాంగ్రెసునాయకుల విడుదలకై ఒత్తిడితెచ్చుటకు, జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచు

టకు పునాదుల నేర్పాటుచేయటం జరుగుతుంది. కాబట్టి రైతుకూలీల సామరస్యానికి రైతుసేవకులందరు పాటుబడవలెనని యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

వ్యవసాయకూలీ సంఘముయొక్క కనీసకోర్కెల ప్రణాళికను ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం, అ. భా. రై. సంఘం ఇదివరకే అంగీకరించియున్నవి. కాని ఆచరణలో సంతృప్తికరంగా పనిచేయలేకపోయినవి.

ఇందుకు బాధ్యత ఎక్కువగా రైతులదీ, రైతుసేవకులదీ నని చెప్పాలి. సిద్ధాంతములో అంగీకరించినా రైతుసంఘాలు యీ కార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెట్టించుటకు ఏమీ కృషిచేయలేదని చెప్పాలి. న్యాయమైనకూలిని యిప్పించుట, నాముపద్ధతిని రద్దుచేయుట, పిచ్చకుంచాలు తీసివేయుట, తిట్టటం కొట్టుటమాన్పుట, విచక్షణా రహితంగా నాగాలువేయడం మాన్పడం, గ్రామోపయోగకరమగు పారిశుధ్యం, రోడ్లువేయించడం మొ॥ వాటిని కూలీల ప్రదేశాలలో చేయకపోవడం, స్థానిక సంస్థలు, పరపతి సంఘములు మొ॥వాటిల్లో కూలీలకు స్థానమివ్వకపోవడం జరుగుతూ యుంది.

ఈ అక్రమాలను తొలగించటానికై రైతుసంఘాలింతవరకు యేమీ పనిచేయలేదని చెప్పాలి. జీవితపరిమాణం అత్యధికంగా పెరిగిపోయినా కూలీలకు కూలి హెచ్చించు ఏర్పాట్లు జరుగలేదు, అధిక ధరలకు ధాన్యం అమ్ముకుందామను లాభాపేక్షతో రైతులు అమ్మకను, అప్పుగాకూడ యివ్వకను నిల్వజేసికొనుటచే దోపిడీలకు కొట్లాటలకు దారి ఏర్పడుతుంది, కాని కూలీలకు కూలీ హెచ్చిస్తూ నాముపద్ధతిని రద్దుచేసిన కృష్ణా పశ్చిమగోదావరి కొన్ని గ్రామాలలో కొంతవరకు రైతుకూలి సామరస్యం ఏర్పడ్డది. ఈ విధమైన సామరస్యం యేర్పడకపోవటం వలననే పశ్చిమగోదావరి, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలలో దోపిడీలు, కొట్లాటలు జరిగినవి.

రైతుసంఘాలు వ్యవసాయకూలీల కనీసకోర్కెల విషయములో శ్రద్ధతీసుకొని ప్రధమంనుండి పనిచేసినట్లయితే యీనాడు యీయిద్దరిమధ్య ఏర్పడిన విరోధభావాలను పోగొట్టకలిగియుండెడివారము. ఈ అనుభవాలను గుర్తించి యీ క్రింది సూచనలను యీసభవారు చేస్తున్నారు.

(1) 166 పౌ. బస్తాధాన్యం ఎన్నిరూపాయలు అమ్మితే అన్ని అణాలు లేక దానికి సమానమైన ధాన్యం కాని, రోజుకు కనీసకూలీగా యివ్వాలి. కూలీలు రోజుకు ఏడుగంటలు నికరమైనపని చేయాలి.

(2) నాముపద్ధతిని పూర్తిగా రద్దుచేయాలి.

వ్యవసాయకూలీలకు పనిలేని తరుణంలో రైతులు స్వయంగాకాని, గ్రామ

లలో ఏర్పడే ఆహారకమిటీలద్వారా సమిష్టిధాన్యపుఫండునుండి ధాన్యం వడ్డీలేకుండా యివ్వాలి.

(3) తిట్టుట, కొట్టుట మానాలి.

(4) తప్పుడు కొలతలు తీసివేయాలి.

(5) ప్రతిసంవత్సరం జీతగాళ్ళకు కనీసం 15 రోజులు జీతంతోగూడిన సెలవుండాలి.

(6) బంజరుభూములను వ్యవసాయకూలీలకు, బీదరైతులకు ఇప్పించాలి.

ఈ సూచనల ప్రకారం వెంటనే రైతుసంఘాలన్నీ పూనుకొని పనిచేస్తే త్వర లోనే రైతుకూలీ సామరస్యం ఏర్పడుటకు అవకాశం గలదు. ఈవిధంగానే ఈనాడు దేశాన్నిఆవరించియున్నప్రధానసమస్యయైనఆహారసమస్యనుపరిష్కరించగలం. గ్రామ ఐక్యతద్వారా దేశరక్షణకు తోడ్పడగలం. గాంధీజీ కాంగ్రెసు నాయకుల విడుదలను సాధించగలం. ఈవిధంగా రైతుకూలి సామరస్యాన్ని ఏర్పరచుటద్వారా నిర్మాణరీత్యా రెండు వుద్యమాలను ఏకీకృతంగా నడుపుటకు అవకాశం లభించ గలదు. ఇందులకై యిప్పటినుండి మనం ప్రయత్నాలు సాగించాలి. ఈ యిద్దరి మధ్య గల్గే వివాదాలను శాంతియుతంగా పరిష్కారం జేయటానికి, ప్రధాన సమస్యలను అయిక్యతతో ఎదుర్కొటానికి సమిష్టి నాయకత్వం అవసరం. అది క్రమ క్రమంగా ఏర్పడుటకుగాను ఈక్రింది నిర్మాణపద్ధతులనుగూడ అవలంబించవలసి యున్నది.

(1) జిల్లావ్యవసాయకూలీ సంఘాలను, జిల్లారైతు సంఘాలతోబాటు రాష్ట్రరైతుసంఘానికి అనుబంధసంఘాలుగా జేర్చాలి. సంఘసభ్యత్వ బలాన్నిబట్టి యీ సంఘములకు రాష్ట్రరైతుసంఘంలో ప్రాతినిధ్యం యివ్వబడాలి. మరీ తక్కువగా సభ్యులున్న సంఘములకు అదనపు ప్రాతినిధ్యం (weightage) ఇవ్వాలి. నినా దాల సందర్భాలలో సభ్యులలో ⅔ మందిచే చేయబడిన నిర్ణయాలు అన్ని అనుబంధ సంఘములు అంగీకరించాలి.

(2) జిల్లా రైతుసంఘములు తమ సభలకు జిల్లావ్యవసాయకూలి సంఘప్రతినిధులను ఆహ్వానించాలి. వారికి చర్చలలో పూర్తి స్వాతంత్ర్యమివ్వాలి. కూలిసంఘ ప్రతినిధులు మొత్తంగా వ్యతిరేకించిన తీర్మానాలను రాష్ట్ర రైతుసంఘ నిర్ణయానికి పంపాలి. ఈలోగా (రాష్ట్రసంఘ నిర్ణయంజరిగే) పూర్వమున్న ఆచారాన్నే అవలంభించాలి. ఇదేవిధంగా జిల్లా వ్యవసాయకూలీ సంఘసభలకు జిల్లా రైతుసంఘ ప్రతి

నిధులనుపంపాలి. ఇదే విధానమును తాలూకా, గ్రామ రైతుసంఘములుగూడ అవలంబించాలి.

(3) ఇరువురికి సంబంధించిన విషయాలగు కరువు చౌకధరల డిపోలు, సాముదాయక జరిమానాలు, రేషనింగు, బంజర్లసాగులు, గ్రామోద్ధరణ కార్యాలు మొ॥ వాటి విషయాలలో సమిష్టి ఆందోళన జరపాలి. సమిష్టిరాయబారాలు, మహజర్లు ఏర్పాటుచేయాలి. సమిష్టికమిటీల యాజమాన్యంక్రింద ఇవి జరగాలి.

ఈపై సూచనలను వెంటనే రైతులలో తీవ్రంగా ప్రచారంజేస్తూ ఆచరణలో పెట్టించుటకు కృషిచేయవలసినదని రైతుసేవకులను, సంఘములను యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

రాయలసీమ, నెల్లూరు కరువు

ఈ సంవత్సరం రాయలసీమ, నెల్లూరు జిల్లాలలో కరువు తిరిగి తీవ్రరూపం దాల్చింది. అనేకప్రాంతాలలో వర్షములులేక పైర్లు పూర్తిగాపోయినవి. అయిననూ ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసికొనుటలేదు. రెమీషన్లు అనేక కరువు ప్రాంతాలకు ఇవ్వలేదు; కరువు నివారణ పనులను ప్రారంభించలేదు; ఆ ప్రదేశాలల్లో ఆహార పదార్థాలు సప్లయి అగునట్లు ఏర్పాట్లు చేయుటలేదు. ప్రభుత్వంయొక్క ఈ నిర్లక్ష్య విధానంయెడ ఈ సభవారు తమ అసంతృప్తిని వెల్లడిస్తున్నారు.

ఈ కరువు సమస్యను పరిష్కరించుటకై వెంటనే రైతు సంఘములన్నియూ పూనుకోవలెను. అన్ని ప్రాంతములలోను కరువు కమిటీల నేర్పర్చి ఆందోళనను సాగించవలెను. ఇందులకై ఆ ప్రాంతాలలోని కాంగ్రెస్, ముస్లింలీగు, హిందూ మహాసభ, అర్యవైశ్య యువజనసంఘాలు మొ॥ ప్రజాసంస్థయున్నూ, బ్యాంకులు పరపతిసంఘాలు, స్థానికసంస్థలు మున్నగునవన్నియు సహాయపడవలెననియు, ఆ సంస్థలను ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ కరువు సమస్యా పరిష్కారమునకై పనిచేయుటకుగాను ఆంధ్రరాష్ట్ర రయితు సంఘము ఫండును వసూలు చేయవలెనని తీర్మానించుచూ ఫండునకు రయితులందరూ విరివిగా విరాళముల నీయవలసినదిగా ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

నిర్మాణ సమస్యలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం 1928 లో ఏర్పడినప్పటికిన్నీ జయప్రదమైన కృషి కొంతచేసినప్పటికిన్నీ నిర్మాణాత్మకంగా ఇంకా బలహీనంగా వుందనిగుర్తించాలి. జిల్లా సంఘాలుగూడ ఇదేస్థితిలో వున్నాయి. ఈవిషయం యుద్ధారంభం

లోను, అగస్టు 9 ది సంక్షోభంలోను, ఆహారసమస్య విషయంలోను వ్యక్తమైంది. యుద్ధారంభంలో కొన్ని జిల్లాలలో రయితుసంఘములే పనిచేయక నామమాత్రావశిష్ట మైనాయి. ఆగస్టు 9 సంక్షోభ సమయంలో అ. భా. రై. సంఘం పాలసీ స్పష్టంగా వున్నప్పటికి ప్రజలను విధ్వంసక చర్యలలో చేరనీయకుండా ఉంచటానికి రయితు సంఘాలు అశక్తమైనాయి. ఆహారసమస్యలోను అహార అధికోత్పత్తివిషయంలోను సాముదాయక జరిమానాల విషయంలోనుగూడ రయితుసంఘముల బలహీనత స్పష్ట మైనది. ఈలోటు ఎందువల్ల జరిగిందో గుర్తించాలి.

ఇంతవరకు రయితుసంఘాలు ఎక్కువగా ఆందోళన ప్రచారంమీదనే ఆధార పడివున్నాయి. రయితు సంఘసభ్యులను చేర్పించినపిమ్మట సంఘకృషిబహుస్వల్పం. గ్రామసంఘాలు సమావేశమవటం అరుదు. సంఘసభ్యులందరు సంఘవ్యవహారాల్లో పాల్గొనేటట్లు చేయటంలేదు. అనేకజిల్లాలలో గ్రామసంఘములులేవు, ఉన్న ప్రాంతా లలో గ్రామసంఘములకు ఆఫీసులులేవు. చివరకు గ్రామానికంతకూ సంబంధించిన పి. డబ్లియు. డి. లంచాలు, నజరానాలు, పెనాల్టీవిషయములోకూడ ప్రజాసమీకరణ వుండేదికాదు. ఏ ఇద్దరు ముగ్గురో రయితుసంఘం తరపున అన్ని వ్యవహారాల్లోను వ్యవహరించేవారు. గ్రామానికి సంబంధించిన అనేకవిషయాలలో (పంచాయితీబోర్డు, పారిశుధ్యం, పఠనాలయం వగైరా) గ్రామరయితుసంఘములు జోక్యంకలిగించుకొనే వేకావు. వీటన్నిటికితోడు రయితుల ఇబ్బందికి కారణమైన రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘికకారణాలనుగూర్చి రయితులను తెలిసికొనేవారిగా చేయటానికిగాని, నవీన వ్యవసాయ పరిశోధనలనుగూర్చిగాని ప్రభుత్వంతో వ్యవహరించటం విషయంలో రయితులను తెలుసుకొనేవారినిగా చేయటానికిగాని రయితు సంఘములు పూనుకోనే లేదు. రయితుసేవకులే వీటిని తెలిసికొనుటకు కూడ ఏర్పాట్లు గావింపబడలేదు.

తాలూకా రైతుసంఘములస్థితిగూడఇదే. అనేక తాలూకా రైతుసంఘములకు ఆఫీసులులేవు. ఎల్లకాలం పనిచేసే వర్కర్లుగాని, అధవా అధ్యక్షకార్యదర్శులుగాని లేరు. తాలూకాలోవున్న సమస్యలపై తాలూకారయితుల నందరిని సమీకరించుటకు, ఇతర ప్రాంతాల రయితుల సానుభూతి సంపాదించుటకు ప్రయత్నాలు జరుగలేదు. అధమం తాలూకాలో వివిధగ్రామాలలో జరిగే సంఘకృషిని కేంద్రీకృతంచేయటం జరగలేదు. సంఘవర్కర్లకు దైనందిన కార్యకలాపాన్నిగూర్చిగాని, నేటి రాజకీయ ఆర్థిక విషయాల్ని అర్థంచేసుకొనటాన్నిగూర్చిగాని, నేటిప్రభుత్వ చట్టాలు, వాటివల్ల రయితులు పొందగల్గిన లాభాలు, పొందు నష్టాలుగాని తెలుసుకొనుటను గూర్చి యే విధమైన తర్ఫీదు యివ్వబడలేదు.

జిల్లా రయితు సంఘములున్నూ (కృష్ణాజిల్లా రయితుసంఘం తప్ప) ఇదే స్థితిలోవున్నవి. ఆఫీసులను సరిగా నడపడం, రిపోర్టులు తెప్పించుకొనడం, రాష్ట్ర సంఘమునకు రిపోర్టు పంపటం, జిల్లా అంతటికి కేంద్రీకృతమైన కార్యక్రమం వేసుకొని వర్కర్లను ఆ యా ప్రదేశాలకు పంపి పనిచేయించటం జరగలేదు. ఫైల్సు జమాఖర్చులు సరిగా వుంచడం జరగలేదు, వర్కర్లకు ట్రైనింగు యివ్వటం బహు తక్కువగా జరిగింది. జిల్లానాయకులకే ప్రాంతీయాభిమానం వదలి జిల్లాదృక్పథం ఏర్పడటంగాని, జిల్లా రయితునాయకులుగాగాని అభివృద్ధి అవటం జరగలేదు. రాష్ట్ర సంఘమునకు, జిలాసంఘమునకు మధ్యసంబంధం నామమాత్రంగా వుండేది. జిల్లాసంఘములు తాలూకా సంఘములకు సరియైన సూచనలివ్వటంలేదు. తనిఖీలేదు. కార్యక్రమం ఎవరు, ఏ ప్రాంతాలలో ఎంతకాలం జరపాలి అనే ప్లానింగులేదు.

రాష్ట్రసంఘం నామమాత్రంగానే వ్యవహరించేదిగాని, వివిధ జిల్లాల కేంద్ర సంఘంగా ఎన్నడూ వ్యవహరించలేదు. జిల్లారైతుసంఘములకు అతీతమైనట్టి, వాటిపై సర్వాధికారాలు గంట్టి సంస్థగా మాత్రమే వుండేది. కాని జిల్లాలకునూ, రాష్ట్రం మొత్తంమీద రైతులందరకునూ సంబంధించిన సమస్యలపై కేంద్రీకృతమైన ప్లాను ప్రకారం కృషిజరుగక రాష్ట్రసంఘం ప్రత్యేకంగాను, జిల్లాసంఘములు ప్రత్యేకంగాను పనిజేసేవి. జిల్లాసంఘములనుండి రిపోర్టులు తెప్పించుకొనుటకు, కార్యక్రమాన్ని తనిఖీచేయుటకు విమర్శించుటకూ, జిల్లాసంఘములకు ప్రధానసమస్యలపై నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలిచ్చి పనిచేయించుటకుతగిన ఏర్పాట్లు జరుగలేదు. కేవలం సభ్యులను చేర్పించటం, ఏన్నికలు జరిపించటం, కొన్ని సమస్యలపై ఆందోళన చేయుటకు సర్క్యులర్లను పంపించటం మినహా రాష్ట్రసంఘ కార్యక్రమం యేమీ ఎక్కువ వుండేదికాదు. క్రిందిసంఘములకు రిపోర్టు లివ్వటంగాని, ఒకజిల్లా అనుభవాన్ని ఇతర జిల్లాలకు తెలియజేయటంగాని జరుగలేదు. రాష్ట్రసంఘ కార్యనిర్వాహకులలో వివిధ జిల్లాలలోని సమస్యలను అవగాహన జేసుకొని పనిచేయించటానికిగాను పూర్తికాలాన్ని వినియోగించగల వర్కర్లు తయారుచేయబడలేదు.

రయితుఉద్యమాన్ని నిర్మాణరీత్యా బలపరచడానికి యీక్రిందిపనులుచెయ్యాలి:-

(1) అన్ని జిల్లాలలోనూ జిల్లా, తాలూకా ఆఫీసులుపెట్టించాలి. రాష్ట్ర ఆర్గనైజర్లు రెగ్యులర్‌గా వీనిని తనిఖీచేస్తూ యుండాలి.

(2) జిల్లా, తాలూకా సంఘ బాధ్యులకు ఒక సిలబస్ తయారుచేసి ఏప్రిల్ 15 వ తేదీన రాష్ట్రసంఘ స్కూలు ప్రారంభించాలి.

(3) గ్రామ రయితుసంఘవర్కర్లకుకూడ రాష్ట్ర రయితు సంఘం ఒక సెలబస్ తయారుచెయ్యాలి. కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలకు ఒక స్కూలు, పశ్చిమగోదావరి తూర్పుగోదావరి వైజాగ్ జిల్లాలకు ఒక స్కూలు, నెల్లూరు రాయలసీమ జిల్లాలకు ఒకస్కూలు, మొత్తం మూడుప్రాంతీయస్కూళ్లు రాష్ట్రసంఘం నడపాలి. ఈ సిలబస్ ఆధారంతో ప్రతి జిల్లాలోను, జిలాసంఘములు గ్రామ రయితుసంఘ వర్కర్లకు స్కూలునునడపాలి. ఈస్కూళ్ళను ఏప్రిల్ చివరి వారంలో ప్రారంభించాలి.

(4) రిపోర్టింగు.

(5) జిలా, తాలూకా ఆర్గనైజర్లు.

(6) గ్రామ జీవితంతో సంబంధం పెట్టుకోవాలి.

అడవి సమస్య

రయితు జీవితానికి అడవులు అత్యవసరము. కట్టె, కంప, ఆకు, పశువుల మేత, వ్యవసాయానికి కొయ్యసామాను తగినంతగా లేకపోతే వ్యవసాయము కుంటుపడుతుంది. వర్షాలకుకూడా అడవులే ఆధారము. కనుకనే అడవులనుపోషించి సరిగా వినియోగించడము రైతులకర్తవ్యము. కాని అటవీ శాసనముక్రింద రైతులకు వుండవలసిన హక్కులూలేవు. బాధ్యతలంతకూలేవు.

1. అడవుల్లో ప్రభుత్వ పెత్తనము క్రిందకొన్ని, పంచాయితీలక్రింద కొన్ని పంచాయతీలు సక్రమంగా పనిచేయక రయితులకు లేనిపోని కష్టాలుకల్గుతున్నాయి. అడవులు రయితుకు సహాయపడేబదులు కంటకమైనాయి. తలమించిన పుల్లరులు తప్పవు. కేసులు, పెద్దల లంచాలలో నలిగిపోతున్నారు.

2. బీదరికంలో దిక్కులేకఅల్లాడుతున్న రయితాంగమునుండి బడ్జెటుప్రకారము ఆరులక్షల పుల్లరివసూలు కావలసియుంటే అందుకు నాలుగురెట్లుగా లంచాలు వసూలుచేస్తున్నారు. అటవీశాఖకు షుమారు ఆరులక్షలపైగా ఖర్చవుతుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో పుల్లరి ప్రభుత్వానికంతగా లాభకరములేకపోగా రయితులను లంచాలబారిలో పడవేసింది. పుల్లరిపూర్తిగారద్దుచేసి అడవులనుండి కలప, పండ్లు, పప్పు, తేనెచెక్క, ఆకుద్వారా వచ్చే ఆదాయమువల్ల అడవులను రక్షించి పోషించవచ్చు.

3. రిజర్వులైను గ్రామాలప దరిదాపుల్లో ఉన్నందువల్ల పశువుల కవసరమైన మేతబీళ్ళు లేక రయితుకు ఆధారమైన పశుసంపద పాడవుతూవుంది. పైగా పశువులు గాడివదిలితే రిజర్వు. దానితో జరిమానాలు, లంచాలు.

4. కొన్ని ప్రాంతాలలో అడవులను కాపాడాలనే నెపముతో, పూర్తిగా మూతవేసి, పశువులనోటికూటిని పాడుచేస్తున్నారు. గడ్డి బాగాపెరిగి, వేసవిలో యెండి తగలబడి అడవులనే నాశనముజేస్తున్నాయి. కరువుకాలములో పశువులు మేయకుండా మూతవేయడము రైతాంగానికి పెద్ద దెబ్బ.

5. మోటార్లకు, యింజన్లకు బొగ్గు మిక్కుటముగా అవసరమైనందువల్ల అడవులను విచక్షణలేకుండా చింత, మామిడి మొదలగు చెట్లనుకూడా నరకివేస్తున్నారు. ఈరీతిగా కనపడిన చెట్టునంత పడగొట్టూవస్తే సంవత్సరానికి ముఖ్యమైన అడవులు బంజరులవుతాయి.

కోరికలు

అడవులకు, రయితులకు ఉన్న అన్యోన్య సంబంధాన్ని ప్రభుత్వము గుర్తించి ఈ క్రింది అవసరాలను వెంటనే తీర్చాలి.

1. పంచాయితీలు సరిగా పనిచేయుటకై యెన్నికల విధానాన్ని మార్చాలి. ఓటింగుహక్కు పశువులున్న వారికందరికి వుండాల,

2. పుల్లరి పూర్తిగా రద్దుచేయాలి.

3. రిజర్వులైనులు గ్రామాలకు కనీసము ఒక మైలుదూరముండాల.

4. అడవుల మూతలు తీసివేయాలి.

5. వ్యవసాయ పరికరాలకు అవసరమైన కొయ్య. వంటచెరుకు, గడ్డి, బోద ఉచితంగా తెచ్చుకోడానికి అనుమతి యివ్వాల.

6. లంచాలను రూపుమాపాల.

7. జమీందారీ అడవుల విషయములో జమీందార్లు మద్రాసు పారెస్టు శాసనాన్ని యెస్టేట్లలో ప్రవేశపెట్టి రయితులకు అనాది సిద్ధంగావున్న హక్కులను భంగపరచరాదు.

8. వున్న అడవులను కాపాడుతూ పాత అడవులను వినియోగించుకొని వాటిస్థానములో కొత్త అడవులను వేయాల.

ఆయకట్టు నజరానా

ఈ రాజధానిలో ఏ యితర జలాధారములక్రిందను, ఎక్కడను విధింపబడని నజరానా ప్రభుత్వానికి అన్నింటికంటె అధిక ఆదాయము వచ్చు కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో విధించి రద్దుచేయకుండా ఎప్పటికప్పుడు వాయిదాలు వేయుట చాల

అన్యాయం. ఈ రాజధానిలో ప్రభుత్వానికి సంబంధించినవి 54 మేజరు జలాధారము లును, 36000 మైనరు జలాధారములును వున్నవి. మేజరు జలాధారములలో 26 మాత్రం లాభదాయక జలాధారములక్రింద విభజించబడినయి. కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాలు మంచి లాభదాయక జలాధారములు. కృష్ణాడెల్టామీద మొత్తం పెట్టుబడి రు 2,19,79,404 లు. వచ్చు నికరాదాయం రు 36,28,844 లు, అనగా 16.51% నికరాదాయమున్నమాట. గోదావరి డెల్టాలో నికరాదాయం 18% లు. యీ విధంగా మంచి లాభకరంగా యీ రెండు జలాధారములు వున్నప్పటికీ నజరా నాలు విధించడం శోచనీయం.

నూతనముగా యీరెండు జలాధారములక్రిందా ఆయకట్టులో చేర్చబడిన భూములలో కొన్ని సముద్రతీర ప్రదేశాలగుటచేత చవిటి భూములు, కొన్ని మెరక భూములు, పల్లపుసాగుచేయుటకు ముందుగానే పెట్టుబడి అవుసరమున్నది. చాల వరకు అన్నిభూములూ ఇర్రిగేషన్ కాలువలకు చివరిభూములగుటచే నీటికరువుకును, నీటిముంపుకును గురియగుచున్నవి. ఈ భూములను బలపరిచి ఫలవంతముగా చేయు టకు ఎరువులు వగైరాలకు చాల డబ్బు వెచ్చించవలసియున్నది. అదిన్నీగాక కొన్ని భూములు య 1కి రు 50 లు కిమ్మతు కలిగినవై యున్నవి.

అందుచేత యీ నజరానా విధింపబడినప్పటినుండియు రైతులు దుర్భర మును, న్యాయ విరుద్ధమును అగు యీ నజర్నానాను రద్దుపరచ వలసినదని సభలు జరిపి తీర్మానాలద్వారా, రాయబారాలద్వారా అమిత ఆందోళనచేస్తూనేవున్నారు. అయినప్పటికి నజరానాను పూర్తిగా రద్దుచేయకుండా ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు వసూళ్ళనుమాత్రం వాయిదాలు వేస్తోంది. వాయిదాలు వేసినంతమాత్రాన రైతులకు పూర్తిగా న్యాయంకలుగదు. కాబట్టి దుర్భరమూ, అన్యాయమూ అయిన నజరానా లను పూర్తిగా రద్దుచేయవలసినదిగా మద్రాసు ప్రభుత్వాన్ని యీ సభవారు కోరు తున్నారు.

ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం.

శాంతిసమయంలోనే మద్రాసు రాష్ట్రంలో పండే పంటలు చాలక సాలీనా 13 లక్షల టన్నుల ధాన్యం బర్మాసయాంలనుండి దిగుమతిచేసుకోవలసి వస్తున్నది. ఆ లోటును తొలగించి యీ రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా రాయలసీమలోనూ, నెల్లూరు లోనూ ప్రజలను కరువుకాటకాలనుండి కాపాడుటకు ప్రభుత్వము వీలున్నచోట్ల ప్రాజెక్టులను నిర్మించవలసిన అవుసరమున్నది. తగినన్ని నదులు సాగులాయకైన

లక్షలకొలది యకరాల భూమి యీ రాష్ట్రంలో వున్నాయి. కాని ప్రభుత్వము మాత్రము ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి సంవత్సరాల తరబడి కాగితములమీద ప్లానులు వేయడం తప్ప నిర్మాణకార్యక్రమానికి పూనుకోవడంలేదు.

ఇపుడు యుద్ధావసరాలవల్లనూ, విదేశీ దిగుమతులు ఆగిపోయినందువల్లనూ ఆహారపదార్థాలను అధికంగా ఉత్పత్తి చేయవలసియున్నది. యుద్ధావసరాలకూ, ప్రజలకూ తగినంతతిండినిసప్లయిచేయనిదే కోట్లకొలది రూపాయలను విచ్చలవిడిగా ఖర్చుపెట్టి సైన్యాన్ని తయారుచేసినంత మాత్రాన దేశాన్ని ఫాసిస్టుల బారినుండి రక్షించుకోజాలము. అందుచేత ప్రాజెక్టుల అవసరం మరీఎక్కువైనది. ప్రతిచోటా ప్రాజెక్టులను స్థాపించినట్లయితే అధిక ఆహారఉత్పత్తి జరుగుతుంది. ఆ ప్రాజెక్టుల మీద ప్రభుత్వానికి తగినంత రివెన్యూ ఆదాయమూవస్తుంది.

కనుక వెంటనే యీరాష్ట్రంలోగల తుంగభద్ర, సంగమేశ్వర, బుడమేరు, పోలవరం, శబరి, ఈతోడు, భైరవానతిప్ప, సోమశిల, పెన్న, కుముద్వతి, మొదలగు మేజరు ప్రాజెక్టులనూ, వీలున్న ప్రతిచోటా విరివిగా మైనరు ప్రాజెక్టులనూ, నిర్మించ వలసినదిగా మద్రాసు ప్రభుత్వాన్ని యీ సభవారు కోరుతున్నారు.

ప్రభుత్వ నిర్బంధచర్యల నిరసన

అఖిలభారత రైతుసంఘ పాలసీననుసరించి రయితుసంఘములకు దేశములో జరుగుచున్న అరాచకచర్యలతో ఎట్టి సంబంధము లేనప్పటికి ప్రభుత్వము తన తీవ్ర నిర్బంధచర్యలద్వారా రయితుసంఘములమీద, రయితుసేవకులమీద దాడి వెడలు తోంది.

దేశములో ఏర్పడిన ఆహారపదార్థముల కొరతను తీర్చుటకు రైతాంగమంతా అధికాహారోత్పత్తికి పూనుకునేటట్లు రైతుసంఘములన్నీ తీవ్రకృషిచేస్తున్నవి. ఆహారపదార్థకమిటీలు, చౌకడిపోలు స్థాపించుటద్వారా ఆహారపదార్థములు ప్రజాసామాన్యమునకు అందునట్లుకూడా కృషిచేస్తున్నాయి.

యీవిధంగా జపాను ఫాసిస్టుల దండయాత్రకు గురికానున్న భారతదేశములో అల్లర్లు దోపిడీలు జరుగకుండాను, ప్రజలలో అసంతృప్తి, చీకాకులేకుండా శాంతిని కాపాడుతూ ప్రజలను ఐక్యపరచి ఫాసిస్టు వ్యతిరేకపోరాటంలోకి సమీకరించుచున్న రయితుసేవకులను అరెస్టుచేయుట, రయితుసంఘ మీటింగులను నిషేధించుట వగైరా నిర్బంధచర్యలద్వారా దేశము సులువుగా జపాను ఫాసిస్టుదాసిత్వమునకు లోనగునట్లు చేస్తున్న ప్రభుత్వ నిర్బంధచర్యలను ఈ సభవారు తీవ్రముగా

నిరసించుచూ వెంటనే సదరు నిర్బంధచర్యలనుమాని రయితుసేవకులందర్ని విడుదలచేయవలసినదిగా ప్రభుత్వమువార్ని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రభుత్వం సదరు చర్యలను మానుకొనునట్లు రయితులు, రయితుసంఘములు, రయితుసేవకులు సభలు, తీర్మానములు మహజర్లు డెప్యుటేషన్లుద్వారా తీవ్ర ఆందోళన చేయవలసినదిగా ఈ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

డిఫెన్సు ఆఫ్ ఇండియాఆక్టు 56 (1) క్రిందను లేక సి ఆర్. పి. సి 144 క్రిందనున్నూ ఆంధ్రజిలాలలో ఏవిధమైన బహిరంగసభలు జరుగకుండ నిషేధించుచు మరీఅన్యాయంగా పశ్చిమగోదావరి, కర్నూలు, విశాఖ, తూర్పుగోదావరిజిలాలలో రయితుసంఘఎన్నికలుకూడా నిషేధించుచుయిచ్చిన ఆర్డరులు సామాన్య పౌరసత్వహక్కులను పూర్తిగా భంగపరచుచున్న ప్రభుత్వచర్యను ఖండించుచు అట్టి ఆర్డరును వెంటనే ఆయాజిలాలలో ఉపసంహరించికోవలెనని ప్రభుత్వాన్ని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

చిల్లర కరువు

మనదేశంలో చిల్లరకరువు విపరీతరూపందాల్చింది. ముఖ్యంగా రయితులు వ్యవసాయపు పనిముట్లు యితర జీవితావుసరాలు వస్తువులు, కొనుక్కొనుటకు పట్టణాలకు వొచ్చి డబ్బుఉండికూడా, చిల్లరదొరకక ఒకటి రెండు రోజులుకూడా పస్తుపడిఉండాలిసొస్తోంది. ఆహారపదార్థాల కరువు ఒకవైపు, చిల్లరకరువు మరోవైపు ప్రజలను ఎక్కువయిబ్బంది పాలుజేస్తున్నాయి. యీమధ్య చిల్లరకరువు నివారణకు ఎక్కువగా కాన్లువేశామని చెప్పినారు. కాని అలాంటి కానులు యింతవరకు పూర్తి చలామణిలోకి రాలేదు. కారణం కాన్లకి చిల్లులుఉండుటచే వాషర్లకు ఉపయోగించుచున్నారు. విపరీతమైన ధరల పెరుగుదలతోపాటు యిదివరకుయిచ్చే ఒక్క వాషరు 0–0–3 యిస్తే యిప్పుడు 0–1–3 అయింది. దానివలన యీకాన్లే వాషర్లగా ఉపయోగించడానికి నిల్వచేస్తున్నారు.

ప్రభుత్వం చిల్లర దొంగలను అరికట్టుటకు ఎలాంటి ప్రయత్నం చేయుటలేదు. యీచిల్లర కరువునివారణ నిమిత్తం ప్రభుత్వం వెంటనే యీక్రింది పనులను చేయాలని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

(1) చిల్లర నాణెములను విరివిగావేయాలి.

(2) చలామణికితప్ప మరేవిధంగా ఉపయోగపడని నాణెములను వేయాలి,

(3) రాగికి యుద్ధఫలితంగా ధర యెక్కువైనదిగాన చిల్లరనాణాలు అట్టి

ప్రత్యేక వస్తువుల వ్యాపారానికి ఉపయోగించకుండా చేయాలి.

(4) చిల్లర దొంగలను శిక్షించాలి.

సాముదాయక జరిమానాలు

ఎవరోకొందరు వ్యక్తులుచేసినటువంటి దేశరక్షణ విధ్వంసక చర్యలకుగాను సాముదాయకంగా ప్రజలమీద జరిమానాలువిధించి వసూలు చేస్తున్నారు. కొన్నిచోట్ల చేశారుకూడాను. జరిమానాలువిధించిన గ్రామాలవారు యీవిధ్వంసక చర్యలతో మా కెట్టి సంబంధం లేదనియు యీవిధ్వంసక చర్యలవల్ల మాతృదేశాన్ని ఫాసిస్టురాక్షసులకు అప్పగించటం జరుగుతుందనియు మద్రాసు ప్రభుత్వంవారికి అనేకసార్లు అర్జీలద్వారా పంపించారు. కాని ప్రభుత్వం దీన్నిపెడచెవిని పెట్టింది. దేశరక్షణకు ప్రజల సహకారం పొందవలసిన యీసమయంలో, దేశంలో ఆహార సమస్య అతిక్లిష్టరూపందాల్చిన యీసమయంలో యిటువంటి జరిమానావసూళ్ళు చేయటంవల్ల దేశరక్షణకార్యక్రమం కుంటుపడటమేగాక దేశానికి ఫాసిస్టుప్రమాదం హెచ్చుతుంది. కనుక యిప్పటికైనా గుర్తించి ప్రభుత్వంవారు ప్రజలవద్దవసూలు చేసినచోట్ల తిరిగియిచ్చివేస్తూ వసూలుచేయనిచోట్ల జరిమానా రద్దుచేయవలసిందిగా యీసభవారు కోరుచున్నారు.

పొగాకు పన్నులు

ఆంధ్రరాష్ట్రము పొగాకును హెచ్చుగా పండించుచున్నది. పొగాకుపండించే రయితు వ్యాపారస్తుల దయాదాక్షిణ్యంమీద ఆధారపడవలసివచ్చింది. రయితు తన సరకును ఐ. యల్. టి. డి. మొదలగు కంపెనీలకు తీసికొనివెళ్ళి పేసింగ్ సమయములో చిందరవందరై పేరెంపోయిన సరకును మరల తీసికొనిపోయి నష్టపడజాలక వ్యాపారులడిగిన ధరల కమ్ముకొనవలసివచ్చుచున్నది. గుంటూరు మొదలగు చోట్ల వ్యాపారులు లండన్ వ్యాపారులతో కుట్రలుపన్ని బూటకంగా ఒక సర్టిఫైయింగ్‌కమిటీ నేర్పరచి రయితులు తమ సరుకును విదేశములు పంపుకొనుటకు వీలులేకుండా ఆటంకాలు కలుగజేస్తున్నారు. గుంటూరు, బెజవాడ మార్కెట్ కమిటీలు ఉన్నప్పటికి కమిటీ నిర్ణయించిన మార్కెటులోనే వ్యాపారులు సరుకును కొనవలెనని నిర్బంధించుటకు, రయితుసరకును హామీగా పెట్టుకొని వ్యవసాయము క్యూరింగ్, గ్రేడింగ్ ఖర్చుల కప్పులనిచ్చి, సరకుకు సక్రమధరలను రాబట్టిపెట్టుటకు కమిటీ కధికారములేనందున రయితులు వ్యాపారుల యిష్టరెమీద ఆధారపడి వారడి

గిన ధరలకు తమ సరకుల నమ్ముకొనవలసివచ్చుచున్నది. అందువల్ల పొగాకుపై యేపన్ను వేసినప్పటికి రయితే భరించవలసివచ్చుచున్నది.

ఇదివరకు మద్రాస్ ప్రభుత్వం విధించిన పొగాకువస్తువులపై పన్నులు వ్యాపార అమ్మకపుపన్నులతో రయితు కృషించిపోవుచున్నాడు. మార్కెట్ కమిటీలవలన ప్రయోజనాలు లేకపోగా కమిటీపన్నులుమాత్రం భారంగా వున్నవి. వ్యాపారులు అవకాశమును చూచుకొని యీపన్నులను అటు రయితులనుండి, ఇటు పొగాకు వస్తువులనుకొనే వారిపైనా యీ పన్నులనురుద్ది రయితులను, ప్రజలను దుర్భర దుస్థితిపాలుజేయుచున్నారు, 100 కి 80 మంది గానున్న బీద రయితులు, కూలీలు ఉపయోగించే తడుపు పొగాకు, చుట్టలు, బీడీలు, చౌకరకపు సిగరెట్లమీద పన్నులు కొన్నిరెట్లు అధికంగాపడి బాధపడుచున్నారు.

కేంద్రప్రభుత్వం ఇట్టి పరిస్థితులలో 100 కి 20 వంతులు పన్నువేయటం దుర్భరం. కాబట్టి ప్రభుత్వం యీ పన్నులను రద్దుచేసి రయితుల యీ కనీసకోర్కెలను తీర్చవలెనని యీసభవారు ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచున్నారు. రయితులు తమ కనీసకోర్కెలను తీర్చుకొనుటకు ఆందోళనను ప్రారంభింపవలెనని యీసభ వారు కోరుచున్నారు.

1. పొగాకు సరకుయొక్క కనీసధర నిర్ణయించాలి.

2. పొగాకు వస్తువుల కనీసధర నిర్ణయించాలి.

3. పొగాకు మార్కెట్ కమిటీ నిర్ణయించిన స్థలములలోనే వ్యాపారులు సరకులను కొనాలి.

4. మార్కెట్ కమిటీ రయితుల సరకును హామీగాపెట్టుకొని అవసరమైన ఖర్చుల కప్పులనిచ్చి సరకుకు సక్రమమైన ధర రాబట్టి పెట్టాలి.

పంచాయితీ బిల్లు

మనదేశము పల్లెటూళ్ళమయము. ప్రభుత్వ ఆర్థికస్థితివల్ల గ్రామముల ఆర్థిక సౌష్టవము, సాంఘికవిధానము సంపూర్తిగా దెబ్బతిని పోయినది. ఈ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం అధికారాలులేని స్తానికసంస్థలను స్థాపించి యిదే స్వపరిపాలనయని మోస పుచ్చి స్వపరిపాలనకొరకు పోరాడుచున్న ప్రజలదృష్టిని ప్రక్కత్రోవలకు పట్టించి కొద్దిమందికి వోటింగ్ అధికారమునిచ్చి ప్రజలు యెన్నికలలో తన్నుకలాడే పరిస్థితులు సృష్టించింది. ఇది గ్రహించే కాంగ్రెస్ మంత్రి వర్గాల సమయములో ప్రకాశం

పంతులుగారు గ్రామ జీవితమును సరిదిద్దుట కన్నియవకాశములు కల్పించి, వయోజనులందరకు వోటింగ్ అధికారము కలిగించుతూ ఒకచట్టము చేయాలని ప్రయత్నించారు.

కాని మద్రాసుప్రభుత్వం దానికి విరుద్ధంగా కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గాలు పోగానే గ్రామాధికారుల క్రిందకు పంచాయితీలను తీసుకొనిరావాలని జిల్లాకలెక్టర్లద్వారా తమ గుప్పిడిలో పెట్టుకోవలెనని ఒక బిల్లును ప్రజాభిప్రాయమునకు ప్రకటించగా, ప్రజాసంస్థలు, రాచకీయవేత్తలు, అందరు ఆబిల్లును ఖండించి ప్రజోపయోగమైన సలహాలనిచ్చిరి. ప్రభుత్వంనియమించిన సలహాదార్లచేత సాగించబడుచున్న మద్రాస్ ప్రభుత్వం ప్రజాభిప్రాయమును నిరాకరించి తమ చెప్పుచేతులలో వుండే ఒకకమిటీని నియమించినది. చివరకు ఆకమిటీచేసిన సూచనలలో ప్రజలకు కించిత్తయినా లాభించే (1) వయోజన వోటింగు (2) పంచాయతీబోర్డు ప్రతినిధుల జాయింటు కమిటీలు (3) గ్రామాధికారులకు పంచాయతీలతో అధికారములేకుండా జేయుట (4) పంచాయితీలకు ఆర్థిక సౌష్ఠవముకలిగించుట మొదలగువాటిని పూర్తిగా త్రోసిపుచ్చి ఆకమిటీయిచ్చిన సలహాలలో అభివృద్ధినిరోధకమైన వాటినే తీసుకొని (1) నిరంకుశంగా జిల్లాకలెక్టర్లకు అధికారమునిచ్చుట (2) గ్రామాధికారులను పంచాయితీల కధినాయకులను చేయుట (3) శిస్తు 0—0—3 హెచ్చించుట యిళ్లే పన్ను నిర్బంధముచేయుట (4) జిల్లాబోర్డుల పరిపాలననుండి తొలగించి అనవసరంగా ప్రజాధనమును వెచ్చించి ప్రత్యేకాధికారులను నియమించుటకు నిశ్చయించింది. యిది గ్రామ అభివృద్ధికి హానికరమని ప్రజాభిప్రాయమును పాటించవలసిన యీఫ్యాసిస్టు వ్యతిరేకపోరాట సమయమున నిరంకుశత్వముతో ప్రజాభిప్రాయమును అణచుటయని భావించుచూ వెంటనే ఆబిల్లును రద్దుజేసి ప్రజాసూచనల ప్రకారము క్రొత్తచట్టమును తయారుచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారిని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

గ్రామపంచాయితీలకు యీ క్రింది అధికారమును సంపాదించుటకు ఆందోళన చేయవలయునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

(1) వయోజన వోటింగుహక్కు వుండాలి.

(2) పంచాయితీల యాజమాన్యాన గ్రామాలలో నిర్బంధవిద్య ప్రవేశపెట్టాలి. యిందుకయ్యే వ్యయము రాష్ట్రప్రభుత్వము భరించాలి.

(3) పంచాయితీల జాయింటుకమిటీల నేర్పరిచి బిల్లులు అంచనాలు తయారు

చేయుటకు ప్రత్యేకఓవర్సీర్లను యేర్పరచుకొనుటకు పంచాయితీలలెక్కల సరిచూచు టకు యితర అజ్మాయిషీ చేయుటకూ అధికారములు యివ్వాలి.

(4) పంచాయితీలు గ్రంధాలయాలు స్థాపించుటకు నిషేధింపబడని గ్రంధాలు, పత్రికలు తెప్పించుకొనుటకు అధికారము గలిగివుండాలి.

(5) పంచాయితీలు రేడియోలు స్థాపించుటకు అధికారముండాలి. ఆంధ్ర రేడియో స్టేషను నిర్మించి ఆంధ్రములో కార్యక్రమముండునట్లు ప్రభుత్వముచూడాలి.

బెంగుళూరు మదరాసు మొదలగు ప్రాంతాల్లోవున్న సైనికులకు ఆహారంగా రయితులకు అత్యవసరమైన పశువులను వేలకొలది అధికధరలిచ్చి తీసుకొని పోతు న్నారు. దీనికొాకపద్ధతి లేక మంచి కుర్రలు, దూడలు, ఆవులు, యెనుములు పోతు న్నాయి. దీనికి అనుకూలంగా కరువుకాలంలో మేతలేక రయితులు పశువులను తెగనమ్ముకొంటున్నారు. ఇప్పటికీ పశువులధరలు విపరీతంగా పెరిగి దొరకడమే కష్టమయింది. దీన్నివెంటనే ఆపకపోతే ముందు వ్యవసాయము ముఖ్యంగా చిత్తూరు, అనంతపురం, జిల్లాలలో పెద్దదెబ్బతింటుంది. పంటకు వ్యవసాయానికి పాడికి అనువైన పశువులను మిలటరీవారు కొనరాదని ప్రభుత్వమిదివరకే సలహా యిచ్చినా వుపయోగము లేకపోయింది. కనుక మిలటరీ పశువులను, వ్యవసాయ శాఖద్వారా కొనుక్కోవాలని ప్రభుత్వము వుత్తరువు చేయాలి. వ్యవసాయశాఖ రయితులకు అవసరమైన పశువులను అమ్మరాదు. రయితులుకూడా తమపశువులను ఈపరిస్థితుల్లో అమ్ముకోవడము మంచిదికాదని రయితుసంఘం ప్రచారం చేయాలని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

నెల్లూరుజిలాలోని వెంకటగిరి యెస్టేటులో అనాదిగా రైతులు అడవులను కంచలను స్వతసిద్ధముగా వారికున్న హక్కులో వుచితంగా అనుభవించుతూవచ్చిరి. తర్వాత జమీందారు రైతులను మోసముచేసి రైతులు అడవులను, కంచలను వుచి తంగా అనుభవించకుండా, పరిహారముక్రింద, ములుమురేట్లు, వరవడిరేట్లు, అను పేర్లతో, అదనపు శిస్తురేట్లను పట్టాలలో చేర్చుకొన్నాడు. గాని రైతులు అనుభ వించవలసిన హక్కులను యొక్కడా లిఖితపూర్వకంగా వ్రాయబడలేదు. క్రమంగా జమీందారు రైతుల్లో పోటీలు కులకక్షలు పెంచి, స్వార్ధమును పురికొల్పి, కొన్ని కంచలను పట్టాలకిచ్చి, కొన్నిటిని యిజారాకు యిచ్చి, అడవుల్లో, కట్టెకంప, పచ్చి ఆకు తెచ్చుకొన్నందుకు పర్మెట్లు, పశువులు మేసినందుకు పుల్లరులు వసూలుచేయు టకు యేర్పాటులుచేసి యేడిపించుతున్నారు. ఇంతటిలో వదలిపెట్టకుండా మూలిగే నక్కమీద తాటికాయపడ్డట్టు, రైతులను పూర్తిగావారి స్వాధీనములో వుంచుకొను

టకుగాను జమీందారు మద్రాసు గవర్నమెంటువారి దగ్గరనుండి, యిండియన్ ఫారెస్టుఆక్టు జమీన్ యేరియాలో ప్రవేశపెట్టుటకు, అనుమతి పొందినారు. 1942 జూన్ జులై నెలల్లో గజెట్టులోగూడా శాసనముచేసినట్లు ప్రకటించియున్నారు.

అడవులను, కంచలను రైతులు వుచితంగా యెట్టి పరిహారము లేకుండా అనుభవించేట్టు చేయమని, అక్రమమైన అదనపుశిస్తురేట్లను రద్దుచేయమని రయితులు మొరపెట్టుతూ ఆందోళన చేస్తుంటే, పైపెచ్చు యిట్టి శాసనాన్ని యెస్టేటులో ప్రవేశపెట్టుట రయితులకు అన్నివిధాల అనాదిహక్కులకు మిక్కిలి హానికరము. గనుక గవర్నమెంటువారు అడవులను కంచలను రయితులు వుచితంగా అనుభవించుటకు యెస్టేటులాండు ఆక్టును సవరిస్తూ ప్రస్తుతము అమలు జరపబోయే యిండియన్ ఫారెస్టు ఆక్టును వెంకటగిరి యెస్టేటులో ప్రవేశపెట్టే శాసనాన్ని రద్దుచేయవలసినదిగా యీసభవారు మద్రాసు గవర్నమెంటువారిని కోరుచూ ఇట్టి శాసనాన్ని అమలు జరుగకుండా చేయుటకు తగిన ఆందోళన జేయవలయునని వెంకటగిరి యెస్టేటు రయితులను హెచ్చరించుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం 1943—44 బడ్జెటు.

జమలు		ఖర్చులు	
విరాళాలు		ఆఫీసు ఖర్చులు	
రాష్ట్రసంఘ సభ్యులు	500—0—0		
విశాఖపట్నం	25—0—0	అద్దె	15—0—0
తూ. గో.	200—0—0	నౌకరు	2—0—0
ప. గో.	200—0—0	స్టేషనరీ	5—0—0
కృష్ణా	1000—0—0	పోస్టేజి	10—0—0
గుంటూరు	500—0—0	మేనేజరు	30—0—0
నెల్లూరు	100—0—0		62—0—0
చిత్తూరు	100—0—0	పత్రికలు	10—0—0
కడప	25—0—0	ప్రయాణాలు	100—0—0
అనంతపురం	50—0—0		
కర్నూలు	25—0—0	నెలకు	172—1—0
సాధారణ సంఘసభ్యులు	500—0—0		12
	3225—0—0	పన్నెండునెలలకు	2064—0—0

జమలు		ఖర్చులు	
	32250—0—0		2064—0—0
సభ్యత్వరుసుం	1150—0—0	సైకిలు	100—0—0
ప్రతినిధుల రుసుం	100—0—0	ప్రింటింగు	800—0—0
	4475—0—0	ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు	100—0—0
		లైబ్రరీ	300—0—0
		స్కూళ్లు	500—0—0
		అ. భా. కి. సభకుకోటా	800—0—0
			4664—0—0

పన్నుల రద్దు

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అన్నిగ్రామాలలో, పట్టణాలలో, రయితులు, కూలీలు, వగైరాలు వూరివెలుపలయున్న పొలములలో యిండ్లుకట్టుకొన్నారు. ఆ పొలము లకు రివిన్యూపన్ను, నీటితరువ మునిసిపాలిటీపన్ను కొన్నిచోట్ల రివిన్యూనీటితరు వలు మునిసిపాలిటీరివిన్యూలు రెండున్నూ వసూలుచేయుచున్నారు. నీటితరువ రివిన్యూ శిస్తులను రద్దుచేయవలసినదిగా ప్రభుత్వం వారిని యీసభవారు కోరు చున్నారు.

ఈ తీర్మానములను అమలులో పెట్టుటకై వెంటనే ఈ క్రిందిపనులను గావించండి.

(1) రైతుసంఘసభ్యులను విరివిగా జేర్పించండి.
(2) గ్రామ తాలూకా రైతు సంఘాలను ఏర్పర్చండి.
(3) తాలూకా, జిల్లారైతుసంఘాల ఆఫీసులను స్థాపించండి.
(4) ఆహారకమిటీలను, ప్రజారక్షణదళాలను ఏర్పర్చండి.
(5) రాయలసీమ యంతటా కరువు కమిటీలను పెట్టండి.
(6) అధికాహారోత్పత్తికి పూనుకొనండి.
(7) రైతువ్యవసాయ కూలి సామరస్యాన్ని ఏర్పర్చండి.
(8) రాయలసీమ ఫండును, రైతుసంఘనిధిని ప్రోగుజేయండి.
(9) ప్రతి 15 దినాలకు రిపోర్టులను పైసంఘాలకు పంపండి.

బెజవాడ.
20—3—43

నండూరి ప్రసాదరావు,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ తృతీయవార్షిక సమావేశ

తీర్మానములు.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ప్రకాశకులు:

కార్యదర్శి,

ఆం॥ రా॥ కాం॥ సోషలిస్టుపార్టీ.

I సోవియటు యూనియనుకు జేజేలు.

20 ఏండ్ల క్రితం జమీందారులక్రింద, పెట్టుబడిదారుల క్రింద, విదేశీయసామ్రాజ్యవాదుల ఆర్థికవత్తిడిక్రింద నలిగి నానాబాధలు పడుతూవున్న కోట్లకొలది కార్మిక కర్షకులను మానవులగావించి, నూతనమనిషిని, నూతనసమాజాన్ని సృజిస్తూ వున్న సోవియట్ యూనియనుకు మన అభివందనములు.

20 ఏండ్లలో ప్రపంచములో మరెచ్చటనులేని ఆర్థిక సంపద విజ్ఞానాభివృద్ధి ప్రజాసామాన్యమంతటికీ కలుగజేసి, ప్రపంచమందంతట, శ్రమజీవుల ఆశాజ్యోతియై వెలిగే సోవియటుయూనియనుకు జేజేలు.

పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని నాశనముగావించి, కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వాన కార్మిక కర్షక ప్రజాతంత్ర నియంతృత్వ స్థాపనమూలంగానే సోషలిష్టు సమాజాన్ని నేటికి (20 ఏండ్లకు) స్థాపించగల్గి ప్రపంచమందంతా విప్లవజ్వాలలు ప్రజ్వరిల్లజేసే సోవియటు యూనియనుకు మా జేజేలు.

విప్లవజ్వాలలను ఆర్పుటకు సోవియటు యూనియనును పరమార్చుటే పరమోపాయమని సోవియటుయూనియనుపై కయ్యానికి కాలుదువ్వుతున్న జర్మనీ, జపాను, యిటలీ, బ్రిటిష ప్రభుత్వముల ప్రయత్నాల నెదుర్కొని సోవియటు యూని

యనుకు ఏపరిస్థితులలోనైనా పూర్తిగా సాయపడడానికి శప థము చేస్తూ మేము సోవియటుయూనియనుకుపంపుచున్నాము మా జేజేలు.

సోవియటు స్నేహబృందాన్ని చీలదీయడానికి సోవి యటుయూనియనుపై తీవ్రమగు వ్యతిరేకప్రచారము సాగిస్తూ వున్న పెట్టుబడిదారీ పత్రికల వ్రాతలకు మేము మోసపో మనియు, సోవియటురష్యాలోని పరిశ్రమలకు నష్టము కలిగేటట్లును, ప్రజలలో ఎట్టి పలుకుబడిలేని కొలది వ్యక్తులు సోవియటుప్రభుత్వనాయకులను కుట్రగా హత్యగావించడానికి నీపన్నాగాలు పన్నుచుండ అట్టివారిపై ప్రభుత్వము తీసుకొన్న చర్యలు గర్హనీయాలు కావనుచు సోవియటుయూనియనుకు పంపుచున్నాము మా జేజేలు.

తనలాభానికే ప్రయత్నిస్తున్నదని అనేకులనేదాన్ని తప్పుఅని రుజువుచేస్తూ, ప్రపంచమునందున్ని ప్రభుత్వాలు పెను కంజ వేసినా, స్పైన్, చీనాలకు తానుమాత్రం సాయంచేస్తూ వున్న సోవియటుకు మాజేజేలు.

ప్రపంచశాంతికి కారణమును ప్రపంచ సామ్రాజ్యవాద యుద్ధాన్ని రానివ్వకుండజేస్తూ ప్రతిదేశములోని విప్లవశక్తులు విజృంభించడానికి అవకాశముకలుగజేస్తూ ప్రపంచవిప్లవ పోరా టాన్ని పెంపొందింపజేసే సోవియటుయూనియనుకు మా జేజేలు.

II రాబోవు యుద్ధము - మన కర్తవ్యము.

నేడు ప్రపంచములోని ప్రతిదేశమూ తీవ్రంగా ఆయుధాలను పెంపొందించుకుంటున్నది. నేడో రేపో ప్రపంచయుద్ధము వచ్చే సూచనలగుపడుతున్నాయి.

స్పైనులో పీడితప్రజలయొక్క ప్రభుత్వముపై 15 మాసాలక్రితము ఫాసిస్టురాజ్యాల ప్రోద్బలమువలన ఆరంభమైన ధనికుల, పెట్టుబడిదారుల తిరుగుబాటు ఇంకను సాగుతూవుంది. నేడు ఫాసిస్టు ప్రభుత్వాలు ఇటలీ, జర్మనీలు సైన్యాన్ని బహిరంగంగానే పంపి స్పెయినుపై యుద్ధము సాగిస్తున్నాయి. అయినను కూలీలు, రైతులు తదితర పీడితప్రజాసామాన్యముతో కలసి ఈదాడిని జయప్రదంగా ఎదుర్కొంటూనే యున్నారు.

చీనాను కబళించాలని, జపానుయొక్క ప్రభుత్వము ప్రకటించినట్లుగనే చీనాపై దాడివెడలి రోజురోజు అనేకపట్టణాలను ధ్వంసము చేస్తూ యుద్ధముచేయని మామూలుప్రజలమీదకూడా బాంబులు వేసి చంపుతూవుంది. చీనా ధైర్యంగా తన స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడుకోడానికి పోరాడుతూవుంది.

ఇటలీ జర్మనీ జపానులయొక్క ఈపోరాటాలు సోవియటుయూనియనుపై దాడివెడలటానికి మొదటిప్రయత్నాలు. బ్రిటీషుప్రభుత్వము వెనుకనుండి ఈఫాసిస్టు ప్రభుత్వాలకు సహాయం చేస్తూవుంది.

ప్రపంచశాంతిని కాపాడడానికి ప్రతిదేశములోని పీడిత ప్రజాసామాన్యం తమ విముక్తికి పోరాడడానికి సహాయము చేస్తూవుంది సోవియటుయూనియను. మిగిలిన ప్రభుత్వాలు వెను కంజవేస్తూయున్నా తానుమాత్రము ఈఫాసిస్టు ప్రభుత్వ దుండ గాలను ఖండిస్తూనేవుంది.

బ్రిటిషుప్రభుత్వము తన ఫాసిస్టు సానుభూతిని మాను కొనేటట్లు చేయడానికి తద్వారాశాంతిని కాపాడడానికి, మన దేశంలోను ప్రజాపోరాటాన్ని తీవ్రపరచాలి.

1. గ్రామగ్రామములో యుద్ధమువలనవచ్చే నష్టాలు, యుద్ధాన్ని తెచ్చేది ధనికులు, పెట్టుబడిదారులు అని ప్రతివ్యక్తీ తెలుసికొనేటట్లు చేయాలి.

2. యుద్ధంలో బ్రిటిషుప్రభుత్వంవైపు పోరాడితే మన బానిసత్వం మరింత ఎక్కువఅవుతుందని తెలియజేయాలి.

3. ఇప్పుడు రాబోవుయుద్ధములో పెట్టుబడిదారీ ప్రభుత్వాలవైపున పోరాడడం తమ తల్లిదండ్రులమీద, సోదరీ సోదరులమీద బాంబులువేయడమేనని ప్రతివ్యక్తీ గ్రహించే టట్లు చేయాలి.

4. సైనికులను చేర్చుకొనే ప్రదేశాలలో ప్రత్యేకముగా ఈ ప్రచారము సాగించాలి.

5. ప్రభుత్వయుద్ధ ఋణాలకు అప్పుయివ్వకూడదు.

6. ఆయుధాలను తయారుచేసే ఫ్యాక్టరీలలోని కార్మికులకు ఎక్కువజీతాలు, సంఘటనాస్వాతంత్ర్యము ఉండేలాగున పోరాడాలి.

7. రైల్వేకార్మికులను, డాక్ వర్కరులను ప్రత్యేకంగా సంఘటించాలి.

8. ప్రభుత్వముచేసే ప్రతిపనిని జాగరూకతతో కనిపెట్టి ఆందోళన సాగిస్తూవుండాలి. చీనాకు సైన్యాన్ని పంపడమును బుల్లుభాయి, సత్యమూర్తులు బలపరిచారు. ఇకముందు కాంగ్రెను నాయకులట్టిపనులు జరుగనీయకుండా ఉండేట్లు ఆందోళన సాగించాలి.

యుద్ధమువచ్చి, అందు బ్రిటీషుప్రభుత్వం పాల్గొనేటట్లయితే, ఆసమయాన్ని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు వినియోగించడానికి కావలసిన ప్రయత్నాల నన్నిటిని సోషలిస్టులు చేయాలి.

———

III కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము.

కాంగ్రెసు మంత్రిపదవులను స్వీకరించడంవలన పోరాటాన్ని ముందుకు తీసుకుపోగలమని మితవాద కాంగ్రెసు నాయకు లెన్నెన్నో చెప్పేవారు. సోషలిస్టులు అది అసంభవమని చాల ప్రమాదకరమగు విషయమనిన్నీ ఎదుర్కొన్నారు. కాని వారిమాటనునిర్లక్ష్యించి మంత్రిపదవులు కాంగ్రెసుఅంగీకరించింది. ఇప్పుడు తీవ్రవాద సంఘాలు, ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు సంఘాలు కడు జాగ్రత్తగాతనిఖీ సాగించకపోయినచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపోరాటానికి తీవ్రంగా దెబ్బతగలటానికి అవకాశముందని ఈసమావేశముయొక్క అభిప్రాయము.

కాంగ్రెసుమంత్రివర్గాలు రాజకీయఖైదీలను కొందరిని వదలివేసినను, పత్రికలు జమానతులు తిరిగిఇచ్చివేసినను కాంగ్రెసు తీర్మానాలను ఇంకను పూర్తిగా ఆచరణలోనికి తేలేదు. రాష్ట్రాలలోరాజకీయ ఖైదీలింకను అనేకమంది ఉన్నారు. రైతులకు కార్మికులకు కాంగ్రెసుఇచ్చిన కనీసపు హక్కులను బలపరుస్తూ ఇంతవరకు శాసనాలు కొలది రాష్ట్రాలలోనే చేశారు. అవికూడచాల అసంతృప్తిగా ఉన్నాయి. పైపెచ్చు సమ్మెలనణచి వేయడానికి నిర్బంధ శాసనాలు ప్రయోగిస్తూ ఉన్నారు

మిగిలినరాష్ట్రాలది ఒకయెత్తు, మన మద్రాసు మంత్రులది మరియొకయెత్తు. మనమదరాసు మంత్రులు

కావించిన ఈ క్రింది అవకతవకలుచూస్తే ఈపనులన్నీ కాంగ్రెసుతీర్మానాలకెంత విరుద్ధంగా ఉన్నవో కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు ఎంత భంగకరమో విశదమవుతుంది. స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని పెంపొందించడానికి కాంగ్రెసు ప్రతిష్టను కాపాడ వలసి వుంటుంది. దానికి భంగకరంగా పనిచేసే రాజాజమంత్రి వర్గము సరియైన మార్గాన వెళ్లేవరకు ఈ క్రింది అవకతవకలను దిద్దుకొనేవరకు తీవ్రమైన ఆందోళన సాగించాలి.

1. క్రొత్తపట్టణము ఖైదీలను విడుదలచేస్తూ ప్రకటించిన కమ్యూనిక్‌లోని జవహరింపు క్రొత్తపట్టణపువేసంగి పాఠశాల మీద నిషేధపుటుత్తరవును ఇంతవరకు రద్దుచేయకపోవడం.

2. పత్రికలధరావత్తులు తిరిగి ఇచ్చివేస్తూ ఇచ్చిన ఆజ్ఞ. కలెక్టరులు ధరావతులుకోరితే, జోక్యము గలుగజేసికోమని అసెంబ్లిలో చెప్పడం. క్రొత్తపత్రికలు బి. శ్రీనివాసరావు "సోషలిస్టు"కు రాజవశీవేలుపతి పెట్టదలచుకొన్న ప్రెస్సుకు ధరావత్తులు.

3. న్యాయశాఖను, ఎక్సిక్యూటివునుండి విడదీయనని చెప్పడము.

4. సి. ఐ. డి. రాజకీయశాఖ అవసరమని సి. ఐ. డి. లు బహిరంగసభలకు వెళ్లడం, రిపోర్టులు వ్రాయడం, వ్యక్తులను

వెంటాడడము తప్పనిసరి అని సమర్థించడము. కాంగ్రెసు సేవకుల పైనను, ముఖ్యంగా సోషలిస్టులపైనను నిర్బంధాలను ఎక్కువ కావించడము.

5. సివిలు సర్వీస్ కలెక్టరులు చాల అవశ్యకము అని పొగడడము.

6. రాజకీయాలలో శిక్షననుభవించిన వారికి స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘాలలో ఉద్యోగము లివ్వడానికి అభ్యంతరాలను తెలిపే సర్క్యులరును తొలగించ నిరాకరించడము.

7. ఎన్నిక మీటింగులకు హాజరయ్యారని డిస్మిస్ చేయబడ్డ గ్రామోద్యోగుల విషయమై వారు కలెక్టరులకు, రివిన్యూబోర్డుకు అప్పీలు చేసుకోవలసినదే గాని ప్రభుత్వానికి జోక్యము లేదనడము.

8. గవర్నమెంటు ప్రెస్ వర్కరులు యూనియనును ఏర్పాటుచేసుకొ డానిక వీలులేదనడము.

9. చక్రవర్తికి వ్యతిరేకంగా రాజద్రోహము పురికొల్పకూడదని, విభుత్వము పోవాలనేప్రచారము చేయకూడదని ఉద్యోగస్థులను, పోలీసులను మునుపటివలె విమర్శించరాదని రాజాజీ చెప్పడము.

10. కాంగ్రెసుమంత్రుల పాలనలో భారతదేశానికంతా మొదటి ఇంటెరిమ్‌గా కేరళలో నంబూదిరిపాద్ ఇంటిలో జరిగించడము.

11. మారుటోరియమునైనా ఇంతవరకు అమలుజరుపకుండడము.

12. జమీన్ రైతుల కష్టాలెరింగికూడ తిరిగి అనవసరంగా ఒక విచారణకమిటీని నెలకొల్పడము.

13. రీసెటిల్మెంటులో ఎక్కువజేసిన పన్నును బీద రైతులపైని ఇన్కూమషన్‌ఫీని (నజరానాను) ఇంతవరకు రద్దు చేయకపోవడము.

14. శాంతియుతంగా సమ్మెలుచేస్తూవున్న కార్మికసోదరులను, పి. కృష్ణస్వామిని అరెస్టుచేయడం.

15. పుస్తకములపై నిషేధపుటుత్తరువులను తొలగించక కొన్నిటిపై కేసినేయ నిరాకరించడము.

16. శాసనధిక్కారోద్యమములో వసూలుచేయబడ్డ జరిమానాలను వాపసుచేయ నిరాకరించడం.

17. వీటిన్నింటిని తలదన్నేటట్టుపని, సోదరుడు బాటిల్వాలాను 124 ఏ. క్రింద అరెస్టుచేయడము, శిక్షవిధించడము,

ఈ శాసనబద్ధ కార్యక్రమమువైపునకు వెళ్లిపోకడను, అరికట్టడానికి కాంగ్రెసుమంత్రులు కాంగ్రెసు తీర్మానాలకు విరుద్ధంగా పోకుండా చేయాలంటే దేశమంతటా రైతులు, కూలీలు, విద్యార్థులు, యువజనులు, స్త్రీలు తమ తమ కోర్కెలకొరకు అవి వచ్చేవరకు తీవ్రమయిన ఆందోళన గావించాలి.

రాజ్యాంగ విధానము మంత్రుల కడ్డమురావడము నిజమే. అయితే గవర్నరు అడ్డమువచ్చినప్పుడెల్లా ప్రజలకు మంత్రులు తెలుపాలి. తద్వారానే ప్రజలయొక్క కార్యారంభశక్తి ఇనుమడిస్తుంది. అందుచేకలిగే ప్రజాశక్తిడిసి ప్రజా సంఘాలద్వారా తీవ్రతమము కావించగలము. ఈవిధంగా పోరాటాన్ని ముందుకు తీసుకపోగలము కాని, కేవలం శాసన సభలద్వారా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపోరాటాన్ని వృద్ధిగావించ గలమనే నమ్మకము పోరాటాన్ని రద్దుగావించి, జాతీయ సంఘటనను పూర్తిగభగ్నముగావించడానికి మార్గముతీస్తుందని మంత్రులు గ్రహించేటట్లుచేయాలి.

IV. "కాంగ్రెసులోనుంచి తగని వ్యక్తులను తొలగించి వేయాలని, కాంగ్రెసులో తీవ్రవాదులయొక్క న్యాయమగు కార్యాలను "హానికరములంటూ".. కాంగ్రెసులోను, బయటను కొంతమంది ప్రచారము చేయడమును ఈసభ ప్రజలకు ముఖ్యంగా ఎత్తిచూపుతూవుంది. వీరియొక్క ఉద్దేశము, తీవ్ర

వాదులను ఈనెపముక్రింద ప్రజాసామాన్యమునుండి వేరుపరచ డమై యున్నది. సామ్రాజ్యవ్యతిరేక సంఘటనలో చీలికలు కల్పించి భగ్నముగావించడానికి చేయబడే అట్టి ప్రయత్నాల నన్నిటిని చాల మెలకువతో ఎదుర్కోవాలని, సామ్రాజ్య వాదవ్యతిరేకులనందరిని ఈసభ హెచ్చరిస్తూవుంది.

కోపముకల్గించి తప్పటడుగులను ప్రతిశక్తులచే వేయించ డానికి చేసే వీరి ప్రయత్నాలకు తావియ్యకుండా, ఐక్యసంఘ టన భగ్నమయ్యేపనులుగాని, మాటలుగాని వాడకుండాలని హెచ్చరిస్తూవుంది. వీరియొక్క అసహనతకుగాని, హ్రస్వ దృష్టికిగాని గురికాకుండడానికి, దేశమందలి సామ్రాజ్యవ్యతి రేకసంఘాలన్నీ కడు జాగ్రత్తగా ఉండవలసినదిగా ఈసభ కోరుతూ వుంది. ఆవిధంగా లేనిచో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యవాదుల పంట పండినట్లే! స్నేహపూర్వకముగా గావింపబడిన విమర్శ నలపట్ల చూపబడుచున్న అసహనము మన పోరాటానికి వినా శకరమగును. అదేరీతి కాంగ్రెసు శిక్షణను సంబంధించిన రూల్సును సంకుచితార్థముల గావించుడము; దేశమందలి నిజ పరిస్థితులకెట్టి సంబంధము లేకపోయినను, "సత్యము అహింస" అనే ఆచరణకు సంబంధములేని నైతికసూత్రములనుగూర్చి అనవసరముగగాని, మితిమీరిగాని ప్రచారము చేయడం కూడ మన పోరాటానికి వినాశకరములగును.

ఫె డ రే ష ను.

V మనదేశమును బానిసపద్ధతిలోఅణచిద్రొక్కి యుం చుటకు, నూతన రాజ్యాంగచట్టం యేర్పరచబడినది. ఇందులో ఫెడరేషన్ మిక్కిలి హానికరమైనది. మొత్తం రాజ్యాంగమును భగ్నముచేయుటకు కాంగ్రెసు పూనుకొనియున్నది. ఈపనిని సాగించుటకే కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము లేర్పడుటకు అ. భా. కాంగ్రెస్ సంఘం అనుమతియిచ్చింది. మరొకవంక బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ఫెడరల్ రాజ్యాంగము నాచరణలోకి తీసుకొని రావ టానికి, చురుకుగా వాతావరణము నేర్పరుచుకొంటున్నది. కాని కలకత్తాలో యిటీవల జరిగిన అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘ ములో ప్యాసయిన ఫెడరేషన్ మీాది తీర్మానాన్ని బట్టి కాంగ్రెసు మితవాదనాయకులు రాజ్యాంగము భగ్నముచేయు విషయం మరుగుపరుస్తున్నారనే సందేహము గలుగుచున్నది. కాని కాంగ్రెస్ తన ప్రధానకర్తవ్యం నెరవేర్చడానికి అనగా ఈ బానిసరాజ్యాంగమును భగ్నమొనర్చడానికి బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారుఫెడరల్ రాజ్యాంగము నమలుపరిచేయుడల, కాంగ్రెసుమం త్రులురాజీనామాయిచ్చి, ప్రజాప్రత్యక్షనిరోధకచర్యను సాగిం చ వలసినదిగను, స్వదేశీసంస్థానములలో ప్రజల పౌరసత్వ హక్కు లకై గావించబడుచున్న పోరాటాన్ని బ్రిటిషుఇండియాలో బానిసరాజ్యాంగ విధానానికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతూఉన్న పోరా[illegible] జతపరచవలసినదిగను రాబోవు హరిపురకాంగ్రెసు [illegible] వలసిందని కోరుచూ దానికి పోషలి

స్టులు ఈరోజునుండి తీవ్రమైన ఆందోళన సాగించవలెనని తీర్మానించుచున్నారు.

VI స్వదేశసంస్థాన ప్రజలు తమ రాజకీయ హక్కుల కొరకై ప్రస్తుతం అఖిలభారతస్వదేశసంస్థాన ప్రజల సమావేశములో ఆందోళన చేయుచున్నారు. సంస్థాన ప్రజల ఆర్థిక రాజకీయహక్కులు ప్రతినిముసమునకు నిరోధింపబడుచుండుట మూలమున అచ్చట ప్రజలు చాల వెనుకబడియున్నారు. ప్రపంచములోని అన్ని దేశములలోను ఫ్యూడల్ విధానంమీద ప్రజలు విప్లవము లేవదీసి ఆవిధానమును రద్దుచేసి యుండగా భారతదేశములో సామ్రాజ్యవాదులు తమ సామ్రాజ్యము సుస్థిరమైన పునాదులపైనుంచుటకుగాను దేశములో అమలులోనుంచిన యీస్వదేశీసంస్థాన, జమీందారీ పద్ధతులను పోగొట్టవలెనన్న సంస్థాన ప్రజలేగాక బ్రిటిషు ప్రాంత ప్రజలుకూడ ఆందోళన చేయవలసియుండును.

ఈ ప్రధానవిషయములో జాతీయకాంగ్రెసులో మేము మాసానుభూతిని తెలుపుచున్నామని మాత్రమే తెల్పుట చాలదనియు ప్రత్యక్షపోరాటములో సంపూర్ణసహాయమును చేసెదమనియు కాంగ్రెసువారు తెల్పుట అత్యావసరము.

VII ఆంధ్రదేశాన్ని ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ జేయడము ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రజాసామాన్యముయొక్క రాజకీయ చైతన్యానికి, పోరాటానికి చాల సహాయకారి కాగ నెంటనే

కాంగ్రెసుమంత్రులు అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ తీర్మానానుసారం ఆంధ్రదేశాన్ని ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా చేయడానికితగిన ప్రయత్నాలు చేయాలి.

VIII యీక్రింది పుస్తకాలపైనను తదితర నిషేధించిన పుస్తకాలపైనను నిషేధపుటాజ్ఞలను వెంటనే తొలగించమని మద్రాసు ప్రభుత్వాన్ని ఈసభవారు కోరుచున్నారు. 1 సామ్రాజ్యవాదము. 2 కమ్యూనిస్టు కరపత్రము. 3 నీతిమంజరి. 4 బార్డోలివిజయం. 5 మార్క్సు ఉపదేశాలు. 6 ప్రభుత్వధనము, మనబీదతనము. 7 స్వప్నప్రయాణము. 8 రాజనీతిసారం.

IX మద్రాసు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారు బొంబాయి కార్మికనాయకుడైన బాటిల్వాలాగారిని యిదివరకు కాంగ్రెసుచే నిరసింపబడినట్టిన్నీ ఎలెక్షను ప్రణాళికలో రద్దు చేయాలని నిర్ణయించబడినట్టిన్నీ 124 A. సెక్షనుక్రింద అరెస్టు చేయుటయు శిక్షవిధించుటయు కాంగ్రెసుపాలసీకి విరుద్ధమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వంపై అవిశ్వాసం బోధించడము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కోరేవారందరి విధి, కాబట్టి కాంగ్రెసుఏజెంటులుగా పనిచేయవలసిన కాంగ్రెసుమంత్రివర్గము అందులకు చర్య గైకొనుట అక్రమమని యీ సభవారు భావించుచు అఖిలభారతకాంగ్రెసుకమిటీ ఈఅరెస్టుకు శిక్షకు కారకులైన రాజగోపాలాచారిగారిపై దిసిప్లినరీచర్య గైకొనవలెనని అ॥ భా॥ కాం॥ కమిటీలో తీర్మానము తీసుకొనిరావలసినదిగా

తత్సంఘ సభ్యులైన కాంగ్రెసుసోషలిస్టులను యీసభవారు కోరుచున్నారు. బాటిల్వాలాగారిని ఎట్టిషరతులులేక వెంటనే విడుదల చేయవలసినదిగా మద్రాసు ప్రభుత్వమును యీ సంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. బాటిల్వాలాను విడుదల చేసేవరకు తీవ్రమైన ఆందోళన గ్రామగ్రామాన సాగిస్తూ ఉండవలసినదిగా సోషలిస్టులను హెచ్చరిస్తూఉంది. ఈ ఆందోళనలో కాంగ్రెసుసంఘాలు, కార్మిక కర్షక స్త్రీ, యువజన విద్యార్థిసంఘాలు పాల్గొనుగాక అని కోరుతూఉంది. ఈఆందోళనకు ప్రధాన నినాదము "బాటిల్వాలాను విడుదలైనా చేయండి లేక రాజీనామాలైన ఇవ్వండి"

X ప్రజాసేవకులపైనను ముఖ్యంగా సోషలిస్టులపైనను యీమధ్యనే కాంగ్రెసుమంత్రివర్గముక్రిందనే సి. ఐ. డి. ల సర్వైవలెన్సు (వెంటాడుట) హెచ్చుచేయబడుట; రాజగోపాలాచారిగారు బ్రిటిషుపతాకం యిచ్చ్నట్లు ఎగురుచుండగనే ప్రభుత్వం తమది అనియు. సి. ఐ. డీలు ప్రజలేమిచేయుచున్నది తెలుసుకొనుటకు అవసరమనియు తెల్పుట; ఎన్నోమారులు ఎంతలేసి కల్పనలైన సృష్టించగలవని రుజువుచేయబడిన సి. ఐ. డి. శాఖావారి రిపోర్టులపై ఆధారపడ దలచుటయు స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి విఘాతము కలిగించుట అని యీసభవారు తలంచుచు ప్రజాసేవకులు ముఖ్యంగా సోషలిస్టులను సి. ఐ. డీలు వెంటాడుటను వెంటనే మాన్పించవలసినదిగా కాంగ్రెసు మంత్రులను హెచ్చరించుచున్నారు.

XI బొంబాయి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారు షోలాపూరు, అహమ్మదాబాదు నగరములలో 144 సెక్షను ప్రయోగించుట, అహమ్మదాబాదులో కార్మికుల సమ్మెసందర్భమున 1932 ఎమర్జెన్సీపవర్సుయాక్టైన క్రిమినలులా అమెండుమెంటు యాక్టును ప్రయోగించుట, కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు భంగకరమనియు, ఎన్నికలప్రణాళికకు వ్యతిరేకమనియు అభిప్రాయపడుచూ వీనిని వెంటనే వుపసంహరించుకోవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

XII క్రిమినలు ట్రైబ్సుఆక్టు కూలీలయొక్క, ప్రజలయొక్క ప్రాథమికహక్కులకు భంగకరముగాన దానినివెంటనే రద్దుచేయవలెనని ప్రభుత్వమును ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

XIII మద్రాసు ప్రభుత్వం 23-9-37 న ప్రకటించిన మారుటోరియంబిల్లును కాలనిర్ణయము లేకుండా వాయిదా వేయుటవల్ల రుణగ్రస్తులకు అపారనష్టము వాటిల్లుచున్నదనియు, ఋణదాతలు సొమ్మును రాబట్టుకొనుటకై అన్నివిధములైన యిబ్బందులను కల్గించుచున్నారనియు, ప్రభుత్వదృష్టికితెస్తూ వెంటనే ఋణములను రాబట్టుకొనుటకై చేయు అన్నివిధములగు చర్యలనుఆపుతూ వెంటనే ఒక ఆర్డినెన్సును ప్రకటించవలసినదనియు, ఆ ఆర్డినెన్సు జూలై 14 వ తేదీనుండి అమలులో నున్నట్లు ప్రకటించవలెననియు యీ సభవారు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

కూలీ రైతు సమస్య.

XIV తమ వలెను, తమకంటెను హీనమైన జీవితాలు గడుపుచున్న కూలీలు సంఘముల నేర్పరుచుకొనుటను గాంచి అనవసరంగా రైతులు భయపడి వారిని అణగద్రొక్కుటకు ప్రయత్నించి, భూస్వాముల జమీందారుల మాయలలో పడి కూలిసంఘముల స్థాపించువారిపై కేసులను పెట్టుటకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వపు సహాయము కోరుట పొరపాటని భావించుతూ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునుకోరు ప్రతిరైతునుకూలిసంఘములకు అడ్డుతగులక యిద్దరునుకలిసి జమీందారులకు, బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకువ్యతిరేకముగా తమతమ సంఘాలద్వారా కష్టాలనుబాపుకొనుటకు ప్రయత్నించవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

రాష్ట్రమందంతటను వ్యవసాయకూలీసంఘాలను విరివిగా స్థాపించడానికి పార్టీసభ్యులు పూనుకోవాలి. రాష్ట్ర వ్యవసాయకూలీ సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయువలయును.

—♦ విద్యానిబంధనలు. ♦—

XV మద్రాసు ఎడ్యుకేషనల్ రూల్స్ ఎనిమిదవ అధ్యాయము విద్యార్థుల రాజకీయవికాసమునకు చాల అభ్యంతరముగాను, వారి సామాన్య పౌరస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగానువున్నది గాన అట్టినియమములతోకూడిన ఎనిమిదవ అధ్యాయము ఎడ్యుకేషనల్ రూల్స్నుండితొలగించవలసినదిగా యీసభవారు మద్రాసుప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచున్నారు.

అధ్యాయము 8.

(శిక్షాచర్యలు.)

కళాశాలలు.

93. రాజభక్తిలేని కార్యాలకు ఒకకోర్టులో శిక్షించబడిన ఏ విద్యార్థినైనను, ప్రభుత్వముయొక్క అనుమతిని ముందు పొందక, కళాశాలలోకి చేర్చుకోరాదు. ప్రభుత్వాధికారానికి వ్యతిరేకంగా సాగించబడే రాజకీయ ఆందోళనలో కళాశాలలోవుండే పట్టభద్రులుగాని, పట్టభద్రబిరుదుకై చదివే వారు గాని పాల్గొనరాదు. విద్యార్థిదశలో ఉండే వ్యక్తులు సంబంధముంచుకోరాదని కనపడే ఏ ప్రజాఉద్యమములో కూడ విద్యార్థులు పాల్గొనరాదని, కళాశాలాధ్యక్షులు (ప్రిన్సిపాల్సు) తమ సొంతవిచక్షణను ఉపయోగించి నిషేధించవచ్చును.

94. కళాశాల విద్యార్థులు రాజకీయసభలకు వెళ్ళి అచట నిషేధించబడిన రీతిగాగాని; విద్యార్థికి తగినరీతిగాగాని; కళాశాలయొక్క విద్యాకార్యక్రమానికిగాని, కళాశాలా సమిష్టిజీవితానికిగాని, అడ్డుతగిలేరీతిగా రాజకీయాందోళనలో పాల్గొనిన ప్రిన్సిపాలు అట్టి విద్యార్థిని సస్పెండు చేయవచ్చు లేదా పూర్తిగా కళాశాలనుండి పంపివేయవచ్చు. టెరన్సు సర్టిఫికేటులను కొంతనియమిత. కాలమువరకు ఇవ్వ నిరాకరించవచ్చు. వారివిషయమై విశ్వవిద్యాలయాధికారులకు విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనలక్రింద చర్యతీసుకోడానికి రిపోర్టు చేయవచ్చు.

95. కళాశాలలోఉన్న పట్టభద్రులయొక్క పట్టభద్ర బిరుదుకై చదివేవారియొక్క ప్రవర్తన కళాశాలయొక్కగాని హాస్టలుయొక్కగాని ఆవరణలో నియమిత మొనరించడానికి, కళాశాలాధ్యక్షులుగాని, (ప్రిన్సిపాల్సుగాని) హాస్టలు అధికారులుగాని అప్పటి కప్పుడు శిక్షానిబంధనలను, శాశ్వతముగగాని, తాత్కాలికముగగాని ఏర్పరచవచ్చును.

96. పేరు అట్లే కళాశాల హాస్టలు బయట, 93, 94 సెక్షనులో చెప్పబడిన నియమాలను పాటించేటట్లు చేయడానికి కళాశాలయొక్కగాని, హాస్టలుయొక్కగాని గౌరవాన్ని, పేరును కాపాడడానికి కావలసిన నియమాలను ఏర్పరచవచ్చును.

97. కళాశాలాధ్యక్షులు, హాస్టలుఅధికారులు ఈక్రింద శిక్షలు విధించడానికి పూర్తిఅధికారము కలిగిఉందురు. జరిమానాలు, హాజరైన దినాలు హాజరుకానట్లు గుర్తుపెట్టడము, టెరమ్‌సెర్టిఫికేటుల నివ్వ నిరాకరించడము, విద్యార్థులను తాత్కాలికంగా తొలగించడము, పూర్తిగా తొలగించడము.

98. కళాశాలలోని అధ్యాపకులు, (ప్రొఫెసర్లు, లెక్చరర్లు) రాజభక్తిలేనట్టిగాని, అయిష్టము, అసంతృప్తిని రేకెత్తించగలిగినట్టి భావాలను విద్యార్థులలో కలుగజేసినా, విద్యార్థుల మనస్సులను రాజకీయ ఆందోళనకు మరల్చినా, రాజకీయసభలకు హాజరుకమ్మని ప్రోత్సహించినా, లేక తానే వారిని అట్టి సభలకు తీసుకపోయినా, తాను ఉద్యోగములో నున్న కళాశాలయొక్క పనిని, జీవితాన్ని అల్లకల్లోలముగావించ

గల్గిన కార్యవిధానాన్ని అవలంబించినా, అతని చర్యలు అతని విధ్యుక్తధర్మము నుల్లంఘించినట్లు పరిగణింపబడి తగురీతిని, చర్యకు గురియగును.

రికగ్నైజ్డు స్కూల్సు :—

99. ముందుగా ప్రభుత్వపుటనుమతి లేనిదే, కోర్టుచే రాజభక్తిలేని కార్యాలకు శిక్షించబడిన విద్యార్థిని పాఠశాలలో చేర్చుకోకూడదు. ఒక సంస్థయొక్క మేనేజరుగాని దానిలోని ఉద్యోగిగాని, అధ్యాపకుడుగాని ప్రభుత్వాధికారానికి వ్యతిరేకంగా రాజకీయాందోళనలో పాల్గొనుటకు వీలులేదు. అట్లే రాజభక్తిలేనట్టిగాని, అయిష్టముకలిగించేటట్టిగాని భావాలను కలిగించడానికికూడ వీరికి వీలులేదు. విద్యార్థులను రాజకీయ సభలకు పోనివ్వకూడదు. వారిని ఎట్టి రాజకీయాందోళన లోను పాల్గొననివ్వకూడదు.

100. అధ్యాపకులచే గాని, మేనేజంగు అధికారులచేత గాని, అట్టి ప్రవర్తన కొనసాగించబడుతుండినా, ప్రోత్సాహించబడుతుండినా లేక అనుమతించబడుతుండినా, డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్పెక్టరు హెచ్చరికగావించి అట్టి తిప్పిదము చేస్తూ ఉన్న స్కూలును గుర్తించకుండవచ్చు. దానికి ఇస్తూఉండిన సహాయాన్ని మానివేయవచ్చు లేదా గవర్నమెంటు స్కాలరు షిప్పులకు పోటీచేయు హక్కుగాని, గవర్నమెంటు విద్యార్థికులను పొందే హక్కుగాని లేకుండ జేయవచ్చు.

101. ఉపాధ్యాయునియొక్క బహిరంగ భాషణలు అతని యాజమాన్యమున నున్న బాలురయొక్క నియమితానుబద్ధ (Orderly) అభివృద్ధికి భంగకరమయ్యేవి అయిననూ అధికారతయెడల వారికి గల గౌరవమును భగ్నమొనర్చేటట్టు ప్రజలగాఉండడానికివారి ప్రయోజకత్వానికి భంగమునుకలిగించేటట్టి, భవిష్యజ్జీవనములో వారి పురోభివృద్ధికి అడ్డుతగిలేటట్టి సిద్ధాంతాలను విద్యార్థుల అపరిపక్వ మనస్సులలో జొప్పించినా, రాజకీయసభలకు తానే విద్యార్థుల తీసుకపోయినా, లేక అట్టి సభలకు వారు హాజరుకావడానికి ప్రోత్సాహించినా, అతని చర్యలు, అతని కర్తవ్యానికి భంగకరమని తీసుకొనబడును. దానికి తగిన శిక్షాచర్యలకు పాత్రుడగును.

XVI ఈనెల 14 వ తేదీన మన మద్రాసు కాంగ్రెసు అసెంబ్లీపార్టీవారు అత్యధికసంఖ్యాకులతో ప్రధానమంత్రి రాజగోపాలాచారిగారు మన ప్రాంతమున శాంతిభద్రత కాపాడుటకొరకు చేసినచర్యను ఆమోదించుచు వారిపై సంపూర్ణవిశ్వాసమును ప్రకటించియున్నారు. ఇదికామ్రేడ్ బాట్లీవాలాగారి అరెస్టు విషయములో కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారు యిచ్చిన అనుమతిని, శాంతిభద్రత కాపాడుటకు అని చేసిన యితరచర్యలను సమర్థించుటయే యగును.

బాట్లీవాలాగారి అరెస్టుతరువాత దేశములో ముఖ్యముగా మన ప్రాంతములో, వివిధప్రజాసంఘములు, ప్రజాసభలు, చాలాచోట్ల కాంగ్రెసుసంఘములు, కాంగ్రెసుమంత్రి

వర్గమువారి చర్యలను అసమ్మతినిచూపి ఆయన విడుదలకు ఆందోళన చేసియున్నారు.

యీసంగతి తెలిసియు ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన మన కాంగ్రెసుశాసనసభా సభ్యులు ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా పైతీర్మానమును ప్యాసుచేయుట అసమంజసమని అభిప్రాయపడుచు, సామ్రాజ్య వ్యతిరేకులందరు, కాంగ్రెసు సంఘాలు, యితరప్రజాసంఘాలు బహిరంగసభలలో యీ మన శాసనసభ్యులయొక్క యీఅమోదపుచర్య యెడల తమ తీవ్ర అసమ్మతిని చూపవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

XVII. రాయలసీమలో కొన్ని జిల్లాలలో అనగా కడప, బళ్లారి మొదలగు జిల్లాలలో వర్షములులేక పంటలు చాలా చెడిపోయి కరువు తాండవమాడుచున్నది. గాన వెంటనే ప్రభుత్వమువారు ఒక అనధికారవిచారణ సంఘమును నియమించి వారి సూచనల ప్రకారముగా రైతులకు శిస్తులముజరాల నిప్పించియు, పనిలేనివారికి పనిని చూపించియు ఏర్పాటు చేయవలెను. లేనిచో కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు తీరని కష్టములు కలుగునని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు

XVIII. హైదరాబాదు రాష్ట్రములో రాజ్యాంగ సంస్కరణ విచారణజరుగుచున్నతరువిచారణంరహస్యంగా చేయుచున్న పద్ధతిని ఈసభవారు తీవ్రంగా నిరసిస్తూ, ఆరాష్ట్రములోని

ప్రజాపక్షము లన్నిటి అభిప్రాయములు బహిరంగముగ తీసికొనుట అత్యవసరమని అభిప్రాయపడుతున్నారు.

రాబోవు కాంగ్రెసు కమిటీ ఎన్నికలు.

XVIX. రాష్ట్రమందంతా కాంగ్రెసు కమిటీ ఎన్నికలు యిక నెలకు రాబోవుతున్నాయి. మనరాష్ట్రంలో కాంగ్రెసులో చేరిన 3½ లక్షల సభ్యులలో తీవ్రమైన ఆందోళనసాగించాలి. కాంగ్రెసుసోషలిస్టులు సరియైన కాంగ్రెసువారనీ, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని పెంపొందింపచేయడానికి కాంగ్రెసును సరియైన మార్గానపోవునట్లు చేయగలిగింది వీరియొక్క యీ క్రింది కార్యక్రమమేనని, కాంగ్రెసుకార్యక్రమాన్ని సోషలిస్టులు సరిగా ఆచరణలో పెట్టుచున్నారననీ కాంగ్రెసుసభ్యులందరు గ్రహించేటట్లు ప్రచారము సాగించవలసి యుంటుంది.

I కాంగ్రెసు నిర్మాణము.

I సంఘప్రాతినిధ్యాన్ని కాంగ్రెసు అంగీకరించాలి. సంఘాలలోని సభ్యులసంఖ్య ననుసరించి వెంటనే యివ్వకపోయినను, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ అంగీకరించిన ఈక్రిందిప్రణాళికనైనా అంగీకరించాలి.

సంఘప్రాతినిధ్య ప్రణాళిక.

(a) (i) ప్రతిగ్రామ కాం॥ సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గము నకు ఆగ్రామంలోని రైతు, కార్మిక, స్త్రీసంఘములు 25 మందిసభ్యులు తక్కువకాకుండనున్నచో సంఘమునకు ఒక ప్రతినిధివంతున పంపవచ్చును.

(b) (i) తాలూకా కాం॥ సంఘమునకు ప్రతితాలూకారైతు సంఘము, కార్మిక, స్త్రీసంఘములు 100 మంది సభ్యులకు తక్కువకానిసభ్యులు కలిగియున్నచో · తాలూకా సంఘ నముకొక ప్రతినిధివంతున ఎన్నుకోవచ్చును.

(ii) తాలూకాలోని గ్రామ కాం॥ కార్యనిర్వాహక సంఘములోని రైతుసంఘ ప్రతినిధులు, అలాగే కార్మిక, స్త్రీసంఘ ప్రతినిధులు ఒక్కొక్కసభ్యుని తాలూకా కాం॥ సంఘమునకు ఎన్నుకొనవచ్చును.

(c) (i) పట్టణములోని వివిధడివిజనల్ కాం॥ కార్యనిర్వా హకవర్గములకు డివిజనులోనుండు కార్మిక, స్త్రీసంఘములు ఒక్కొక్క ప్రతినిధివంతున ఎన్నుకొనుటకుహక్కుగలదు.

(ii) పట్టణకాంగ్రెసు సంఘములో వివిధ డివిజనల్ కాం॥ కమిటీలలోని వివిధసంఘ ప్రతినిధులు సభ్యు లయ్యెదరు.

(d) (i) జిల్లా కాం॥ సంఘమునకు జిల్లాలోని తాలూకా పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘములలో నుండు రైతు, కార్మిక, స్త్రీ సంఘ ప్రతినిధులు ఒక్కొక్క సంఘమున కొక్కొక్క ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవచ్చును.

(ii) 500 సభ్యులకు తక్కువకాని జిల్లారైతుసంఘము, కార్మిక, స్త్రీ సంఘములు జిల్లా కాం॥ సంఘమున కొక్కొక్క ప్రతినిధిని ఎన్నుకొని పంపుకొనవచ్చును.

(e) (i) రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘమునకు జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీలలోనుండు, రైతు కార్మిక, స్త్రీ సంఘ ప్రతినిధులు ఒక్కొక్క సంఘమున కొక్కొక్క ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవచ్చును.

(ii) రాష్ట్ర, కార్మిక, రైతు, స్త్రీ సంఘాలకు 1000 మందికి తక్కువకాని సభ్యులున్నచో ఒక్కొక్క సంఘమునకు ఒక్కొక్క ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవచ్చును.

(f) (i) యీవిధముగా ఎన్నుకొనబడిన రైతు, కార్మిక, స్త్రీ సంఘప్రతినిధులు కాంగ్రెసుసభ్యులు కావలెను.

(ii) యీవివిధ సంఘములు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే తమ ఆదర్శమని ప్రత్యేక తీర్మానరూపమున ప్రకటించినచే ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు హక్కుగలిగియుండును.

2. కాంగ్రెసు కమిటీలకు ఎన్నుకోబడినవారిని ఎన్నుకొన్నవారు తమ యిష్టమువచ్చినప్పుడు మొత్తము సభ్యులలో

నూటికి 50 మందికి పైగా ఓట్లునిచ్చి తొలగించి వారి స్థానే కొత్త వారిని ఎన్నుకోడానికి హక్కుండాలి.

3. పైకమిటీలు సమావేశము కావడానికి కనీసము ఒక నెలరోజులు ముందు తీర్మానములను ప్రకటించి క్రింద కమిటీల అభిప్రాయాలను తెలిసికోడానికి పంపాలి.

4. ఖద్దరు వేసుకొనడము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు మార్గము కాదు. కాని ఇంతవరకూ ఖద్దరుకట్టడమే స్వాతంత్ర్య యోధులకు, స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి, ప్రధాన చిహ్నముగా పరిగణింపబడుతూ వచ్చినది. అందువలననే ఖద్దరు కట్టుకొనే వారు మాత్రమే ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకోవలెనని కాంగ్రెసు కమిటీలలో నియమమేర్పడ్డది. అటువంటి నియమముండడం వోటర్ల ప్రధానహక్కులను నిరోధించడం. సాధారణంగా ప్రతి ఎన్నికలోనూ ప్రతివోటరూ ఎన్నుకోడానికి ఎన్నుకోబడ డానికీ అర్హుడు కాన కాంగ్రెసు నియమావళిలో అందుకు భిన్నంగా వుండడం న్యాయంకాదు. ఖద్దరు కట్టినా, ఆర్థిక కారణాలవల్లకానీ తదితర కారణాలవల్లకానీ కట్టజాలక పోయినా, కాంగ్రెసుసభ్యుడైన ప్రతిమనిషికీ ఎన్నుకోబడడానికి కూడా అర్హతఉండాలి.

కాంగ్రెసు వెంటనే ప్రజలకు ఈ హక్కులను వచ్చేటట్లు చూడాలి.

(II) రైతు కోర్కెలు.

అప్పులు.

1. అప్పులమీద, డిక్రీలమీద, కోర్టులలోని కేసుల మీద వెంటనే మారిటోరియమును ప్రకటించవలయును. అప్పులవిషయమై సమగ్రమగు శాసనము వచ్చేవరకు మారిటోరియము అమలులో ఉండాలి.

2. అప్పులు చెల్లించనందులకు అరెస్టు చేయకూడదు.

3. అసలు పెట్టుబడిమీద జరిగిన కాలము పన్నెండు సంవత్సరములు మించనంతవరకు, జరిగిన కాలంలో సగంభాగ మీదనే వడ్డీ లెక్కించవలయును.

పన్నెండు సంవత్సరాలు పైబడిన కాలమునకు వడ్డీ అసలే లెక్కించరాదు.

పత్రముమీద ఏట్టి వడ్డీరేటు ఉదహరించబడినను లెక్కింపదగిన కాలముమీద వందకు సంవత్సరానికి రు 3-0-0 వడ్డీకన్న ఎక్కువ కట్టరాదు.

పైప్రకారము తేల్చబడిన అసలు ఫాయిదాలు మొత్తమును ధరలపతనము ననుసరించి తగ్గించగావచ్చిన మొత్తమును ప్రభుత్వమే బాకీదారులకు చెల్లించవలయును. 60 సంవత్సరములలో సంవత్సరమున కింత యని పరిమితి నియమించి వసూలు చేసుకొనవలయును. వడ్డీ నూటికి సం॥ నకు 3 రు॥ ల కన్న ఎక్కువ ఉండరాదు.

4. వడ్డీగగాని, అసలులోకిగాని బాకీదారుడు తాను అప్పుతెచ్చిన మొత్తానికి రెండింతలు కట్టినచో, మిగిలిన అప్పం నంతను రద్దుచేయాలి.

5. ఇకముందు అప్పులకు నూటికి రు 6_0_0 ల కన్న వడ్డీ యుండరాదని శిక్షార్హమగునని శాసించవలయును. వడ్డీ వ్యాపారస్థులకు లైసెన్సులను ఏర్పరచవలయును.

6. నూటికి 4 % లకు ఎక్కువకాని వడ్డీకి రైతులకు అప్పులు ప్రభుత్వము ఇవ్వాలి.

భూమిశిస్తులు.

1. బాకీపడియున్న మగతాలను, శిస్తులను రద్దు చేయాలి.

2. ప్రస్తుత శిస్తువిధానాన్ని మార్చి పొలముమీద వచ్చు ఆదాయము ననుసరించి పన్ను విధించాలి.

250 రూ. ల లోపు ఆదాయము వచ్చు రైతులపై పన్ను వేయరాదు.

250_500 రూ. ల లోపల ఆదాయమువచ్చు రైతులపై నూటికి 20 రూ. ల వంతున పన్ను వేయాలి.

500_1000 రూ॥ లోపల ఆదాయమువచ్చు రైతులకు నూటికి 25 రూ॥ వంతున. ఇదేవిధంగా పన్ను హెచ్చిస్తూ

40000 రూ॥ వచ్చువారికి నూటికి 75 రూ॥ వంతున పన్ను వేయాలి. జమీందారులకుకూడ యీపన్ను వేయాలి.

3. పై విధానము అమలులోనికి వచ్చువరకు, అన్ని ప్రాంతాలలోని రీసెటిల్ మెంటు రేట్లు పూర్తిగ రద్దుచేస్తూ, వెనుకటి రేట్లను సగమువరకు తగ్గించవలయును.

నీటితీరువ, నీటివసతులను ఏర్పర్చడానికి అయ్యే ఖర్చులకు నూటికి 4-0-0 రూ॥ల కన్న హెచ్చులాభముండరాదు.

4. కౌలుదార్లు ఇచ్చే మగతా ఖర్చులుపోను వచ్చే ఫలితములో సగమునకు మించియుండరాదు. ఇంతకు తక్కువగా ఇప్పుడున్న-చో దానిని హెచ్చించరాదు. ఖర్చులుపోను వచ్చే ఫలితమెంతో నిర్ణయించడానికి పదిసంవత్సరాల కొకపర్యాయము రైతుసంఘ ప్రతినిధులు సగము, ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు సగముమందియున్న విచారణసంఘాన్ని ఏర్పర్చాలి.

5. రైతువారీ ప్రాంతాలలో కౌళ్లు 5 సంవత్సరాలకు తక్కువగా ఉండరాదు.

6. నజరానను, బీదరైతులపై లేకుండచేయవలయును.

అడవులు.

1. రిజర్వుఅడవులలో అధమము 3 వరవంతైనా, 2 మైళ్ళవరకైనా రైత్వారీ అడవులుగామార్చి గ్రామ రైతు సంఘాల పంచాయితీల ఆధీనములో ఉంచవలెను. మిగతా

అడవుల నిర్వహణమందు సంఘాలకు తగిన ప్రాతినిధ్యము ఇవ్వవలెను.

2. రిజర్వు అడవుల ప్రక్కనున్న గ్రామాల పశుగణమునకు వలయు జలాశయములు రిజర్వు అడవులలోనే ఉన్న యెడల రాకపోకలకు తగిన హక్కులు రైతులకే ఉండవలయును.

3. కుటుంబపోషణకుగాని, వ్యవసాయపనిముట్లకుగాని రిజర్వు అడవులనుండి వ్యవసాయకులు కట్టె, కలప, కంప, ఆకు మొదలగునవి ఉచితముగా తెచ్చుకొనుటకు హక్కుండవలయును.

4. గవర్నమెంటు అడవులలో బందిలిదొడ్డి చార్జీలు నూటికి 50 వంతున తగ్గించాలి. అడవులు లేనిచోట్ల మేతకు తగిన ఏర్పాట్లుచేయాలి.

5. జమీందారీ అడవులన్నీ ప్రభుత్వవశము కావాలి.

6. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న కూపులపద్ధతిని పూర్తిగా మార్చివేసి ఈక్రిందివిధంగా సంస్కరించ వలయును.

రైతుకు కావలసిన వ్యవసాయపనిముట్లు ప్రతిగ్రామమునకు అందుబాట్లో ఉండేలాగున కూపులు ఏర్పరచాలి. ఆ కూపులను కంట్రాక్టులకు ఇవ్వక ప్రభుత్వమే నడపాలి.

7. రైతులమీద పెట్టబడిన ఫారెస్టుకేసు లన్నిటిని వెంటనే రద్దుచేయాలి.

8. అడవి ప్రదేశములలో నివసించేవారికి, క్రూరమృగముల బారినుండి రక్షించుకోడానికి ఆయుధాలకై లైసెన్సు ఇప్పించవలయును.

9. అడవీవివాదాల తీర్చుటకై నియమించబడు ఉద్యోగులు అడవీడిపార్టుమెంటుకు చెందియుండరాదు. అడవీకోర్టులను ఉన్నతన్యాయ శాఖోద్యోగులతో, రైతుసంఘ ప్రతినిధులతో ఏర్పరచవలయును. రైతుసంఘాలు వానిముందు సమిష్టి బాధ్యతతో వాదించుటకు హక్కుకలిగి ఉండాలి.

10. రైతులకు వివిధ వ్యవహారములలో ఇవ్వవలసిన నోటీసు, ఇప్పటికంటె రెట్టింపు కాలవ్యవధిఇ[illegible] వేయదగు శిక్షలను సగానికి తగ్గించి, జైలుకు పంపుట[illegible]స్థలే రద్దు చేయవలెను.

చౌకధరలకు పరికరాలు, విత్తనాలుసప్లై ప్రభుత్వము చేయాలి.

III జమీానురైతుల కోర్కెలు.

1. జమీానురైతులకు, రైత్వారీరైతులకన్న హక్కులన్నీ, సౌకర్యములన్నీ ఉండాలి.

2. ఎట్టి సందర్భములలోనూ చుట్టుప్రక్కల రైతువారీ ప్రదేశములలోఉన్న రేట్లకన్న జమీాందారీ యేరియాలో శిస్తు రేట్లు మించరాదు.

3. జమీందారీ, యినాందారీ, మొఖాసాదారీ యావత్తు గ్రామాల్లోనూ సర్వే సెటిల్మెంటులు నీటివసతుల రిపేర్లు, శిస్తు వసూళ్ళ వసతులు వెంటనే జమీందారుల స్వంతఖర్చుతో ప్రభుత్వమే యేర్పరచవలయును.

4. పైర్లవారీ శిస్తులను ధాన్యపుశిస్తులను వెంటనే రద్దు చేయించవలయును.

5. నీటిపారుదల వసతులన్నిటిని గవర్నమెంటు ఆధీన ముక్రింద P. W. D. వారు ఆయా ప్రదేశ రైతుసంఘములు కలసి పరిపా[illegible] చేయునట్లు చేయవలయును.

[illegible] వుల మేతకై అడవులున్నచోట్ల, ఆయా గ్రామాలకు రై[illegible]లు, పంచాయితీలు, నిర్ణయించురీతిని, అడవిని గ్రా[illegible]ట వినియోగార్థము వదలివేయవలయును.

7. అమలులోనున్న పుల్లరిరేట్లను సగమువరకు తగ్గించవలయును.

8. కుటుంబ అవసరముకొరకును, పేద రైతులకుగాని, వ్యవసాయకూలీలకుగాని అడవినుండి కట్టె, కలప, కంప, ఆకు వగైరాలను ఉచితముగా తెచ్చుకొనుటకు అధికారముండవలయును. అనాదినుండి అడవులయందును, కొండలయందును, నీటి వనరులయందు (చెరువులు, కొండలోయలు) ఉన్న అధికారములు రైతులకల్లే రిజర్వుచేసి యుంచవలయును.

9. జమీందార్లకు భూశిస్తులపైనున్న ప్రథమ చార్జి హక్కును తొలగించవలయును. రైతుల ఆధీనములోని భూముల శిస్తులు, రైతుల చరాస్థి, భోజనానికి తగిన ధాన్యం వగైరాలపై జప్తు తేరాదు. అయా భూములమీద బాకీపడ్డ శిస్తుకు రిజిష్టరు పోష్టు ద్వారా డిమాండు నోటీసు యిచ్చి తరువాత జప్తుచేసి కోర్టు ద్వారా వేలం జరుపవలెను.

10. ప్రస్తుతము రైతుల స్వాధీనమునుబట్టి భూమిని సర్వేచేసి ప్రతిరైతుకు ప్రత్యేకపట్టాలు జమీందారు స్వంత పూచీతోనూ, ఖర్చుతోనూ యివ్వవలెను.

11. మరుఫసలీలో వెనుకటి ఫసలీ శిస్తు వసూలు చేయరాదు.

12. రైతులు జమీందారుల కివ్వవలసిన ప్రాతబాకీలను రద్దుచేయవలయును.

13. చట్టరీత్యా స్పష్టముగా నిర్ణయింపబడిన శిస్తులు సెస్సులుతప్ప జమీందారులు రైతులనుండి అక్రమవసూళ్ళు చేయుచున్నారని రైతులు అర్జీపెట్టుకొన్నయెడల ప్రభుత్వము స్వయముగా విచారించవలయును.

14. చెరువులు, చెరువులతొట్లు, బోదెలు, వరువకాలువలు, రుదిరిభూములు, గ్రామకంఠములు, వనములు వగైరా సాముదాయక భూములపై జమీందారులకు యెట్టి హక్కుండరాదు.

15. నదీప్రవాహమువల్ల విరిగిపోయిన లంకలకు వెంట నేశిస్తు తీసివేయవలయును. మరల క్రొత్తగా లంక పెరిగిన ఆ రైతుకే నజరానా లేకుండా శిస్తు గట్టుకొని పండించుకొను అధికారముండవలయును. హెచ్చుగాయేర్పడిన జాస్తి లంకభూమిపై గ్రామపంచాయితీకే అధికారముండవలయును.

16. ఎస్టేటుభూములకు సంబంధించిన వ్యవహారములన్నీ పరిష్కరించుటకు రైతుసంఘ ప్రతినిధులతోగూడిన ల్యాండుకోర్టుల నేర్పరచవలెను. ల్యాండుకోర్టుల తీర్పును తిరిగి విమర్శచేయుటకు హైకోర్టుకుమాత్రమే హక్కుండవలెను.

17. జమీందారీ ఏరియాలోకూడ రైతువారీ యేరియాలోవలె పంటలు పోయినపుడు రెమిషన్సు యిచ్చు ఏర్పాటు శాసనబద్ధము చేయవలయును.

IV వ్యవసాయకూలియొక్క కోర్కెలు.

1. నెలకు కనీసపు 10 రూ. ల జీతము. దినానికి కనీసము 6 అణాలు.

2. వారానికి పాలేర్లకు 48 గంటలకన్న ఎక్కువపని ఉండరాదు. రోజుకు 8 గంటలకన్న ఎక్కువపని ఉండకూడదు. ఇంతకు తక్కువగా పనిచేస్తూఉన్న వారికి నియమము వర్తించరాదు. ఇంతకు పైనున్న గంటలకు మామూలు రేటుకు రెట్టింపు కూలీ ఇప్పించవలయును.

3. అమావాశ్యరోజు శెలవు ఇప్పించవలయును. ఇవి గాక సంవత్సరానికి 30 రోజులు జీతముతో ఆగంతుక సెలవు (కాజువల్ లీవు) ఇప్పించవలయును.

4. బానిసత్వపు పద్ధతులను రద్దుచేయాలి.

5. నాములను రద్దుచేయాలి.

6. ప్రస్తుతమున్న అప్పులన్నిటిని రద్దుచేయాలి.

7. నూటికి 3_0_0 ల కన్న ఎక్కువకాని సాధారణ వడ్డీతో (సింపిల్ ఇంటరెస్టుతో) ప్రభుత్వం అప్పుఇవ్వాలి. రైతులు, ఆసామీలు తమ కూలీలకు పనిలేనిరోజులలో నిర్బంధంగా 6 రూ. లకు మించనివడ్డీకి అప్పులివ్వాలి.

8. వ్యవసాయ కూలీలకు ఇండ్లు ప్రభుత్వం కట్టించి యిచ్చి వారి ఆదాయములో 20 వ వంతుకన్న ఎక్కువకాని అద్దెలకు ఇవ్వవలయును.

9. ప్రస్తుతమువలె సగము ఋతముగాక కనీసము మూడు వంతుల జీతాన్ని ప్రతివారము ఇవ్వాలి.

10. సాగుకు లాయకుగానున్న బంజరుభూములను వ్యవసాయ కూలీలకు సహకారపద్ధతులపై సాగుచేసుకొనుటకు మొట్టి నజరానాను లేక ఇవ్వవలయును దానికి కావలసిన, పరికరములు, పెట్టుబడి ప్రభుత్వము సప్లయి చేయాలి.

11. ఖరా కొలత పాత్రలతో జీతాలు యివ్వాలి.

12. డబ్బురూపాన కూలి కావలయుననిన డబ్బురూప ముగానే యివ్వవలయును.

13. నిరుద్యోగభృతి, ముసలివారికి పెన్షనులు, వారి సంపాదనలో సగమునకు తక్కువకాని మొత్తములు ఏర్పర చాలి.

14. అపాయాలకు, జబ్బులకు వ్యవసాయ కూలీలకు కంపెన్సేషన్ ఆక్టు వర్తించవలయును.

15. క్రిమినలు ట్రైబ్సు ఆక్టును రద్దుచేయాలి.

V. పారిశ్రామిక కూలీల కోర్కెలు.

1. రోజుకు 8 గంటలకు ఎక్కువకాని పని.

2. నెలకు 30 రూ॥ ల కనీసపువేతనము.

3. నిరుద్యోగభృతి, ముసలివారికి పెన్షనులు నెల 1 కి 15 రూ॥ లకు తక్కువకానిమొత్తము.

4. ఉచితగృహవసతి, వైద్యసహాయము.

5. 14 ఏండ్లలోపలనున్న బాలురను పనిలో ఉంచుకో వడము దండనార్హమొనరించుట.

6. సంవత్సరానికి నిండుజీతంతో ఒకనెల సెలవు. నిండుజీతంతో క్యాజువల్ లీవు ఒకనెల, సగము జీతంతో సిక్ లీవు ఒకనెల.

7. సమ్మెచేయడానికి, పికిటింగుచేయడానికి హక్కు ట్రేడ్ డిస్ప్యూట్సు (కార్మికతగాయిదాల)ఆక్టు, మోడీసవరణ, స్టేయిన్ స్ట్రైకు సవరణలను రద్దుచేయాలి.

8. గర్భిణీస్త్రీలు కనుటకు ముందును, వెనుకను రెండేసి నెలలు జీతంతో సెలవు.

9. కార్మికసంఘాలను యజమానులు గుర్తించాలి.

10. కార్మికులకు, వారిబిడ్డలకు ఉచిత విద్యావసతులు.

VI. విద్యార్థుల కోర్కెలు.

1. బడిజీతాలను తగ్గించాలి. గేమ్సుఫీని తగ్గించాలి.

2. టెక్స్టుపుస్తకాలను ఏర్పరచడములో పూర్తిగా కొత్తపంథాను తొక్కాలి.

3. బడికివెళ్ళే గంటలను మార్చాలి.

4. విద్యార్థులపై చూడబడే అవమానాలు, బెదరింపులు, జరిమానాలు, చీవాట్లు, ఇంపోజిషనులు, కొట్టడము పోవాలి.

5. రాజకీయాలలో పాల్గొనడానికి విద్యార్థులకు హక్కు.

6. విద్యార్థి సంఘాలను గుర్తించవలయును. విద్యార్థులకు కావలసిన శిక్షణనిబంధనల నన్నిటినీ విద్యార్థిసంఘాలే ఏర్పరచుకొనే హక్కులు ఉండాలి.

7. పరీక్షావిధానము మారాలి.

(VII) చిన్నదుకాణదారులు, చేతివృత్తిదారులు.

1. చౌకవడ్డీలకు అప్పులు.

2. చౌకఖర్చులకు పరికరణాలు.

3. పని చూపించలేకపోతే నిరుద్యోగభృతి.

4. లైసెన్సుఫీజులేకుండ చేయడము, లేక తగ్గించడము

(VIII) స్త్రీల హక్కులు.

1. వారసత్వపు హక్కులు.

2. పురుషులతో సమానమగు హక్కులు అన్నివిషయాలలోను.

XI వెనుకబడియున్న జాతులవారికి, రైతులకు, వ్యవసాయకూలీలకు ఇవ్వనున్న హక్కులన్నీ ఇవ్వవలయును. వెనుకబడియున్న ప్రదేశములను తొలగించి మామూలురాజ్యాంగములో కలుపవలయును.

కామ్రేడ్ ప్రధానకార్యదర్శికి అభివందనాలు.

సంవత్సరమునుండి మనపార్టీకి ప్రధానకార్యదర్శిగా వుండి కామ్రేడ్ అన్నపూర్ణయ్యగారు మన రాష్ట్రములో పార్టీని మితవాదులయొక్కయు, సామ్రాజ్యవాదులయొక్కయు, రాయి అనుయాయిలయొక్కయు దాడులనుండి పూర్తిగ రక్షించి సర్వవిధముల పార్టీని అభివృద్ధికి తీసుకొనివచ్చినందున అన్నపూర్ణయ్యగారిని యీసభవారు హృదయపూర్వకముగ అభినందించుచున్నారు.

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయము,
తేలప్రోలు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ

కార్యనిర్వాహకవర్గము.

కామ్రేడ్సు,

1. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య, జనరల్ కార్యదర్శి.
2. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య, } సంయుక్త కార్యదర్శులు.
3. జొన్నలగడ్డ రామలింగయ్య, } సంయుక్త కార్యదర్శులు.
4. అన్నాప్రగడ కామేశ్వరరావు.
5. అల్లూరి సత్యనారాయణ.
6. మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు.
7. పోలే పెద్దినరసింహామూర్తి.
8. చెలసాని వాసుదేవరావు.
9. సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు.
10. పి. వి. శివయ్య.
11. కంభంపాటి సత్యనారాయణ.
12. వల్లభనేని సీతామహాలక్ష్మమ్మ.
13. కోడి నరసింహము.
14. పైడిమర్రి సత్యనారాయణ.

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA103B148
పుస్తకం పేరు	ఆంధ్రులలో వైశ్య ఉద్యమం
తారీఖు	25/10/24
ముందు అట్ట	no
వెనుక అట్ట	no
మొత్తం పేజీలు	159
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	55,58,
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Ruksana
పేజీలు విడదీసినది	Ruksana
స్కాన్ చేసినది	Hema
పరీక్ష చేసినది	THASIN
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యనివి	
తప్పులు	NO
[illegible]	Good